

การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้วิจัย

นายสวัสดิ์ วิชระโภชน์

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย

จากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2560

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้วิจัย

นายสวัสดิ์ วิชระโภชน์

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย

จากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2560

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยการส่งเสริมจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สนับสนุนทุนวิจัย ในส่วนของงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ประเทพา รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ ศรีประทีป ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน และนางอรอนงค์ เมฆพรรณโอภาส ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ นางสาวศิริพร ไสยรัตน์ นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ และนายปฏิพัทธ์ อุดรไสว บุคลากรชำนาญการ ที่กรุณาตรวจสอบข้อมูลและให้คำแนะนำในการวิจัย

ขอขอบคุณ บุคลากรกองทะเบียนและประมวลผล สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกคน ที่เป็นกำลังใจ ให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือในการวิจัยครั้งนี้

คุณค่า และประโยชน์จากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนให้ความรู้ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุนการศึกษาแก่ผู้วิจัย ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการทำวิจัยและหน้าที่การงาน

สวัสดิ์ วิชระโภชน์
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
กองทะเบียนและประมวลผล สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
เบอร์โทรศัพท์ 0-4375-4234

ชื่อเรื่อง ผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้วิจัย นายสวัสดิ์ วิชระโภชน์
หน่วยงาน กองทะเบียนและประมวลผล สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ปีที่พิมพ์ 2560

บทคัดย่อ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้กำหนดยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพภายใต้การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรที่ทันสมัยตามเกณฑ์คุณภาพและมาตรฐานของชาติและสากล โดยมหาวิทยาลัยได้ปรับเปลี่ยนเวลาการเปิด - ปิดภาคเรียนตามมติที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามชั้นปีและกลุ่มสาขาวิชา 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสังกัดหน่วยงาน 4) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของอาจารย์ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา และ 5) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1,054 คน ประกอบด้วย 1) นิสิตระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 380 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น 2) เจ้าหน้าที่ จำนวน 329 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย 3) อาจารย์ จำนวน 296 คน ได้มาโดยโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย และ 4) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 49 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามการศึกษาผลกระทบของการเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชนิดมาตราส่วน 5 ระดับ ประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 สำหรับสอบถามนิสิต จำนวน 33 ข้อ มีค่าอำนาจ

จำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.65 ถึง 0.91 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 2) แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 สำหรับสอบถามเจ้าหน้าที่ จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.75 ถึง 0.97 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96 และ 3) แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 สำหรับสอบถามอาจารย์ จำนวน 41 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.54 ถึง 0.87 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์การศึกษาผลกระทบของการเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 สำหรับสัมภาษณ์นิสิต จำนวน 43 ข้อ 2) แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 สำหรับสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ จำนวน 50 ข้อ 3) แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 3 สำหรับสัมภาษณ์อาจารย์ จำนวน 51 ข้อ และ 4) แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 4 สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 23 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแปรปรวน F-test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นิสิตและเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. นิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีชั้นปีและกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

3. เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและสังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีแตกต่างกัน ($p < 0.05$)

4. อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

5. การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีจุดดี คือ มีความเป็นสากล มีจุดบกพร่อง คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเรียนที่ 2 มีสภาพอากาศร้อน และมีแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

คือ มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) ควรพัฒนาและปรับปรุงห้องเรียนให้มีเครื่องปรับอากาศ ควรบริหารจัดการเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณให้สอดคล้องและยืดหยุ่นกับการเปิดภาคเรียนและการจัดการเรียนการสอน และเสนอข้อมูลไปยังส่วนกลางเพื่อให้ปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาของไทยทั้งเปิด - ปิดภาคเรียนตรงกันตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา

โดยสรุป การจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคามเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ได้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ จากผลการวิจัยพบว่ามีข้อมูลสำคัญที่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องควรนำไปแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี เพื่อให้นิสิต อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้อง สามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคอาเซียนหรือประเทศอื่นในประชาคมโลกอย่างแท้จริง ต่อไป

TITLE Effects of ASEAN Semester Begin and End Time on Undergraduate Level Educational Arrangement at Mahasarakham University
AUTHOR Mr. Sawat Witcharapote
DEPARTMENT Division of Registration, President's Office, Mahasarakham University
DATE 2017

ABSTRACT

Mahasarakham University assigns the university policy in producing graduates with qualification under current instruction and learning management by national and international standard. The university has changed the time for semester beginning and ending resulted by the agreement of the board of university presidents of Thailand to conform to universities in ASEAN country members starting from semester 1 of the academic year 2014. This research aimed to 1) study effects of the ASEAN semester begin and end time on an educational arrangement of the undergraduate level at Mahasarakham University based on the opinion survey on students, staff members and lecturers, 2) compare the opinions of the changing time of semester begin and end among students from different years and programs, 3) compare the opinions of the changing time to begin and end semesters among the staff members with different years of work experiences and from various departments; 4) compare the opinions of the changing time to begin and end semesters among the lecturers in undergraduate level from different departments; and 5) investigate guidelines for undergraduate educational management of Mahasarakham University. Research samples include 1,054 participants classified as 1) 380 undergraduate students who were enrolling the second semester of the academic year 2016 and selected by using the stratified random sampling technique, 2) 329 staff members retrieved by using the simple random technique, 3) 296 lecturers obtained by using the simple random technique and 4) 49 samples for interviews selected by the simple random technique. Research instruments were questionnaires and interview forms. Three sets of 5-rating-scaled questionnaires asked about effects from the changing time for the semester beginning and ending to conform to ASEAN country members; 1) a 33 item questionnaire for students (r_{xy} = 0.65-0.91 and 0.96 reliability), 2) a 40-item questionnaire for staff

members (r_{xy} = 0.75-0.97 and 0.96 reliability) and 3) a 41-item questionnaire for lecturers (r_{xy} = 0.54-0.87 and 0.98 reliability). The four interview forms were 1) student interview form containing 43 items, 2) staff interview form of 50 items, 3) lecturer interview form of 51 items and 4) administrative interview form of 23 items. Statistics used in data analysis were frequency, percentile, standard deviation and F-test (One-way ANOVA).

The results of the research are as follows;

1. Students and the staff members at Mahasarakham University agreed on that the effects resulted from the changing time to begin and end semester as to conform to universities in ASEAN on the undergraduate educational management at a low level while the lecturers agreed on the issue at a moderate level.

2. Students at Mahasarakham University from different years and programs agree on that the effects resulted from the changing time to begin and end semester as to conform to universities in ASEAN on the undergraduate educational management indifferently ($p > 0.05$)

3. Staff at Mahasarakham University with different years of working experiences agree on that the effects resulted from the changing time to begin and end semester as to conform to universities in ASEAN on the undergraduate educational management differently ($p < 0.05$)

4. Lecturers at Mahasarakham University different departments agree on that the effects resulted from the changing time to begin and end semester as to conform to universities in ASEAN on the undergraduate educational management indifferently ($p > 0.05$)

5. Although benefit of ASEAN semester is to comply with international university, the disadvantage is that inappropriate hot weather in Thailand second semester and Guidelines for undergraduate educational management of Mahasarakham University regarding the changing time to begin and end semester as to conform to universities in ASEAN suggest the university to revert to the old schedule that the semester one started in June. All classrooms should be equipped with air-conditioners. Budget and finance calendar should be adjusted to conform to and flexible with the period of teaching and learning arrangement. Moreover, the university needs to propose to the central authority for the revision of that all educational levels primary

to higher education in Thailand to follow the same academic calendar to begin and end the semester.

In conclusion, Mahasarakham University has answered the Ministry of Education policy to begin and end the semester to conform to the universities in ASEAN and manage necessary matters properly. This research discovered key information which can be used as a resource for reviewing, revising and developing the institute teaching and learning arrangement to comply with other universities in ASEAN or international community.

สารบัญ

บทที่ **หน้า**

1 บทนำ 1
ภูมิหลัง 1
ความมุ่งหมายของการวิจัย 3
สมมุติฐานของการวิจัย 3
ความสำคัญของการวิจัย 4
กรอบการดำเนินการวิจัย 4
ขอบเขตของการวิจัย 5
นิยามศัพท์เฉพาะ 6

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 11
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 11
ระบบการศึกษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน 46
ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทย 59
การอุดมศึกษากับเงื่อนไขในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน 64
ศักยภาพของการอุดมศึกษาไทยในการแข่งขันกับประเทศสมาชิกอาเซียน 70
หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี 73
บริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 93
การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 106
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 119

3 วิธีดำเนินการวิจัย 145
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 145
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 154
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 156
การเก็บรวบรวมข้อมูล 162
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล 163
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 165

บทที่ **หน้า**

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 168
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 168
ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 168
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 169
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 169
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 180
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิด ภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียน การสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชา 198
ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิด ภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการปฏิบัติงาน สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสังกัดหน่วยงาน 200
ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิด ภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียน การสอนในระดับปริญญาตรีของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา 210
ตอนที่ 6 ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน 211
ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับ ตามปริญญาตรีความคิดเห็นของนิสิต เจ้าหน้าที่ อาจารย์ และผู้บริหาร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 226

บทที่ **หน้า**

5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 241
ความมุ่งหมายของการวิจัย 241
สรุปผล 242
อภิปรายผล 248
ข้อเสนอแนะ 254

บรรณานุกรม 256

ภาคผนวก 261
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 262
ภาคผนวก ข คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 316
ภาคผนวก ค ตัวอย่างภาพประกอบการสัมภาษณ์ข้อมูลสำหรับการวิจัย 334

ประวัติย่อของผู้วิจัย 347

บัญชีตาราง

ตาราง **หน้า**

1 จำนวนประชากรนิสิตระดับปริญญาตรีที่ใช้ในการวิจัย 146
2 จำนวนประชากรบุคลากรที่ใช้ในการวิจัย 147
3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนิสิตระดับปริญญาตรีที่ใช้ในการวิจัย 150
4 จำนวนกลุ่มตัวอย่างบุคลากรที่ใช้ในการวิจัย 152
5 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 169
6 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิด ภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 171
7 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 173
8 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิด ภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 175
9 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 177
10 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิด ภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่าง อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 178
11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต 180
12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ 185
13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของอาจารย์ 192

ตาราง **หน้า**

14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบัน อุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีชั้นปีแตกต่างกัน 198

15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน 199

16 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับปริญญาตรีของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน 200

17 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ ของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน 201

18 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ ของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการวางแผนของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน 202

19 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ ของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการประสานงานของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน 203

20 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ ของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน 204

ตาราง **หน้า**

21 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการดำเนินชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน 205

22 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน 206

23 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน 207

24 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการวางแผนของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน 207

25 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการประสานงานของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน 208

26 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน 209

27 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการดำเนินชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน 209

ตาราง **หน้า**

28 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับปริญญาตรีของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน 210

29 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 211

30 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคม อาเซียนตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 213

31 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 214

32 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 216

33 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 217

34 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 219

35 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 220

36 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 222

37 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 225

38 จำนวนข้อของเครื่องมือที่สร้างและใช้จริง 317

39 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ที่เกิดจากการพิจารณาความเหมาะสมและภาษาที่ใช้ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 สำหรับสอบถามนิสิต จากผู้เชี่ยวชาญที่เข้าเกณฑ์ 320

40 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ที่เกิดจากการพิจารณาความเหมาะสมและภาษาที่ใช้ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 2 สำหรับสอบถามเจ้าหน้าที่ จากผู้เชี่ยวชาญที่เข้าเกณฑ์ 323

41 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ที่เกิดจากการพิจารณาความเหมาะสมและภาษาที่ใช้ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 3 สำหรับสอบถามอาจารย์ จากผู้เชี่ยวชาญที่เข้าเกณฑ์ 327

ตาราง **หน้า**

42 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (r_{xy}) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับสอบถามนิสิต 331
43 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (r_{xy}) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับสอบถามเจ้าหน้าที่ 332
44 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (r_{xy}) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 3 สำหรับสอบถามอาจารย์ 333

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

1 กรอบการดำเนินการวิจัย 5
2 สัญลักษณ์อาเซียน 19
3 ตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 105
4 สัมภาษณ์นายกองค์การนิสิตและประธานสภานิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 335
5 สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มปฏิบัติการ 336
6 สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มผู้บริหารระดับกลาง (1) 337
7 สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มผู้บริหารระดับกลาง (2) 338
8 สัมภาษณ์อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 339
9 สัมภาษณ์รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 340
10 สัมภาษณ์รองอธิการบดีฝ่ายอำนวยการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 340
11 สัมภาษณ์รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและกิจการพิเศษ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 341
12 สัมภาษณ์รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 341
13 สัมภาษณ์ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 342
14 สัมภาษณ์ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายอาคารและสถานที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 342
15 สัมภาษณ์คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 343
16 สัมภาษณ์คณบดีคณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 343
17 สัมภาษณ์คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 344
18 สัมภาษณ์ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 344
19 สัมภาษณ์ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 345
20 สัมภาษณ์ผู้อำนวยการกองแผนงาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 345
21 สัมภาษณ์ผู้อำนวยการกองคลังและพัสดุ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 346

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2537. 2537 : 2) โดยมีวิสัยทัศน์เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ บูรณาการความรู้จากท้องถิ่นสู่สากล ในการนี้ เพื่อให้เป็นมหาวิทยาลัยตามวัตถุประสงค์และวิสัยทัศน์ มหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพภายใต้การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรที่ทันสมัยตามเกณฑ์คุณภาพและมาตรฐานของชาติและสากล (กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2560 : 17, 19) ซึ่งสอดรับกับมติที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2554 ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ กรุงเทพฯ มีมติปรับเวลาการเปิดปิดภาคเรียนให้ตรงกับสากล เพื่อเตรียมพร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 จากเดิมภาคเรียนที่ 1 ช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม และภาคเรียนที่ 2 ช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมีนาคม ให้เลื่อนการเปิดเรียนภาคเรียนที่ 1 เป็นช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคม และภาคเรียนที่ 2 เป็นช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม และปิดภาคเรียนเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม (มติชนออนไลน์. 2554 : เว็บไซต์)

มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้ดำเนินการปรับเวลาการเปิด - ปิดภาคเรียนตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด โดยมีการประชุมเตรียมความพร้อมและปรับปฏิทินการศึกษาระดับปริญญาตรีให้สอดคล้องกับมติที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ภาคต้นปีการศึกษา 2557 จนกระทั่งปัจจุบัน รวมระยะเวลาในการดำเนินการเป็นเวลากว่า 3 ปีการศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในปฏิทินการศึกษาทุกประเด็น แต่ด้วยการปรับเปลี่ยนที่ไม่ตรงกับฤดูกาลของภูมิภาคหรือกิจกรรมของส่วนราชการอื่น จากการดำเนินการจัดการศึกษาโดยการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน อาจส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน การทำงานหรือการดำเนินชีวิตประจำวันของนิสิต อาจารย์ เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น 1) นิสิตหรืออาจารย์เกิดความเครียดเนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนในช่วงภาคปลาย (มีนาคม - พฤษภาคม) อาจส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนได้ 2) การใช้ไฟฟ้าในช่วงภาคปลาย ช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม โดยเฉลี่ยมีปริมาณเพิ่มขึ้น ดังนี้ (กองอาคารสถานที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2559)

1. ปีการศึกษา 2557 มีปริมาณการใช้ไฟฟ้าในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม โดยเฉลี่ย 1,975,668 kw-h เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.47 เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2556 ที่มีการใช้ไฟฟ้า โดยเฉลี่ย 1,947,115 kw-h

2. ปีการศึกษา 2558 มีปริมาณการใช้ไฟฟ้าในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม โดยเฉลี่ย 2,537,124 kw-h เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.42 เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2557 ที่มีการใช้ไฟฟ้า โดยเฉลี่ย 1,947,115 kw-h

3. ปีการศึกษา 2559 ปริมาณการใช้ไฟฟ้าในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม โดยเฉลี่ย 2,658,010 kw-h เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.76 เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2558 ที่มีการใช้ไฟฟ้า โดยเฉลี่ย 1,947,115 kw-h

ทั้งนี้ การใช้ไฟฟ้ามีปริมาณมากอาจเนื่องจากมหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนในภาคปลายตรงกับช่วงฤดูร้อน (ห้องเรียนติดตั้งเครื่องปรับอากาศ) ซึ่งเดิมจะเป็นช่วงปิดภาคเรียน และอาจจะผนวกกับมหาวิทยาลัยมีการสร้างอาคารหรือสิ่งก่อสร้างภายในมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้น จึงส่งผลให้มหาวิทยาลัยสูญเสียงบประมาณในการชำระค่าไฟฟ้าจำนวนมาก 3) มีวันหยุดราชการในช่วงภาคปลาย (มกราคม - พฤษภาคม) จำนวนมาก อาจส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน 4) การจัดกิจกรรมของนิสิตในช่วงเปิดภาคการศึกษาในช่วงภาคต้น (สิงหาคม - ธันวาคม) เป็นช่วงฤดูฝน อาจส่งผลให้การจัดกิจกรรมมีความลำบากและเสียงต่อภัยที่อาจเกิดจากมรสุมในช่วงฤดูฝน 5) การรับสมัครงานของส่วนราชการหรือภาคเอกชน ส่วนใหญ่ยังเป็นช่วงเดิม คือ ช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม ซึ่งนิสิตกำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย จึงส่งผลต่อภาวะการหางานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา 6) การเปิด - ปิดภาคเรียนของสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอาชีวศึกษาไม่ได้เลื่อนเปิด - ปิดเทอมตามอาเซียนทำให้มีปัญหาในการเรียนการสอน โดยเฉพาะนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ โรงเรียนเปิดปีการศึกษาใหม่ในเดือนพฤษภาคม ขณะที่มหาวิทยาลัยมีนิสิตที่ต้องฝึกสอนกับโรงเรียนซึ่งเป็นช่วงที่มหาวิทยาลัยปิดเทอม หรือ 7) การจ่ายงบประมาณไม่สอดคล้องกับปีงบประมาณ เนื่องจากส่วนราชการงบประมาณจะเริ่มต้น 1 ตุลาคม ถึง 30 กันยายน แต่ในทางปฏิบัติเมื่อถึงเดือนสิงหาคมทุกหน่วยงานจะต้องรีบใช้และคืนงบประมาณทั้งหมด แต่มหาวิทยาลัยพึ่งเริ่มเปิดเทอมและใช้งบประมาณหมดแล้วทำให้ไม่มีเงินไปทำกิจกรรมต่างๆ ให้แก่นิสิต เป็นต้น

ดังนั้น จากประเด็นที่อาจส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคามดังกล่าวข้างต้น มหาวิทยาลัยควรมีการศึกษาอย่างเป็นระบบด้วยวิธีกระบวนการทางวิชาการ เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน ผลกระทบและแนวทางในการดำเนินการครอบคลุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ เพื่อให้การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคามเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลให้นิสิต อาจารย์ เจ้าหน้าที่

หรือผู้ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยมีความพึงพอใจและประสบความสำเร็จทั้งในเรื่องการเรียนและการทำงาน และมหาวิทยาลัยมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพอยู่ในระดับสูงยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสังกัดหน่วยงาน
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา
5. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สมมุติฐานของการวิจัย

1. นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีและกลุ่มสาขาวิชา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม แตกต่างกัน
2. เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและสังกัดหน่วยงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม แตกต่างกัน

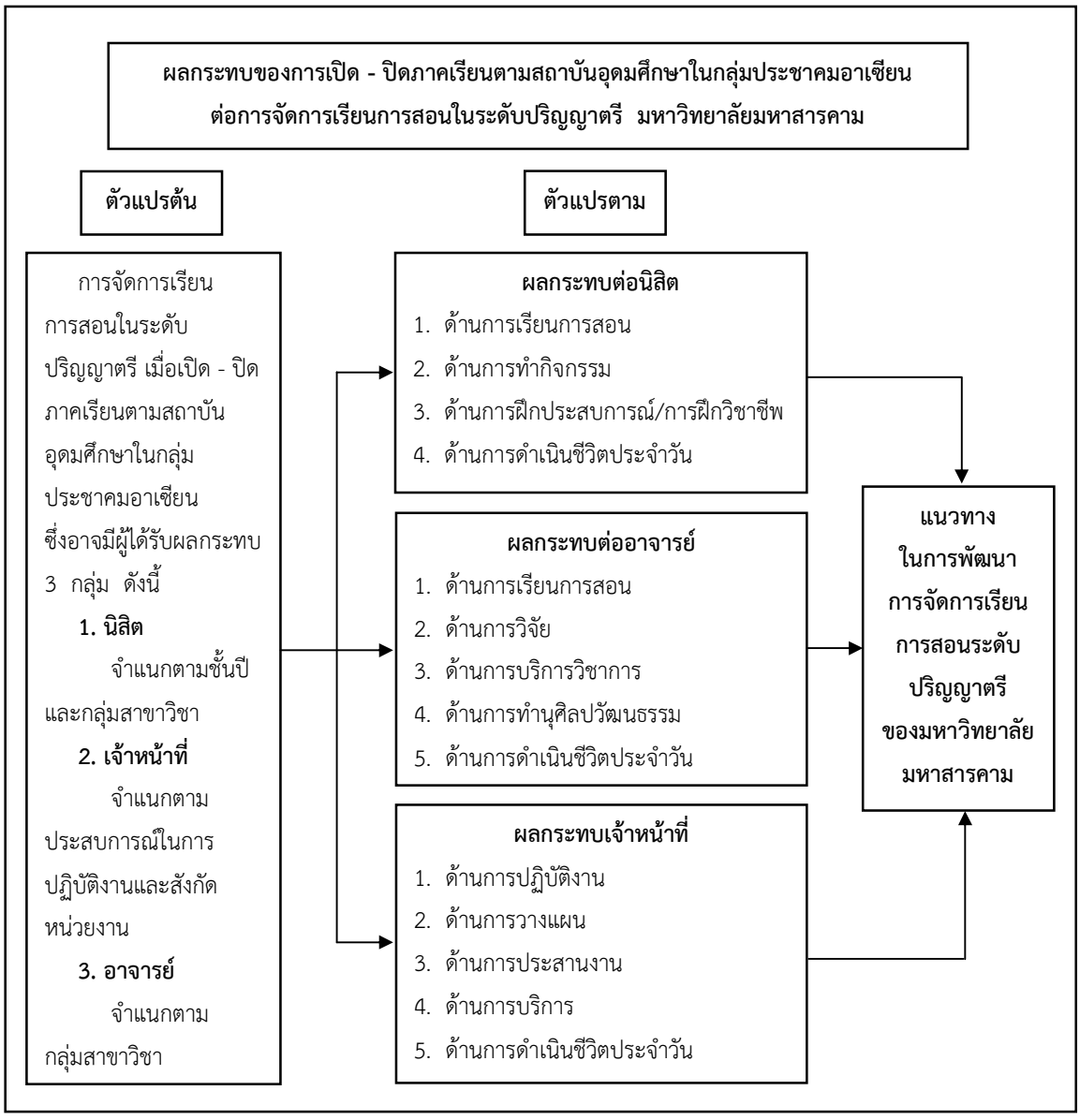
3. อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกลุ่มสาขาวิชา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. มหาวิทยาลัยทราบข้อมูลที่ส่งผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี
2. มหาวิทยาลัยทราบข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. เป็นข้อมูลที่สำคัญในการพัฒนา ปรับปรุง และวางแผน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. เป็นข้อมูลที่สำคัญในการตัดสินใจสำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการปรับเปลี่ยนการเปิด - ปิดภาคเรียนของมหาวิทยาลัย

กรอบการดำเนินการวิจัย

การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยกำหนดกรอบการดำเนินการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 40,365 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 14 ตุลาคม 2559) ประกอบด้วย

1.1 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 36,777 คน

1.2 อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 1,282 คน

1.3 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 2,306 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 1,005 คน โดยใช้สูตรของ Yamane' ประกอบด้วย

2.1 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2559 จำนวน จำนวน 380 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณที่ทราบจำนวนประชากร และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

2.2 อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 296 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณที่ทราบจำนวนประชากร และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย

2.3 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 329 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณที่ทราบจำนวนประชากร และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 68 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 ของตำแหน่งหรือหน่วยงาน และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย ดังนี้

3.1 ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย อธิการบดี รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดี จำนวน 8 คน

3.2 ผู้บริหารระดับคณะ ประกอบด้วย คณบดีหรือรองคณบดีที่รับผิดชอบงานวิชาการ ผู้อำนวยการสถาบัน/สำนัก และหัวหน้าสำนักงานเลขานุการคณะทุกคณะ จำนวน 23 คน

3.3 ผู้บริหารระดับกอง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการศูนย์ และผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน จำนวน 6 คน

3.4 อาจารย์ ประกอบด้วย ตัวแทนอาจารย์จากทุกคณะ จำนวน 10 คน

3.5 เจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย ตัวแทนเจ้าหน้าที่จากทุกคณะ จำนวน 10 คน

3.6 นิสิต ประกอบด้วย ประธานสภานิสิต นายกองค์การนิสิต และนายกสโมสรหรือตัวแทนนิสิตจากทุกคณะวิชา จำนวน 11 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมทางด้านการเรียนการสอนหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการ เพื่อให้นิสิตสามารถสำเร็จการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด และประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต

2. อาจารย์ หมายถึง บุคลากรของมหาวิทยาลัยที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนของแต่ละรายวิชา

3. เจ้าหน้าที่ หมายถึง บุคลากรของมหาวิทยาลัยที่ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนทุกประเภทและทุกตำแหน่งงาน

4. นิสิต หมายถึง ผู้กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ภาคต้น ปีการศึกษา 2560 ทุกระบบการศึกษา

5. ผลกระทบ หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น 2 ทาง ดังนี้

5.1 ผลกระทบทางบวก หมายถึง สิ่งที่อาจเป็นผลดีหรือเป็นประโยชน์จากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5.2 ผลกระทบทางลบ หมายถึง สิ่งที่อาจเป็นผลเสียหรือก่อให้เกิดความเสียหายจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โดยผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประกอบด้วย

1. ผลกระทบต่ออาจารย์ หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้สอนในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุศิลปวัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตประจำวัน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ผลกระทบต่ออาจารย์ด้านการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้สอนเกี่ยวกับการเปิดรายวิชาสอน การเตรียมการสอน สภาพห้องเรียน อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน การจัดกระบวนการหรือกิจกรรมในการสอน วิธีการสอนในแต่ละรายวิชา การสอบ การวัดผลและการประเมินผลในแต่ละรายวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต การจัดการเรียนการสอนของคณะหรือวิทยาลัย อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศ

1.2 ผลกระทบต่ออาจารย์ด้านวิจัย หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้สอนเกี่ยวกับการวางแผนการทำวิจัย การขอรับทุนสนับสนุน การทำวิจัย พื้นที่ทำวิจัย ภาคสนามหรือกลุ่มตัวอย่างการวิจัย การดำเนินการวิจัย การร่วมทำวิจัยกับบุคคล หน่วยงาน หรือสถาบันอื่น การประสานผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานในการทำวิจัย การนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานวิจัย อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศ

1.3 ผลกระทบต่ออาจารย์ด้านการบริการวิชาการ หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้สอนเกี่ยวกับการวางแผนการบริการวิชาการ ช่วงเวลาการจัดบริการวิชาการ การประสานงานการบริการวิชาการ การจัดกิจกรรมการบริการวิชาการ การเป็นวิทยากรในการบริการวิชาการ การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการบริการวิชาการ การบริการวิชาการเพื่อช่วยเหลือสังคมและชุมชน อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศ

1.4 ผลกระทบต่ออาจารย์ด้านการทำนุศิลปวัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้สอนเกี่ยวกับการเข้าถึงและทราบข้อมูลการทำนุศิลปวัฒนธรรม การส่งเสริมและการให้ทุนสนับสนุนการทำนุศิลปวัฒนธรรม การประสานงานการทำนุศิลปวัฒนธรรม การจัดกิจกรรมทำนุศิลปวัฒนธรรม การเข้าร่วมกิจกรรมการทำนุศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามในท้องถิ่นภาคอีสาน ประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามในมหาวิทยาลัย อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศ

1.5 ผลกระทบต่ออาจารย์ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้สอนเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินชีวิต การเดินทาง ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้ากับบุคคลอื่น การใช้สาธารณูปโภคในมหาวิทยาลัย การท่องเที่ยวหรือการพักผ่อน อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศ

2. ผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนในด้านการปฏิบัติงาน การวางแผน การประสานงาน การบริการ และการดำเนินชีวิตประจำวัน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ด้านการปฏิบัติงาน หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเข้าถึงและรับทราบข้อมูลข่าวสารสำหรับการปฏิบัติงาน ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานหรือสถาบันอื่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงาน ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศ

2.2 ผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ด้านการวางแผน หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเตรียมการวางแผนการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนของบุคลากรในหน่วยงาน การดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงาน ความสำเร็จตามแผนการปฏิบัติงาน การประเมินแผนการปฏิบัติงาน การปรับปรุงและพัฒนาแผนการปฏิบัติงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดทำแผนการปฏิบัติงาน อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศ

2.3 ผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ด้านการประสานงาน หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเกี่ยวกับการรับ – ส่งข้อมูลข่าวสาร

หรือเอกสาร การสื่อสารระหว่างบุคคลหรือหน่วยงาน การประสานงานระหว่างผู้ปฏิบัติงาน การประสานงานกับผู้รับบริการ การประสานงานกับผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชา การประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย การประสานงานกับหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศ

2.4 ผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ด้านการบริการ หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ข้อมูล/ข่าวสาร การให้บริการ ขั้นตอนและวิธีการให้บริการ การให้บริการต่อผู้รับบริการ ช่องทางการให้บริการ การประเมินความพึงพอใจต่อการให้บริการ ความสำเร็จในการให้บริการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการให้บริการ อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศ

2.5 ผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินชีวิต การเดินทาง ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้ากับบุคคลอื่น การใช้สาธารณูปโภคในมหาวิทยาลัย การท่องเที่ยวหรือการพักผ่อน อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศ

3. ผลกระทบต่อนิสิต หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้เรียนในด้านการเรียนการสอน การทำกิจกรรม การฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ และการดำเนินชีวิตประจำวัน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ผลกระทบต่อนิสิตด้านการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้เรียนเกี่ยวกับการเลือกรายวิชาเรียน การเตรียมการเรียน สภาพห้องเรียน อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน การเรียนในแต่ละรายวิชา การสอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการเรียนการสอนของคณะ/วิทยาลัย การจัดการเรียนการสอนของสำนักศึกษาทั่วไป (รายวิชาศึกษาทั่วไป) อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศ

3.2 ผลกระทบต่อนิสิตด้านการทำกิจกรรม หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้เรียนเกี่ยวกับการเข้าถึงและทราบข้อมูลการทำกิจกรรม ความสนใจในการเข้าร่วมหรือการทำกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมหรือการทำกิจกรรม การจัดกิจกรรมของนิสิต จำนวนผู้เข้าร่วมหรือทำกิจกรรม จำนวนกิจกรรมของนิสิต การเข้าร่วมหรือการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือท้องถิ่น อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศ

3.3 ผลกระทบต่อนิสิตด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้เรียนเกี่ยวกับการวางแผนการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ ช่วงระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ การเลือกสถานที่ในการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ การประสานงานกับสถานที่ฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพ การขออนุมัติ

เพื่อขอฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพ การออกฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพในสถานที่จริง การรายงานผลการฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพ อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศ

3.4 ผลกระทบต่อนิสิตด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน หมายถึง สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบต่อผู้เรียนเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินชีวิต การเดินทาง ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้ากับบุคคลอื่น การใช้สาธารณูปโภคในมหาวิทยาลัย การท่องเที่ยวหรือการพักผ่อน อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศ

6. แนวทางในการพัฒนา หมายถึง วิธีการในการปรับปรุง การแก้ไข หรือการดำเนินการเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการวิเคราะห์ข้อดี ข้อบกพร่อง และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
2. ระบบการศึกษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน
3. ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทย
4. การอุดมศึกษากับเงื่อนไขในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน
5. ศักยภาพของการอุดมศึกษาไทยในการแข่งขันกับประเทศสมาชิกอาเซียน
6. หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี
7. บริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
8. การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ข้อมูลทั่วไปของประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้นำเสนอดังนี้ (ฝ่ายวิชาการเจเนซิส มีเดียคอม. 2554 : 7 - 63)

1. ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นส่วนหนึ่งของทวีปเอเชีย มีความสำคัญและเป็นที่รู้จักทั้งในซีกโลกตะวันออกและซีกโลกตะวันตกตั้งแต่สมัยโบราณเนื่องจากตั้งอยู่ระหว่างอาณาจักรที่สำคัญ ได้แก่ อินเดียและจีน จึงได้รับอิทธิพลทางสังคมและวัฒนธรรมจากอาณาจักรทั้ง 2 แห่ง ดินแดนแห่งนี้มีชื่อเรียกแตกต่างกันไปตามลักษณะที่ปรากฏ เช่น “ดินแดนแห่งลมมรสุม” เนื่องจากดินแดนนี้มีลมมรสุมพัดผ่านซึ่งใช้ในการค้าทางเรือ

“เอเชียใน” หรือ “เอเชียกลาง” มีที่มาจากที่ตั้งซึ่งอยู่ระหว่างอินเดียและจีน แต่ชื่อเรียกอย่างเป็นทางการในปัจจุบัน คือ “เอเชียตะวันออกเฉียงใต้” เกิดขึ้นระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ฝ่ายสัมพันธมิตรได้ตั้งฐานทัพในบริเวณนี้พบกับญี่ปุ่นซึ่งระบุพิกัดตามหลักภูมิศาสตร์เป็นที่มาของ “ภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้” ในเบื้องต้นนั้น กลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หมายถึงประเทศบรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า สิงค์โปร ไทย และเวียดนามต่อมา

จึงรวมเอาฟิลิปปินส์และติมอร์ตะวันออก (ติมอร์ - เลสเต) เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของภูมิภาคตามลำดับ ปัจจุบันประชาคมอาเซียนประกอบไปด้วย 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม สหราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหพันธรัฐมาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐสิงค์โปร ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม แต่ไม่รวมถึงติมอร์ตะวันออก

ลักษณะทางกายภาพ

ทำเลที่ตั้งและอาณาเขต

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งอยู่ทางซีกโลกตะวันออก ประมาณระหว่างละติจูดที่ 10 องศาใต้ถึงละติจูดที่ 28 องศาเหนือ และระหว่างลองจิจูดที่ 92 องศาตะวันออกถึง 141 องศาตะวันออก อาณาเขตทางด้านทิศเหนือติดกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ทิศใต้ติดกับมหาสมุทรอินเดีย ทิศตะวันออกติดกับมหาสมุทรแปซิฟิกและทิศตะวันตกติดกับมหาสมุทรอินเดีย บริเวณอ่าวเบงกอล ประเทศอินเดียและบังกลาเทศ

ลักษณะภูมิประเทศ

แบ่งออกเป็น 2 เขต ได้แก่

1. บริเวณแผ่นดินใหญ่

ได้แก่ บริเวณประเทศกัมพูชา ลาว พม่า ไทย เวียดนาม มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “คาบสมุทรอินโดจีน” บริเวณนี้ประกอบไปด้วย

เทือกเขา แนวแรกอยู่ทางด้านตะวันตกของประเทศพม่า ได้แก่ แนวเทือกเขาอารกันโยมา เป็นเทือกเขาที่ต่อเนื่องมากจากเทือกเขาหิมาลัย เกิดจากการโก่งตัวของเปลือกโลก และเนื่องจากมีอายุไม่มากนัก จึงก่อให้เกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหวบ่อยครั้ง แนวที่ 2 คือ แนวเทือกเขาตอนกลางภูมิภาค อยู่ระหว่างประเทศไทยกับพม่า วางตัวในแนวเหนือ-ใต้ ได้แก่ เทือกเขาแดนลาว เทือกเขาถนนธงชัย เทือกเขาตะนาวศรี เทือกเขาสันกาลาคีรี เทือกเขาเหล่านี้มีอายุเก่าแก่ผ่านการสึกกร่อนมานาน จึงมีความสูงไม่มากนักและมีโอกาสเสี่ยงในการเกิดแผ่นดินไหวน้อยแนวเทือกเขาที่ 3 คือ เทือกเขาอันนัม อยู่ทางตะวันออกของภูมิภาค บริเวณประเทศลาวและเวียดนาม มีความสูงไม่มากนัก เพราะมีอายุเก่าแก่ผ่านการสึกกร่อนมานานเช่นเดียวกับเทือกเขาตอนกลาง

ที่ราบ แบ่งออกเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ ได้แก่ ที่ราบลุ่มแม่น้ำอิรวดีแม่น้ำสาละวินในประเทศพม่า ที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาในประเทศไทย ที่ราบลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่างในประเทศกัมพูชาและเวียดนาม ที่ราบลุ่มแม่น้ำแดงในประเทศเวียดนาม บริเวณเหล่านี้มีความอุดมสมบูรณ์จึงมีประชากรที่ตั้งถิ่นฐานอยู่อย่างหนาแน่น ที่ราบอีกประเทศหนึ่ง คือ ที่รายชายฝั่งพบในประเทศที่อยู่ติดทะเลและมหาสมุทรทางตะวันออกและทางตอนใต้ของคาบสมุทร ได้แก่

ที่ราบของชายฝั่งเวียดนาม ภาคใต้ของไทย และบางส่วนของมาเลเซีย นอกจากนั้นยังมีที่ราบอื่นๆ เช่น ที่ราบสูง ที่ราบลูกฟูก กระจายตัวอยู่บนแผ่นดิน

2. บริเวณหมู่เกาะ

ได้แก่ ประเทศบรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และประเทศติมอร์ตะวันออก ภูมิประเทศ บริเวณนี้ประกอบไปด้วยเกาะขนาดใหญ่และเล็กจำนวนมาก รวมกันเป็น “หมู่เกาะ” ได้แก่ หมู่เกาะอินโดนีเซีย หมู่เกาะฟิลิปปินส์ แต่ละเกาะจะมีที่ราบริมชายฝั่งแคบๆ ส่วนพื้นที่ด้านในของเกาะเป็นที่สูงและเทือกเขาซึ่งต่อเนื่องมาจากแนวเทือกเขาอารกันโยมาของพม่าหมู่เกาะเหล่านี้เป็นที่ตั้งของภูเขาไปที่สงบแล้วและยังคุกรุ่นอยู่ในแนวแผ่นดินไหวอีกด้วย

ลักษณะภูมิอากาศ

แบ่งตามลักษณะสากลออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1. ภูมิอากาศแบบป่าดิบชื้น

พบในประเทศที่อยู่ในแนวเส้นศูนย์สูตร ได้แก่ บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย เกาะมินดาเนาของฟิลิปปินส์ ลักษณะอากาศจะร้อน มีฝนตกชุก พืชพรรณธรรมชาติส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบ เขียวชะอุ่มตลอดปี

2. ภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน

ได้รับอิทธิพลจากลมสมมรสุม ได้แก่ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดมาจากมหาสมุทรอินเดีย ก่อให้เกิดฝนตกบนแผ่นดินใหญ่ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดมาจากจีน ทำให้เกิดความแห้งแล้ง นอกจากนั้นยังมีลมพายุที่ก่อตัวขึ้นบริเวณทะเลจีนใต้ แบ่งออกเป็น 3 ชนิด ตามอัตราความเร็วลม คือ พายุดีเปรสชัน พายุโซนร้อน และพายุไต้ฝุ่น พบในชายฝั่งตะวันตกของพม่า ภาคใต้ของไทย และชายฝั่งทางทิศตะวันตกของกัมพูชา

3. ภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเขตร้อน

ภูมิอากาศแบบนี้มีความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างอุณหภูมิในฤดูหนาวและฤดูร้อน พบมากบริเวณประเทศพม่า ไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม

ลักษณะทางสังคม

สภาพการเมืองการปกครอง

ทุกประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยกเว้นประเทศไทยเคยตกเป็นเมืองขึ้นของชาติตะวันตก แต่หลังได้รับเอกราชก็ได้เลือกรูปแบบการปกครองที่เหมาะสมแตกต่างกันไป ประกอบไปด้วย 4 รูปแบบหลัก คือ

1. ประชาธิปไตย ได้แก่ ประเทศกัมพูชา อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงค์โปร์ ไทย ติมอร์ตะวันออก

2. สมบูรณาญาสิทธิราชย์ ได้แก่ ประเทศบรูไน

3. เผด็จการทหาร ได้แก่ ประเทศพม่า

4. คอมมิวนิสต์ ได้แก่ ประเทศลาวและเวียดนาม

สภาพเศรษฐกิจ

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการประกอบอาชีพที่หลากหลาย แต่มีพื้นฐาน คือ การเพาะปลูก เนื่องจากมีสภาพอากาศแบบร้อนชื้น ฝนตกชุกทำให้มีน้ำเพียงพอสำหรับการเพาะปลูก พืชมีดินตะกอนทับถมบริเวณที่ราบลุ่มและดินภูเขาไฟที่อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะการปลูกข้าว และเครื่องเทศ รวมทั้งพืชอื่นๆ เช่น กล้วย มะพร้าว ปาล์มน้ำมัน นอกจากนั้นแล้วภูมิภาคนี้ ยังตั้งอยู่ระหว่างเส้นทางการค้าโบราณระหว่างอินเดียและจีน จึงกลายเป็นเมืองท่าค้าขาย เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าพื้นเมืองกับสินค้าต่างถิ่น ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองตามมา

ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความหลากหลาย ตามสภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศและทัพยากรทางธรรมชาติ อาชีพหลักยังคงเป็น ภาคเกษตรกรรมส่งผลให้กลายเป็นพื้นที่ผลิตอาหารที่สำคัญของโลก ควบคู่ไปกับการผลิต ในภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากค่าแรงถูก และยังมีรายได้จากภาคบริโภคโดยเฉพาะการท่องเที่ยว

สภาพสังคมและวัฒนธรรม

1. ประชากร

ประชากรดั้งเดิมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีเชื้อสายออสตราลอยด์ รูปร่างเตี้ย ผิวค่อนข้างคล้ำ ผมหยิกและจมูกใหญ่ อาศัยอยู่บริเวณแหลมมลายูและหมู่เกาะอินโดนีเซีย ส่วนใหญ่เชื้อสายมองโกลอยซึ่งมีผิวเหลือง ผมสีดำ สันนิษฐานว่าอพยพมาจากตอนกลางของทวีป เอเชีย ประชากรกลุ่มนี้ตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณแผ่นดินใหญ่ เช่น ลาว พม่า ไทย เวียดนาม

เมื่อชาวพื้นเมืองเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ติดต่อกับชาวต่างชาติ ผ่านการค้าขายและการย้ายถิ่นทำให้คนจากพื้นที่ภาคนอกอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานและแต่งงาน กับคนพื้นเมือง ก่อให้เกิดการผสมผสานระหว่างประชากร เช่น ชาวจีน ชาวอินเดีย รวมถึง ชาวอาหรับและชาติตะวันตก ส่งผลให้ลักษณะประชากรมีความหลากหลายแต่ผสมผสาน จนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2. ศาสนา

เดิมนับถือผีบรรพบุรุษและผีประจำธรรมชาติ ต่อมาได้รับอิทธิพล ทางศาสนาจากประเทศอินเดีย ทั้งศาสนาฮินดู ศาสนาพราหมณ์ พระพุทธศาสนานิกายเถรวาท และศาสนาอิสลาม นอกจากนั้นยังได้รับอิทธิพลการนับถือพระพุทธศาสนานิกายมหายาน จากประเทศจีน โดยบริเวณแผ่นดินใหญ่เกือบทั้งหมดและหมู่เกาะที่มีชาวจีนตั้งถิ่นฐานอยู่ เช่น ประเทศกัมพูชา ลาว พม่า ไทย เวียดนาม และประเทศสิงคโปร์จะนับถือศาสนาพุทธ แต่บริเวณ หมู่เกาะจะนับถือศาสนาฮินดูและอิสลามเป็นหลัก

3. ภาษา

เนื่องจากประชากรมีเชื้อชาติหลากหลายทำให้มีภาษาหลากหลายตามไปด้วย ซึ่งส่วนใหญ่จะมีภาษาประจำชาติเป็นของตนเองซึ่งกำหนดเป็นภาษาราชการ และยังได้รับอิทธิพลทางภาษาจากภายนอก เช่น ภาษาของประชากรที่อพยพเข้ามา หรือภาษาที่ได้เรียนรู้เมื่อตกเป็นเมืองขึ้นของชาติตะวันตกซึ่งแตกต่างไปตามเจ้าอาณานิคม ได้แก่

บรูไน	ภาษามาเลย์
กัมพูชา	ภาษากัมพูชา
อินโดนีเซีย	ภาษาบาฮาซ่า อินโดนีเซีย
ลาว	ภาษาลาว
มาเลเซีย	ภาษามาเลย์
พม่า	ภาษาพม่า
ฟิลิปปินส์	ภาษาฟิลิปิโนและภาษาอังกฤษ
สิงคโปร์	ภาษามาเลย์ อังกฤษ ทมิฬ จีน
ไทย	ภาษาไทย
ติมอร์ตะวันออก	ภาษาเตตุนและโปรตุเกส
เวียดนาม	ภาษาเวียดนาม

4. วัฒนธรรม

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นดินแดนที่มีความเจริญทางวัฒนธรรมและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเป็นของตนเองตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ต่อมาเมื่อเกิดการขยายตัวของการค้าทางทะเล ประกอบกับที่ตั้งของภูมิภาคนี้อยู่ระหว่างศูนย์กลางการค้าที่สำคัญของซีกโลกตะวันออก คือ จีนและอินเดีย จึงทำให้ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมผ่านการเดินทางและติดต่อค้าขาย ต่อมาเมื่อมีการติดต่อกับคนต่างวัฒนธรรมมากขึ้นก็มีการรับเอาวัฒนธรรมของชาติต่างๆ เหล่านั้นเข้ามาเพิ่มเติมอีกด้วย อย่างไรก็ตามการรับวัฒนธรรมจะเกิดขึ้นในรูปแบบของการเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนและนำมาผสมผสานปรับใช้เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต เกิดเป็นลักษณะวัฒนธรรมเฉพาะที่ไม่เหมือนกับต้นกำเนิดทั้งหมด แต่มีความเหมาะสมกับคนในท้องถิ่นและกลายเป็นวัฒนธรรมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน

อินเดีย เป็นดินแดนที่มีความรุ่งเรืองทางวัฒนธรรมมาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ เมื่อเริ่มเข้ามาติดต่อค้าขายกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็เกิดการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ได้แก่

1. ศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู เป็นรากฐานสำคัญของสังคมและวัฒนธรรมในดินแดนส่วนใหญ่ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีอิทธิพลต่อการเมืองการปกครองแบบสมมุติเทพ หรือเทวราชาซึ่งได้อิทธิพลมาจากคัมภีร์ในศาสนาพราหมณ์ ส่งผลให้พระมหากษัตริย์

มีฐานะเป็นเทพเจ้า สร้างความศักดิ์สิทธิ์และความมั่นคงให้แก่การปกครอง นอกจากนั้นยังรับเอาคัมภีร์พระมนูธรรมศาสตร์มาเป็นรากฐานของกฎหมายในภูมิภาคนี้

2. ศาสนาพุทธนิกายเถรวาท เป็นศาสนาที่ไม่แบ่งแยกชนชั้นของคน จึงได้รับความนิยมทั้งจากผู้ปกครองและชนพื้นเมืองทั่วไป

3. อักษรศาสตร์ ได้รับอิทธิพลทางภาษา ได้แก่ ภาษาบาลี และภาษาสันสกฤตผ่านทางวรรณคดีเรื่องต่างๆ เช่น รามายณะ มหาภารตะ คัมภีร์และชาดก ในพระพุทธศาสนา รากศัพท์ของภาษาเหล่านี้ยังปรากฏอยู่ในภาษาท้องถิ่นของหลายประเทศ

4. รูปแบบศิลปกรรม ส่วนใหญ่จะรับผ่านทางศาสนา เช่น การสร้างศาสนสถาน การสร้างพระพุทธรูป เทวรูป การวาดจิตกรรม เป็นต้น

จีน ในอดีตจีนถือเป็นศูนย์กลางของซีกโลกตะวันออก ถือเป็นอาณาจักรที่มีความมั่นคงและมั่งคั่งมาก มีวิทยาการก้าวหน้า เช่น การเดินเรือ การค้าขาย หลายประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทำการค้ากับจีน มีพ่อค้าชาวจีนจำนวนมากเดินทางมาค้าขายและแวะพักบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบกับเมื่อจีนประสบปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติและความวุ่นวายทางการเมืองจึงมีผู้คนจำนวนมากที่อพยพออกมาเพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่ คนจีนจึงอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น และนำเอาวัฒนธรรมเข้ามาผสมผสานกับวัฒนธรรมพื้นเมือง อย่างไรก็ตามจีนไม่ได้มีอิทธิพลทางวัฒนธรรมอย่างกว้างขวางเช่นเดียวกับอินเดีย แต่จะกระจายไปตามเมืองที่มีชาวจีนเข้าไปตั้งถิ่นฐาน อย่างไรก็ตามมีเพียงประเทศเดียวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่รับเอาวัฒนธรรมของจีนมาใช้อย่างเต็มที่ คือ ประเทศเวียดนาม เนื่องจากที่ตั้งติดกันและเคยปกครองโดยราชวงศ์ของจีนจึงทำให้ได้รับอิทธิพลจากแหล่งอารยธรรมนี้มากที่สุด ตัวอย่างวัฒนธรรมจีนที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับเอามาใช้ เช่น ศาสนาพุทธนิกายมหายาน ลัทธิเต๋า ขงจื้อ ประเพณีไหว้เจ้า ตรุษจีน ไหว้บรรพบุรุษ ภาษีจีน การแต่งกาย รวมถึงอาหารจีน ซึ่งพบได้ทั่วไปในภูมิภาคนี้

อาหรับ ชนพื้นเมืองเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รับวัฒนธรรมอาหรับทางอ้อม โดยชาวอาหรับได้นำศาสนาอิสลามเข้ามาเผยแผ่ในอินเดีย ส่งผลให้ชาวอินเดียส่วนหนึ่งหันมานับถือศาสนาอิสลาม เมื่อเดินทางมาติดต่อค้าขายกับชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงนำมาเผยแผ่อีกทอดหนึ่ง ในขณะเดียวกันผู้นำรัฐพื้นเมืองก็ต้องการสร้างอำนาจพร้อมกับผลประโยชน์ทางการค้าจึงเลือกนับถือศาสนาอิสลาม เนื่องจากหลักการของศาสนาสอนให้ทุกคนเป็นพี่น้องกันมีหน้าที่ช่วยเหลือกัน ทำให้สะดวกแก่การค้าขายมากยิ่งขึ้น ดังนั้นบริเวณแหลมมลายูและหมู่เกาะตามเส้นทางการค้าจึงมีผู้นับถือศาสนาอิสลามมาจนถึงปัจจุบัน

ตะวันตก ชาวตะวันตกเข้ามาในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อเผยแผ่ศาสนาคริสต์และต้องการค้าขายกับชาวพื้นเมือง เนื่องจากมีสินค้าสำคัญที่ซีกโลกตะวันตกต้องการ คือ เครื่องเทศ ในช่วงแรกจึงเป็นการเดินทางมายังบริเวณหมู่เกาะซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกเครื่องเทศที่สำคัญ

ของภูมิภาค ต่อมาจึงเริ่มเดินทางเข้ามาในบริเวณแผ่นดินใหญ่ เผยแผ่วัฒนธรรมบางส่วนแก่ชาวพื้นเมือง จนกระทั่งชาวตะวันตกยึดเอาดินแดนแถบนี้เป็นอาณานิคมจึงเกิดการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมอย่างกว้างขวางในเมืองขึ้น เราจึงสามารถพบเห็นวัฒนธรรมที่ผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมตะวันตกและวัฒนธรรมพื้นเมือง เช่น การแต่งกายชุดประจำชาติ อาหาร ภาษาตัวอักษรโรมัน เป็นต้น

2. การรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

หลังจากที่ประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประกาศเอกราชและจัดตั้งประเทศของตนมั่นคงแล้วก็เริ่มมีการรวมกลุ่มของประเทศที่อยู่ในบริเวณภูมิภาคเดียวกันเพื่อให้ความร่วมมือและช่วยเหลือกันในการพัฒนาด้านต่างๆ โดยองค์กรความร่วมมือนี้นับได้ว่ามีความมั่นคงเพิ่มขึ้นตามลำดับ

สมาคมอาสา (ASA - Association of Southeast Asia)

นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการรวมกลุ่มในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2504 ประเทศไทย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ร่วมกันก่อตั้งสมาคมนี้ขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมมือกันทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม แต่ดำเนินการได้เพียง 2 ปี ก็ประสบปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศมาเลเซียซึ่งเป็นสมาชิกกับประเทศอินโดนีเซีย ส่งผลให้สมาคมนี้ต้องหยุดชะงักลง

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nation) หรืออาเซียน (ASEAN)

สมาคมนี้จัดตั้งขึ้นหลังจากประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซียได้พื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแล้ว ประเทศในภูมิภาคจึงพยายามก่อตั้งองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศภายในภูมิภาคขึ้นมาอีกครั้ง

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

วันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ซึ่งตรงกับสมัยรัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร ได้มีการจัดการประชุมที่กรุงเทพฯและมีการลงนามใน “ปฏิญญากรุงเทพฯ” (Bangkok Declaration) ที่วังสราญรมย์โดยรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศสมาชิกก่อตั้ง 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และสิงคโปร์ การลงนามในครั้งนั้นก่อให้เกิด “สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” (Association of Southeast Asian Nation) หรือ อาเซียน (ASEAN) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม รวมถึงส่งเสริมในเรื่องสันติภาพและความมั่นคงภายในภูมิภาค และความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคกับต่างประเทศ ในปฏิญญากรุงเทพฯ ได้ระบุวัตถุประสงค์สำคัญของการจัดตั้งอาเซียนไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร

2. ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงส่วนภูมิภาค

3. เสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ พัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค

4. ส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี

5. ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในรูปของการฝึกอบรมและการวิจัยและส่งเสริมการศึกษาด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

6. เพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรม การขายการค้าตลอดจนการปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม

7. เสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอก องค์การความร่วมมือแห่งภูมิภาคอื่นๆ และองค์การระหว่างประเทศ

นอกเหนือจากสมาชิกก่อตั้งทั้ง 5 ประเทศดังกล่าวแล้ว ในเวลาต่อมาได้มีประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เข้าร่วมเป็นสมาชิกตามลำดับ ดังนี้ บูรไนดารุสซาลาม หลังได้รับเอกราชแล้ว ในปีเดียวกันนั้นก็ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกเมื่อ 8 มกราคม พ.ศ. 2527 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นสมาชิกเมื่อ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 สหภาพพม่า เข้าเป็นสมาชิกเมื่อ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 ส่วนราชอาณาจักรกัมพูชาได้ขอเข้าเป็นสมาชิกแต่ถูกเลื่อนออกไป เนื่องจากประสบปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศ แต่เมื่อปัญหาสงบลงและจัดตั้งรัฐบาลอย่างมั่นคงแล้ว อาเซียนจึงรับเข้าเป็นสมาชิกลำดับล่าสุดเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2542 ปัจจุบันสมาคมอาเซียนมีสมาชิกทั้งสิ้น 10 ประเทศ ประชากรรวมทั้งหมดประมาณ 580 ล้านคน มีพื้นที่โดยรวม 4.5 ล้านตารางกิโลเมตร

สัญลักษณ์อาเซียน คือ ต้นข้าวสีเหลือง 10 ต้นมัดรวมกันไว้ หมายถึงประเทศสมาชิกรวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง
สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและความก้าวหน้า
สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์
สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

ภาพประกอบ 2 สัญลักษณ์อาเซียน

การดำเนินงานของสมาคมอาเซียน

ในช่วงแรกของการก่อตั้ง สมาคมอาเซียนไม่ได้ดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากนัก จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2518 ประเทศแถบอินโดจีน ได้แก่ กัมพูชา ลาว เวียดนาม ถูกภัยคุกคามจากลัทธิคอมมิวนิสต์และเกิดการสู้รบภายใน สมาชิกของสมาคมอาเซียนวิตกว่าอาจเป็นภัยคุกคามความมั่นคงภายในภูมิภาคได้ จึงจัดการประชุมสำคัญซึ่งยังคงปฏิบัติสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน คือ การประชุมสุดยอดของอาเซียน โดยจัดขึ้นที่บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ในปี พ.ศ. 2519 เพื่อกำหนดความร่วมมือของชาติสมาชิกในด้านต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น หลังจากสิ้นสุดการคุกคามของคอมมิวนิสต์ในอินโดจีน ประเทศสมาชิกได้เปลี่ยนประเด็นความร่วมมือจากเรื่องความมั่นคงไปให้ความสำคัญกับเรื่องเศรษฐกิจมากขึ้น

1. ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ

อาเซียนตระหนักถึงการแข่งขันทางเศรษฐกิจในเวทีโลกจึงวางมาตรการความร่วมมือทางด้านนี้ เพื่อสร้างศักยภาพในการแข่งขันกับประเทศและภูมิภาคอื่นๆ

เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area-AFTA) เกิดขึ้นจากข้อเสนอของอดีตนายกรัฐมนตรีของไทย นายอานันท์ ปันยารชุน ในปี พ.ศ. 2535 ให้จัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน โดยทำข้อตกลงว่าจะลดภาษีศุลกากรระหว่างสมาชิกเหลือเพียงร้อยละ

0 - 5 เพื่อลดอุปสรรคทางการค้าระหว่างกันและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในฐานะผู้ผลิตและผู้ส่งออก พร้อมทั้งดึงดูดนักลงทุนจากภายนอกให้เข้ามาลุงทุนเพิ่มมากขึ้น การจัดตั้งนี้ดำเนินการสำเร็จโดยสมาชิกอาเซียนเข้าร่วมครบทุกประเทศเมื่อปี พ.ศ. 2551

โครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมอาเซียน (ASEAN Industrial Cooperation - AICO) เป็นโครงการส่งเสริมการผลิตด้านอุตสาหกรรมภาคเอกชนของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีตัวแทนจากแต่ละประเทศร่วมมือกันผลิตสินค้าอุตสาหกรรมแล้วส่งออกไปขายในอาเซียน โดยจะได้รับการลดหย่อนภาษีนำเข้าเหลือร้อยละ 0-5

เขตการลงทุนอาเซียน (ASEAN Investment Area - AIA) จัดตั้งในปี พ.ศ. 2538 และลงนามอย่างเป็นทางการในกรอบความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียน และได้มีการจัดตั้งคณะมนตรีเขตการลงทุนอาเซียน (AIA Council) มีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินการตามความตกลง AIA เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจภายในภูมิภาคให้เติบโตมากยิ่งขึ้นผ่านการส่งเสริมการลงทุนทั้งภายในและภายนอกภูมิภาค ส่งเสริมการเปิดการค้าเสรี การท่องเที่ยว การเงิน การเกษตร และสนับสนุนการเชื่อมโยงด้านคมนาคมขนส่ง

ความร่วมมืออาเซียน+3 (ASEAN Plus 3) ในปี พ.ศ. 2533 มาเลเซียได้เสนอให้จัดการประชุมเศรษฐกิจเอเชียตะวันออก คือ กลุ่มประเทศอาเซียนและประเทศจีน เกาหลี ญี่ปุ่น แต่ไม่ประสบความสำเร็จ จนกระทั้งในปี พ.ศ. 2542 สมาชิกอาเซียนได้ทบทวนข้อเสนอดังกล่าวอีกครั้ง และสำเร็จเป็นรูปธรรม เกิดการรวมกลุ่มระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศในเอเชียอีก 3 ประเทศ คือ จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ เรียกว่า “ความร่วมมืออาเซียนบวกสาม” และพัฒนาไปสู่เขตการค้าเสรีเอเชียตะวันออก (East Asia Free Trade Area : EAFTA) ซึ่งขณะนี้เขตการค้าเสรีอาเซียน-จีนจะมีผลบังคับใช้สมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2555

การสถาปนาความสัมพันธ์ในลักษณะของประเทศคู่เจราจา (ASEAN Plus 1) โดยมีการเจรจาระหว่างกลุ่มอาเซียนกับแต่ละประเทศกับอีกทั้งหมด 9 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย แคนาดา นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย และรัสเซีย และมีความร่วมมือกับหนึ่งกลุ่มประเทศ ได้แก่ สหภาพยุโรป (EU) นอกจากนี้ยังได้ร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ คือ โครงการเพื่อการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) มีความสัมพันธ์เฉพาะด้านกับปากีสถาน และมีสถานะเป็นผู้สังเกตการณ์ขององค์การสหประชาชาติด้วย

2. ความร่วมมือทางการเมือง

นอกเหนือจากความร่วมมือด้านเศรษฐกิจแล้ว สมาคมอาเซียนยังให้ความสำคัญในด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงภายในภูมิภาค เนื่องจากตระหนักว่าสันติภาพและความมั่นคงเป็นพื้นฐานในการพัฒนาด้านอื่นๆ จึงได้ลงนามในสนธิสัญญาหลายฉบับ ดังนี้

การประกาศให้ภูมิภาคอาเซียนเป็นเขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพและความเป็นกลาง (Zone of Peace, Freedom and Neutrality: ZOPFAN) ในปี พ.ศ. 2514

อันเป็นผลมาจากการต่อสู้ระหว่างค่ายเสรีประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์ จึงทำให้ภูมิภาคนี้ต้องประกาศตัวเป็นกลางเพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง

สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia - TAC) เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2519 มีใจความสำคัญเกี่ยวข้องกับการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาค ห้ามแทรกแซงและคุกคามประเทศอื่นๆ เพื่อสร้างเสถียรภาพและสันติสุข ในภูมิภาค ได้แก่

1. เคารพในเอกราช การอำนาจอธิปไตย ความเท่าเทียมกัน ความมั่นคงทางดินแดน และเอกลักษณ์แห่งชาติของทุกประเทศ
2. ปราศจากการแทรกแซงจากภายนอก การโค่นล้มและการใช้กำลังโดยการบีบบังคับ
3. การไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกัน
4. การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโยสันติวิธี
5. การยกเลิกการใช้การคุกคามและกองกำลัง
6. การมีความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพระหว่างกัน

สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Nuclear - Weapon-Free Zone Treaty-SEANWFZ) เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2538 สาระสำคัญของสนธิสัญญา คือ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ ห้ามประเทศสมาชิกผลิต ครอบครอง หรือใช้อาวุธนิวเคลียร์ทุกประเภทในภูมิภาค โดยสนธิสัญญานี้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติด้วย

การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (ASEAN Regional Forum-ARF) เพื่อเสริมสร้างความไว้วางใจกันระหว่างประเทศในเอเชียแปซิฟิกซึ่งไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งแรกในปี พ.ศ. 2537

3. ความร่วมมือเฉพาะด้าน

นอกจากความร่วมมือทางการเมือง และเศรษฐกิจแล้ว อาเซียนยังให้ความสำคัญต่อความร่วมมือเฉพาะด้าน (Functional Cooperation) ซึ่งเกี่ยวข้องกับประเด็นทางด้านสังคมและวัฒนธรรม เนื่องจากประเทศสมาชิกตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร การแก้ไขปัญหาสังคมที่กระทบต่อความร่วมมือในระดับภูมิภาค และส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศสมาชิก

ทางด้านการศึกษา ได้จัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network - AUN) เพื่อเป็นแกนหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของภูมิภาค มูลนิธิอาเซียน (ASEAN Foundation) มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางวิชาการตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อสร้างจิตสำนึกในฐานะพลเมืองอาเซียนร่วมกัน

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม ได้ร่วมมือกันต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ เช่น การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การก่อการร้าย การค้าอาวุธ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจและคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ปัญหาสิ่งแวดล้อมทวีความรุนแรงมากขึ้น สมาชิกอาเซียนจึงหันมาให้ความสนใจเกี่ยวกับประเด็นปัญหานี้ โดยได้ลงนามในสนธิสัญญาและปฏิญญาต่างๆ ในประเด็นเรื่องมลภาวะที่ทำให้ท้องฟ้าหลัว ปัญหาพลังงาน การอนุรักษ์สัตว์ป่าและการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศหรือภาวะโลกร้อน

โครงสร้างและกลไกบริหารของอาเซียน

1. การประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit)

ประมุขของรัฐบาลของแต่ละประเทศสมาชิกจะมาอภิปรายและแก้ไขประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ รวมไปถึงการจัดการประชุมร่วมกับประเทศนอกกลุ่มสมาชิกเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งแรกจัดขึ้นที่บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ในปี พ.ศ. 2519 จากผลของการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 3 ณ กรุงมะนิลา ในปี พ.ศ. 2530 สรุปว่าผู้นำประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียนควรจะจัดการประชุมขึ้นทุก 5 ปี อย่างไรก็ตาม ผลของการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งต่อมาที่ประเทศสิงคโปร์ ในปี พ.ศ. 2535 ได้เสนอให้จัดการประชุมให้บ่อยขึ้น และได้ข้อสรุปว่าจะมีการจัดการประชุมสุดยอดขึ้นทุกสามปีแทน ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 ผู้นำสมาชิกประเทศกลุ่มอาเซียนได้เสนอให้จัดการประชุมขึ้นทุกปีเพื่อแก้ไขประเด็นปัญหาด่วนที่ส่งผลกระทบในพื้นที่

ประเทศสมาชิกจะได้รับเลือกให้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดขึ้นเรียงตามอักษรของชื่อภาษาอังกฤษ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม (Brunei Darussalam) กัมพูชา (Cambodia) อินโดนีเซีย (Indonesia) ลาว (Laos) มาเลเซีย (Malaysia) พม่า (Myanmar) ฟิลิปปินส์ (Philippines) สิงคโปร์ (Singapore) ไทย (Thailand) และเวียดนาม (Vietnam) ยกเว้นประเทศพม่า ซึ่งถูกยกเลิกการเป็นเจ้าภาพกระประชุมในปี พ.ศ. 2549 เนื่องจากปัญหาทางด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งมีแรงกดดันจากสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547

นโยบายการดำเนินงานของอาเซียนจะเป็นผลจากการประชุมหารือในระดับหัวหน้ารัฐบาล ระดับรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน การประชุมสุดยอดเป็นการประชุมในระดับสูงสุดเพื่อกำหนดแนวนโยบายในภาพรวมและเป็นโอกาสที่ประเทศสมาชิกจะได้ร่วมกันประกาศเป้าหมายและแผนงานของอาเซียนในระยะยาว โดยการจัดทำเอกสารในรูปแบบของแผนปฏิบัติการ (Action Plan) แถลงการณ์ร่วม (Joint Declaration) ปฏิญญา (Declaration) ความตกลง (Agreement) หรืออนุสัญญา (Convention) เช่น Hanoi Declaration, Hanoi Plan of Action และ ASEAN Convention on Counter Terrorism เป็นต้น ส่วนการประชุมในระดับ

รัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสจะเป็นการประชุมเพื่อพิจารณาทั้งนโยบายในภาพรวม และนโยบายเฉพาะด้าน โดยหารือในรายละเอียดมากขึ้น

จากการประชุมสุดยอดอาเซียนนี้นำมาสู่การออกกฎบัตรอาเซียน หรือกฎหมายสูงสุดของอาเซียน ซึ่งเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2551 เป็นเอกสารหลักที่กำหนดโครงสร้างและกลไกการบริหารของอาเซียน กำหนดให้มีองค์กรบริหารดังต่อไปนี้

ที่ประชุมคณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN Coordinating Council) ซึ่งประกอบด้วยรัฐมนตรีต่างประเทศของรัฐสมาชิกอาเซียน เป็นการประชุมประจำปีเพื่อกำหนดแนวทางในระดับนโยบายและทบทวนข้อตัดสินในเพื่อมอบนโยบายและโครงการให้คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ดำเนินการต่อไป

ที่ประชุมคณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN Coordinating Council) ซึ่งประกอบด้วยคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ซึ่งต่างล้วนเป็นการประชุมระดับรัฐมนตรี)

ที่ประชุมคณะมนตรีเฉพาะสาขาของประเทศสมาชิกอาเซียน จัดให้มีขึ้นตามความจำเป็น และเพื่อเร่งรัดการทำงานของคณะกรรมการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหารือเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือด้านต่างๆ เช่น ด้านสาธารณสุข ด้านกลาโหม ด้านการศึกษา และด้านการเงินและการคลัง แรงงานสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การขนส่ง โทรคมนาคม ฯลฯ

ที่ประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (ระดับกระทรวง) โดยแยกเป็นเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการเมือง เศรษฐกิจและเฉพาะด้าน เช่น พัฒนาสังคม วัฒนธรรมและสนเทศสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยาเสพติด ฯลฯ

คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Committee of Permanent Representatives to ASEAN) ซึ่งเป็นที่ประชุมของเอกอัครราชทูตที่แต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนแต่งตั้งให้ไปประสานงานกับสำนักเลขาธิการอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา เป็นองค์กรกำหนดนโยบายและเร่งรัดการดำเนินการตามของที่ประชุมสุดยอดอาเซียนระดับรองลดหลั่นกันลงมา

2. หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานและติดตามผลการดำเนินงานของอาเซียน

สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย เป็นศูนย์กลางในการบริหารและการติดต่อระหว่างประเทศสมาชิก มีเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretary-General) ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากประเทศสมาชิกเป็นหัวหน้าสำนักงาน มีวาระดำรงตำแหน่ง 5 ปี และมีรองเลขาธิการอาเซียน 2 คน ดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี

สำนักงานอาเซียนแห่งชาติ (ASEAN National Secretariat) เป็นหน่วยงานระดับกรม เรียกว่ากรมอาเซียนในกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียน มีหน้าที่ประสานงานและติดตามผลการดำเนินงานด้านกิจการอาเซียนกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในประเทศ

และภายนอกประเทศ สำหรับประเทศไทยหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ กรมอาเซียน สังกัดกระทรวงการต่างประเทศ

3. ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)

สมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน (The Association of Southeast Asian Nations - ASEAN) ก่อตั้งขึ้นและดำเนินงานเพื่อพัฒนาภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมทั้งขยายความร่วมมือระหว่างภูมิภาคกับประเทศอื่นๆ ในเวทีโลก อย่างไรก็ตามตลอดระยะเวลาตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง อาเซียนกลับประสบปัญหาหลายประการ เช่น ปัญหาความขัดแย้งภายในระหว่างประเทศสมาชิกและปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ แต่ปัญหาดังกล่าวเริ่มคลี่คลายลงเป็นลำดับ รวมทั้งประเทศในภูมิภาคนี้เข้าร่วมเป็นสมาชิกครบทั้ง 10 ประเทศเรียบร้อยแล้วจึงได้มีการประชุมเพื่อหาทิศทางการร่วมมือกันอย่างเป็นรูปธรรมและมั่นคงมากยิ่งขึ้น

การประชุม ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ปี พ.ศ. 2540 ผู้นำในกลุ่มประเทศอาเซียนได้ลงนามในเอกสาร “วิสัยทัศน์อาเซียน 2020” เพื่อวางแผนความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกให้มีความมั่นคงแน่นแฟ้นมากขึ้นภายในปี พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020)

การประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 9 ณ เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ปี พ.ศ. 2546 ผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียนเรียกว่า “ข้อตกลงบาหลี 2” (Bail Concord II) กำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานเพื่อมุ่งพัฒนาอาเซียนไปสู่ “ประชาคมอาเซียน” (ASEAN Community) ซึ่งประกอบด้วยเสาหลักของประชาคม 3 เสา ได้แก่ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

การประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 11 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ปี พ.ศ. 2548 ได้มีจัดทำปฏิญญาจัดตั้ง “กฎบัตรอาเซียน” (ASEAN Charter) ซึ่งทำหน้าที่เป็น “ธรรมนูญ” การบริหารปกครองกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศซึ่งผนึกกำลังเป็นหนึ่งเดียวกัน ดังปรากฏตามสโลแกนที่ว่า “สิบชาติ หนึ่งอาเซียน” การประกาศใช้กฎบัตรอาเซียนนี้ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้าง “ประชาคมอาเซียน” อย่างเป็นรูปธรรม สมาชิกทั้ง 10 ประเทศจะปฏิบัติตนตามกฎระเบียบที่วางไว้ เมื่อเกิดความขัดแย้งก็จะมีกลไกระงับข้อพิพาทอย่างเป็นระบบ มีการปรับองค์กรให้เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลางซึ่งช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จนกระทั่งวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2551 รัฐมนตรีต่างประเทศของอาเซียนได้จัดการประชุมที่สำนักงานเลขาธิการอาเซียน กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ประกาศใช้กฎบัตรอาเซียนอย่างเป็นทางการ ส่งผลให้การดำเนินงานของอาเซียนอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกันและปูทางไปสู่ความร่วมมือทางเศรษฐกิจโยสร้างตลาดเดียวในภูมิภาคภายใน 7 ปี

กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

โครงสร้างของกฎบัตรอาเซียน

โครงสร้างของกฎบัตรนี้ ประกอบด้วย อารัมภบทและข้อบังคับ 55 ข้อ ใน 13 หมวด

หมวด 1 วัตถุประสงค์และหลักการ - กล่าวถึงวัตถุประสงค์และหลักการ

หมวด 2 สภาพบุคคลตามกฎหมาย - ระบุฐานะทางกฎหมาย

หมวด 3 สมาชิกภาพ - อธิบายสมาชิก การรับสมาชิกใหม่

หมวด 4 องค์กร - กล่าวถึงองค์กรและการทำงาน ประกอบด้วย ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน คณะมนตรีประสานงาน คณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ องค์กรรัฐมนตรีเฉพาะสาขา คณะกรรมการถาวรประจำอาเซียน เลขาธิการและสำนักเลขาธิการ องค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียน

หมวด 5 องค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน – มีรายชื่อตามภาคผนวก 2

หมวด 6 ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ - เอกสิทธิ์ทางการทูตของอาเซียน

หมวด 7 การตัดสินใจ - กล่าวถึงเกณฑ์การตัดสินที่อยู่บนหลักการปรึกษาหารือและฉันทามติ

หมวด 8 การระงับข้อพิพาท - กล่าวถึงวิธีระงับข้อพิพาทและคนกลางโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเป็นช่องทางสุดท้าย

หมวด 9 งบประมาณและการเงิน - กล่าวถึงการจัดทำงบประมาณของสำนักเลขาธิการ

หมวด 10 การบริหารและขั้นตอนการดำเนินงาน - กล่าวถึง ประธานอาเซียน พิธีการทางการทูต ภาษาทำงาน

หมวด 11 อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ - กล่าวถึงคำขวัญ ธง ดวงตรา วันและเพลงอาเซียน

หมวด 12 ความสัมพันธ์ภายนอก – กล่าวถึงแนวทางและขั้นตอนการเจรจาของอาเซียนกับคู่เจรจา

หมวด 13 บทบัญญัติทั่วไปและบัญญัติสุดท้าย - กล่าวถึงการบังคับใช้

ภาคผนวก 1 - กล่าวถึงองค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา

ภาคผนวก 2 - กล่าวถึงองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน คือ รัฐสภา องค์กรภาคธุรกิจ สถาบันวิชาการและองค์กรภาคประชาสังคม

ภาคผนวก 3 - อธิบายรายละเอียดธงอาเซียน

ภาคผนวก 4 - อธิบายรายละเอียดดวงตราอาเซียน

สาระสำคัญของกฎบัตรอาเซียน

ตามกฎบัตรนี้ อาเซียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล วัตถุประสงค์ของกฎบัตรเป็นการประมวลบรรทัดฐาน (Norm) และค่านิยม (Value) ของอาเซียนที่สรุปได้ดังนี้

1. ภาพรวมของประชาคมอาเซียน

การรักษาและเพิ่มพูนสันติภาพ ความมั่นคง เสถียรภาพ การเพิ่มความร่วมมือด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรม เป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์และอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

ด้านเศรษฐกิจ สร้างตลาดและฐานผลิตเดียวและความสามารถในการแข่งขันสูง การรวมตัวทางเศรษฐกิจที่มีการเคลื่อนย้ายเสรีของสินค้า/บริการ การลงทุนและแรงงาน การเคลื่อนย้ายทุนเสรียิ่งขึ้น

ด้านความมั่นคงของมนุษย์ บรรเทาความยากจน และลดช่องว่างการพัฒนาส่งเสริมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านความร่วมมือด้านการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ด้านสังคม ส่งเสริมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง สร้างสังคมที่ปลอดภัยมั่นคงจากยาเสพติด เพิ่มพูนความกินดีอยู่ดีของประชาชนอาเซียน ผ่านโอกาสที่ทัดเทียมกันในการเข้าถึงการพัฒนามนุษย์, สวัสดิการและความยุติธรรม

ด้านสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่คุ้มครองสภาพแวดล้อม ความยั่งยืนของทัพยากรธรรมชาติ

ด้านวัฒนธรรม ส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียนโดยเคารพความหลากหลายและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม

ด้านการเมืองความมั่นคง คุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน เสริมสร้างประชาธิปไตย เพิ่มพูนธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม ตอบสนองต่อสิ่งท้าทายความมั่นคง เช่น การก่อการร้าย

หลักการของกฎบัตรนี้อยู่บนพื้นบานของกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น การไม่แทรกแซงกิจการภายใน การระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี สิ่งที่เน้นหนัก คือ การรวมศูนย์กับความสัมพันธ์กับภายนอก จึงทำให้กฎบัตรนี้เป็นเสาหลักของการสร้างประชาคมอาเซียนและตอกย้ำถึงข้อผู้มัดทางกฎหมายของข้อตกลงอาเซียนต่างๆ

2. กลไกของอาเซียน

ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดนโยบายของอาเซียน โดยมีการประชุมสุดยอดปีละ 2 ครั้ง มีรัฐมนตรีต่างประเทศของสมาชิกเป็นผู้บริหารงานในนาม คณะมนตรีประสานงานอาเซียน และจัดตั้งคณะมนตรีประชาคมอาเซียนเป็นผู้ดำเนินการตามข้อตกลงหรือมติที่ประชุมในแต่ละสาขา เลขาธิการสมาคมเป็นหัวหน้าเจ้าที่บริหาร

สำหรับการติดตามความคืบหน้าในกิจการต่างๆ ของอาเซียน รวมทั้งมีคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน เพื่อสนับสนุนการทำงานของคณะมนตรีประชาคมอาเซียน

ประธานอาเซียนดำรงตำแหน่งวาระ 1 ปี และประเทศที่เป็นประธานอาเซียนจะรับตำแหน่งประธานของกลไกของอาเซียนทุกตำแหน่งด้วย เช่น ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน มนตรีประสานงานอาเซียน มนตรีประสานงานอาเซียน มนตรีประชาคมอาเซียนคณะต่างๆ ประธานผู้แทนถาวรประจำอาเซียน

การกำหนดให้มีการประชุมสุดยอดปีละ 2 ครั้ง แสดงว่าอาเซียนกำลังปรับปรุงบทบาทของการประชุมสุดยอดให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น แทนที่จะให้ที่ประชุมสุดยอดเป็นเพียงพิธีกรรมทางการทูต

กลไกที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่อยู่ระหว่างการจัดเตรียมและดำเนินการ คือ กลไกด้านมนุษยชนซึ่งนับว่าเป็นปัญหาของอาเซียน และกำลังได้รับความสนใจอันจะนำไปสู่หนทางการแก้ปัญหาที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

เสาหลักของประชาคมอาเซียน

ประชาคมอาเซียนประกอบด้วยเสาหลัก 3 ประการ ได้แก่ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community - ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio - Cultural Community - ASCC) เสาหลักแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

การก่อตั้งและการดำเนินงานของสมาคมอาเซียนมีพื้นฐานจากปัจจัยเรื่องการเมืองและความมั่นคงของภูมิภาค ดังนั้น เมื่อสมาคมอาเซียนพัฒนามาเป็นประชาคมอาเซียน จึงได้ให้ความสำคัญและสานต่อความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงของประเทศสมาชิก และจัดตั้งขึ้นเป็นหนึ่งในเสาหลักของประชาคม โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อให้อาเซียนเป็นสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติ สมาชิกแต่ละประเทศมีความไว้เนื้อเชื่อใจซึ่งกันและกัน มีเสถียรภาพแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยสันติวิธี และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน นอกจากนั้นแล้วยังต้องตระหนักถึงภัยคุกคามทางความมั่นคงและร่วมมือกันทางทหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วิธีการดำเนินการนั้นอาเซียนจะใช้ข้อตกลงและกลไกเดิมที่มีอยู่แล้วเพื่อช่วยเพิ่มศักยภาพในการแก้ปัญหาต่างๆ ประกอบกับการสร้างกลไกบางประการขึ้นใหม่เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้เพิ่มมากขึ้น ดังนี้

1. การพัฒนากฎเกณฑ์ ข้อตกลงและค่านิยมร่วมกัน

เพื่อให้บังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพและขยายการทำข้อตกลงต่างๆ ให้ครอบคลุมประเด็นความร่วมมือมากยิ่งขึ้น

การสร้างกฎเกณฑ์เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติที่ดีระดับภูมิภาค

- การปรับกรอบสถาบันและองค์กรต่างๆ ของอาเซียนให้เป็นไปตามกฎบัตรอาเซียน

- เสริมสร้างความร่วมมือภายใต้สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น สนธิสัญญาสมานฉันท์และความร่วมมือกฎบัตร สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ เป็นต้น

2. การพัฒนาการเมือง

ให้ความสำคัญเรื่องการปลูกฝังและเสริมสร้างประชาธิปไตย ส่งเสริมการบริหารงานอย่างโปร่งใส เป็นธรรม ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน

เนื่องจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความหลากหลายเรื่องระบอบการเมืองการปกครองบางประเทศยังคงเป็นเผด็จการ ในขณะที่ระบอบประชาธิปไตยของบางประเทศยังไม่ได้รับการพัฒนาให้เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ดังนั้น ต้องเร่งแก้ไขปัญหาการเมืองให้สำเร็จเป็นอันดับต้นๆ เพื่อสร้างความเท่าเทียมและความมั่นคงของภูมิภาค

ความร่วมมือด้านการพัฒนาการทางการเมือง

- ส่งเสริมความเข้าใจและการยอมรับระบอบการเมืองการปกครอง วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของประเทศสมาชิกอื่นๆ

- อำนวยความสะดวกต่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยเสรีเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

- ส่งเสริมธรรมาภิบาล การบริหารจัดการที่ดี ถูกต้องชอบธรรม

- ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

- ป้องกันและปราบปรามการทุจริต

3. การป้องกันและแก้ไขความขัดแย้ง

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงมุ่งหวังให้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคที่มีเอกภาพ สงบสุข และมีความแข็งแกร่ง ไว้เนื้อเชื่อใจและพร้อมรับผิดชอบร่วมกัน

เพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงประชาคมจึงยึดหลักความมั่นคงทั้งรูปแบบที่มีอยู่เดิมและสร้างกลไกใหม่ให้ครอบคลุมหลากหลายด้านมากยิ่งขึ้น เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม การป้องกันความขัดแย้ง การสร้างความไว้ใจ การทูตเชิงป้องกัน

ป้องกันและแก้ไขความขัดแย้งและสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจเพื่อลดความตึงเครียด

- เสริมสร้างมาตรการการสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจ โดยแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ทหารและกลาโหม การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน มีนโยบายแบ่งปันข้อมูลระหว่างสมาชิกในการส่งข้อมูลต่อทะเบียนอาวุธตามแบบของสหประชาชาติ และจดทะเบียนการซื้อขายอาวุธของประเทศสมาชิก

- ส่งเสริมความโปร่งใส และความเข้าใจในนโยบายกลาโหม โดยพัฒนาระบบเตือนภัยล่วงหน้า

- เสริมสร้างความร่วมมือด้านการป้องกันทางทหาร และความมั่นคงอาเซียน โดยพัฒนาโครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทหาร

แก้ไขความขัดแย้งและการระงับข้อพิพาทโดยสันติ เพื่อให้เกิดสันติภาพและความสงบสุขในภูมิภาค งดเว้นการใช้กำลังรุนแรง

- พัฒนารูปแบบการระงับข้อพิพาทโดยสันติโดยจัดตั้งกลไกระงับข้อพิพาท

- เสริมสร้างกิจกรรมการค้นคว้าวิจัยเรื่องสันติภาพ การจัดการและการแก้ไขความขัดแย้ง

- ส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาคเพื่อธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและเสถียรภาพ

สร้างสันติภาพหลังความขัดแย้ง เพื่อวางพื้นฐานการสมานฉันท์และสร้างความมั่นใจว่าจะไม่เกิดความรุนแรงในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ เช่น แผนการช่วยเหลือทางมนุษยธรรม

ตอบสนองภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทั้งอาชญากรรมข้ามชาติและความท้าทายข้ามเขตแดน

- เสริมสร้างความร่วมมือการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย

1. การให้สัตยาบันสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเรื่องทางอาญาระหว่างประเทศ และการมุ่งยกระดับให้เป็นสนธิสัญญาอาเซียน
2. จัดทำปฏิญญาอาเซียนเรื่องการต่อต้านการก่อการร้าย
3. เสริมสร้างความยุติธรรมทางอาญาต่ออาชญากรค้ามนุษย์
4. เสริมสร้างให้อาเซียนปราศจากยาเสพติด ภายในปี พ.ศ. 2558
5. ควบคุมการแพร่ขยายของอาญากรรมทางคอมพิวเตอร์

ความร่วมมือในการจัดการภัยพิบัติ และการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

การตอบสนองต่อประเด็นเร่งด่วน หรือสถานการณ์วิกฤต ที่ส่งผลกระทบต่ออาเซียน

4. การสร้างให้ภูมิภาคอาเซียนมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง คงความเป็นศูนย์กลางและการกำหนดบทบาทของอาเซียน

ผ่านวิธีส่งเสริมและรักษาความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรและเป็นประโยชน์กับประเทศภายนอกภูมิภาค เพื่อสร้างสันติภาพในโลกและดำเนินบทบาทที่สำคัญในเวทีระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ และส่งเสริมผลประโยชน์ร่วมกันของอาเซียน

ส่งเสริมอาเซียนให้เป็นศูนย์กลางในความร่วมมือระดับภูมิภาค และการสร้างประชาคม

ส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศภายนอกกลุ่ม

เสริมสร้างความร่วมมือในประเด็นระหว่างประเทศที่เป็นความกังวลร่วมกัน

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

เป็นเสาหลักทางเศรษฐกิจของภูมิภาค แนวคิดนี้เป็นผลมาจากการประชุมสุดยอดครั้งที่ 9 ที่บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย และจัดทำแผนปฏิบัติการขึ้นในการประชุมปีถัดมา

ประชาคมอาเซียนมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลัก เพื่อให้ประชาชนของประเทศสมาชิกมีการค้าขายระหว่างกันมากขึ้น มีการเดินทางติดต่อกันได้สะดวก ประเทศสมาชิกมีความมั่นคงและมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ นำไปสู่ความสามารถในการแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ อันจะส่งผลให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

จากแผนการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจได้กำหนดรายละเอียดไว้ ดังนี้

1. ตลาดร่วมอาเซียน

เป็นตลาดและรากฐานการผลิตเดียว มี 5 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การเปิดเสรีการค้า การเปิดเสรีการบริการ การเปิดเสรีการลงทุน การเปิดเสรีเงินลงทุน และการเปิดเสรีแรงงาน

การเคลื่อนย้ายหมุนเวียนสินค้าอย่างเสรี สอดคล้องกับการดำเนินงานที่เกิดขึ้นแล้วในปัจจุบัน คือ เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) โดยมีนโยบายลดภาษีการนำเข้าและส่งออกสินค้าประเภทต่างๆ ระหว่างสมาชิกให้เหลือร้อยละ 0 ยกเว้นสินค้าบางประการที่ได้ตกลงกันไว้ ในส่วนประเทศไทยได้รับการยกเว้น คือ ไม้ตัดดอก มะพร้าวแห้ง มันฝรั่ง เมล็ดกาแฟดิบ ลดภาษีให้เหลือน้อยกว่าร้อยละ 5 แต่ไม่ต้องถึง 0

นอกจากเรื่องภาษีแล้วยังมุ่งแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีด้วย เช่น พิธีการศุลกากร กระบวนทางการค้า สุขอนามัย และสุขอนามัยพืช เป็นต้น

การเคลื่อนย้ายหมุนเวียนการบริการอย่างเสรี โดยลดข้อจำกัดต่อผู้ให้บริการของอาเซียน การให้บริการและการประกอบธุรกิจในประเทศสมาชิกอื่น การเจราจาการค้าบริการบางสาขา โดยมีสาขาที่เร่งรัด 4 สาขาที่จะสำเร็จในปี พ.ศ. 2553 ได้แก่

- ด้านการขนส่งทางอากาศ
- ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
- ด้านสุขอนามัย
- ด้านการท่องเที่ยว

หลังจากนั้นจึงขยายการบริการด้านการขนส่ง (โลจิสติก) ให้แล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2556 และสาขาอื่นๆ เช่น บริการด้านวิชาชีพก่อสร้าง การจัดจำหน่าย งานด้านสิ่งแวดล้อมและการศึกษา

การเคลื่อนย้ายหมุนเวียนการลงทุนอย่างเสรี การเปิดเสรีการลงทุนและการนำผลกำไรกลับมาลงทุนใหม่จะช่วยสนับสนุนและพัฒนาเศรษฐกิจภายในของอาเซียน

- ส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิก อำนวยความสะดวกและความร่วมมือเปรียบเสมือนกับเป็นคนในชาติเดียวกัน
- คุ้มครองการลงทุนทุกสาขารวมกิจการบริการ (เคลื่อนย้ายเงินเสรี ได้รับชดเชยจากรัฐ สิทธิในการฟ้องร้องรัฐหากไม่ได้รับความเป็นธรรม)
- ส่งเสริมการลงทุนในด้านโครงสร้างพื้นฐาน สนับสนุนการลงทุนของธุรกิจขนาดย่อม (SMEs) และการลงทุนในประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม (CLMV)
- อาเซียนระบุให้มีการค้าเสรีในทุกภาคอุตสาหกรรม ได้แก่ การผลิตเกษตร ประมง ป่าไม้ และเหมืองแร่ และบริการที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

การเคลื่อนย้ายหมุนเวียนเงินทุนอย่างเสรี ส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายการเงินและเศรษฐกิจมหาภาค ตลาดการเงินและตลาดทุน

การเคลื่อนย้ายหมุนเวียนแรงงานฝีมือระหว่างกันอย่างเสรี

- ปัจจุบันมีอาชีพที่ได้รับการรับรองให้สามารถเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีแล้ว 7 วิชาชีพ ได้แก่ วิศวกร พยาบาล สถาปนิก การสำรวจ ทันตแพทย์ แพทย์ และบัญชี
- ช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางสำหรับบุคคลธรรมดาที่เกี่ยวกับการค้า สินค้าบริการ และการลงทุน เช่น ยกเว้นวีซ่าสำหรับการเดินทางในระยะเวลาสั้นๆ (Short Term Visits) หรือออกวีซ่าและใบอนุญาตทำงานสำหรับผู้เชี่ยวชาญและแรงงานฝีมือ
- พัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานด้านแรงงานมีฝีมือร่วมกัน

2. การลดช่องว่างระหว่างประเทศร่ำรวยและประเทศยากจน

อาเซียนแบ่งประเทศสมาชิกออกเป็น 2 กลุ่มอย่างไม่เป็นทางการ คือ กลุ่มประเทศสมาชิกเก่า ได้แก่ บรูไน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย ซึ่งได้รับการพัฒนาและมีสภาพเศรษฐกิจที่ดี กับกลุ่มประเทศสมาชิกใหม่ ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม ซึ่งมีฐานะยากจนกว่า ดังนั้น การสร้างประชาคมเศรษฐกิจที่สมบูรณ์จึงจำเป็นต้องลดช่องว่างนี้ เพื่อการพัฒนาภูมิภาคให้ก้าวไปพร้อมกัน

ให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกใหม่ ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม (CLMV) เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนาและช่วยเหลือประเทศเหล่านี้ให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจร่วมกับสมาชิกเก่า

ลดปัญหาการกระจายรายได้อย่างไม่เป็นธรรม ปัญหาความยากจน และความเหลื่อมล้ำทางสังคมภายในปี พ.ศ. 2563 อันเป็นปีที่อาเซียนก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างสมบูรณ์

3. แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน

การท่องเที่ยวนับว่าเป็นรายได้อย่างหนึ่งของกลุ่มประเทศอาเซียน และสามารถสร้างรายได้แก่ประเทศสมาชิก จากความสำคัญดังกล่าวจึงมีการจัดแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน พ.ศ. 2554 - 2558 เพื่อมุ่งปรับโครงสร้างตลาดการท่องเที่ยว โดยมีนโยบายดังนี้

- ส่งเสริมการพัฒนาท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ
- สร้างความเชื่อมโยงเส้นทางในภูมิภาค (ASEAN Tourism Connectivity Corridors) เพื่อการเดินทางท่องเที่ยวที่มีเส้นทางต่อเนื่องกันภายในภูมิภาค
- สนับสนุนการเดินทางท่องเที่ยวของเยาวชน
- อำนวยความสะดวกการเดินทางในอาเซียนและระหว่างประเทศ โดยขณะนี้อาเซียนได้มีการจัดทำกรอบความตกลงยกเว้นไม่ต้องทำวีซ่าสำหรับนักท่องเที่ยวในอาเซียน และกำลังเจรจาจัดทำความตกลง Single Visa ซึ่งเป็นวีซ่าร่วมของประเทศในอาเซียน ให้กับนักท่องเที่ยวจากประเทศนอกกลุ่มสมาชิก
- เสริมสร้างความปลอดภัยและความมั่นคงของการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการรับประกันและสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยวมากขึ้น
- เร่งขยายตลาดการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวภายในภูมิภาค และพัฒนาการส่งเสริมการตลาดร่วมกัน ด้วยการขยายฐานลูกค้าจากประเทศที่ 3 เข้ามาเพิ่ม เช่น จีน อินเดีย เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น รัสเซีย เป็นต้น

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจ

1. มีตลาดขนาดใหญ่

เมื่อเป็นประชาคมเศรษฐกิจแล้วตลาดการค้าจะไม่ถูกจำกัดอยู่ภายในประเทศของตน แต่จะถูกขยายใหญ่ขึ้นในประเทศสมาชิกทั้งหมดซึ่งมีประชากรจำนวนมากกว่า 580 ล้านคน และอาจจะสามารถขยายไปสู่ประเทศคู่ค้าสำคัญ 6 ประเทศ คือ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ตามความตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) ที่กำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้

2. ผู้บริโภคได้เข้าถึงสินค้าที่มีคุณภาพและราคาถูกลง

ลดการผูกขาดจากการเปิดเขตการค้าเสรี มีการหมุนเวียนของสินค้าและบริการ

3. เพิ่มกำลังการต่อรอง

อำนาจต่อรองเพิ่มขึ้น มีแนวร่วมในการเจรจาในเวทีโลก สร้างแรงดึงดูดในการทำ FTA

4. สามารถใช้ประโยชน์จากจุดแข็งของแต่ละประเทศมาสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน

ทรัพยากร กลุ่มที่มีวัตถุดิบประเภททรัพยากรธรรมชาติและแรงงาน ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม

ความถนัดด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย ไทย

ความสามารถในการผลิต กลุ่มที่เป็นฐานการผลิต ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม

5. ยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนภายในประเทศ

จากผลการศึกษาการรวมกลุ่มของอาเซียนไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะช่วยให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) หรือรายได้ที่เกิดภายในประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียนเพิ่มมากขึ้น

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

แผนการปฏิบัติงานของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนถูกร่างขึ้นในปี พ.ศ. 2547 หลังจากการประกาศแผนจัดตั้งประชาคมอาเซียนเพียง 1 ปี

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของประชาคมอาเซียน คือ มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและมีความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความเป็นเอกภาพ รู้จักเอื้ออาทร เพิ่มระดับความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

1. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

จัดให้เรื่องการศึกษาเป็นวาระของอาเซียน สร้างสังคมความรู้ เป็นโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน ส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสมและทักษะ

ในการทำงานของสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ นอกจากนั้นยังส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) และการเขาถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2. การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมจะยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ขจัดปัญหาความยากจน โดยเน้นเรื่องการกระจายรายได้และความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจ

สร้างเครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมทั้งจากยาเสพติดและภัยพิบัติ

ส่งเสริมความมั่นคงและความปลอดภัยด้านอาหาร ประชาชนต้องได้รับอาหารเพียงพอไม่หิวโหย

จัดให้มีบริการทางสาธารณสุขที่ดี เข้าถึงบริการทางการแพทย์ที่มีคุณภาพและได้รับยาอย่างเพียงพอและราคาถูก

3. ความยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

อาเซียนมีแผนในการส่งเสริมความยุติธรรมและสิทธิของประชาชนทุกคน โดยเฉพาะการปกป้องสิทธิ ส่งเสริมและยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ รวมถึงแรงงานที่ย้ายถิ่นฐานไปประกอบอาชีพยังต่างประเทศ นอกจากนั้นยังส่งเสริมความรับผิดชอบขององค์กรธุรกิจต่อสังคม

4. ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

อาเซียนมุ่งส่งเสริมสิ่งแวดล้อมสีเขียวและสะอาด (Clean and ASEAN)

เร่งอนุรักษ์ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งดิน น้ำ แร่ธาตุ พลังงาน ป่าไม้ ทรัพยากรชายฝั่งและทะเล

การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก เช่น ปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมข้ามแดนการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ เช่น ปัญหาควันไฟป่าจากประเทศอินโดนีเซียที่ส่งผลกระทบครอบคลุมหลายประเทศในภูมิภาค ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า ปัญหาการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งในป่าไม้ ป่าชายเลน และใต้น้ำ

5. การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน

สมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศมีความแตกต่างในด้านสังคมและวัฒนธรรม ดังนั้น จึงต้องเร่งสร้างความรู้สึกของการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายใต้ความแตกต่างและการเป็นประชากรอาเซียนร่วมกัน

การเสริมสร้างความสัมพันธ์ผ่านการทำความเข้าใจประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติสมาชิก

ปลูกฝังความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันและตระหนักถึงหน้าที่ในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียนซึ่งมีรากฐานอารยธรรมร่วมกัน ส่งเสริมการสร้างสรรค์ด้านวัฒนธรรม

สร้างอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างประชาคม

4. เรียนรู้เกี่ยวกับประเทศสมาชิก

4.1 ประเทศบรูไน

ชื่อทางการ : เนการา บรูไน ดารุสซาลาม (Negara Brunei Darussalam แปลว่า ดินแดนแห่งความสงบสุข)

พื้นที่ : 5,765 ตารางกิโลเมตร โดยพื้นที่ร้อยละ 70 เป็นป่าไม้เขตร้อน

ที่ตั้ง : ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของเกาะบอร์เนียว

ทิศเหนือเป็นชายฝั่งติดกับทะเลจีนใต้

ทิศที่เหลืออีก 3 ด้าน เป็นพรมแดนทางบกถูกล้อมรอบด้วยรัฐซาราวักของประเทศมาเลเซีย

ภูมิประเทศ : แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ด้านตะวันตกและตะวันออก ประชากรเกือบทั้งหมดอาศัยอยู่ทางตะวันตก เนื่องจากทางตะวันออกเป็นเขตภูเขาสูงสลับซับซ้อน ไม่เหมาะแก่การตั้งถิ่นฐาน

ภูมิอากาศ : เป็นภูมิอากาศเขตร้อน อากาศโดยทั่วไปค่อนข้างร้อนชื้น อุณหภูมิสูงตลอดทั้งปี มีปริมาณฝนตกค่อนข้างมาก

เมืองหลวง : บันดาร์ เสรี เบกาวัน (Bandar Seri Begawan)

ประชากร : ประมาณ 400,000 คน ประกอบด้วย คนเชื้อสายมาเลย์ จีน และอื่นๆ

ภาษา : ภาษาราชการ คือ ภาษามาเลย์หรือภาษาบาฮาซามาเลย์ รองลงมาเป็นภาษาอังกฤษ จากผลที่เคยตกอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษ และภาษาจีนจากชาวจีนที่มาตั้งถิ่นฐานอยู่

ศาสนา : ศาสนาประจำชาติ คือ ศาสนาอิสลามนิกายสุหนี่ ศาสนาอื่นๆ ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาฮินดู

สกุลเงิน : ดอลลาร์บรูไน (Brunei Dollar : BND) อัตราแลกเปลี่ยนประมาณ 22 - 24 บาท ต่อ 1 ดอลลาร์บรูไน ค่าเงินบรูไนถือว่ามีความมั่นคงและใช้อัตราแลกเปลี่ยนเดียวกับเงินสิงคโปร์ เราสามารถใช้เงินสิงคโปร์ในบรูไนได้ทั่วไป

ระบบการปกครอง : สมบูรณาญาสิทธิราชย์ มีสุลต่านเป็นพระประมุข

ประมุขแห่งรัฐและหัวหน้ารัฐบาล คือ สมเด็จพระราชาธิบดีฮัจญี ฮัสซานัล โบลเกียห์ มูอิซซัดดิน วัดเดาละห์ (His Majesty Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah) ทรงครองราชย์ตั้งแต่วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2510

รัฐธรรมนูญฉบับวันที่ 1 มกราคม 2527 กำหนดให้สมเด็จพระราชาธิบดีเป็นทั้งประมุขและนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะต้องเป็นชาวบรูไน เชื้อสายมาเลย์โดยกำเนิด และจะต้องนับถือศาสนาอิสลามนิกายสุหนี่

สมเด็จพระราชาธิบดีองค์ปัจจุบันยังทรงดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังด้วย

4.2 ประเทศกัมพูชา

ชื่อทางการ : ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)

พื้นที่ : ขนาดกว้าง 500 กิโลเมตร ยาว 450 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 181,035 ตารางกิโลเมตร หรือมีขนาดประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศไทย เส้นเขตแดนโดยรอบประเทศยาวประมาณ 2,000 กิโลเมตร โดยมีเส้นเขตแดนติดต่อกับประเทศไทยยาว 798 กิโลเมตร

ที่ตั้ง : กัมพูชาตั้งอยู่กลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ทิศเหนือตัดกับประเทศไทย (จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ และบุรีรัมย์) และลาว (แขวงอัตปือและจำปาสัก)

ทิศตะวันออกติดประเทศเวียดนาม (จังหวัดกอนทูม เปลกู ซาลาน ด๊กลั๊ก ส่องแบ่ เตยนิน ลองอาน ด่งท๊าบ อันซาง และเกียงซาง)

ทิศตะวันตกติดประเทศไทย (จังหวัดสระแก้ว จันทบุรี และตราด)

ทิศใต้ติดอ่าวไทย

ภูมิประเทศ : ลักษณะภูมิประเทศล้อมรอบด้วยภูเขา 3 ด้าน คือ

ด้านตะวันออกมีแนวเทือกเขาอันนัมใช้เป็นพรมแดนกับประเทศเวียดนาม

ด้านเหนือและตะวันตกเฉียงเหนือมีแนวเทือกเขาพนมดงรักเป็นพรมแดนกับประเทศไทย

ด้านใต้และตะวันตกเฉียงใต้มีแนวเทือกเขาบรรทัดที่เป็นแนวพรมแดนกับประเทศไทยตอนกลางของประเทศซึ่งค่อนมาทางตะวันออกเฉียงใต้เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำโขงและทะเลสาบ

ภูมิอากาศ : ภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน อากาศร้อนชื้น ฤดูฝนเริ่มจากเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม ฤดูแล้ง เริ่มจากเดือนพฤศจิกายน - เมษายน เดือนเมษายนมีอุณหภูมิสูงที่สุด เดือนมกราคมมีอุณหภูมิต่ำที่สุด เดือนตุลาคมมีฝนตกชุกที่สุด

เมืองหลวง : กรุงพนมเปญ (Phnom Penh)

ประชากร : 14.1 ล้านคน ประกอบด้วย ชาวเขมร ชาวจีน และเชื้อชาติอื่นๆ เช่น ชาวไทยเกาะกง ชาวลาว ชาวจาม ชาวจะรวย ชาวระแดว์ ชาวเสตียง ชาวมรญ และชาวเปือร์

ภาษา : ภาษาเขมรเป็นภาษาราชการ ส่วนภาษาที่ใช้โดยทั่วไป ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เวียดนาม จีน และไทย

ศาสนา : ศาสนาประจำชาติ คือ ศาสนาพุทธ นิกายเถรวาท (แยกเป็น 2 นิกายย่อย คือ ธรรมยุติ นิกายและมหานิกาย) และศาสนาอื่นๆ ได้แก่ ศาสนาอิสลามและศาสนาคริสต์

สกุลเงิน : เงินเรียล (Riel: KHR) อัตราแลกเปลี่ยน 4,000 เรียลเท่ากับ 1 ดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 100 เรียล เท่ากับ 1 บาท

ระบอบการปกครอง : ราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ

พระมหากษัตริย์ คือ พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี (His Majesty Preah Bat Samdech Preah Boromneath Norodom Sihamoni) เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2547

นายกรัฐมนตรี คือ สมเด็จอัครมหาเสนาบดีเดโช ฮุน เซน หรือสมเด็จฮุน เซน (Samdech Hun Sen)

4.3 ประเทศอินโดนีเซีย

ชื่อทางการ : สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia)

พื้นที่ : 1,890,754 ตารางกิโลเมตร เป็นหมู่เกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ประกอบด้วยเกาะใหญ่น้อย กว่า 17,508 เกาะ

ที่ตั้ง : ตั้งอยู่ระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิกกับมหาสมุทรอินเดีย และเป็นเขตเชื่อมระหว่างทวีปเอเชียกับออสเตรเลีย ทำให้อินโดนีเซียสามารถควบคุมเส้นทางการติดต่อระหว่างมหาสมุทรทั้งสอง ผ่านช่องแคบที่สำคัญต่างๆ เช่น ช่องแคบมะละกา ช่องแคบซุนดา และช่องแคบล็อมบอก ซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งน้ำมันจากตะวันออกกลางมายังประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก

ภูมิประเทศ : เป็นหมู่เกาะน้อยใหญ่ แบ่งเป็น 4 เขต คือ

หมู่เกาะซุนดาใหญ่ ประกอบด้วย เกาะชวา สุมาตรา บอร์เนียว และสุลาเวสี

หมู่เกาะซุนดาน้อย ประกอบด้วย เกาะเล็กๆ ที่ตั้งอยู่ทางตะวันออกของเกาะชวา มีเกาะบาหลี ล็อมบอก ซุมบาวา ฟอลเรส และติมอร์

หมู่เกาะมาลุกุ หรือ หมู่เกาะโมลุกกะ ตั้งอยู่ระหว่างหมู่เกาะสุลาเวสีและอิเรียนจายา

จีเรียนจายา อยู่ทางทิศตะวันตกของปาปัวนิวกินี

ภูมิอากาศ : มีอากาศร้อนชื้นแบบศูนย์สูตร ประกอบด้วย 2 ฤดู คือ ฤดูแล้ง (พฤษภาคม - ตุลาคม) และฤดูฝน (พฤศจิกายน - เมษายน)

เมืองหลวง : จาการ์ตา (Jakarta)

ประชากร : มีจำนวนประชากรมากที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ 220 ล้านคน ประกอบด้วย ชนพื้นเมืองหลากหลายกลุ่ม ซึ่งพูดภาษาต่างกันกว่า 583 ภาษา ร้อยละ 61 อาศัยอยู่บนเกาะชวา

ภาษา : อินโดนีเซียมีภาษาที่ใช้มากที่สุดในภูมิภาค แต่ภาษาราชการและภาษาประจำชาติ ได้แก่ ภาษาอินโดนีเซีย หรือ Bahasa Indonesia

ศาสนา : อินโดนีเซียร้อยละ 87 นับถือศาสนาอิสลาม รองลงมารับถือศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนท์ ศาสนาคริสต์นิกายแคทอลิก ศาสนาฮินดู และศาสนาพุทธ ตามลำดับ

สกุลเงิน : รูเปียห์ (Rupiah : IDR) อัตราแลกเปลี่ยนประมาณ 2-4 บาทต่อ 1,000 รูเปียห์

ระบอบการปกครอง : ประชาธิปไตยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร

ประธานาธิบดีคนปัจจุบัน คือ ดร.ซูซิโล บัมบัง ยูโดโยโน (Susilo Bambang Yudhoyono)

4.4 ประเทศลาว

ชื่อทางการ : สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Lao People's Democratic Republic)

พื้นที่ : 236,800 ตารางกิโลเมตร (ประมาณครึ่งหนึ่งของประเทศไทย)

ที่ตั้ง : ลาวเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล

ทิศเหนือติดกับประเทศจีน

ทิศใต้ติดกับประเทศไทยและประเทศกัมพูชา

ทิศตะวันออกติดกับประเทศเวียดนาม

ทิศตะวันตกติดกับประเทศพม่าและประเทศไทย

ภูมิประเทศ : ภูมิประเทศแบ่งออกเป็น 3 เขต ได้แก่

เขตภูเขาสูง อยู่บริเวณภาคเหนือของประเทศลาว

เขตที่ราบสูง อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปจรดชายแดนกัมพูชา และราบสูงบริเวณภาคใต้

เขตที่ราบลุ่ม เป็นที่ราบริมแม่น้ำโขงและแม่น้ำสายต่างๆ ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์มากที่สุด เป็นพื้นที่สำหรับทำการเกษตรแหล่งสำคัญของประเทศ

ภูมิอากาศ : ภูมิอากาศเขตร้อน ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม แต่เนื่องจากอยู่ห่างไกลจากทะเลจึงไม่ได้รับผลกระทบจากลมพายุ ทางตอนเหนือซึ่งเป็นเขตเทือกเขาสูงมีอากาศเย็น ฤดูฝนอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม ฤดูแล้งเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเมษายน

เมืองหลวง : นครหลวงเวียงจันทร์ (Vientiane)

ประชากร : 5.9 ล้านคน ประกอบด้วย ลาวลุ่ม ลาวเทิง ลาวสูง และชาติพันธุ์อื่นๆ รวมประมาณ 68 ชนเผ่า

ภาษา : ภาษาลาวเป็นภาษาราชการ

ศาสนา : ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธนิกายเถรวาท รองลงมานับถือผี ที่เหลือนับถือศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม

สกุลเงิน : กีบ (Kip) อัตราแลกเปลี่ยน 1 บาท : 276 กีบ)

ระบอบการปกครอง : ระบบการปกครองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ทางการลาวใช้คำว่า ระบอบประชาธิปไตยประชาชน โดยพรรคการเมืองเดียวเป็นองค์กรชี้นำประเทศ คือพรรคประชาชนปฏิวัติลาว มีอำนาจสูงสุดตั้งแต่ลาวเริ่มการปกครองในระบอบสังคมนิยม เมื่อ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2518

ประมุข คือ ประธานาธิบดี ในภาษาลาว เรียกว่า ประธานประเทศ มีชื่อว่า พลโท จูมมะลี ไชยะสอน ดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2549

หัวหน้ารัฐบาล คือ นายกรัฐมนตรี ได้แก่ นายทองสิง ทำมะวง เข้ารับตำแหน่งเมื่อปี พ.ศ. 2554

4.5 ประเทศมาเลเซีย

ชื่อทางการ : มาเลเซีย (Malaysia)

พื้นที่ : 330,257 ตารางกิโลเมตร

ที่ตั้ง : ตั้งอยู่ในเขตเส้นศูนย์สูตร มีทะเลจีนใต้กั้นกลางทำให้ประเทศแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนแรก คือ มาเลเซียตะวันตก ตั้งอยู่บนคาบสมุทรมลายู มีพรมแดนทิศเหนือติดประเทศไทย และทิศใต้ติดกับสิงคโปร์ ประกอบด้วย 11 รัฐ คือ ปะหัง สลังงอร์ เนกรีเซมบิลัน มะละกา ยะโฮร์ เประ กลันตัน ตรังกานู ปีนัง เกดะห์ และปะลิส

ส่วนที่สอง คือ มาเลเซียตะวันออก ตั้งอยู่ทางเหนือของเกาะเบอร์เนียว (เกาะกาลิมันตัน) มีพรมแดนทิศใต้ติดอินโดนีเซีย และมีพรมแดนล้อมรอบประเทศบรูไน ประกอบด้วย 2 รัฐ คือ ซาบาห์ และซาราวัก

นอกจากนี้ยังมีเขตการปกครองภายใต้สหพันธรัฐอีก 3 เขต คือ กรุงกัวลาลัมปอร์ (เมืองหลวง) เมืองปุตราจายา (เมืองราชการ) และเกาะลาบวน

ภูมิประเทศ : ภูมิประเทศแบ่งออกเป็น 2 ส่วนกั้นแหลมมลายูออกจากเกาะบอร์เนียวช่องแคบมะละกาแยกออกจากเกาะสุมาตราของอินโดนีเซีย

ภูมิประเทศบนแหลมมลายู มีภูเขาสูงเป็นแกนกลาง ขนาบข้างด้วยที่ราบลุ่มแม่น้ำสายต่างๆ และที่ราบชายฝั่งแต่ดินไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์นัก เหมาะสำหรับปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมัน

ภูมิประเทศบนเกาะบอร์เนียว บริเวณชายฝั่งเป็นที่ราบ ภายในเกาะเป็นภูเขาทางตอนเหนือของเกาะเป็นแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติที่สำคัญ

ภูมิอากาศ : มาเลเซียอยู่ในเขตร้อนชื้น อากาศร้อน ฝนตกชุกตลอดปี ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านช่วงเดือนเมษายนถึงตุลาคม และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในเดือนตุลาคมถึงกุมภาพันธ์

เมืองหลวง : กรุงกัวลาลัมเปอร์ (Kuala Lumpur)

ประชากร : 27 ล้านคน ประกอบด้วย ชาวมลายู ชาวจีน ชาวอินเดีย ชนพื้นเมืองบนเกาะบอร์เนียว ชาวไทย รวมถึงกลุ่มลูกครึ่งระหว่างชนชาติต่างๆ

ภาษา : ภาษาราชการ ได้แก่ ภาษามาเลย์ (Bahasa Malaysia) อังกฤษ จีน ทมิฬ

ศาสนา : ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำชาติ รองลงมา คือ ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาฮินดู และศาสนาอื่นๆ ตามลำดับ

สกุลเงิน : ริงกิตมาเลเซีย (Malaysian Ringgit: MYR) อัตราแลกเปลี่ยนประมาณ 9 - 10 บาท ต่อ 1 ริงกิต

ระบอบการปกครอง : ประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา (Parliamentary Democracy) ระบบรัฐบาลของมาเลเซียมีทั้งรัฐบาลกลางหรือสหพันธ์ (Federal Government) และรัฐบาลแห่งรัฐ (State Government) แต่ละรัฐมีสุลต่านปกครอง และสุลต่านร่วมกันเลือกสมเด็จพระราชาธิบดี หรือ ยังดี เปอร์ตวน อากง (Yang di - pertuan Agong) เป็นกษัตริย์ปกครองประเทศ โดยมีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันระหว่างสุลต่านทั้ง 9 รัฐ เพื่อเป็นประมุของค์ละ 5 ปี

ประมุของค์ปัจจุบัน คือ สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่าน อับดุล ฮาลีม มูอัดซาม ชาห์ ประมุขแห่งรัฐเกดะห์ ทรงเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีองค์ที่ 14 ของมาเลเซีย โดยพระองค์ทรงดำรงตำแหน่งกษัตริย์มาเลเซียมาแล้ว 1 ครั้ง เมื่อปี พ.ศ. 2513 และในปีนี้วาระการดำรงตำแหน่งได้เวียนมาถึงพระองค์อีกครั้ง นับว่าเป็นกษัตริย์พระองค์แรกของมาเลเซียที่ครองราชย์ถึง 2 ครั้ง และยังคาดว่าเป็นพระองค์แรกของโลกอีกด้วย

นายกรัฐมนตรี คือ นายกรัฐมนตรีนาจิบ ราซัค

4.6 ประเทศพม่า

ชื่อทางการ : สหภาพพม่า (Union of Myanmar) แต่เดิมชาวตะวันตกเรียกประเทศนี้ว่า Burma จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. 2532 พม่าได้เปลี่ยนชื่อประเทศเป็นเมียนมาร์ (Myanmar) แต่คนไทยยังคงนิยมเรียกว่าพม่า

พื้นที่ : 676,577 ตารางกิโลเมตร (ประมาณ 1.3 เท่าของไทย)

ที่ตั้ง : ตั้งอยู่ที่ละติจูดที่ 28 องศา 30 ลิปตา ถึง 10 องศา 20 ลิปดาเหนือ เลียบตามแนวอ่าวเบงกอลและทะเลอันดามันทำให้มีชายฝั่งทะเลยาวถึง 2,000 ไมล์

ทางตะวันออกเฉียงเหนือติดกับทิเบตและจีน

ทางตะวันออกเฉียงใต้ติดกับไทย

ทางตะวันตกเฉียงเหนือติดกับบังคลาเทศและอินเดีย

ทางตะวันตกเฉียงใต้และทางใต้ติดกับทะเลอันดามันและอ่าวเบงกอล

ภูมิประเทศ : ส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาสูงวางตัวในแนวเหนือ - ใต้ เพราะเป็นแนวเทือกเขาต่อเนื่องมาจากเทือกเขาหิมาลัยสลับกับที่ราบสูง ตอนกลางเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การตั้งถิ่นฐานและทำการเกษตร เช่น ที่ราบลุ่มแม่น้ำอิระวดี แม่น้ำชินด์วินด์ แม่น้ำสะโตง แม่น้ำสาละวิน

ภูมิอากาศ : ในบริเวณเทือกเขาสูงทางตอนเหนือและตอนกลางเป็นเขตเงาฝนและอยู่ห่างไกลจากอิทธิพลของทะเลทำให้มีอากาศแห้ง ฤดูร้อนมีอุณหภูมิสูง ฤดูหนาวอากาศจะเย็นมาก บริเวณชายฝั่งทะเลและบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำได้รับอิทธิพลของพายุดีเปรสชั่น ทำให้บริเวณนี้มีฝนตกชุก

เมืองหลวง : เนปิดอว์ (Naypyidaw) หรือ เนปีตอ (Nay Pyi Taw) แปลว่ามหาราชธานี เป็นเมืองหลวงและเมืองศูนย์กลางการบริหารของสหภาพพม่าที่ได้ย้ายมาจากย่างกุ้งตั้งแต่วันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 อยู่ห่างย่างกุ้งไปทางเหนือประมาณ 320 กิโลเมตร

ประชากร : ประมาณ 50 ล้านคน มีชาติพันธุ์ต่างๆ มากถึง 135 กลุ่ม เชื้อชาติหลักๆ 8 กลุ่ม คือ พม่า ไทยใหญ่ กะเหรี่ยง ยะไข่ จีน มอญ อินเดีย

ภาษา : ภาษาพม่าเป็นภาษาราชการ

ศาสนา : ศาสนาพุทธนิกายเถรวาท โดยได้บัญญัติให้ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติใน พ.ศ. 2517 รองลงมา คือ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และศาสนาฮินดู

สกุลเงิน : จั๊ด (Kyat: MMK) อัตราแลกเปลี่ยนประมาณ 25 จั๊ดต่อ 1 บาท

ระบบการปกครอง : เผด็จการทางทหาร ปกครองโดยรัฐบาลทหารภายใต้สภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ (State Peace and Development Council-SPDC)

ประธานสภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ และอดีตประมุข ปัจจุบันไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางกฎหมายตามรัฐธรรมนูญแต่ยังคงดำรงยศทางทหาร คือ พลเอกอาวุโสตาน ฉ่วย (Senior General Than Shwe)

ประมุขและประธานาธิบดีคนปัจจุบัน คือ พล.อ.เทียน เส่ง (General Thein Sein) นายกรัฐมนตรีคนที่ 11 ของพม่า

4.7 ประเทศฟิลิปปินส์

ชื่อทางการ : สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines)

พื้นที่ : 298,170 ตารางกิโลเมตร (ประมาณ 3 ใน 5 ของประเทศไทย)

ที่ตั้ง : เป็นประเทศหมู่เกาะที่ประกอบไปด้วยเกาะจำนวนทั้งสิ้น 7,107 เกาะ ตั้งอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิก ห่างจากเอเชียแผ่นดินใหญ่ทางตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ 100 กม. และมีลักษณะพิเศษ คือ เป็นประเทศเพียงหนึ่งเดียวที่มีพรมแดนทางทะเลที่ติดต่อระหว่างกันยาวมากที่สุดในโลก

ทิศตะวันตกและทิศเหนือติดกับทะเลจีนใต้

ทิศตะวันออกและทิศใต้ติดกับมหาสมุทรแปซิฟิก

ภูมิประเทศ : ฟิลิปปินส์จะประกอบด้วยหมู่เกาะน้อยใหญ่จำนวนมาก มีประชากรอาศัยอยู่จริงเพียง 2,000 เกาะเท่านั้น เพราะปัญหาภูมิประเทศไม่เหมาะสม บางแห่งเป็นที่ตั้งของภูเขาไฟ บางเกาะมีขนาดเล็กเกินไป และบางส่วนจะจมอยู่ใต้ทะเลขณะที่น้ำขึ้นสูงสุด ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีพื้นที่ราบแคบๆ ตามชายฝั่งทะเล การเดินทางระหว่างเกาะจึงใช้เครื่องบินเป็นหลัก

ภูมิอากาศ : ภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน ได้รับฝนจากลมมรสุมทั้ง 2 ฤดู คือ ลมพายุจากทะเลจีนใต้และพายุดีเปรสชั่น บริเวณที่ฝนตกมากที่สุด คือ เมืองบาเกียว เป็นเมืองที่ฝนตกมากที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เมืองหลวง : กรุงมะนิลา (Manila)

ประชากร : 88.7 ล้านคน

ภาษา : เนื่องจากมีประชากรจำนวนมากส่งผลให้มีการใช้ภาษามากกว่า 170 ภาษา โดยส่วนมากเกือบทั้งหมดนั้นเป็นตระกูลภาษาย่อยมาลาโย - โปลินีเซียนตะวันตก จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2530 รัฐธรรมนูญได้ระบุให้ภาษาฟิลิปิโน (Filipino) และภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นๆ ที่ใช้กันมากในประเทศฟิลิปปินส์มีทั้งหมด 8 ภาษา ได้แก่ ภาษาสเปน ภาษาจีนฮกเกี้ยน ภาษาจีนแต้จิ๋ว ภาษาอินโดนีเซีย ภาษาซินด์ ภาษาปันจาบ ภาษาเกาหลี และภาษาอาหรับ โดยฟิลิปปินส์นั้น มีภาษาประจำชาติ คือ ภาษาตากาล็อก

ศาสนา : ชาวฟิลิปปินส์เกือบทั้งหมดนับถือศาสนาคริสต์ ส่วนใหญ่นับถือนิกายโรมันคาทอลิก ส่วนน้อยเป็นนิกายโปรเตสแตนส์ ผู้นับถือศาสนาอิสลามและพุทธเป็นจำนวนน้อยมาก

สกุลเงิน : เปโซ (Peso : PHP) อัตราแลกเปลี่ยนประมาณ 0.75 บาท ต่อ 1 เปโซ

ระบอบการปกครอง : ประชาธิปไตยแบบประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร (วาระ 6 ปี)

มีการเลือกตั้งผู้ปกครองในทุกระดับชั้นตั้งแต่ประธานาธิบดี รองประธานาธิบดี วุฒิสมาชิก จนถึงผู้ปกครองท้องถิ่นในระดับหมู่บ้าน รัฐบาลท้องถิ่นในแต่ละจังหวัดมีอิสระในการปกครองตนเองภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทย

ประธานาธิบดีคนปัจจุบัน คือ ประธานาธิบดีเบนิโญ อาเตเต้

4.8 ประเทศสิงคโปร์

ชื่อทางการ : สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore)

ที่ตั้ง : เป็นนครรัฐตั้งอยู่ทางใต้สุดของคาบสมุทรมลายู อยู่ทางใต้ของรัฐยะโฮร์ของประเทศมาเลเซีย และอยู่ทางเหนือของหมู่เกาะเรียวของประเทศอินโดนีเซีย

ทิศเหนือ ติดกับช่องแคบยะโฮร์ซึ่งคั่นระหว่างสิงคโปร์กับมาเลเซีย

ทิศตะวันออกจรดทะเลจีนใต้

ทิศตะวันตกและทิศใต้จรดช่องแคบมะละกา ห่างออกไปคือประเทศอินโดนีเซีย

พื้นที่ : ประกอบด้วยเกาะสิงคโปร์และเกาะใหญ่น้อยบริเวณใกล้เคียง 63 เกาะ มีพื้นที่ รวมทั้งสิ้นประมาณ 699 ตารางกิโลเมตร (ประมาณเกาะภูเก็ต) เกาะสิงคโปร์เป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดมีความยาวจากทิศตะวันตกไปตะวันออกประมาณ 42 กิโลเมตร และความกว้างจากทิศเหนือไปยังทิศใต้ประมาณ 23 กิโลเมตร

ภูมิประเทศ : บริเวณกลางประเทศมีลักษณะเป็นเนินเขาซึ่งให้กำเนิดแม่น้ำสิงคโปร์ ทางตะวันออก เป็นที่ราบต่ำลาดลงสู่ทะเล บางส่วนมีความสูงต่ำกว่าระดับน้ำทะเลทำให้ต้องถมทะเลเพื่อเริ่มพื้นที่

ภูมิอากาศ : อยู่ในเขตมรสุม อาการร้อนชื้น อุณหภูมิสูงตลอดทั้งปี ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งล้วนก่อให้เกิดฝนตกชุกเกือบทั้งปี

เมืองหลวง : สิงคโปร์ (Singapore)

ประชากร : ประชากรสิงคโปร์มีความหนาแน่นอนมากที่สุดในภูมิภาค เมื่อเปรียบเทียบจำนวนประชากรกับพื้นที่ขนาดเล็กของประเทศ (ประมาณ 4.7 ล้านคน) ประชากรที่มีมากที่สุด คือ ชาวจีน รองลงมา คือ ชาวมาเลย์ อินเดีย และอื่น ๆ

ภาษา : สิงคโปร์ประกอบด้วยประชากรหลากหลายเชื้อชาติจึงมีภาษาราชการหลายภาษา ได้แก่ ภาษามาเลย์ จีนกลาง ทมิฬ และอังกฤษ สิงคโปร์ส่งเสริมให้ประชาชนพูดได้ 2 ภาษา โดยเฉพาะ จีนกลาง ในขณะที่ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการติดต่องานและในชีวิตประจำวัน

ศาสนา : นับถือศาสนาพุทธเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาฮินดู และยังมีประชากรที่ไม่นับถือศาสนาอีกจำนวนหนึ่งด้วย

สกุลเงิน : ดอลลาร์สิงคโปร์ (Singapore Dollar: SGD) อัตราแลกเปลี่ยนประมาณ 24 - 25 บาทต่อ 1 ดอลลาร์สิงคโปร์

ระบอบการปกครอง : สาธารณรัฐ(ประชาธิปไตยแบบรัฐสภามีสภาเดียว) โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุข และนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร

ประธานาธิบดี คือ นาย โทนี่ ตัน เค็ง ยัม ดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2554

นายกรัฐมนตรี คือ นายลี เซียน ลุง (Lee Hsien Loong) ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2547

4.9 ประเทศไทย

ชื่อทางการ : ราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand)

พื้นที่ : 513,115.02 ตารางกิโลเมตร

ที่ตั้ง : ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน คือ ส่วนแผ่นดินใหญ่ของภูมิภาค

ทิศเหนือติดกับพม่าและประเทศลาว โดยมีแม่น้ำโขงกั้นเป็นบางช่วง

ทิศใต้ติดอ่าวไทยและประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันออกติดประเทศลาวและประเทศกัมพูชา

ทิศตะวันตกติดทะเลอันดามันและประเทศพม่า

ภูมิประเทศ : ทางตอนเหนือเป็นเทือกเขาสูงสลับกับที่ราบลุ่มเป็นต้นกำเนิดแม่น้ำสำคัญของประเทศ ทางภาคกลางเป็นที่ราบ บริเวณขอบเป็นที่ราบลูกฟูก ตอนกลางเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำลากลงสู่อ่าวไทย มีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเพาะปลูกข้าวและพืชอื่นๆ ทางตะวันออกเฉียงเหนือเป็นที่ราบสูง ทางใต้เป็นคาบสมุทรขนาบด้วยทะเลทั้ง 2 ด้าน มีเทือกเขาสูงเป็นแกนกลาง

ภูมิอากาศ : ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อน อากาศร้อนอบอ้าวเกือบตลอดปี ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม ได้แก่ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ช่วงกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคมทำให้มีเมฆมากและฝนตกทั่วประเทศ โดยเฉพาะบริเวณชายฝั่งทะเล ส่วนลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดมากลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้อากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนภาคใต้ สมมรสุมจะพัดพาความชุมชื้นจากอ่าวไทยมาทำให้ฝนตกชุกโดยเฉพาะภาคใต้ฝั่งตะวันออก

เมืองหลวง : กรุงเทพมหานคร (Bangkok)

ประชากร : 66 ล้านคน

ภาษา : ภาษาไทยเป็นภาษาราชการ

ศาสนา : ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธนิกายเถรวาท รองลงมา คือ ศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่นับถือบริเวณภาคใต้ตอนล่าง และยังมีศาสนาคริสต์และศาสนาอื่นๆ

สกุลเงิน : บาท

ระบอบการปกครอง : ระบบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา อันมีประมหากษัตริย์เป็นประมุข

พระมหากษัตริย์ คือ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

นายกรัฐมนตรี คือ พลเอกประยุทธ์ จันโอชา

4.10 ประเทศเวียดนาม

ชื่อทางการ : สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic of Vietnam)

พื้นที่ : 331,689 ตารางกิโลเมตร (0.645 เท่าของประเทศไทย)

ที่ตั้ง : รูปร่างประเทศเรียวยาวขนาดไปตามแนวของคาบสมุทรอินโดจีน นอกจากนี้ยังมีไหล่เขาและหมู่เกาะต่างๆ อีกนับพันเกาะเรียงรายตั้งแต่อ่าวตังเกี๋ยไปจนถึงอ่าวไทย

ทิศเหนือมีพรมแดนติดกับประเทศจีน

ทิศใต้ติดกับทะเลจีนใต้

ทิศตะวันออกติดกับอ่าวตงเกี๋ยและทะเลจีนใต้

ติดตะวันตกติดกับประเทศลาวและประเทศกัมพูชา

ภูมิประเทศ : มีที่ราบลุ่มแม่น้ำขนาดใหญ่ 2 ตอน ตอนเหนือ คือ ที่ราบลุ่มแม่น้ำแดง และตอนใต้เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง ทางตอนเหนือเป็นเทือกเขาและที่ราบสูง มีเขาฟานซีปังซึ่งเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในอินโดจีน

ภูมิอากาศ : เนื่องจากแผ่นดินของเวียดนามมีความยาวมาก ทำให้ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศแตกต่างกันค่อนข้างมาก ทางตอนเหนือพื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตอากาศหนาว ซึ่งได้รับอิทธิพลกระแสลมแรงพัดจากขั้วโลก ทำให้มีสภาพภูมิอากาศหนาวเย็น ภาคกลางและภาคใต้เป็นแบบมรสุมเขตร้อน ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกรับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านทะเลจีนใต้และพายุหมุนเขตร้อนจึงมีฝนตกชุกในฤดูหนาว ทำให้มีปริมาณน้ำฝนมากจนปลูกข้าวได้ปีละ 2 ครั้ง

เมืองหลวง : กรุงฮานอย (Hanoi)

ประชากร : ประมาณ 89 ล้านคน เป็นเชื้อสายเวียดนามมากที่สุด รองลงมา คือ เขมร ซึ่งอยู่บริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงทางตอนใต้ของประเทศ และเชื้อชาติอื่นๆ ลดหลั่นตามลำดับ

ภาษา : ภาษาเวียดนาม เป็นภาษาราชการ ซึ่งเมื่อปี พ.ศ. 2463 เวียดนามได้ลงประชามติที่จะใช้ตัวอักษรโรมันแทนตัวอักษรจีนในการเขียนภาษาเวียดนาม

ศาสนา : ส่วนใหญ่ชาวเวียดนามนับถือศาสนาพุทธนิกายมหายานซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากจีนสูงถึงร้อยละ 70 ของจำนวนประชากร รองลงมานับถือศาสนาคริสต์ ที่เหลือนับถือลัทธิขงจื้อและศาสนาอิสลาม

สกุลเงิน : ด่อง (Dong : VND) อัตราแลกเปลี่ยนประมาณ 1.6 บาท ต่อ 1,000 ด่อง

ระบอบการปกครอง : ระบอบสังคมนิยม โดยพรรคคอมมิวนิสต์เป็นพรรคการเมืองเดียวของประเทศ

ประมุข - ประธานาธิบดี คือ นายเหวียน มินห์ เตรียต (Nguyen Minh Triet)

หัวหน้ารัฐบาล - นายกรัฐมนตรี คือ นายเหงียน ถัน ดุง (Nguyen Tan Dung)

เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ คือ นายหน่ง ดึ๊ก หมั่น (Nong Duc Manh)

ระบบการศึกษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1. ประเทศมาเลเซีย (กองบรรณาธิการ Think Beyond Genius. 2558 : 41 - 43)

ระบบการบริหารการศึกษาของประเทศมาเลเซียอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งระดับการบริหารเป็น 5 ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับรัฐ ระดับอำเภอ ระดับกลุ่มโรงเรียน และระดับโรงเรียน การบริหารการศึกษาระดับชาติอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐบาลกลาง (Federal Government) การศึกษาทุกประเภททุกระดับอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการเพียงกระทรวงเดียว ยกเว้นการศึกษาที่มีลักษณะเป็นการศึกษานอกระบบ (Non-formal Education) จะมีกรมจากกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบ เช่น กรมแรงงาน กรมเกษตร ฯลฯ

ระบบการจัดการศึกษาของมาเลเซียเป็นระบบ 6 : 3 : 2 คือ

ระดับประถมศึกษา หลักสูตร 6 ปีการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตร 3 ปีการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตร 2 ปีการศึกษา

ระดับเตรียมอุดมศึกษา หลักสูตร 1 หรือ 2 ปีการศึกษา

ระดับอุดมศึกษา หลักสูตรเฉลี่ยประมาณ 3 ปีครึ่งถึง 4 ปีการศึกษา

มาเลเซียแบ่งการศึกษาออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. ระดับเตรียมความพร้อม (Pre-school Education) คือ การศึกษาระดับอนุบาล โดยชาวมาเลเซียจะให้เด็กเรียนในระดับนี้ตอนอายุ 4 ปี

2. ระดับประถมศึกษา (Primary Education) เด็กทุกคนจะต้องเริ่มเรียนในระดับนี้เมื่ออายุครบ 6 ปี (โดยให้เริ่มนับจากวันที่ 1 มกราคมของปีการศึกษานั้น ๆ) ซึ่งจะใช้เวลาเรียน 6 ปี เหมือนกับประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ของประเทศไทย

โรงเรียนประถมศึกษาในมาเลเซียแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. National Primary School จะใช้ภาษามาเลเซียในการสอน

2. Vernacular School จะใช้ภาษาจีนหรือทมิฬเป็นภาษาในการสอน

เมื่อเด็ก ๆ เรียนจบในระดับประถมศึกษา เด็กทุกคนต้องผ่านการสอบข้อสอบระดับชาติ (Ujian Pencapaian Sekolah Rebdan, UPSR) จึงจะขึ้นไปเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาได้

3. ระดับมัธยมศึกษา (Secondary School) เป็นการศึกษาต่อเนื่องจากระดับประถมศึกษา มีระยะเวลาเรียน 5 ปี หากเป็นโรงเรียนรัฐบาลจะสอนโดยใช้ภาษามาเลเซีย ซึ่งการศึกษาระดับนี้ แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ระดับ คือ

3.1 Lower Secondary (Form 1 - 3)

3.2 Upper Secondary (Form 4 - 5) โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับ Upper Secondary มี 3 สาขา คือ

3.2.1 เน้นด้านวิชาการ (Art และ Science)

3.2.2 เน้นด้านเทคนิค

3.2.3 เน้นด้านวิชาชีพ

นักเรียนที่เลิกเรียนสายวิชาการและเทคนิค เมื่อจบแล้วจะต้องสอบผ่านข้อสอบของรัฐ คือ SPM (Sijil Pelajaran Malaysia) สายวิชาชีพ คือ SPMV (Sijil Pelajaran Malaysia Vokasional) หากสำเร็จการศึกษาระดับนี้ วุฒิที่ได้จะเทียบเท่ากับ GCEE ‘O’ Levels

เมื่อจบการศึกษาระดับนี้ สามารถเลือกว่าจะเรียนต่อในสายอาชีพ (Certificate หรือ Diploma) หรือเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา (Higher Education)

4. ระดับเตรียมอุดม (Post-secondary or Pre-university Education) หากเลือกที่จะเรียนต่อในสายอุดมศึกษา จะต้องเข้ารับการศึกษาในระดับนี้ก่อนถึงจะสามารถก้าวต่อไปเรียนในระดับปริญญาตรีได้ การรับนักศึกษาเข้าเรียนในระดับนี้ จะดูสาขาที่เลือกตอนเรียนในระดับ Upper Secondary และผลการเรียน SPM/SPMV เป็นหลัก และจะคัดเฉพาะเด็กที่ผ่านเกณฑ์เข้าศึกษาเท่านั้น การศึกษาระดับนี้ใช้เวลา 1 - 2 ปี มี 2 เส้นทาง คือ Sixth Form และ Matriculation การเรียนในเส้นทาง Sixth Form จะมี 3 สาขา คือ Arts, Science

และ Technical ซึ่งเมื่อเรียนจบแล้วจะต้องสอบผ่านข้อสอบของรัฐ คือ STPM (Sijil Tinggi Perselolaham Malaysia) โดยจะได้เทียบวุฒิเท่ากับ GCEE ‘A’ Levels ส่วน Matriculation คือ การสมัครเรียนตรงกับทางสถาบัน ซึ่งหลังจากที่เรียนจบจะต้องสอบให้ผ่านถึงจะสามารถเข้าเรียนในระดับปริญญาตรีได้

ส่วนโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนนั้น ระบบการเรียนจะแตกต่างกับโรงเรียนรัฐบาล เวลาการเรียนที่ต้องเรียนเป็นเวลา 6 ปี และจะต้องเข้ารับการทดสอบที่เรียกว่า The Unified Examination Certificate (UEC) ซึ่งจัดการโดยสมาคมครูและคณะกรรมการโรงเรียนจีน

5. ระดับอุดมศึกษา (Tertiary or Higher Education) การศึกษาในระดับนี้จะอยู่ภายใต้การควบคุมของ Ministry of Higher Education โดยหลักสูตรที่อยู่ในระดับนี้ประกอบด้วย หลักสูตร Certificate หลักสูตร Diploma หลักสูตร First Degree (Undergraduate Degree หรือปริญญาตรี) และ Higher Degree (Professional Degree หรือระดับปริญญาโทและปริญญาเอก)

สถานศึกษาที่ทำหน้าที่จัดการศึกษาระดับต่าง ๆ นั้น แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. สถานศึกษาของรัฐบาล (Government Educational Institutions)
2. สถานศึกษาในอุปถัมภ์ของรัฐบาล (Government-aided Educational Institutions)
3. สถานศึกษาเอกชน (Private Educational Institutes)

ในโรงเรียนของรัฐบาลกำหนดให้ใช้ภาษาประจำชาติ คือ ภาษามาลายูที่เขียนด้วยอักษรรูมี (อักษรภาษาอังกฤษ) เป็นภาษาหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ประเทศอินโดนีเซีย (กองบรรณาธิการ Think Beyond Genius. 2558 : 85)

ระบบการศึกษาในโรงเรียนประกอบด้วยระดับการศึกษาขั้นต่าง ๆ ดังนี้ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาชั้นมัธยมศึกษา และการศึกษาระดับสูง นอกเหนือจากระดับการศึกษาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีการศึกษาก่อนวัยเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กด้วย

การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามเกณฑ์จะใช้เวลา 9 ปี โดยเรียนชั้นประถมศึกษา 6 ปี และชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี มีเป้าหมายเพื่อจัดหาทักษะพื้นฐานในการพัฒนาตนเองในฐานะที่เป็นปัจเจกชน สมาชิกในสังคม ประชากรในประเทศและโลกเท่า ๆ กับที่เตรียมก้าวเข้าสู่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษา จะกำหนดโครงการการศึกษาเป็นเวลา 6 ปี ซึ่งโรงเรียนจะมีลักษณะแตกต่างกัน 2 แบบ คือ โรงเรียนประถมศึกษาแบบทั่วไป และโรงเรียนประถมศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จะกำหนดการเรียนเป็นเวลา 3 ปี

และมีลักษณะแบบเดียวกับโรงเรียนระดับประถมศึกษา คือ มีโรงเรียนแบบทั่วไปและโรงเรียนพิเศษสำหรับเด็กพิการ

โรงเรียนมัธยมศึกษา รับผู้จบการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้เวลาเรียน 3 ปี โดยมีรูปแบบของการจัดการศึกษาหลายแบบ เช่น แบบสามัญทั่วไป แบบสามัญวิชาชีพ แบบสามัญทางศาสนา แบบสามัญบริการ และแบบการศึกษาพิเศษ

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาทั่วไปนั้น หลักสูตรประกอบด้วยโครงการวิชาการสอนทั่วไปและการสอนเฉพาะวิชา เพื่อเตรียมความรู้และพัฒนาทักษะสำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อไป

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาทางวิชาชีพ เหมาะสำหรับผู้ต้องการเข้าสู่วิชาชีพ สามารถแยกการศึกษานี้ออกเป็น 6 กลุ่ม ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. เกษตรกรรมและกรมการป่าไม้
2. เทคโนโลยีและอุตสาหกรรม
3. ธุรกิจและการจัดการ
4. ความเป็นอยู่ของชุมชน
5. การท่องเที่ยว
6. ศิลปหัตกรรม

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้านศาสนา เป็นการจัดการศึกษาด้านศาสนาโดยเฉพาะ

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาแบบบริการ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความรู้ความสามารถสำหรับผู้ที่จะเข้าเป็นพนักงานหรือข้าราชการ

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาพิเศษ เป็นการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่พิการทางร่างกายและ/หรือจิตใจ

การศึกษาระดับสูงหรืออุดมศึกษา เป็นการขยายไปจากการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ระดับปริญญาตรี ใช้เวลาเรียน 3 - 4 ปี ปริญญาโท 2 ปี และปริญญาเอก 3 ปี สถาบันที่ให้การศึกษาระดับสูงนี้ มีลักษณะเป็นสถาบันวิชาการ โพลีเทคนิค สถาบันการศึกษา และมหาวิทยาลัย

3. ประเทศเมียนมาร์ (กองบรรณาธิการ Think Beyond Genius. 2558 : 127)

กระทรวงศึกษาธิการของเมียนมาร์ เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารการศึกษาของประเทศ ใช้ระบบการศึกษาเป็น 5 : 4 : 2 ดังนี้

ประถมศึกษา 5 ปี (อนุบาล 1 ปี และประถมศึกษา 4 ปี)

มัธยมศึกษาตอนต้น 4 ปี

มัธยมศึกษาตอนปลาย 2 ปี

อาชีวศึกษา 1 - 3 ปี อุดมศึกษา 4 - 6 ปี

กรมการศึกษาพื้นฐานของเมียนมาร์ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางนโยบายและบริหารการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา มัธยมศึกษา รวมทั้งการฝึกหัดครู แต่เดิมนั้นเป็นระบบบริหารซึ่งรวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลาง ต่อมาได้มีการกระจายอำนาจการบริหารออกไปสู่ระดับรัฐและหัวเมืองต่าง ๆ โดยมีหัวหน้าส่วนการศึกษานั้น ๆ เป็นผู้ควบคุมดูแลและประสานงาน รัฐเป็นผู้สนับสนุนด้านงบประมาณของทุกโรงเรียน โดยนักเรียนจะเสียค่าเล่าเรียนเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเท่านั้น

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของเมียนมาร์นั้น เมียนมาร์พยายามที่จะจัดให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศ แต่ยังมีปัญหาที่ไม่สามารถจัดหาอาคารสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ให้กับโรงเรียนในบางท้องที่ได้ รัฐบาลเมียนมาร์ได้ตั้งเป้าหมายที่จะให้มีโรงเรียนอย่างน้อยหนึ่งแห่งในทุกหมู่บ้าน

กรมการเทคโนโลยี เกษตรและอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานที่ดูแลจัดการศึกษาด้านเกษตรกรรม พาณิชยกรรม วิศวกรรมเครื่องกล การประมง คหกรรม และการฝึกหัดครูทางด้านช่างเทคนิค การเรียนการสอนมีทั้งเต็มเวลาและนอกเวลา มีทั้งหลักสูตรระยะยาวและระยะสั้นเพื่อรองรับความต้องการของตลาดแรงงานในสภาพเศรษฐกิจและสังคมของเมียนมาร์ที่กำลังเปลี่ยนแปลง

กรมอุดมศึกษา ทำหน้าที่วางแผนนโยบายและดำเนินการด้านอุดมศึกษาของประเทศ จัดการศึกษาในรูปแบบของมหาวิทยาลัยใน 3 เมืองสำคัญ คือ มหาวิทยาลัย Yangon Mandalay และ Mawlamyine นอกจากนี้ยังมีสถาบันเทคโนโลยีที่จัดการศึกษาวิชาชีพระดับสูงที่ใช้เวลาในการศึกษา 4 - 6 ปี ตามลักษณะวิชาอีกด้วย

4. ประเทศกัมพูชา (กองบรรณาธิการ Think Beyond Genius. 2558 : 169)

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและเศรษฐกิจสังคม นำไปสู่การปฏิรูปด้านการศึกษาของกัมพูชา ก่อนปี พ.ศ. 2518 ยึดระบบการศึกษาแบบฝรั่งเศสซึ่งให้มีการศึกษาภาคบังคับ 13 ปี (6+4+2+1) ภายหลังปี พ.ศ. 2529 กระทรวงศึกษาธิการใช้ระบบการศึกษาแบบ 10 ปี (4+3+3) และต่อมาได้ขยายเป็นแบบ 11 ปี และใช้สืบเนื่องจากปี พ.ศ. 2529 ถึง พ.ศ. 2539

กระทรวงศึกษาธิการยังคงดำเนินการพัฒนาระบบการศึกษา มีการปฏิรูปหลักสูตร มีการพัฒนาตำราเรียนใหม่ และนำเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาให้กับครูเพื่อเตรียมสำหรับการนำระบบการศึกษาแบบ 12 ปี มาใช้ (6+3+3) ในปีการศึกษา 2539 - 2540 โดยระบบใหม่นี้ จะแบ่งการศึกษาก่อนประถมศึกษา 3 ปี ประถมศึกษา 6 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี มัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี และระดับอุดมศึกษา 4 - 7 ปี ส่วนการจัดการศึกษาด้านอาชีวะและเทคนิคจัดให้ตั้งแต่ 1 ปี จนไปถึง 3 - 5 ปี การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษานี้ บางสถาบันการศึกษาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเกษตร สาธารณสุข หรือแรงงาน การจัดการศึกษานอกระบบจะเน้นการฝึกทักษะให้กับประชาชน

5. ประเทศลาว (กองบรรณาธิการ Think Beyond Genius. 2558 : 203 - 204)

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Lao People's Democratic Republic) เป็นประเทศที่อยู่ในวงล้อมของ 5 ประเทศ คือ เวียดนาม กัมพูชา ไทย พม่า และจีน เป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทะเล การจัดการศึกษาของลาว เริ่มต้นด้วยการศึกษาระดับอนุบาลและก่อนวัยเรียน โรงเรียนอนุบาลในประเทศลาวจะมีทั้งโรงเรียนที่เป็นของรัฐบาลและเอกชน เปิดรับนักเรียนตั้งแต่อายุ 3 - 6 ปี ใช้เวลาเรียน 3 ปี แบ่งเป็นชั้นอนุบาล 1 - 3 เมื่อจบชั้นอนุบาลแล้วจะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป

นับตั้งแต่ลาวได้เปลี่ยนการปกครองเมื่อปี ค.ศ. 1975 (พ.ศ. 2518) เป็นต้นมา ลาวได้ใช้ระบบการศึกษาเป็นแบบ 11 ปี คือ ระบบ 5 : 3 : 3 ดังนี้

ระดับประถมศึกษา ใช้เวลาในการศึกษา 5 ปี เด็กจะเริ่มเข้าเรียนเมื่ออายุ 6 ปี การศึกษาในระดับนี้คือเป็นการศึกษาภาคบังคับ เด็กทุกคนต้องจบการศึกษาในระดับนี้ แต่ในทางปฏิบัติการศึกษาภาคบังคับจะมีผลดีแต่เฉพาะเด็กในเมืองใหญ่เท่านั้น เนื่องจากลาวมีพื้นที่ประเทศกว้างขวางและประชากรกระจายกันอยู่

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เวลาในการศึกษา 3 ปี และในอนาคตจะให้เด็กได้เรียนภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาในการศึกษา 3 ปี

การศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบ 5-3-3 นี้อยู่ในความดูแลและรับผิดชอบของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ระดับอุดมศึกษาหรือการศึกษาชั้นสูง รวมถึงการศึกษาด้านเทคนิค สถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือมหาวิทยาลัย ซึ่งอยู่ในความดูแลและรับผิดชอบของกรมอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ ยกเว้นการศึกษาเฉพาะทางซึ่งอยู่ในความดูแลของกระทรวงอื่น โดยเมื่อเด็กจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาแล้ว จะมีการคัดเลือกนักเรียนเพื่อเสนอกระทรวงศึกษาธิการให้เด็กได้เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

สายอาชีพ ใช้เวลาศึกษา 3 ปี ในวิทยาลัยเทคนิคต่าง ๆ เช่น ทางด้านไฟฟ้า ก่อสร้าง บัญชี ป่าไม้

มหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ (เวียงจันทน์) ใช้เวลาศึกษา 6 ปี ขึ้นกับกระทรวงสาธารณสุข
2. มหาวิทยาลัยแห่งชาติ (ดงโดก) ใช้เวลาศึกษา 4 ปี
3. สถาบันสรรพวิชา (National Polytechnic Institute) ใช้เวลาศึกษา 6 ปี

6. ประเทศไทย (กองบรรณาธิการ Think Beyond Genius. 2558 : 245 - 246)

ระบบการศึกษาไทยปัจจุบันตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 มีการจัดระบบการศึกษาชั้นประถมศึกษา 6 ปี (6 ระดับชั้น) การศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี (3 ระดับชั้น) และการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี (3 ระดับชั้น) หรือระบบ 6-3-3

นอกจากนั้นระบบการศึกษาไทยยังจัดเป็นระบบการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย ในการจัดระบบการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะไม่พิจารณาแบ่งแยกการศึกษาในระบบโรงเรียนออกจากการศึกษานอกระบบโรงเรียน แต่จะถือว่าการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นเพียงวิธีการเรียนการสอน หรือรูปแบบการเรียนการสอนที่ภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Model of Learning” ฉะนั้น แนวทางใหม่คือสถานศึกษาสามารถจัดได้ทั้ง 3 รูปแบบ และให้มีระบบเทียบโอนการเรียนรู้ทั้ง 3 รูปแบบ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาฯ มาตรา 15 กล่าวว่า การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย คือ

1. การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและการประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

2. การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบวิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

3. การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจศักยภาพความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงานการสอน และจะส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดได้ทั้ง 3 รูปแบบ

การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา

1. การศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การแบ่งระดับหรือการเทียบระดับการศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การศึกษาในระบบที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งเป็นสามระดับ

1.1 การศึกษาก่อนระดับประถมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุ 3 - 6 ปี

1.2 การศึกษาระดับประถมศึกษา โดยปกติใช้เวลาเรียน 6 ปี

1.3 การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับ ดังนี้

1.3.1 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยปกติใช้เวลาเรียน 3 ปี

1.3.2 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยปกติใช้เวลาเรียน 3 ปี แบ่งเป็นสองประเภท ดังนี้

1.3.2.1 ประเภทสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

1.3.2.2 ประเภทอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อในระดับอาชีพชั้นสูงต่อไป

2. การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา การใช้คำว่า “อุดมศึกษา” แทนคำว่า “การศึกษาระดับมหาวิทยาลัย” ก็เพื่อจะได้ครอบคลุมการศึกษาในระดับประกาศนียบัตร หรืออนุปริญญา ที่เรียนภายหลังที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ทั้งนี้การศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

7. ประเทศบรูไน (กองบรรณาธิการ Think Beyond Genius. 2558 : 272 - 273)

ประเทศบรูไนไม่มีการศึกษาภาคบังคับ แต่เป็นการศึกษาแบบสากล จัดให้ฟรีสำหรับประชาชนทั่วไป การศึกษาแบ่งออกเป็นระดับก่อนประถมศึกษา 1 ปี ระดับประถมศึกษา 6 ปี ระดับมัธยมศึกษา 7 - 8 ปี ซึ่งแบ่งเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี มัธยมศึกษาตอนปลาย 2 - 3 ปี เตรียมอุดมศึกษา 2 ปี และระดับมหาวิทยาลัย 3 - 4 ปี

ระบบการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2528 กำหนดให้ใช้ภาษาอังกฤษและภาษามาเลย์ในการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงประถมศึกษาปีที่ 3 ครูจะสอนทุกวิชาด้วยภาษามาเลย์ ยกเว้นวิชาภาษาอังกฤษซึ่งใช้ภาษาอังกฤษในการสอน สำหรับระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไป โรงเรียนจะใช้ทั้งภาษามาเลย์และภาษาอังกฤษในการสอน โดยภาษามาเลย์ใช้สำหรับสอนวิชาเกี่ยวกับมาเลย์ ความรู้เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม พลศึกษา ศิลปะและการช่างและวิชาหน้าที่พลเมือง ส่วนภาษาอังกฤษใช้ในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เป็นต้น

ระดับก่อนประถมศึกษา เด็กทุกคนต้องเข้าศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา 1 ปี เมื่ออายุ 5 ปี หลังจากนั้นจึงเข้าศึกษาในระดับประถมศึกษา

ระดับประถมศึกษา การศึกษาระดับประถมศึกษาแบ่งออกเป็นสองระดับ คือ ระดับประถมศึกษาต้น 3 ปี และระดับประถมศึกษาปลาย 2 - 3 ปี หลังจากจบการศึกษาระดับประถมศึกษา 6 ปี นักเรียนจะต้องเข้ารับการทดสอบข้อสอบกลาง (PCE : Primary Certificate of Examination) ซึ่งการศึกษาในระดับนี้ มีจุดประสงค์เพื่อปูพื้นฐานด้านการเขียน การอ่าน และการคำนวณให้แก่นักเรียน เพื่อจะได้นำความรู้เหล่านี้ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง

ระดับมัธยมศึกษา การศึกษาระดับมัธยมศึกษารวมใช้เวลา 7 - 8 ปี (มัธยมศึกษา 1 - 5 และเตรียมอุดมศึกษา 2 ปี)

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีระยะเวลา 3 ปี หลังมัธยมศึกษาตอนต้นแล้ว นักเรียนจะต้องทดสอบ BJCE (Brunai Junior Certificate Education) จึงสามารถเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเลือกเรียนวิชาด้านช่าง และเทคนิคพื้นฐานที่สถาบันการศึกษาทางเทคนิคและอาชีวศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้ระยะเวลา 2 - 3 ปี นักเรียนจะเลือกเรียนสายศิลป์ สายวิทย์ หรือสายอาชีพ ตามแต่ผลการสอบ BJCE หลังจากเรียนจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว (ระดับ 5) เด็กต้องเข้าสอบ Brunai-Cambridge General Certificate of Education : BCGCE “O” Level หรือสำเร็จการศึกษาระดับ 6 เด็กต้องเข้าสอบ Brunai-Cambridge General Certificate of Education : BCGCE “A” Level จึงจะมีสิทธิ์เรียนต่อระดับเตรียมอุดมศึกษา

ระดับเตรียมอุดมศึกษา มีระยะเวลา 2 ปี

ระดับปริญญาตรี การศึกษาระดับปริญญาตรี จะจัดให้กับเด็กที่มีผลการเรียนดี มีศักยภาพในการศึกษาต่อได้ หรือศึกษาในสาขาที่เป็นความต้องการของประเทศ ซึ่งมีทั้งมหาวิทยาลัย วิทยาลัย สถาบันอาชีวะ และเทคนิคต่าง ๆ

8. ประเทศฟิลิปปินส์ (กองบรรณาธิการ Think Beyond Genius. 2558 : 302 - 304)

ระบบการศึกษาของประเทศฟิลิปปินส์มีทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการศึกษาแบบที่เป็นทางการนั้น มีลำดับขั้นตอนของการเรียนอยู่สามระดับ นั่นคือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ในระดับประถมศึกษานั้นจะใช้เวลาศึกษาภาคบังคับหกปีที่โรงเรียนของรัฐบาลหรือเจ็ดปีในโรงเรียนของเอกชนนอกเหนือจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ซึ่งนักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ โดยการศึกษาระดับนี้รวมไปถึงการเรียนชั้นอนุบาล และอาจเป็นหลักสูตรเตรียมประถมศึกษาก็ได้ นักเรียนที่มีอายุระหว่างสามปีหรือสี่ปีจะเข้าเรียนในสถานรับเลี้ยงก่อนวัยเรียนจนกระทั่งมีอายุครบ 5 - 6 ปี จึงจะเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาใช้เวลาสี่ปี โดยนักเรียนต้องเรียนจบชั้นประถมศึกษาตอนปลายก่อน นักเรียนส่วนใหญ่ที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาจะมีอายุ 12 ปี และเรียนจบเมื่ออายุ 15 ปี ส่วนระดับอุดมศึกษานั้น นักเรียนส่วนใหญ่จะมีอายุประมาณ 16 ปี การศึกษาระดับนี้แบ่งเป็นระดับ

ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกในหลากหลายสาขาวิชา นอกจากนั้นการศึกษาระดับหลังมัธยมศึกษายังรวมไปถึงหลักสูตรอาชีวศึกษาแบบสองหรือสามปีที่อาจไม่มีการมอบปริญญาก็ได้

ระบบการศึกษาในประเทศฟิลิปปินส์ใกล้เคียงกับระบบการศึกษาแบบเป็นทางการของสหรัฐอเมริกา ในขณะที่ระบบการศึกษาของประเทศอื่น ๆ ในทวีปเอเชียมักจะได้รับอิทธิพลจากประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส หรือเนเธอร์แลนด์

การศึกษาแบบไม่เป็นทางการซึ่งรวมถึงการรับความรู้นอกโรงเรียนนั้นมีวัตถุประสงค์หลักสำหรับผู้เรียนกลุ่มเฉพาะ เช่น เยาวชนหรือผู้ใหญ่ที่ไม่สามารถเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยได้ ตัวอย่างได้แก่ หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือซึ่งบูรณาการการเขียนและการอ่านเบื้องต้นเข้ากับทักษะในชีวิตประจำวัน

หน้าที่ในการบริหารควบคุม และดำเนินการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับประถมและมัธยมศึกษา) นั้นจะเป็นของแผนกการศึกษาวัฒนธรรมและกีฬา ในขณะที่คณะกรรมมาธิการการอุดมศึกษาจะรับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาระดับสูง ส่วนการศึกษาด้านเทคนิคหลังมัธยมศึกษานั้นจะดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาทักษะและการศึกษาด้านเทคนิค ซึ่งยังมีหน้าที่ปฐมนิเทศให้การฝึกอบรม และการพัฒนาด้านทักษะอาชีพแก่เยาวชนที่ไม่ได้เข้าเรียนในโรงเรียนและผู้ใหญ่ที่ว่างงาน

นอกจากนี้ประเทศฟิลิปปินส์ใช้การเรียนการสอนแบบทวิภาษา บางวิชาจะสอนเป็นภาษาอังกฤษ ส่วนวิชาอื่น ๆ จะสอนเป็นภาษาฟิลิปปินส์

นโยบาย/จุดเน้นด้านการศึกษา

1. การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของการพัฒนาและการดูแลเด็กปฐมวัย โดยฟิลิปปินส์จะจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อแบ่งปันในภูมิภาค

2. การจัดการศึกษาในสภาวะวิกฤต เพื่อเตรียมรับภัยพิบัติธรรมชาติ เช่น ไต้ฝุ่น สึนามิ ภูเขาไฟระเบิด ฯลฯ

3. การใช้ ICT ในการจัดการศึกษา เพื่อให้นักเรียนในอาเซียนสามารถเรียนรู้โดยผ่านสื่อการศึกษาทางเว็บไซต์ หรือสื่อการสอนโดยใช้เทคโนโลยีแบบต่าง ๆ

4. โครงการภาษาแม่-ทวิภาษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยฟิลิปปินส์ได้ดำเนินยุทธศาสตร์เรื่องดังกล่าวในโรงเรียนระดับประถมศึกษา

5. การเรียนการสอนแบบคละชั้น เพื่อจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีในประเด็นด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเรียนแบบคละชั้น วิธีการสอน และการดำเนินด้านนโยบาย เป็นต้น

6. การดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้ด้อยโอกาส Reaching the Unreached Children ภายใต้กรอบการดำเนินงานของซีมีโอ

7. การดำเนินงานเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายนักเรียนและการเทียบโอนคุณวุฒิ

ความร่วมมือด้านการศึกษาในภูมิภาค

ฟิลิปปินส์มีความร่วมมือด้านการศึกษาโดยเฉพาะกับองค์การซีมีโอ โดยรับเป็นประเทศผู้นำในการดำเนินโครงการ 3 โครงการ ได้แก่

1. การศึกษาในสถานการณ์ฉุกเฉิน
2. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส
3. การพัฒนาและการดูแลเด็กปฐมวัย

นอกจากนี้ ฟิลิปปินส์ได้ให้การสนับสนุนการบูรณาการการศึกษาในภูมิภาค โดยการเสริมสร้างศักยภาพ การแข่งขันของอาเซียนในเวทีโลก โดยดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

1. โครงการภาษาแม่-ทวิภาษา
2. การศึกษาแบบเรียนคละชั้น
3. การเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางการศึกษา รวมถึงการจัดการศึกษาปฐมวัย การเรียนรู้นอกระบบโรงเรียน
4. การเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางการศึกษาด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา
5. การบูรณาการ ICT ในหลักสูตรการศึกษา
6. การศึกษา Madrasah Education
7. การสอนภาษาฝรั่งเศสและสเปนในการศึกษาขั้นพื้นฐาน
8. โครงการจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส
9. การจัดทำมาตรฐานสมรรถนะครูแห่งชาติ (National Competency-Based Teachers Standards : NCBTS)
10. การจัดทำระบบการจัดการด้านคุณภาพการศึกษา
11. การฝึกอบรมและพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์

โครงการภายใต้การจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส ประกอบด้วย

1. การจัดระบบการติดตามนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนกลางคันและประชากรกลุ่มที่ยังไม่ได้รับการศึกษา
2. การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในสถานการณ์ภัยพิบัติธรรมชาติและสภาวการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ร่วมดำเนินการกับอินโดนีเซีย

9. ประเทศเวียดนาม (กองบรรณาธิการ Think Beyond Genius. 2558 : 351)

ปัจจุบันเวียดนามแบ่งลักษณะของการจัดการศึกษาไว้ 5 ลักษณะ คือ

1. การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ประกอบด้วยการเลี้ยงดูเด็ก สำหรับเด็กอายุ 6 เดือน ถึง 3 ปี และอนุบาลสำหรับเด็กอายุ 3 - 5 ปี

2. การศึกษาสามัญ (5-4-3)

ระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาภาคบังคับ 5 ปี ชั้น 1 - 5

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คือชั้น 6 - 9

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือชั้น 10 - 12

3. การศึกษาด้านเทคนิคและอาชีพ มีเทียบเคียงทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

4. การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็นระดับอนุปริญญา (Associate Degree) และระดับปริญญา

5. การศึกษาต่อเนื่อง เป็นการศึกษาสำหรับประชาชนที่พลาดโอกาสการศึกษาในระบบสายสามัญและสายอาชีพ

การศึกษาสามัญ 12 ปี (General Education) ของเวียดนามนั้น เวียดนามมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ประชาชนได้มีวิญญาณในความเป็นสังคมนิยม มีเอกลักษณ์ประจำชาติ และมีความสามารถในด้านอาชีพ

เมื่อเวียดนามได้ใช้ระบบการศึกษาเป็น 12 ปีแล้ว จำนวนนักเรียนในทุกระดับชั้นยังมีน้อย ดังนั้นปี พ.ศ. 2534 สภาแห่งชาติของเวียดนามจึงได้ออกกฎหมายการกระจายการศึกษาระดับประถมศึกษา (Law of Universal Primary Education) ซึ่งถือเป็นกฎหมายฉบับแรกว่าด้วยการศึกษาของเวียดนาม

10. ประเทศสิงคโปร์ (กองบรรณาธิการ Think Beyond Genius. 2558 : 384 - 385)

ระบบการศึกษาของสิงคโปร์แบ่งออกเป็นระดับประถมศึกษา 6 ปี ระดับมัธยมศึกษา 4 ปี ซึ่งรวมแล้วเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อย 10 ปี แต่ผู้ที่จะเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยจะต้องศึกษาขั้นเตรียมมหาวิทยาลัยอีก 2 ปี

การศึกษาภาคบังคับของสิงคโปร์จะต้องเรียนรู้ 2 ภาษาควบคู่กันไป ได้แก่ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักและเลือกเรียนภาษาอีก 1 ภาษา คือ จีน (แมนดาริน) มาเลย์ หรือทมิฬ (อินเดีย)

รัฐบาลสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการศึกษามาก โดยถือว่าประชาชนเป็นทรัพยากรที่สำคัญ และมีค่าที่สุดของประเทศ ในการนี้รัฐบาลได้ให้การอุดหนุนด้านการศึกษาจนเสมือนกับเป็นการศึกษาแบบให้เปล่า โรงเรียนในระดับประถมและมัธยมล้วนเป็นโรงเรียนของรัฐบาลหรือกึ่งรัฐบาล สถานศึกษาของเอกชนสิงคโปร์ มีเฉพาะในระดับอนุบาล และโรงเรียนนานาชาติเท่านั้น

มหาวิทยาลัยในสิงคโปร์มี 3 แห่ง คือ

1. National University of Singapore (NUS)
2. Nanyang Technological University
3. Singapore Management University (SMU)

โดยมหาวิทยาลัย NUS จะให้การศึกษาครอบคลุมเกือบทุกสาขาวิชา ทั้งแพทยศาสตร์ ทันตแพทย์ กฎหมาย ศิลปะศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม และการบริหารธุรกิจ ส่วนมหาวิทยาลัย Nanyang จะเน้นการศึกษาด้านวิศวกรรมศาสตร์สาขาต่าง ๆ รวมทั้งวิทยาศาสตร์ประยุกต์ และสาขาธุรกิจและการบัญชี สำหรับมหาวิทยาลัย SMU จะเน้นเรื่องธุรกิจการจัดการ

วิทยาลัยเทคนิค (Polytechnic) ของสิงคโปร์มี 4 แห่ง ได้แก่

1. Singapore Polytechnic
2. Ngee Ann Polytechnic
3. Temasek Polytechnic
4. Nanyang Polytechnic

ส่วนวิทยาลัยผลิตครูของสิงคโปร์มีอยู่เพียงแห่งเดียวคือ National Institute of Education นอกจากนี้ ยังมี Institute of Technical Education : ITE เป็นสถาบันที่จัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องการทักษะทางช่างและช่างฝีมือ

ผู้ปกครองนักเรียนของสิงคโปร์จะส่งบุตรหลานเข้ารับการเตรียมความพร้อมในโรงเรียนเมื่อเด็กมีอายุได้ 2 ขวบครึ่ง เมื่อเด็กมีอายุได้ 6 ขวบ ก็จะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1

ระดับประถมศึกษาของสิงคโปร์แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ป.1 - ป.4 เรียกว่า Foundation Stage และ ป.5 - ป.6 เรียกว่า Orientation Stage ชั้นประถมต้นจะเรียนวิชาหลัก คือ ภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ นอกจากนั้นจะมีวิชาดนตรี ศิลปหัตถกรรม หน้าที่พลเมือง สุขศึกษา สังคม และพลศึกษา แต่ในช่วงประถมปลาย หรือ Orientation Stage นั้น นักเรียนจะถูกแยกออกเป็น 3 กลุ่มทางภาษา คือ EM1. EM2. และ EM3. การแยกนักเรียนเข้ากลุ่มทางภาษานั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถทางภาษาของแต่ละคน เมื่อจบ ป.6 แล้วจะมีการทดสอบที่เรียกว่า Primary School Leaving Examination เพื่อที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาต่อไป ผลการสอบเข้ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษานั้นจะมี 3 หลักสูตร ให้เลือกตามความสามารถและความสนใจ โดยใช้เวลา 4 - 5 ปี หลักสูตรในระดับมัธยมศึกษา ได้แก่

หลักสูตรพิเศษ (Special Course)

หลักสูตรเร่งรัด (Express Course)

หลักสูตรปกติ (Normal Course)

เมื่อจบหลักสูตรจะมีการสอบ โดยหลักสูตรพิเศษ และหลักสูตรเร่งรัดจะต้องผ่านประกาศนียบัตร GCE (General Certificate of Education) ในระดับ “O” Level ส่วนหลักสูตรปกติจะต้องผ่าน GCE “N” Level แต่ถ้าต้องศึกษาต่อในระดับเตรียมอุดมศึกษาก็ต้องสอบให้ผ่าน GCE “O” Level เช่นเดียวกัน

เมื่อจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาแล้ว ผู้ที่สนใจเรียนสายวิชาชีพเทคนิค หรืออาชีวศึกษา ก็สามารถแยกไปเรียนตามสถาบันต่าง ๆ ได้ ส่วนผู้ที่จะเรียนต่อในมหาวิทยาลัย ก็จะเข้าศึกษาต่อใน Junior College อีก 2 ปี เมื่อจบแล้วจะต้องสอบ GCE “A” Level เพื่อนำผลคะแนนไปตัดสินการเข้าเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัย ผู้ที่เข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ก็อาจศึกษาในสายอาชีพหรือหางานทำต่อไป

ปีการศึกษาของสิงคโปร์จะแบ่งออกเป็น 4 ภาคเรียน ภาคเรียนละ 10 สัปดาห์ เริ่มเปิดภาคการศึกษาตั้งแต่วันที่ 2 มกราคมของทุกปี ช่วงระหว่างภาคเรียนที่ 1 กับ 2 และ 3 กับ 4 จะมีการหยุด 1 สัปดาห์ ระหว่างภาคเรียนที่ 2 กับ 3 หยุด 4 สัปดาห์ และมีช่วงหยุด 6 สัปดาห์ เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา

ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทย

ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ยึดกรอบการพัฒนาของอาเซียนโดยเฉพาะการเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 เป็นหลัก และวิเคราะห์บทบาทของการอุดมศึกษาไทยในการแข่งขันกับประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงแนวพื้นที่เชื่อมต่อทางเศรษฐกิจและเส้นทางทางเศรษฐกิจที่สำคัญในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงที่มีผลต่อการอุดมศึกษาไทย ตลอดจนสังเคราะห์ข้อมูลในมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาจัดทำยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี 2558 โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2558 : 69 - 74)

วิสัยทัศน์

บัณฑิตไทยมีความสามารถในระดับสากล และมีความรับผิดชอบในฐานะสมาชิกประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

พันธกิจ

1. อุดมศึกษาไทยผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพระดับสากลและมีความตระหนักในการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน

2. อุดมศึกษาไทยพัฒนาศักยภาพในการจัดการการอุดมศึกษาให้มีคุณภาพร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียน

เป้าหมาย

1. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของบัณฑิตไทยอยู่ในระดับที่ทัดเทียมกับบัณฑิตในประเทศสมาชิกอาเซียน

2. สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558

3. สถาบันอุดมศึกษาไทยมีจำนวนกิจกรรมทางวิชาการที่ทำร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี

4. จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาไทยสามารถทำงานทั้งในหน่วยงานระหว่างประเทศ บริษัทข้ามชาติในประเทศ และ/หรือประกอบการในกลุ่มประเทศอาเซียนเพิ่มขึ้นในแต่ละปี

5. จำนวนนักศึกษาอาเซียนในสถาบันอุดมศึกษาไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 25 ต่อปี

ตัวชี้วัด

1. คะแนนการทดสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์มาตรฐานสากลของนักศึกษาไทยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ทัดเทียมกับประเทศสมาชิกอาเซียน

2. จำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาเซียนและภาษาของประเทศอาเซียน

3. จำนวนกิจกรรมทางวิชาการที่ทำร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียน

4. จำนวนบัณฑิตไทยทำงานในหน่วยงานระหว่างประเทศและบริษัทข้ามชาติในไทยและ/หรือประกอบการในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

5. จำนวนนักศึกษาอาเซียนในสถาบันอุดมศึกษาไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มขีดความสามารถของบัณฑิตให้มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล

กลยุทธ์

1. พัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทยในระดับที่ใช้ในการทำงานได้

2. พัฒนาสมรรถนะด้านการประกอบวิชาชีพและการทำงานข้ามวัฒนธรรมของบัณฑิตไทย

มาตรการที่ควรพิจารณาดำเนินการ

1. ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและระบบการวัดผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การศึกษาระดับพื้นฐานไปจนถึงระดับอุดมศึกษา

2. ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาอาจารย์ด้านการสอนภาษาอังกฤษ รวมทั้งภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

3. ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศสมาชิกอาเซียนและความรู้เกี่ยวกับอาเซียนตั้งแต่ระดับขั้นพื้นฐานไปจนถึงระดับอุดมศึกษา และการวิจัยด้านอาเซียนศึกษา

ในสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนด้านอาเซียนศึกษาและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน

4. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษาโดยสนับสนุนการถ่ายโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

5. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์และเปิดโอกาสให้นักศึกษาไทยได้แสดงความสามารถในเวทีระดับนานาชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับอาเซียน รวมถึงกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักในการเป็นพลเมืองอาเซียน

กิจกรรม/โครงการที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรริเริ่ม/สนับสนุน/กำหนดนโยบาย

1. การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และการกำหนดมาตรฐานการวัดสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษของบัณฑิต

2. การผลิตและพัฒนาอาจารย์ด้านการสอนภาษาอังกฤษ

3. การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน

4. การจัดสรรทุนเพื่อการแลกเปลี่ยนนักศึกษาในอาเซียนและการพัฒนาระบบการถ่ายโอนหน่วยกิตในอาเซียน

5. การจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์นักศึกษาไทยสู่นักศึกษาอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์

1. พัฒนาอาจารย์ให้มีสมรรถนะสากล

2. ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเกี่ยวกับอาเซียนในสถาบันอุดมศึกษา

3. พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีคุณภาพระดับสากล

4. พัฒนาวิชาการและวิจัยสู่ความเป็นเลิศ

5. พัฒนาระบบอุดมศึกษาแห่งอาเซียน

มาตรการที่ควรพิจารณาดำเนินการ

1. ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดสัดส่วนอาจารย์ระดับปริญญาเอกให้สูงขึ้น รวมทั้งสนับสนุนให้อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับศาสตราจารย์ให้มากขึ้น

2. สร้างเครือข่ายด้านการวิจัยระหว่างศูนย์ความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษา/หน่วยงาน/องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนในประเทศและในอาเซียนในสาขาที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศและทิศทางของอาเซียน

3. สนับสนุนทุนวิจัยระดับปริญญาเอก ทุนพัฒนาอาจารย์ และทุนสนับสนุนเพื่อผลิตงานวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัย เช่น ในการประชุมทางวิชาการระดับภูมิภาคและวารสารทางวิชาการในระดับนานาชาติ เป็นต้น

4. ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่งานวิจัยของนักวิชาการไทยและอาเซียน

5. ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติในสาขาที่ประเทศไทยมีความเชี่ยวชาญและเป็นที่ต้องการของตลาดงานในอาเซียน

6. ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเป็นสองภาษา เช่น ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เป็นต้น

7. ส่งเสริม/สนับสนุน/จัดสรรงบประมาณให้อาจารย์ชาวต่างประเทศที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญสูง เช่น ผู้ที่ได้รับรางวัลโนเบลมาสอน บรรยาย และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่อุดมศึกษาไทย และ/หรือทำวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการอุดมศึกษาไทย

8. ส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของไทยและสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียนเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของสถาบัน

9. ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารรวมทั้งการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เช่น การเข้าใช้ห้องสมุด/ห้องปฏิบัติการ หอพักนักศึกษานานาชาติ เป็นต้น

10. ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมที่มีความเป็นนานาชาติทั้งในกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตรและดำเนินกิจกรรมทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์

11. ส่งเสริมการสร้างความกลมกลืน (Harmonization) ของการอุดมศึกษาในอาเซียน โดยเฉพาะในด้านคุณภาพและคุณวุฒิทางการศึกษาผ่านกลไกความร่วมมือระดับอุดมศึกษาที่มีอยู่ เช่น SEAMEO RIHED, AUN เป็นต้น

กิจกรรม/โครงการที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรริเริ่ม/สนับสนุน/กำหนดนโยบาย

1. การพัฒนาศักยภาพอาจารย์และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา

2. การสร้างเครือข่ายด้านการวิจัยในอาเซียน

3. การจัดตั้งสำนักงานการศึกษานานาชาติ

4. การสนับสนุนการลงทุนด้านการอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในสถาบันอุดมศึกษา

5. การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและการวิจัยเกี่ยวกับอาเซียน รวมถึงการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีสารสนเทศ

6. การร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียนพัฒนากลไกเพื่อสร้างระบบอุดมศึกษาแห่งอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมบทบาทของอุดมศึกษาไทยในประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์

1. ส่งเสริมบทบาทความเป็นผู้นำของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่เกี่ยวข้องกับสามเสาหลักในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเสาด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

2. สร้างความตระหนักในการรวมตัวเป็นประชมคมอาเซียนและบทบาทของอุดมศึกษาไทยในการพัฒนาประชาคมอาเซียนทั้งในด้านบวกและด้านลบ

3. ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน

4. พัฒนาศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียน

มาตรการที่ควรพิจารณาดำเนินการ

1. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานสู่การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนและความเคลื่อนไหวในการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษาในอาเซียนและระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาแก่สถาบันอุดมศึกษาและผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

2. ส่งเสริมการสร้างความตระหนักในเรื่องเอกลักษณ์ของไทยและประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมสัมพันธ์ในหมู่ประชาชน ประชาคมอุดมศึกษาและเยาวชนอาเซียน

3. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมการเพื่อใช้ประโยชน์และป้องกันผลกระทบที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายกำลังคนข้ามชาติ เช่น การระบาดของโรค ยาเสพติด และอาชญากรข้ามชาติ เป็นต้น

4. จัดทำ Mapping สถาบันอุดมศึกษาแกนหลักในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญและความต้องการของเขตพื้นที่เศรษฐกิจต่าง ๆ โดยเชื่อมโยงระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีความเชี่ยวชาญและตอบสนองต่อการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจต่าง ๆ กับสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียน

5. ส่งเสริมให้อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาไทยไปสอน/วิจัย/ให้บริการวิชาการ/ทำนุศิลปวัฒนธรรมแก่สถาบันอุดมศึกษาในอาเซียน

กิจกรรม/โครงการที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรริเริ่ม/สนับสนุน/กำหนดนโยบาย

1. การพัฒนาศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียนและความเคลื่อนไหวอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมสัมพันธ์

2. การส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประชาคมอาเซียน

3. การจัดประชุมผู้บริหารระดับสูงด้านอุดมศึกษาของอาเซียนเพื่อสนับสนุนการสร้างกลไกเพื่อความกลมกลืน (Harmonization) ของระบบอุดมศึกษาแห่งอาเซียน

4. การให้บริการการศึกษาและฝึกอบรมทางวิชาการและวิชาชีพและประเทศสมาชิกอาเซียน

5. จัดตั้งหน่วยงานในสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับอาเซียนโดยตรงเพื่อเป็นหน่วยประสาน กระตุ้นให้เกิดการริเริ่มสร้างสรรค์และทำงานร่วมกับองค์กรที่มีอยู่แล้วในอาเซียนให้เกิดความเข้มแข็ง

6. การพัฒนาความเข้มแข็งด้านภาษาไทยและภูมิปัญญาไทย รวมทั้งการให้ความรู้เกี่ยวกับเอกลักษณ์ของประเทศสมาชิกอาเซียน

การอุดมศึกษากับเงื่อนไขในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน

ข้อมูลการอุดมศึกษากับเงื่อนไขในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน มีดังนี้ (สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2558 : 17 - 24)

อุดมศึกษาในประเทศภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้มีที่จากภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ที่แตกต่างกันและผ่านขั้นตอนการพัฒนาที่หลากหลาย อุดมศึกษาในภูมิภาคนี้ได้เผชิญความท้าทายรวมถึงการเพิ่มจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัย การได้รับความรู้และข้อมูลอย่างท่วมท้นเกินกว่ากำลังที่จะรับได้ การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและข้อจำกัดด้านงบประมาณ

จากการวิเคราะห์ประเทศกรณีตัวอย่างในภูมิภาคตะวันนอกเฉียงใต้ในการวิจัยร่วมระหว่างสำนักงาน UNESCO กรุงเทพฯ และศูนย์ภูมิภาคของซีมีโอว่าด้วยการอุดมศึกษาและการพัฒนา (SEAMEO RIHED) เรื่อง “A Situational Analysis of Higher Education Reforms in South-East Asian Countries” เมื่อปี พ.ศ. 2548 พบว่า แม้ว่าอุดมศึกษาในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้จะมีความแตกต่างและความหลากหลาย ซึ่งหล่อหลอมมาจากภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ความพยายามในการสร้างชาติที่แตกต่างกัน รวมถึงแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงของโลก แต่ประเทศส่วนใหญ่ในภูมิภาคก็เผชิญกับความท้าทายที่ไม่ต่างกัน ประการแรก คือ การเพิ่มโอกาสในการเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษาของเยาวชนที่มีจำนวนและความต้องการเพิ่มขึ้นในการเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาควบคู่ไปด้วย ความท้าทาย ประการที่สอง ได้แก่ ความหลากหลายของประเภทและหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่ทวีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เพื่อสนองตอบความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนกลุ่มต่าง ๆ การศึกษาแบบเปิดและการศึกษาทางไกลที่จะได้รับความนิยมมากขึ้น เพราะสามารถเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาแก่ประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยทำงานและผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล นอกจากนี้การศึกษาข้ามชาติ (Transnational Education) ก็มีแนวโน้มจะเติบโตมากขึ้น โดยประเทศมาเลเซีย

ได้รับการกล่าวขานว่าเป็นประเทศที่มีประสบการณ์และการพัฒนาด้านการจัดการศึกษาทางไกลมากที่สุดในภูมิภาค ในขณะที่ประเทศอื่น ๆ ยังเป็นผู้นำเข้าการศึกษาข้ามพรมแดน (Cross-Border Education) จากประเทศที่มีความก้าวหน้า เช่น ออสเตรเลีย อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา

ความท้าทายประการต่อมา คือ การพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษา ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและนักวิชาการระหว่างประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้ทวีจำนวนเพิ่มขึ้นโดยลำดับและจะเพิ่มขึ้นต่อไปในอนาคต เนื่องจากประสบการณ์การศึกษาในสภาพแวดล้อมนานาชาติและทักษะในการติดต่อสื่อสารข้ามวัฒนธรรมเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศ การเติบโตของการศึกษาข้ามชาติทั่วโลกและการจัดตั้งวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศได้แสดงให้เห็นแนวโน้มของความสัมพันธ์ทางการศึกษากับอุดมศึกษาในประเทศที่พัฒนาแล้ว อาทิ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย เป็นต้น ในขณะเดียวกันบางประเทศ อาทิ ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทยก็เป็นผู้ส่งออกบริการการศึกษาโดยจัดการศึกษาให้แก่นักศึกษาจากประเทศเพื่อนบ้าน

การผลักดันให้มหาวิทยาลัยขอรัฐออกนอกระบบราชการเป็นพัฒนาการอีกประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารที่สอดคล้องเหมาะสมกับประเภทและพันธกิจที่มีความหลากหลายของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งขยายจำนวนเพิ่มขึ้น และเพื่อเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาบริหารกิจการของตนได้อย่างคล่องตัว ยืดหยุ่น และสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งมีอิสระในการแสวงหางบประมาณเพิ่มเติมผ่านการให้บริการการศึกษาในเชิงพาณิชย์

การขยายตัวของการอุดมศึกษาอย่างรวดเร็วทำให้งบประมาณที่สถาบันอุดมศึกษาได้รับจากรัฐบาล สถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องแสวงหางบประมาณจากแหล่งอื่น ๆ โดยการให้บริการการศึกษาควบคู่กับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบันในเชิงพาณิชย์ เช่น การตั้งบริษัทของสถาบันเพื่อให้บริการที่ปรึกษาและการทำวิจัย หรือการร่วมมือกับภาคธุรกิจ เป็นต้น นอกจากนี้ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างระบบอุดมศึกษาโดยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การปรับรูปแบบการบริหารงานมหาวิทยาลัยของรัฐให้เป็นไปในรูปแบบการบริหารงานของภาคเอกชน (Corporatization) และการสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดการศึกษา

การเพิ่มอิสระในการบริหารจัดการแก่สถาบันอุดมศึกษาเพื่อแลกกับการเพิ่มความสามารถในการตรวจสอบได้ (Accountability) เป็นแนวโน้มที่สำคัญของโลกเช่นเดียวกับภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ ดังจะเห็นได้จากการปรับรูปแบบการบริหารงานมหาวิทยาลัยของรัฐให้เป็นไปในรูปแบบการบริหารงานของภาคเอกชนในประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ การจัดตั้งมหาวิทยาลัยในกำกับ (Autonomous Universities) ในประเทศอินโดนีเซียและไทย ทั้งนี้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหัวใจหลักของการสร้างและดำรงความน่าเชื่อถือของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาและระบบอุดมศึกษาทั่วโลก สำหรับภูมิภาคตะวันนออกเฉียงใต้ ประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย

และไทยมีการจัดตั้งกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาแล้ว ในขณะที่ประเทศกัมพูชาและลาวอยู่ในระหว่างการจัดตั้งกลไกและหน่วยงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

กฎบัตรอาเซียนกับนัยยะด้านการศึกษา การรองรับกฎบัตรอาเซียนถือเป็นพัฒนาการที่สำคัญที่ส่งผลให้อาเซียนเกิดการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งอุปสรรคสำคัญประการหนึ่ง คือ การที่อาเซียนขาดกลไกในการบังคับประเทศสมาชิกในกรณีที่ประเทศสมาชิกใดประเทศสมาชิกหนึ่งไม่ปฏิบัติตามความตกลงต่าง ๆ ของอาเซียน กฎบัตรอาเซียนจึงเป็นเสมือนธรรมนูญหรือกฎหมายสูงสุดในอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียนในการดำเนินการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมายรวมถึงการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 การสร้างกลไกที่จะส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกปฏิบัติตามความตกลงต่าง ๆ ของอาเซียนและการส่งเสริมบทบาทของอาเซียนให้เป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดและเอื้อประโยชน์ต่อประชากรอาเซียนอย่างแท้จริง ซึ่งในกฎบัตรอาเซียนมีเนื้อหาและประเด็นสำคัญดังนี้

อารัมภบทประกอบด้วย ความเป็นมาของอาเซียน เหตุผลในการจัดทำกฎบัตร การสร้างประชาคมอาเซียนที่ประกอบด้วย 3 เสาหลัก และการเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

บทที่ 1 เป้าหมายและหลักการ (Purposes and Principles) : ระบุเป้าหมายของอาเซียนและหลักการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ได้แก่ เป้าหมายการส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพ ความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาค การกินดีอยู่ดีของประชาชน ความมั่นคงของมนุษย์ การส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การเมืองสังคมและวัฒนธรรม การลดช่องว่างการพัฒนา การส่งเสริมประชาธิปไตย การเคารพสิทธิมนุษยชน การพัฒนาอย่างยั่งยืน สิ่งแวดล้อม การศึกษา ยาเสพติด การสร้างเอกลักษณ์อาเซียน เป็นต้น ส่วนหลักการ ได้แก่ อำนาจอธิปไตย การไม่แทรกแซงกิจการภายใน หลักนิติธรรมและธรรมาภิบาล การเคารพความแตกต่าง เป็นต้น

ทั้งนี้ ในบริบทที่เกี่ยวกับเรื่องการศึกษาได้มีการระบุไว้ในบทที่ 1 ในข้อย่อยที่ 10 ความว่า “เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านความร่วมมือที่ใกล้ชิดในด้านการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างพลังประชาชนและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาคมอาเซียน” [Develop Homan Resources through Closer Cooperation in Education and Life-long Learning, and in Science and Technology, for the Empowerment of the Peoples of ASEAN and for the Strengthening of the ASEAN Community]

บทที่ 2 สถานะบุคคล (Legal Personality) : ให้สถานะบุคคลแก่อาเซียนในการทำนิติกรรมต่าง ๆ

บทที่ 3 สมาชิกภาพ (Membership) : กำหนดกฎเกณฑ์และกระบวนการในการรับสมาชิกใหม่ (อาจเปิดให้เฉพาะติมอร์เลสเตเท่านั้น) รวมทั้งกำหนดสิทธิและหน้าที่ของรัฐสมาชิก

บทที่ 4 องค์กรของอาเซียน (Organs) : ประกอบด้วยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) คณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN Coordinating Council) คณะมนตรีประชาคมอาเซียน (ASEAN Community Council) องค์กรรัฐมนตรีเฉพาะสาขา (ASEAN Sectoral Ministerial Bodies) เลขาธิการอาเซียนและสำนักงานเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) คณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Committee of Permanent Representatives to ASEAN) สำนักงานเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ (ASEAN National Secretariat) กลไกสิทธิมนุษยชนของอาเซียน (ASEAN Human Rights Body) และมูลนิธิอาเซียน (ASEAN Foundation)

บทที่ 5 องค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน (Entities Associated with ASEAN) : ได้แก่ องค์กรรัฐสภา คือ สมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter Parliamentary Assembly) องค์กรภาคธุรกิจ องค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับการรับรองโดยอาเซียน กลุ่ม Think Tank และองค์กรด้านการศึกษา และองค์กรอื่น ๆ

บทที่ 6 เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูต (Immunities and Privileges) : หลักเกณฑ์ในการใช้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูตแก่บุคลากรต่าง ๆ ของประเทศสมาชิก

บทที่ 7 กระบวนการตัดสินใจ (Decision Making) : คงไว้ซึ่งหลักการตัดสินใจโดยการปรึกษาหารือและฉันทามติ (Consensus) ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานอาเซียน

บทที่ 8 การระงับข้อพิพาท (Settlement of Disputes) : ส่งเสริมการใช้กลไกระงับข้อพิพาท

บทที่ 9 งบประมาณและการเงิน (Budget and Finance) : งบบริหารงานของอาเซียนได้จากการที่รัฐสมาชิกต้องจ่ายเท่า ๆ กันและงบเพื่อการพัฒนาได้จากการระดมทุนการบริจาคของรัฐสมาชิก ภาคเอกชนหรือแหล่งทุนภายนอก

บทที่ 10 การบริหารงานและกระบวนการ (Administration and Procedure) : ประธานขององค์กรต่าง ๆ ของอาเซียนมาจากประเทศเดียวกันตามการหมุนเวียนเพื่อให้การทำงานเป็นเอกภาพ การเพิ่มบทบาทของประธานอาเซียน การกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน

บทที่ 11 เอกลักษณ์และสัญลักษณ์ของอาเซียน (Identity and Symbols) : กำหนดให้อาเซียนมีหน้าที่ในการส่งเสริม (1) อัตลักษณ์ ซึ่งหมายถึงการสร้างความรู้สึกในการเป็นเจ้าของอาเซียนในหมู่ประชาชน และ (2) สัญลักษณ์ ได้แก่ คำขวัญ (One Vision, One Identity, One Community) ธงและตราอาเซียน วันอาเซียน (วันที่ 8 สิงหาคม ของทุกปี)

และเพลงอาเซียน (ASEAN Anthem) โดยกำหนดให้มีการเปิดเพลงอาเซียนก่อนเริ่มการประชุมของอาเซียน

บทที่ 12 ความสัมพันธ์ภายนอก (External Relations) : กำหนดบทบาทของอาเซียนในความสัมพันธ์กับประเทศภายนอกหรือองค์การระหว่างประเทศ เน้นการเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในโครงสร้างความสัมพันธ์ระดับภูมิภาค โดยอาเซียนจะเป็นผู้ผลักดันหลักในการรวมกลุ่มระดับภูมิภาคที่อาเซียนริเริ่มขึ้น และให้ประเทศสมาชิกพยายามหาท่าทีร่วมกันในเวทีระหว่างประเทศ

บทที่ 13 บทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติสุดท้าย (General and Final Provisions) : ระบุถึงพันธกรณีของสมาชิกในการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้กฎบัตรและความตกลงของอาเซียน ทั้งนี้กฎบัตรจะมีผลบังคับใช้เมื่อทุกประเทศให้สัตยาบัน และสามารถแก้ไขทบทวนกฎบัตรได้หลังจากที่มีผลบังคับใช้ 5 ปี หรือตามที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

การศึกษามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนภารกิจของอาเซียนให้สามารถบรรลุเป้าหมายและหลักการของอาเซียนที่มุ่งสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนทั้งในด้านการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมและวัฒนธรรม ที่มีประชาชนในภูมิภาคเป็นศูนย์กลาง การลดช่องว่างความแตกต่างทางเศรษฐกิจและระดับของการพัฒนาระหว่างอาเซียนเก่ากับอาเซียนใหม่ (CLMV) ที่นับว่าเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในลำดับต้น ๆ ของอาเซียน

การที่อาเซียนเห็นพ้องกันในการกำหนดให้ภาษาในการทำงานของอาเซียนเป็นภาษาอังกฤษ (The Working Language of ASEAN shall be English) สื่อให้เห็นว่าการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นเรื่องจำเป็นทั้งในโลกปัจจุบันและในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษที่ทั่วโลกยกให้เป็นภาษาสากลในการสื่อสาร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในวัยเรียนให้มีทักษะด้านภาษาในระดับที่สามารถใช้ได้ดีเป็นเรื่องที่ควรจะมีการส่งเสริมตั้งแต่ระดับพื้นฐานและต่อเนื่องจนถึงระดับอุดมศึกษา บนพื้นฐานของการแข่งขันในโลกไม่เพียงแค่ภาษาแม่ (ภาษาในประเทศที่เกิดและอาศัยอยู่) และภาษาอังกฤษเท่านั้นที่มีความสำคัญ ปัจจุบันภาษาที่สามเริ่มได้รับความสนใจมากขึ้น เช่น ประเทศสิงคโปร์ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะความรู้ด้านภาษาอังกฤษในระดับที่ใช้งานในชีวิตประจำวันได้ตั้งแต่ระดับพื้นฐาน และให้นักเรียนมีอิสระที่จะเลือกเรียนภาษาใดภาษาหนึ่งที่ไม่ใช่ภาษาท้องถิ่นเป็นภาษาที่สาม มาเลเซียที่จัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เป็นภาษาอังกฤษ ฟิลิปปินส์ที่สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ซึ่งจะเห็นได้จากการที่มีชาวฟิลิปปินส์ทำงานในองค์การระหว่างประเทศจำนวนมาก

นอกจากประเด็นเรื่องของภาษาแล้ว มิติของข้อมูลข่าวสารก็มีความสำคัญต่อสังคมในปัจจุบัน การสื่อสารโดยเสรีโดยเฉพาะเรื่องของภาษาและวัฒนธรรมน่าจะเป็นปัจจัยที่ช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันในภูมิภาค ปัจจุบันประชาชนในอาเซียนสนใจและศึกษาแต่เรื่องของทางตะวันตก โดยไม่พยายามเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน การเสริมสร้างความตระหนักในการเป็น

ประชาชนอาเซียนผ่านการเรียนการสอนด้านอาเซียนศึกษาตั้งแต่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษาจะช่วยผลักดันให้อาเซียนบรรลุเป้าหมายสำคัญในการรวมตัวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 ผู้นำอาเซียนได้เห็นพ้องกันในการส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษาของแต่ละชาติสมาชิกในการศึกษาทุกระดับ เพื่อเตรียมเยาวชนให้มีความพร้อมสำหรับการเก็บเกี่ยวผลสำเร็จต่าง ๆ และเพื่อประโยชน์ต่อการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน

การมีส่วนร่วมด้านการศึกษาในกรอบความร่วมมือของอาเซียน

ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่าง ๆ ของอาเซียน กลไกลความร่วมมือด้านการศึกษานับได้ว่าเป็นปัจจัยที่ผลักดันให้เกิดการพัฒนาในวงกว้างและส่งผลต่อเป้าหมายของการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 ที่ชะอำ-หัวหิน ผู้นำอาเซียนได้ร่วมกันประกาศปฏิญญาชะอำ หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน (Cha-Am Hua Hin Declaration on Strengthening Cooperation on Education to Achieve an ASEAN Caring and Sharing Community) โดยให้ความสำคัญกับบทบาทของภาคการศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและมีความรับผิดชอบทางสังคม อันจะส่งผลให้เกิดความเข้าใจ ความแน่นแฟ้นและความเป็นเอกภาพในหมู่ประชาชนอาเซียน พร้อมทั้งได้ตกลงที่จะดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคการศึกษาในการเสริมสร้างประชาคมอาเซียน ดังนี้

1. บทบาทของภาคการศึกษาในเสาการเมืองและความมั่นคง : ได้แก่ การสนับสนุนความรู้และความเข้าใจเรื่องกฎบัตรอาเซียนผ่านหลักสูตรอาเซียนศึกษาในโรงเรียนรวมถึงการแปลเป็นภาษาประจำชาติในอาเซียน การเน้นหลักการประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชนและสันติภาพในหลักสูตรโรงเรียน การส่งเสริมความเข้าใจในความหลากหลายผ่านการฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนและการจัดทำข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องที่เข้าถึงได้ และการจัดให้มีรูปแบบของการแลกเปลี่ยนทัศนคติในด้านต่าง ๆ ของผู้นำโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เช่น โครงการ Southeast Asia School Principals' Forum (SEA-SPF) เป็นต้น

2. บทบาทของภาคการศึกษาในเสาเศรษฐกิจ : ได้แก่ การพัฒนากรอบทักษะฝีมือในแต่ละประเทศสมาชิก เพื่อนำไปสู่การจัดทำกรอบการยอมรับคุณสมบัติร่วมของอาเซียน การส่งเสริมการเคลื่อนย้ายนักเรียนด้วยการพัฒนาบัญชีรายการระดับภูมิภาคของวัสดุสารสนเทศด้านการศึกษาที่มีในอาเซียน การสนับสนุนการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือในอาเซียนด้วยความพยายามที่จะปกป้องและปรับปรุงมาตรฐานวิชาชีพและการศึกษาในอาเซียน การพัฒนามาตรฐานด้านอาชีพบนขีดความสามารถของอาเซียนสู่ระดับภูมิภาคและนานาชาติและตอบสนองต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรม และการผลักดันให้มีการพัฒนามาตรฐานสมรรถนะร่วมสำหรับการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา

3. บทบาทของภาคการศึกษาในเสาสังคมและวัฒนธรรม : ได้แก่ การพัฒนาเนื้อหาร่วมด้านอาเซียนสำหรับโรงเรียน การนำเสนอให้มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาด้านศิลปะและวัฒนธรรมของอาเซียนในสถาบันอุดมศึกษา การเสนอให้ภาษาของอาเซียนเป็นวิชาเลือกภาษาต่างชาติในโรงเรียน การส่งเสริมโครงการระดับภูมิภาคที่สร้างความตระหนักในความเป็นอาเซียน (ASEAN Awareness) ในหมู่เยาวชน การสนับสนุนการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพในชุมชนชนบท การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดให้มีการประชุมวิจัยด้านวิชาการของอาเซียนเพื่อส่งเสริมการวิจัยเพื่อการพัฒนาในภูมิภาค การส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมและประเด็นสำคัญอื่น ๆ ในอาเซียนด้วยการประมวลไว้ในหลักสูตรโรงเรียนและการมอบรางวัล “โรงเรียนสีเขียวของอาเซียน” และการร่วมจัดกิจกรรมฉลองวันเกิดอาเซียน (8 สิงหาคม) ตลอดเดือนสิงหาคม

ด้านความมั่งคงของแต่ละประเทศนั้นเชื่อมโยงกันโดยพื้นฐานและผูกพันกันด้วยที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ การสร้างสำนึกร่วมกันและความไว้เนื้อเชื่อใจกัน โดยการแลกเปลี่ยนทางการศึกษาช่วยลดระดับของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่าง ๆ และก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันมากยิ่งขึ้น สำหรับความร่วมมือด้านเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องการสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีการรวมตัวเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวภายในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งจะทำให้เกิดการไหลเวียนของเงินทุน สินค้า การบริการ การลงทุน และแรงงานมีฝีมือโดยเสรี เดิมกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รับผิดชอบด้านเศรษฐกิจต่อไปกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้องหรือแม้แต่หน่วยงานด้านการศึกษาก็ควรมีส่วนร่วมเนื่องด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจไม่ได้เป็นเพียงเรื่องสินค้าอย่างเดียวแต่ครอบคลุมถึงเรื่องการบริการในหลากหลายมิติยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ในด้านสังคมและวัฒนธรรมซึ่งเป็นประเด็นเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน อาจกล่าวได้ว่า ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมเป็นปัจจัยพื้นฐานสำหรับการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาอย่างยั่งยืนและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติจะช่วยให้ภูมิภาคมีความมั่นคง การศึกษาเพื่อการพัฒนาจึงเป็นหนึ่งในมาตรการที่จะช่วยสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาคมอาเซียน

ศักยภาพของการอุดมศึกษาไทยในการแข่งขันกับประเทศสมาชิกอาเซียน

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันอยู่ในภาวะที่มีการแข่งขันสูงทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ คุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่บ่งชี้ศักยภาพในการแข่งขันโดยเฉพาะในระดับนานาชาติ ปัจจัยที่แสดงถึงคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไทย ดังนี้ (สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2558 : 57 - 59)

1. การประกันคุณภาพภายใน

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในสังกัดและในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้พัฒนาระบบและกลไกการประเมินคุณภาพภายในเพื่อใช้เป็นเครื่องมือประกันคุณภาพตามองค์ประกอบคุณภาพที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด เตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) รวมทั้งส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษานำผลการประเมินคุณภาพมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและครบวงจร โดยสถาบันอุดมศึกษาได้จัดระบบประกันคุณภาพพร้อมทั้งตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่สามารถประเมินได้ครบทุกมิติของระบบประกันคุณภาพ คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและผลลัพธ์ มีความสมดุลระหว่างมุมมองการบริหารจัดการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเงินและด้านบุคลากร การเรียนรู้และนวัตกรรม

เพื่อให้การประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิผลเพิ่มขึ้น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้พัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในใหม่ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาทั้งในระดับชาติและระดับอุดมศึกษาประกาศใช้ในปี 2548 และ พ.ศ. 2549 รวมทั้งสอดรับกับมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. และการประเมินผลการปฏิบัติราชการของ กพร. เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน นอกจากนี้ได้นำเกณฑ์คุณภาพสู่การเป็นเลิศตามเกณฑ์บัลดริจมาใช้เทียบเคียงใน 10 คณะวิชา เมื่อปี พ.ศ. 2545 และกำลังทดลองใช้เกณฑ์ด้านการศึกษากับคณะวิชาต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษาของไทยด้วย

2. การประกันคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองระหว่างปี พ.ศ. 2549 - 2553 โดยมีแผนการประเมินคุณภาพสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศรวม 248 แห่ง เป็นสถานศึกษาในสังกัดและในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 165 แห่ง ขณะนี้ สมศ. ได้จัดส่งรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกที่ผ่านการรับรองให้สถานศึกษาและต้นสังกัดแล้ว โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับรายงานแล้ว จำนวน 88 แห่ง ผลการประเมินปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการประเมินผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองมากกว่าร้อยละ 80

3. มาตรฐานการอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนาด้านวิชาการและวิชาชีพรวมทั้งการพัฒนาคุณภาพและยกระดับมาตรฐานในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีความทัดเทียมกันและพัฒนาสู่สากล ซึ่งประชาคมอุดมศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดทำและพัฒนามาตรฐาน

การอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้องนี้และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนามาตรฐานการจัดการศึกษาให้มีความหลากหลายและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด โดยเฉพาะในการจัดทำหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ตลาดแรงงาน สังคมและประเทศ

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำหลักเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล พ.ศ. 2548 และแนวปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล พ.ศ. 2548 เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะจัดการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลจัดการศึกษาที่มีมาตรฐานเทียบเคียงกันได้กับระบบการศึกษาในระบบชั้นเรียนและสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

หลักเกณฑ์ดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาไทยจัดการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและในการกำกับดูแลคุณภาพของการจัดการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) ซึ่งมีแนวโน้มจะขยายตัวมากขึ้นในอนาคตอันใกล้เมื่อมีการเปิดเสรีการค้าบริการการศึกษาภายใต้องค์การการค้าโลกและภายใต้ความตกลงการค้าเสรีระดับทวิภาคีและพหุภาคีเพิ่มมากขึ้น

4. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework on Higher Education : TQF : HEd)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในปี พ.ศ. 2552 เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายตามมาตรฐานการศึกษาของชาติไปปฏิบัติ รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบัณฑิตด้วยการพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ที่คาดหวังในตัวบัณฑิตซึ่งประกอบด้วยความรู้ความสามารถทางวิชาการ ทักษะและคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม เชาว์ปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

เพื่อสนับสนุนการใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำเอกสารต้นแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาได้นำไปใช้ประกอบด้วย

1. ต้นแบบมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา
2. ต้นแบบการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร
3. ต้นแบบรายละเอียดของรายวิชา
4. ต้นแบบการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา
5. ต้นแบบการจัดทำรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม
6. ต้นแบบการรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา

7. ต้นแบบการรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม

8. ต้นแบบการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติจะช่วยอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายแรงงานและการแลกเปลี่ยนนักศึกษา ทั้งระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยและระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ

หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้กำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์ในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี สำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน ได้นำไปเป็นกรอบในการกำหนดแนวปฏิบัติ เพื่อให้การจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยหลักเกณฑ์และแนวคิดที่สำคัญ ดังนี้ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558. 2558 : 2 - 11)

1. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีมีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีลักษณะที่แตกต่างตามจุดเน้นของสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ตอบสนองการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตลาดแรงงาน ความก้าวหน้าของศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีหลักการและสาระสำคัญ ดังนี้

1.1 ปรัชญาและวัตถุประสงค์

มุ่งให้การผลิตบัณฑิตมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากลให้การผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาอยู่บนฐานความเชื่อว่ากำลังคนที่มีคุณภาพต้องเป็นบุคคลที่มีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองดีที่สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม และมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองบนฐานภูมิปัญญาไทย ภายใต้กรอบศีลธรรมจรรยาอันดีงาม เพื่อนำพาประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและทัดเทียมมาตรฐานสากล

ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับส่งเสริมกระบวนการผลิตบัณฑิตที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการสื่อสารแบบไร้พรมแดน มีศักยภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถ

ในการปฏิบัติงานได้ตามกรอบมาตรฐานและจรรยาบรรณที่กำหนด สามารถสร้างสรรค์งาน ที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล โดยแบ่งหลักสูตรเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

1.1.1.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิต ให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

1.1.1.2 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งเป็นหลักสูตรปริญญาตรีสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยที่ลุ่มลึกทางวิชาการ

1.1.2 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

1.1.2.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพหรือมีสมรรถนะและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ โดยผ่านการฝึกงานในสถานประกอบการหรือสหกิจศึกษา

หลักสูตรแบบนี้เท่านั้นที่จัดหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ได้ เพราะมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติการอยู่แล้ว ให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงเพิ่มเติม

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรีและจะต้องสะท้อนปรัชญาและเนื้อหาสาระของหลักสูตรปริญญาตรีนั้น ๆ โดยครบถ้วน และให้ระบุคำว่า “ต่อเนื่อง” ในวงเล็บต่อท้ายชื่อหลักสูตร

1.1.2.2 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ซึ่งเป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ สมรรถนะทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการขั้นสูงโดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และทำวิจัยที่ลุ่มลึกหรือได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงในหน่วยงานองค์กรหรือสถานประกอบการ

หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการหรือทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการต้องมีการเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

1.2 ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทาง ดังนี้

ระบบไตรภาค

1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์ โดย 1 หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ 12/15 หน่วยกิตระบบทวิภาคหรือ 4 หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ 5 หน่วยกิตระบบไตรภาคระบบจตุรภาค

1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 10 สัปดาห์ โดย 1 หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ 10/15 หน่วยกิตระบบทวิภาคหรือ 2 หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ 3 หน่วยกิตระบบจตุรภาค

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นรวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

1.3 การคิดหน่วยกิต

1.3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

1.3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

1.3.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

1.3.4 การทำโครงงานหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

1.4 จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

1.4.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

1.4.2 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 10 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 15 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

1.4.3 หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 180 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 18 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

1.4.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 4 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 6 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา ทั้งนี้ ให้นับเวลาศึกษาจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้น

1.5 โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

1.5.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรมและธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

อนึ่ง การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้นรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าว เมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

1.5.2 หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ดังนี้

1.5.2.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ทางวิชาการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

1.5.2.2 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการ

ตามที่มาตรฐานวิชาชีพกำหนด หากไม่มีมาตรฐานวิชาชีพกำหนดต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการ ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

หลักสูตร (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะ รวมไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต ในจำนวนนั้นต้องเป็นวิชาทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต

1.5.2.3 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะ รวมไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต

1.5.2.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 108 หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า150 หน่วยกิต

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้า ผู้เรียนต้องเรียนวิชาระดับบัณฑิตศึกษาในหมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

1.5.3 หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีโดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

1.6 จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

1.6.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ประกอบด้วย

1.6.1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

1.6.1.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ 3 คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

1.6.1.3 อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มีอาจารย์ประจำ ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 จะประกาศใช้ ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

1.6.2 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ และหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ประกอบด้วย

1.6.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่เน้นทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็นบุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการแต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

1.6.2.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน

ในกรณีของหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 ใน 5 คน ต้องมีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ โดยอาจเป็นอาจารย์ประจำของสถาบันอุดมศึกษาหรือเป็นบุคลากรของหน่วยงานที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีข้อตกลงในการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรนั้นร่วมกันแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 2 คน

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็นบุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการแต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ 3 คน และหากเป็นปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ต้องมีสัดส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ 1 ใน 3

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

1.6.2.3 อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 จะประกาศใช้ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

สำหรับกรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็นบุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการแต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

1.7 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

1.7.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี 5 ปี และไม่น้อยกว่า 6 ปี) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

1.7.2 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญา (3 ปี) หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่ตรงกับสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษา

1.7.3 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทั้งทางวิชาการ และทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 3.50 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และมีผลการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าไม่น้อยกว่า 3.50 ทุกภาคการศึกษา อนึ่ง ในระหว่างการศึกษาในหลักสูตรแบบก้าวหน้า หากภาคการศึกษาใดภาคการศึกษาหนึ่งมีผลการเรียนต่ำกว่า 3.50 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จะถือว่าผู้เรียนขาดคุณสมบัติในการศึกษาหลักสูตรแบบก้าวหน้า

1.8 การลงทะเบียนเรียน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา และจะสำเร็จการศึกษาได้ ดังนี้

1.8.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 6 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 14 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

1.8.2 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 17 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

1.8.3 หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 10 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 20 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

1.8.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 4 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

สำหรับการลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ ต้องเรียนให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

1.9 เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดเกณฑ์การวัดผลเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จึงถือว่าเรียนจบหลักสูตรปริญญาตรี

สถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการวัดผลและการสำเร็จการศึกษาที่แตกต่างจากนี้จะต้องกำหนดให้มีค่าเทียบเคียงกันได้

1.10 ชื่อปริญญา สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

1.11 การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรโดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย 6 ด้าน คือ

1.11.1 การกำกับมาตรฐาน

1.11.2 บัณฑิต

1.11.3 นักศึกษา

1.11.4 อาจารย์

1.11.5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

1.11.6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

1.12 การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี

2. แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

แนวทางการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีหลักการและสาระสำคัญ ดังนี้ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558. 2558 : 25 - 30)

2.1 สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ต้องรับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติรวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดตัวบ่งชี้ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

2.2 ระบบการจัดการศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรทุกระดับกำหนดให้ใช้ระบบทวิภาคเป็นระบบมาตรฐานในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่มิได้จำกัดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องใช้ระบบทวิภาคในการจัดการศึกษาเพียงระบบเดียว สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาระบบอื่นได้เช่นกัน อาทิ ระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาระบบอื่นจะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับการแบ่งภาคการศึกษา ระยะเวลาการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา การคิดหน่วยกิต รายวิชาภาคทฤษฎีและรายวิชาภาคปฏิบัติ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม การทำโครงการหรือกิจกรรมอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตระบบดังกล่าวกับหน่วยกิตระบบทวิภาค

อนึ่ง ระบบการจัดการศึกษาอื่นใดที่สถาบันอุดมศึกษานำมาใช้ในการจัดการศึกษาควรเป็นระบบมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

2.3 การจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

วิชาศึกษาทั่วไปมีเจตนารมณ์เพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยให้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ จนเกิดความซาบซึ้งและสามารถติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้นได้ด้วยตนเองการจัดการเรียนการสอนควรจัดให้มีเนื้อหาวิชาที่เบ็ดเสร็จในรายวิชาเดียว ไม่ควรมีรายวิชาต่อเนื่องหรือรายวิชาขั้นสูงอีก และไม่ควรนำรายวิชาเบื้องต้นหรือรายวิชาพื้นฐานของวิชาเฉพาะมาจัดเป็นวิชาศึกษาทั่วไป

2.4 การเปิดสอนหลักสูตรระดับอนุปริญญา

สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจหลักในการเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ออกมารับใช้สังคมรวมทั้งมุ่งเน้นการเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพระดับสูงให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่

สำหรับการผลิตบุคลากรในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ระดับประกาศนียบัตรและระดับอนุปริญญา) ควรเป็นภารกิจของสถานศึกษาประเภทอื่น เช่น วิทยาลัยชุมชน วิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นต้น ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยที่จะเปิดสอนหลักสูตรระดับอนุปริญญา ควรมีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่งในการเปิดสอนและต้องคำนึงถึงความต้องการบุคลากร

ในสาขาวิชานั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งคำนึงถึงความซ้ำซ้อนในการเปิดสอนสาขาวิชาที่มีการเปิดสอนอยู่แล้วในสถาบันอื่น

2.5 การเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติการอยู่แล้วให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงเพิ่มเติม ดังนั้น จึงจัดไว้ในกลุ่มหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ เท่านั้น เพื่อให้บัณฑิตจบไปเป็นนักปฏิบัติ

การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ ต้องมีการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการในภาคการผลิตหรือการบริการ โดยอาจจัดในรูปสหกิจศึกษาหรือการฝึกงานในสถานประกอบการ และเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (ต่อเนื่อง) ให้รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษาเท่านั้น

ในด้านอาจารย์ผู้สอนจำนวนหนึ่งต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ในทางปฏิบัติมาแล้ว และหากเป็นผู้สอนจากสถานประกอบการต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.6 จำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์

2.6.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนทั้งอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ระบุในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร นอกจากนั้น ในระดับบัณฑิตศึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดเช่นกัน

ทั้งนี้ อาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฉบับปี พ.ศ. 2558 ประกาศใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่เผยแพร่รายชื่อและคุณวุฒิของอาจารย์ทุกประเภทข้างต้นของแต่ละหลักสูตรในแต่ละภาคการศึกษา โดยเผยแพร่ในเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งปรับปรุงให้ทันสมัยตลอดเวลา เพื่อให้สาธารณชนและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาสามารถตรวจสอบข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการผดุงรักษามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของชาติ

2.6.2 คุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร หมายถึง คุณวุฒิที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชาที่ประกาศไปแล้ว หากสาขาวิชาใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานสาขาวิชาหรือประกาศมาตรฐานสาขาวิชาไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ให้อ้างอิงจากกลุ่มสาขาวิชาเดียวกันในตารางของ ISCED (International Standard Classification of Education)

2.6.3 คุณสมบัติด้านตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน ตลอดจนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ของหลักสูตรกลุ่มวิชาการ และหลักสูตรกลุ่มวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ควรเป็นตำแหน่งทางวิชาการที่ได้จากการประเมินผลงานที่สอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มหลักสูตรนั้น ๆ

กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษาอนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโทได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาเอก หรือเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 ชิ้น ภายใน 2 ปี หรือ 2 ชิ้น ภายใน 4 ปี หรือ 3 ชิ้น ภายใน 5 ปี

2.6.4 สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีที่เน้นปฏิบัติการ คำว่า “ประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ” หมายถึง การทำงานร่วมกับสถานประกอบการโดยมีหลักฐานรับรองผลการปฏิบัติงานที่เกิดประโยชน์กับสถานประกอบการ หรือมีผลงานทางวิชาการประเภทการพัฒนาเทคโนโลยี หรือผลงานสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมเผยแพร่มาแล้ว

2.6.5 ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์หรือมีตำแหน่งทางวิชาการพิเศษทุกระดับ จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมหรือผู้สอบได้ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงหรือสูงมากตามที่กำหนดในแต่ละระดับปริญญาโดยให้พิจารณาจากผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเนื้อหาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

2.6.6 สำหรับคุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและผู้สอบการค้นคว้าอิสระในระดับปริญญาโท ให้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้สอบวิทยานิพนธ์

2.7 การบริหารหลักสูตรกรณีมีข้อตกลงร่วมผลิตกับสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา

2.7.1 การตกลงร่วมผลิต หมายถึง การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรโดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยและคณะกรรมการระดับนโยบายขององค์กรภายนอกนั้น ๆ

องค์กรภายนอกต้องเป็นสถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่าหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น

หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้เสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัทดังกล่าว

2.7.2 ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าว บุคลากรที่มาจากองค์กรที่มีความร่วมมือนั้น สามารถทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำและอาจารย์ประจำหลักสูตรได้

ทั้งนี้ เฉพาะกรณีหลักสูตรระดับปริญญาตรีกลุ่มวิชาชีพหรือปฏิบัติการ บุคลากรที่มาจากองค์กรที่มีความร่วมมือนั้นสามารถทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ แต่ต้องไม่เกิน 2 คน

บุคลากรที่มาจากองค์กรที่มีความร่วมมือเพื่อทำหน้าที่อาจารย์ประจำ อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับนั้น ๆ และต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรนั้น ๆ ตามแนวทางของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.8 ภาระงานคุมวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระให้นับรวมจำนวนนักศึกษาเก่าที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาด้วย ทั้งนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระต้องจัดสรรเวลาให้คำปรึกษานักศึกษาอย่างเหมาะสม

2.9 ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดระบบตรวจสอบการคัดลอกผลงาน หรือการซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่นหรือการจ้างทำรายงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ โดยใช้ระบบที่ทันสมัย เช่น ผ่านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

หากพบว่ามีการคัดลอก การซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่น หรือมีการจ้างทำรายงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาถอดถอนรายงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ชิ้นนั้น

2.10 การเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการระดับชาติ หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุมวิชาการ และบทความฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) โดยมีกองบรรณาธิการจัดทำรายงานการประชุม หรือคณะกรรมการจัดประชุมประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสาขานั้น ๆ จากนอกสถาบันเจ้าภาพอย่างน้อยร้อยละ 25 โดยต้องมีผู้ประเมินบทความที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นด้วย และมีบทความที่มาจากหน่วยงานภายนอกสถาบันอย่างน้อย 3 หน่วยงาน และรวมกันแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ 25

2.11 แนวทางการเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอก (แบบ 1)

การเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอก (แบบ 1) ซึ่งเป็นแผนการศึกษาแบบทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว ให้สถาบันอุดมศึกษาคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

2.11.1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องมีผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และเป็นผลงานที่ชี้ชัดได้ว่าสามารถที่จะสนับสนุนการวิจัยในสาขาวิชาที่เปิดสอนได้

2.11.2 สถาบันที่จะเปิดสอนต้องมีหลักสูตรที่ดี มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเชื่อถือได้ และมีทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ

2.11.3 สถาบันที่จะเปิดสอนต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมที่จะรองรับและสนับสนุนงานวิจัยของผู้เรียน

2.11.4 สถาบันที่จะเปิดสอนควรมีเครือข่ายความร่วมมือสนับสนุน

2.11.5 สถาบันที่จะเปิดสอนควรพร้อมที่จะร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นได้

2.12 การศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

2.12.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต มิใช่ส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาโทผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นให้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงหรือหลักสูตรระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ทั้งนี้ ในการศึกษาต่อหลักสูตรระดับปริญญาโทสามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ 40 ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

2.12.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มิใช่ส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาเอกผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หากต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาเอกให้ใช้คุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าเข้าศึกษา

2.12.3 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษา 6 ปี หรือเทียบเท่าปริญญาโท สามารถเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงได้โดยไม่ต้องเข้าศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโทมาก่อน

2.13 ปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา

การออกใบปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา (Transcript) ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อปริญญาและชื่อสาขาวิชา ให้ตรงกับที่ระบุไว้ในเอกสารหลักสูตรฉบับที่เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดปัญหาเมื่อนำไปสมัครงานหรือศึกษาต่อ

2.14 การควบคุมมาตรฐานหลักสูตร

สภาสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบในการให้ความเห็นชอบ/อนุมัติหลักสูตรให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฉบับปี พ.ศ. 2558 แต่สภาสถาบันสามารถกำหนดเกณฑ์มาตรฐานหรือกำหนดแนวปฏิบัติที่เหนือกว่าเกณฑ์มาตรฐานฉบับนี้ได้ ทั้งนี้ เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาที่สะท้อนเอกลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

ในกรณีมีเหตุอันควรให้เชื่อได้ว่าการจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาดำเนินการเข้าติดตามตรวจสอบและเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณา

3. มาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรฐานการอุดมศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐาน 3 ด้าน 12 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 2 - 4)

3.1 มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต

บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองและพลโลก

ตัวบ่งชี้

3.1.1 บัณฑิตมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงานและสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

3.1.2 บัณฑิตมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม

3.1.3 บัณฑิตมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีการดูแลเอาใจใส่รักษาสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสม

3.2 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา

มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล และพันธกิจของการอุดมศึกษาอย่างมีดุลยภาพ

3.2.1 มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา

มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงความหลากหลายและความเป็นอิสระทางวิชาการ

ตัวบ่งชี้

3.2.1.1 มีการบริหารจัดการบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีอิสระทางวิชาการ

3.2.1.2 มีการบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คล่องตัว โปร่งใสและตรวจสอบได้ มีการจัดการศึกษาผ่านระบบและวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าคุ้มทุน

3.2.1.3 มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.2.2 มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา

การดำเนินงานตามพันธกิจของการอุดมศึกษาทั้ง 4 ด้านอย่างมีดุลยภาพ โดยมีการประสานความร่วมมือรวมพลังจากทุกภาคส่วนของชุมชน และสังคมในการจัดการความรู้

ตัวบ่งชี้

3.2.2.1 มีหลักสูตรและการเรียน การสอนที่ทันสมัย ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ใช้การวิจัยเป็นฐาน มีการประเมิน และใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการหลักสูตร ตลอดจนมีการบริหารกิจการนิสิตนักศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอน

3.2.2.2 มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นการขยายพรมแดนความรู้ และทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมตามศักยภาพของประเภทสถาบัน มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับนานาชาติของสังคมและประเทศชาติ

3.2.2.3 มีการให้บริการวิชาการที่ทันสมัย เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของสังคมตามระดับความเชี่ยวชาญของประเภทสถาบัน มีการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความแข็งแรงและความยั่งยืนของสังคมและประเทศชาติ

3.2.2.4 มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนา เผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

มีการปรับใช้ศิลปะ วัฒนธรรมต่างประเทศอย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

3.3 มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้

การแสวงหา การสร้างและการจัดการความรู้ตามแนวทาง/หลักการอันนำไปสู่สังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้

3.3.1 มีการแสวงหา การสร้าง และการใช้ประโยชน์ความรู้ทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทศ เพื่อเสริมสร้างสังคมฐานความรู้

3.3.2 มีการบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการวิจัยแบบบูรณาการ หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักการสร้างเครือข่ายและหลักการประสานความร่วมมือรวมพลังอันนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

4. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา

คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดการจัดทำมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาตามกลุ่มสถาบันที่มีปรัชญา วัตถุประสงค์ และพันธกิจในการจัดตั้งที่แตกต่างกัน เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้ (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 126 - 133)

4.1 มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วยมาตรฐาน 2 ด้าน ดังนี้

4.1.1 มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษาประกอบด้วยมาตรฐานย่อยด้านต่าง ๆ 4 ด้าน

4.1.1.1 ด้านกายภาพ

สถาบันอุดมศึกษามีอาคารที่ประกอบด้วยลักษณะสำคัญของอาคารเรียนที่ดี มีห้องครบทุกประเภท พื้นที่ใช้สอยที่ใช้ในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทุกประเภทมีจำนวนเพียงพอ และเหมาะสมกับจำนวนอาจารย์ประจำ จำนวนนักศึกษาในแต่ละหลักสูตรและจำนวนนักศึกษาตามแผนการรับนักศึกษา ตามเกณฑ์พื้นที่ใช้สอยอาคารโดยประมาณ รวมทั้งต้องจัดให้มีห้องสมุดตามเกณฑ์มาตรฐาน มีครุภัณฑ์ประจำอาคาร ครุภัณฑ์การศึกษาและคอมพิวเตอร์จำนวนเพียงพอต่อการจัดการศึกษา

ทั้งนี้ อาคารและบริเวณอาคารจะต้องมีความมั่งคง ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะหรือความจำเป็นอย่างอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

4.1.1.2 ด้านวิชาการ

สถาบันอุดมศึกษามีศักยภาพและความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจด้านวิชาการสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถาบันอุดมศึกษาและแผนการผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของประเทศและผู้ใช้บัณฑิตโดยรวม มีหลักประกันว่าผู้เรียนจะได้รับการบริการการศึกษาที่ดี สามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างมีคุณภาพ สถาบันต้องมีการบริหารวิชาการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลทั้งในด้านการวางแผนรับนักศึกษาและการผลิตบัณฑิต การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ การประกันคุณภาพการเรียนการสอน และการพัฒนาปรับปรุงการบริหารวิชาการ

4.1.1.3 ด้านการเงิน

สถาบันอุดมศึกษามีความพร้อมด้านการเงินทั้งงบการเงินรวมและงบที่จำแนกตามกองทุน มีแผนการเงินที่มั่นคง เป็นหลักประกันได้ว่าสถาบันจะสามารถจัดการศึกษาได้ตามพันธกิจและเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งสอดคล้องกับแผนการพัฒนาในอนาคต เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและผู้ใช้บริการอุดมศึกษา สถาบันมีการจัดทำรายงานการเงินที่แสดงถึงการได้มาของรายได้ รายรับ การจัดสรร การใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึงเป็นธรรมอย่างชัดเจน รวมทั้งการนำรายได้ไปลงทุนภายใต้การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง มีระบบการติดตามตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานควบคู่ไปกับการใช้เงินทุกประเภท และมีระบบการติดตามตรวจสอบผลประโยชน์ทับซ้อนของบุคลากรทุกระดับ

4.1.1.4 ด้านการบริหารจัดการ

สถาบันอุดมศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และพันธกิจที่กำหนดไว้ โดยมีสภาสถาบันทำหน้าที่กำกับ นโยบาย การดำเนินการตามแผน การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณและทรัพย์สิน การบริหารสวัสดิการที่จัดให้กับนักศึกษาและบุคลากรทุกระดับ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายที่กำหนดไว้ มีการเผยแพร่ผลการกำกับการดำเนินงานของสภาสถาบันและการบริหารจัดการของผู้บริหารทุกระดับสู่ประชาคมภายในสถาบันและภายนอกสถาบัน ภายใต้หลักธรรมาภิบาลที่ประกอบด้วย หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการตรวจสอบได้ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า

4.1.2 มาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วยมาตรฐานย่อยด้านต่าง ๆ 4 ด้าน

4.1.2.1 ด้านการผลิตบัณฑิต

สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการรับนักศึกษาเข้าเรียนที่มีคุณสมบัติและจำนวนตรงตามแผนการรับนักศึกษาและสอดคล้องกับเป้าหมายการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพ

สามารถผลิตบัณฑิตได้ตามคุณลักษณะ จุดเน้นของสถาบัน ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด และจัดให้มีข้อสนเทศที่ชัดเจน เผยแพร่ต่อสาธารณะในเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน คณาจารย์ที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรม การพัฒนาการเรียนรู้ทั้งในและนอกหลักสูตรและตอบสนองความต้องการของนักศึกษา

4.1.2.2 ด้านการวิจัย

สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินพันธกิจด้านการวิจัยอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และภายใต้จุดเน้นเฉพาะ โดยมีการดำเนินการตามนโยบาย แผน งบประมาณ มีการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์ นักวิจัย บุคลากรให้มีสมรรถนะในการทำวิจัย ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับหน่วยงานภาคนอกสถาบันเพื่อให้ได้ผลงานวิจัย ผลงานประดิษฐ์ และงานริเริ่มสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ มีประโยชน์ สนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้ในวงกว้างและก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชน

4.1.2.3 ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

สถาบันอุดมศึกษามีการให้บริการทางวิชาการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งในวงกว้างและกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งอาจให้บริการโดยการใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งในระดับสถาบันและระดับบุคคลได้ในหลายลักษณะ อาทิ การให้คำปรึกษา การศึกษาวิจัย การค้นคว้าเพื่อแสวงหาคำตอบให้กับสังคม การให้บริการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นต่าง ๆ การจัดให้มีการศึกษาต่อเนื่องบริการแก่ประชาชนทั่วไป การให้บริการทางวิชาการนี้ สามารถจัดในรูปแบบของการให้บริการแบบให้เปล่าหรือเป็นการให้บริการเชิงพาณิชย์ที่ให้ผลตอบแทนเป็นรายได้หรือเป็นข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่

4.1.2.4 ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติทั้งในระดับหน่วยงานและระดับสถาบัน มีระบบและกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้ผู้เรียนและบุคลากรของสถาบันได้รับการปลูกฝังให้มีความรู้ ตระหนักถึงคุณค่า เกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรียะต่อศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องจรรโลงความดีงามในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ มีวิถีชีวิตที่ปรารถนาและเรียนรู้วิธีการจัดการวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่ไม่พึงปรารถนาได้ สถาบันมีการควบคุมการดำเนินงานด้านนี้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของสถาบัน

4.2 ประเภทหรือกลุ่มสถาบันที่กำหนดไว้ภายใต้มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษานี้แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

4.2.1 กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน หมายความถึง สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จัดฝึกอบรมสนองตอบความต้องการของท้องถิ่น เพื่อเตรียมกำลังคนที่มีความรู้เข้าสู่ภาคการผลิตจริงในชุมชน สถาบันสนับสนุนรองรับการเปลี่ยนอาชีพพื้นฐาน เช่น แรงงานที่ออกจากภาคเกษตร เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต อันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาที่ยั่งยืน

4.2.2 กลุ่ม ข สถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี หมายความถึง สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถเป็นหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาค สถาบันมีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงาน ธุรกิจและบุคคลในภูมิภาค เพื่อรองรับการดำรงชีพ สถาบันอาจมีการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะระดับปริญญาโทด้วยก็ได้

4.2.3 กลุ่ม ค สถาบันเฉพาะทาง หมายความถึง สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตเฉพาะทางหรือเฉพาะกลุ่มสาขาวิชา ทั้งสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ รวมทั้งสาขาวิชาชีพเฉพาะทาง สถาบันอาจเน้นการทำวิทยานิพนธ์หรือการวิจัย หรือเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะในการประกอบอาชีพระดับสูง หรือเน้นทั้งสองด้าน รวมทั้งสถาบันอาจมีบทบาทในการพัฒนาภาคการผลิตจริงทั้งอุตสาหกรรมและบริการ สถาบันในกลุ่มนี้อาจจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะ

4.2.3.1 ลักษณะที่ 1 เป็นสถาบันที่เน้นระดับบัณฑิตศึกษา

4.2.3.2 ลักษณะที่ 2 เป็นสถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี

4.2.4 กลุ่ม ง สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอก หมายความถึง สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอก และเน้นการทำวิทยานิพนธ์และการวิจัยรวมถึงการวิจัยหลังปริญญาเอก สถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตที่เป็นผู้นำทางความคิดของประเทศ สถาบันมีศักยภาพในการขับเคลื่อนอุดมศึกษาไทยให้อยู่ในแนวหน้าระดับสากล มุ่งสร้างองค์ความรู้ทฤษฎี และข้อค้นพบใหม่ทางวิชาการ

สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจะเป็นผู้เลือกประเภทหรือกลุ่มสถาบันตนเองตามปรัชญา วัตถุประสงค์ และพันธกิจที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาอาจเปลี่ยนแปลงกลุ่มที่เลือกไว้ได้

การจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตระดับอุดมศึกษา มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา หรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องไว้อย่างชัดเจน และสถาบันอุดมศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ หากเกิดปัญหาในการปฏิบัติหรือสภาพการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปตาม

ยุคสมัย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ทัน ต่อเหตุการณ์และระบบการจัดการศึกษาของประเทศ ภูมิภาค และของโลกต่อไป

บริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นสถาบันอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถเป็นหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาค สถาบันมีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงาน ธุรกิจและบุคคลในภูมิภาค เพื่อรองรับการดำรงชีพ โดยมีบริบททั่วไป ดังนี้ (กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2559 : 1 - 23)

1. ประวัติมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถือกำเนิดมาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2511 ต่อมาได้ยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2517 จากนั้นได้แยกตัวเป็นมหาวิทยาลัยเอกเทศภายใต้ชื่อ “มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2537 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงลงพระปรมาภิไธย ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 111 ตอนที่ 54 ก นับเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งที่ 22 ของประเทศไทย มีศูนย์กลางการบริหารงาน เดิมอยู่ที่ เลขที่ 269/2 ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม บนเนื้อที่ 368 ไร่ (รวมพื้นที่ซื้อจากวิทยาลัยคณาสวัสดิ์ เพิ่มเติมในปี 2548 จำนวน 171 ไร่) ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 470 กิโลเมตร ในปี พ.ศ. 2541 ได้ย้ายศูนย์กลางการบริหารงานมาอยู่ในที่ตั้งแห่งใหม่ เลขที่ 40/21 ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม บนเนื้อที่ 1,300 ไร่ ห่างจากที่ตั้งเดิมประมาณ 7 กิโลเมตร นอกจากที่ตั้งเดิมและที่ตั้งแห่งใหม่แล้ว มหาวิทยาลัยมหาสารคามยังมีพื้นที่อื่น ๆ ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางการเรียนการสอน และการวิจัย อีกหลายแห่ง ได้แก่ พื้นที่อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม เนื้อที่ 650 ไร่ พื้นที่ตำบลเกิ้ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เนื้อที่ประมาณ 273 ไร่ และพื้นที่บ้านนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เนื้อที่ ประมาณ 1,000 ไร่

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีหน่วยงานในระบบราชการระดับคณะหรือเทียบเท่าคณะรวม 9 หน่วยงาน ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยี สำนักคอมพิวเตอร์ สำนักวิทยบริการ สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน และสำนักงานอธิการบดี

ส่วนงานภายในของมหาวิทยาลัยระดับคณะหรือเทียบเท่ารวม 18 หน่วยงาน ได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะการบัญชีและการจัดการ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง คณะแพทยศาสตร์ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ สำนักศึกษาทั่วไป คณะวัฒนธรรมศาสตร์ และคณะนิติศาสตร์

นอกจากการให้บริการการศึกษาในเขตจังหวัดมหาสารคามแล้ว มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้มีนโยบายในการกระจายโอกาสทางการศึกษา ระดับอุดมศึกษาอย่างกว้างขวางและทั่วถึง เพื่อตอบสนองความต้องการ ของท้องถิ่นและภูมิภาคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในการเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยมีโครงการจัดการศึกษานอกที่ตั้ง/ศูนย์บริการวิชาการจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

1. จังหวัดอุดรธานี สถาบันพลศึกษา เลขที่ 380 หมู่ 5 ถนนอุดรธานี-หนองบัวลำภู ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โทรศัพท์ 0 - 4222 - 3593 ภายใน 7000

2. จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด นครราชสีมา เลขที่ 225 หมู่ 11 ตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง จังหวัด นครราชสีมา โทรศัพท์ 0 - 4446 - 5010-4

3. จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด อุบลราชธานี ถนนพรหมเทพ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้จัดตั้งหน่วยงานที่สนับสนุน การศึกษาวิจัยและให้บริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นจำนวนมาก ได้แก่

1. สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน เป็นหน่วยงาน ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมในท้องถิ่นอีสานทุกสาขา เป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้า ส่งเสริม เผยแพร่ อนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน และแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ที่ตั้ง : สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 โทรศัพท์ 0-4372-1686

2. สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช เป็นหน่วยงานที่ศึกษาวิจัย เกี่ยวกับพรรณไม้และสัตว์ที่สัมพันธ์กับชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนภาคอีสาน และผลกระทบที่มีต่อระบบนิเวศ (เปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก สาขาวิชาความหลากหลายทางชีวภาพ)

ที่ตั้ง : สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0 - 4375 - 4333 ต่อ 1741, 1742 หรือ 0 - 4375 - 4407

3. สำนักคอมพิวเตอร์เป็นหน่วยงานที่ดูแลและพัฒนาระบบ งานคอมพิวเตอร์เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ ควบคุมและให้บริการระบบการเรียนการสอนและระบบโทรศัพท์ บริการคอมพิวเตอร์เพื่อการสอนและการวิจัย จัดฝึกอบรมวิชาการคอมพิวเตอร์แก่บุคลากรของมหาวิทยาลัยและชุมชน ตลอดจนซ่อมบำรุงอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย

ที่ตั้ง : สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาคารวิทยบริการ B ชั้น 3 - 4 ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์/Fax 0-4375-4350

4. สำนักวิทยบริการ เป็นแหล่งสนับสนุนการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยจัดหา จัดเก็บ สั่งสม อนุรักษ์ และให้บริการสารสนเทศ และองค์ความรู้ทุกรูปแบบด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม เป็นศูนย์กลางในการศึกษาค้นคว้าและการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิตของชุมชนภายใต้ปรัชญา “แหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต เสริมความรู้ ความคิด ภูมิปัญญา” โดยปรับเปลี่ยนระบบห้องสมุดไปสู่ระบบห้องสมุดดิจิตอล (Digital Library)

ที่ตั้ง : 1) สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาคารวิทยบริการ A และ B ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 2491, 2493 Fax. 0-4375-4358

2) สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หน่วยบริการศรีสวัสดิ์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 โทรศัพท์ 0-4372-3523

5. บัณฑิตวิทยาลัย เป็นหน่วยงานระดับคณะ บริหารจัดการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นศูนย์กลางในการประสานและกำกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา และการวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษา

ที่ตั้ง : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาคารราชนครินทร์ (RN) ชั้น 2 ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0-4375-4333-40 หรือ 0-4375-4412 ต่อ 2012, 2013, 2014, 2015

6. ศูนย์วิจัยและการศึกษาบรรพชีวินวิทยา เป็นหน่วยงานที่ศึกษาวิจัยซากฟอสซิลกระดูกไดโนเสาร์ที่ค้นพบจำนวนมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก สาขาวิชาบรรพชีวินวิทยา)

ที่ตั้ง : ศูนย์วิจัยและการศึกษาบรรพชีวินวิทยา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0-4375-4333 ต่อ 1737, 1739 หรือ 0-4375-4373

7. ศูนย์สารนิเทศอีสานสิรินธร เป็นแหล่งจัดหา รวบรวมและให้บริการสารสนเทศที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือในทุก ๆ ด้าน อาทิ ด้านวัฒนธรรมพื้นบ้าน

ความเป็นอยู่และประเพณี การศึกษา ความเชื่อ วรรณกรรม ภาษาศิลปะ การละเล่นพื้นบ้าน การพัฒนาชนบท และการเมืองการปกครอง เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับภาคอีสาน

ที่ตั้ง : ศูนย์สารนิเทศอีสานสิรินธร สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาคารวิทยบริการ A ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0-4375-4333 ต่อ 2433, 2400

8. ศูนย์ความเป็นเลิศทางนวัตกรรมไหม เป็นหน่วยงานที่ศึกษาวิจัย การเพาะเลี้ยงไหมให้มีคุณภาพ และพัฒนาการเลี้ยงไหมให้แพร่หลายด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย

ที่ตั้ง : ศูนย์ความเป็นเลิศทางนวัตกรรมไหม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0-4375-4416, 0-4375-4333 ต่อ 3046

9. สำนักบริการวิชาการ เป็นหน่วยงานประสานงาน ให้คำปรึกษาทางวิชาการ เทคนิคและวิชาชีพ จัดบริการเป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการที่จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ประสานงานการจัดฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย และบรรยาย กระจายการให้บริการความรู้และวิชาการสู่สังคมในทุกระดับ ทั้งในเชิงพาณิชย์และบริการสาธารณะ

ที่ตั้ง : สำนักบริการวิชกาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0-4375-4333 ต่อ 2661 หรือ 0-4375-4410, 0-4375-4441, 0-4375-4442

10. ฟาร์มมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัย และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เพื่อให้บริการสำหรับ นิสิต อาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ที่ตั้ง 1) ฟาร์มมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0-4375-4437, 0-4370-6081

2) สำนักงาน อาคารบริการนิสิต ชั้น 1 ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 043-754-333-40 ต่อ 1215

11. ศูนย์ความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมสังกัดกองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ สำนักงานอธิการบดี เป็นหน่วยงานที่มีเป้าหมายเพื่อบ่มเพาะธุรกิจใหม่ และให้บริการด้านที่ปรึกษาทางธุรกิจ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แก่นิสิต บัณฑิต อาจารย์ ผู้ว่างงาน ผู้ผ่านการฝึกอบรมระยะสั้นและระยะยาวในโครงการเสริมสร้างผู้ประกอบการ รายใหม่ ธุรกิจชุมชน และศิลปิน โดยใช้ศักยภาพด้านองค์ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรม นวัตกรรมและเทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์ และบุคลากร ของมหาวิทยาลัยร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลและเอกชน

12. พิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นหน่วยงานรวบรวม ศึกษา ค้นคว้า เผยแพร่และบริการความรู้ ข้อมูลข่าวสารของมหาวิทยาลัย เรื่องราวของชุมชนและท้องถิ่น โดยอิงอยู่บนฐานประวัติศาสตร์ ท้องถิ่น ด้วยวิธีการจัดแสดงในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ที่เน้นเรื่องราวเนื้อหามากกว่าวัตถุสิ่งของ รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ทางสื่อต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ หนังสือ เอกสาร แผ่นพับ และจัดกิจกรรมในโอกาสต่าง ๆ

ที่ตั้ง : พิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0-4375-4333-40 ต่อ 1384, 0-4375-4380

13. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) เป็นสถานศึกษาเพื่อวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เปิดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา

ที่ตั้ง : โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (เขตพื้นที่ขามเรียง) ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0-4375-4333 ต่อ 3301 หรือ 0-4375-4363

14. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) เป็นโรงเรียนทางเลือกที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทางร่างกายและจิตใจ เพียบพร้อมไปด้วยคุณธรรมจริยธรรม

ที่ตั้ง : โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 โทรศัพท์ 0-4374-2830

15. ศูนย์สร้างเสริมสุขภาพ อยู่ภายใต้คณะพยาบาลศาสตร์ เป็นศูนย์กลางในการให้บริการ สร้างเสริมสุขภาพในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การนวดแผนโบราณ โยคะ อบไอน้ำสมุนไพร อ่างน้ำวน การเต้นแอโรบิค ออกกำลังกายด้วยอุปกรณ์ ร้องเพลงคาราโอเกะ ให้คำปรึกษาคลายเครียด เป็นต้น โดยให้บริการแก่นิสิตและบุคลากรทั่วไป

16. ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กอยู่ภายใต้คณะพยาบาลศาสตร์ เป็นศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ฝึกปฏิบัติในการจัดการศึกษาวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็ก และเป็นแหล่งพัฒนางานวิจัยและพัฒนาวิชาการด้านการส่งเสริม พัฒนาการเด็ก

ที่ตั้ง : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาคาร 100 ปี สมเด็จพระศรีนครินทร์ ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0-4375-4333 ต่อ 2302, 2348

17. โรงพยาบาลสุทธาเวช สังกัดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นสถานพยาบาล ที่ให้บริการรักษาพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคฟื้นฟูสภาพและสร้างเสริมสมรรถภาพแก่ประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์และเป็นเลิศในการบริการด้านเวชศาสตร์และครอบครัวแบบบูรณาการ ปัจจุบันเปิดให้บริการตรวจรักษาโรคทั่วไป และคลินิกเฉพาะทางด้วยแพทย์และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ พร้อมด้วยเครื่องมือ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัย

ที่ตั้ง : โรงพยาบาลสุทธาเวช คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 โทรศัพท์ 0 - 4371 - 2992

18. ศูนย์บริการทางการแพทย์เป็นหน่วยงานที่เปิดให้บริการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล การตรวจสุขภาพต่าง ๆ โดยมีบุคลากรจากคณะแพทยศาสตร์ ประกอบด้วยแพทย์ พยาบาล เภสัชกร นักเทคนิคการแพทย์ นักการแพทย์แผนไทย และนักเวชระเบียนอยู่ประจำศูนย์ เพื่อให้บริการแก่ผู้มารับบริการทั่วไป

ที่ตั้ง : ศูนย์บริการทางการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0-4375-4333 ต่อ 2035

19. ศูนย์บริการแพทย์แผนไทยประยุกต์อยู่ภายใต้ คณะแพทยศาสตร์ เป็นศูนย์ที่ให้บริการตรวจรักษาโรคตามทฤษฎีทางการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติงานด้านวิชาชีพให้แก่นิสิต

ที่ตั้ง : อาคารคณะแพทยศาสตร์ ชั้น 1 ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 โทรศัพท์ 0-4372-2144 ต่อ 6349, 6345

20. สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นหน่วยงานที่เป็นตัวแทนคณาจารย์ในการให้คำปรึกษาและแนะนำในกิจการทั่วไป เพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัย ส่งเสริม สนับสนุนให้คณาจารย์พัฒนาด้านวิชาการ จริยธรรม และวินัย ตลอดจนการจัดสวัสดิการในด้านต่าง ๆ

21. ร้านยามหาวิทยาลัย เป็นแหล่งให้บริการชุมชนในด้านสุขภาพ โดยบริการด้านยา เครื่องมือแพทย์ และผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มี คุณภาพได้มาตรฐาน และให้ความรู้ในเรื่องยาและสุขภาพ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

ที่ตั้ง 1) ร้านยามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขา 1 ตลาดโต้รุ่งเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 โทรศัพท์ 0 - 4371 - 2502

2) ร้านยามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขา 2 อาคารบริการกลางพลาซ่า ชั้น 1 ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0 - 4375 - 4584

3) ร้านยามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขา 3 บ้านท่าขอนยาง ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0 - 4397 - 0234

22. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นหน่วยงาน จำหน่ายแบบเรียน เครื่องเขียน หนังสือ ตำรา อุปกรณ์การศึกษา วัสดุสำนักงาน เครื่องแบบนิสิต ชุดกีฬา ของที่ระลึก

และสินค้าอุปโภค บริโภคต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเปิดให้บริการศูนย์ถ่ายเอกสาร สิ่งพิมพ์ เข้าปกเย็บเล่ม และศูนย์ไปรษณียภัณฑ์

ที่ตั้ง 1) ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาคารศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0 - 4375 - 4379, 0 - 4375 - 4679

2) ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยมหาสารคามสาขา 2 อาคารราชนครินทร์ ชั้น 1 ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0 - 4375 - 4333 ต่อ 2062

3) ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขา 3 อาคารบริการกลาง ชั้น 1 ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0 - 4375 - 4333 ต่อ 1267

23. ศูนย์พัฒนาภาษา (LDC-Language Development Centre) เป็นหน่วยงานที่ให้บริการวิชาการทางด้านภาษาอังกฤษแก่นิสิต และบุคลากรในมหาวิทยาลัย และบุคคลทั่วไป

ที่ตั้ง : ศูนย์พัฒนาภาษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชั้น 1 อาคารราชนครินทร์ ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0 - 4375 - 4333 ต่อ 2061, 2709 หรือ 0 - 4375 - 4371

24. โครงการอนุรักษ์ใบลานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นโครงการบริการทางวิชาการ ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล เนื้อหาสาระของเอกสารใบลาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไว้อย่างเป็นระบบด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อความสะดวกต่อการค้นคว้าวิจัย

ที่ตั้ง : โครงการอนุรักษ์ใบลานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาคารสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน ชั้น 3 ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0 - 4372 - 1686 ภายใน 6119, 6121, 6120

25. สถานปฏิบัติการผลิตน้ำดื่มยูนิเพียว เป็นหน่วยงานที่ให้บริการน้ำดื่ม ซึ่งผ่านการผลิตด้วยกระบวนการที่มีคุณภาพ โดยให้บริการแก่หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย และชุมชน

ที่ตั้ง : สถานปฏิบัติการผลิตน้ำดื่มยูนิเพียว มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0 - 4375 - 4333 ต่อ 2685 หรือ 0 - 4375 - 4175

26. งานบริหารพื้นที่สังกัดกองคลังและพัสดุ เป็นงานสนับสนุนและประสานการดำเนินงานของหน่วยงานวิสาหกิจ และโครงการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยและรับผิดชอบดูแลการใช้พื้นที่อาคารและพื้นที่อื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยในเชิงพาณิชย์

ที่ตั้ง : งานบริหารพื้นที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาคารบรมราชกุมารี ชั้น 3 ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0 - 4375 - 4238 ต่อ 1243

27. สำนักกิจการหอพักเป็นหน่วยงานที่ให้บริการและอำนวย ความสะดวกเกี่ยวกับที่พักอาศัยสำหรับอาจารย์ ข้าราชการ พนักงาน และ บุคลากร รวมทั้งการจัดอำนวยความสะดวกหอพักสำหรับนิสิต

ที่ตั้ง : งานกิจการหอพัก เขตพื้นที่ขามเรียง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0 - 4371 - 2146, 0 - 4372 - 3029

28. ศูนย์จารึกอีสานและเอกสารโบราณ เป็นแหล่งรวบรวม จารึกอีสานและเอกสารโบราณต่าง ๆ เพื่อการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และอนุรักษ์ ไว้เพื่อมรดกของท้องถิ่น

ที่ตั้ง : ศูนย์จารึกอีสานและเอกสารโบราณ ชั้น 2 สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 โทรศัพท์ 0 - 4372 - 1686

29. ศูนย์ศึกษาสิทธิมนุษยชนและสันติวิธีเป็นหน่วยงาน สังกัดวิทยาลัยการเมืองการปกครอง เพื่อประสานงานและเป็นแกนกลาง ในการเสริมสร้างเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

ที่ตั้ง : ศูนย์ศึกษาสิทธิมนุษยชนและสันติวิธี วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0 - 4375 - 4317, 0 - 4375 - 4429 หรือ 0 - 4375 - 4333 ต่อ 3744, 3743, 3740

30. สถานีวิทยุและโทรทัศน์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม MSU Radio อยู่ภายใต้กองประชาสัมพันธ์และกิจการต่างประเทศ เป็นกลุ่มงานที่ให้บริการความรู้ ความบันเทิง เผยแพร่ข่าวสารของทางราชการ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและบริการวิชาการแก่ชุมชน โดยส่งกระจายเสียงในระบบ F.M. ความถี่ 102.25 MHz. (พื้นที่ที่สามารถรับฟังได้มี 7 จังหวัด ได้แก่ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ยโสธร มุกดาหาร สกลนคร) สามารถรับฟังผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ที่ www.msuradio.net

ที่ตั้ง : สถานีวิทยุและโทรทัศน์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาคารบรมราชกุมารี (ชั้นล่าง) ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0 - 4375 - 4555 หรือ 0 - 4375 - 4333 ต่อ 1377

31. งานบริการศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างศิษย์เก่าและมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ และส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยให้เจริญก้าวหน้า

ที่ตั้ง : งานบริการศิษย์เก่า กลุ่มงานประชาสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ กองประชาสัมพันธ์และกิจการต่างประเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 0 - 4375 - 4315, หรือ 0 - 4375 - 4333 ต่อ 1722

32. ศูนย์ที่ปรึกษาการประกอบการและการจัดการธุรกิจ (Center for Entrepreneurship and Business Management)อยู่ภายใต้ คณะการบัญชีและการจัดการ มีภาระหน้าที่ให้คำปรึกษาการจัดตั้งและการประกอบการ รวมถึงการบริหารงานของธุรกิจขนาดเล็กขนาดย่อม และขนาดกลาง การจัดองค์กร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการวิจัย ตลาด

33. ศูนย์พัฒนาการบัญชี (Center for Accounting Development) อยู่ภายใต้คณะการบัญชีและการจัดการ มีภาระหน้าที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องที่เกี่ยวกับการบัญชีและภาษีอากรโดยเฉพาะ ได้แก่ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการบัญชี การวางระบบบัญชีและการภาษี

34. ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์(Center for Human Resource Development) อยู่ภายใต้คณะการบัญชีและการจัดการ มีภาระหน้าที่ในการจัดการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลิกภาพลักษณะของนิสิต คณะการบัญชีและการจัดการ รวมถึงการพัฒนาและฝึกอบรมคณาจารย์ เกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนการสอน การพัฒนาและฝึกอบรมพนักงานเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

35. ศูนย์วิจัยธุรกิจ (Center for Business Research) อยู่ภายใต้คณะการบัญชีและการจัดการ มีภาระหน้าที่ให้การสนับสนุนและ ส่งเสริมการพัฒนางานวิจัยของคณาจารย์ภายในคณะการบัญชีและการจัดการ การขอตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ และทำการวิจัยสถาบันเพื่อพัฒนาคณะในด้านต่าง ๆ

36. ศูนย์วิจัยธุรกิจระหว่างประเทศอยู่ภายใต้คณะการบัญชีและการจัดการ มีภาระหน้าที่ในการศึกษาและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนการค้า และหัวข้ออื่นที่เกี่ยวข้องในประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศลาว เวียดนาม กัมพูชา มาเลเซีย จีน และพม่า

37. สถานผลิตยาและผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ที่ตั้ง : คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 269 ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 โทรศัพท์ 0 - 4375 - 4333 ต่อ 6333 หรือ 0 - 4371 - 1291

38. ศูนย์เสริมสร้างศักยภาพธุรกิจ SMEs อยู่ภายใต้คณะการบัญชีและการจัดการ มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ การจัดตั้งและการประกอบการ

การบริหารงานของธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดย่อมและขนาดกลาง การจัดองค์กร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการวิจัยธุรกิจและตลาด รวมถึงการให้บริการฝึกอบรมแก่บุคคลทั่วไป และหน่วยงานต่าง ๆ ในประเด็นและหัวข้อทางด้านการบริหารจัดการธุรกิจ

39. ศูนย์พัฒนาวิชาชีพบัญชีอยู่ภายใต้คณะการบัญชีและการจัดการ มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการบัญชี และภาษีอากรโดยเฉพาะ ได้แก่ การจัดทำบัญชี การวางระบบบัญชี และการภาษีอากร รวมถึงการให้บริการฝึกอบรมแก่บุคคลทั่วไป และหน่วยงานต่าง ๆ ในประเด็นและหัวข้อทางด้านการบัญชีและภาษีอากร และการให้บริการเป็นหน่วยตรวจสอบบัญชีของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

40. ศูนย์ที่ปรึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ภายใต้คณะการบัญชีและการจัดการ มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ การบริหารระบบคอมพิวเตอร์ การเรียนรู้และการประยุกต์ใช้ซอฟแวร์ธุรกิจ และการพัฒนาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ รวมถึงการให้บริการฝึกอบรมแก่บุคคลทั่วไป และหน่วยงานต่าง ๆ ในประเด็นและหัวข้อทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ และการใช้ซอฟแวร์ทางด้านธุรกิจ

41. ศูนย์ข้อมูลธุรกิจการเกษตรอีสานอยู่ภายใต้คณะการบัญชีและการจัดการ มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล ธุรกิจการเกษตร การกำหนดแนวทางและการส่งเสริมช่องทางการจัดจำหน่าย ธุรกิจการเกษตร การวิจัยธุรกิจการเกษตร การส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ การเกษตร การสร้างสรรค์นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ทางด้าน ธุรกิจเกษตร การตลาดระหว่างประเทศ และการตลาดเพื่อการส่งออกธุรกิจการเกษตร

42. ศูนย์ศึกษาธุรกิจและเศรษฐกิจอาเซียน อยู่ภายใต้คณะการบัญชีและการจัดการ มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาวิจัย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางธุรกิจให้กับประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเพื่อนบ้านที่มีเขตชายแดนติดต่อกันกับประเทศไทย ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการในประเด็นทางการค้า สิ่งแวดล้อม และการพัฒนา ตลอดจนเป็นศูนย์ข้อมูลเพื่อการค้า การวิจัย การลงทุน การท่องเที่ยว และการศึกษา รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ

43. ศูนย์ร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก อยู่ภายใต้คณะการบัญชีและการจัดการ มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ภาครัฐและเอกชนในการบริการวิชาการการวิจัย การจัดกิจกรรมอบรม สัมมนาทางวิชาการ หรือการวิจัยระดับชาติและนานาชาติ

2. ปรัชญา

ผู้มีปัญญา พึงเป็นอยู่เพื่อมหาชน (พหูนำ ปณฺฑิโต ชีเว)

3. วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยสารคามเป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับการจัดอันดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 1 ใน 10 ของประเทศ และได้รับการยอมรับเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อชุมชนอันดับ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำอธิบายวิสัยทัศน์

1. มหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับการจัดอันดับ 1 ใน 10 ของประเทศ หมายถึง เป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับการจัดอันดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 10 มหาวิทยาลัยแรกของประเทศ จากการจัดอันดับของสถาบันหรือองค์กรที่ได้รับการยอมรับทั้งในระดับประเทศ ระดับนานาชาติ

2. มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้รับการยอมรับเป็นมหาวิทยาลัย เพื่อชุมชนอันดับ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมายถึง มหาวิทยาลัยมหาสารคามจะเป็นที่พึ่งของชุมชนและภาคส่วนต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้วยการผลิตบัณฑิตที่มีอัตลักษณ์ในการช่วยเหลือสังคม และชุมชน ผ่านกระบวนการบูรณาการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมร่วมกับชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ยั่งยืน

4. พันธกิจ

4.1 จัดการศึกษาและวิชาชีพชั้นสูง โดยมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐานและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

4.2 สร้างผลิตผลจากงานวิจัยที่เป็นองค์ความรู้ใหม่และมีคุณภาพในทุกสาขาวิชาเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การบริการวิชาการ การทำบำรุงศิลปวัฒนธรรม และนำไปใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม

4.3 ให้บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม เพื่อให้ชุมชน และสังคม สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

4.4 อนุรักษ์ ฟื้นฟู ปกป้อง เผยแพร่ และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของอีสาน

5. ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ 1 การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพภายใต้การเรียนการสอนในหลักสูตรที่ทันสมัยตามเกณฑ์คุณภาพและมาตรฐานของชาติและสากล รวมทั้งมีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก

ยุทธศาสตร์ 2 การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และพัฒนานวัตกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มหรือใช้ประโยชน์ให้กับชุมชนและสังคม

ยุทธศาสตร์ 3 เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้และบริการวิชาการแก่สังคมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ยุทธศาสตร์ 4 ส่งเสริมการนำทุนทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และผสมผสานวัฒนธรรมในระดับชาติและสากล

ยุทธศาสตร์ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ และยกระดับการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยตามหลักธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์ 6 ส่งเสริมภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้ได้รับการยอมรับ และพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยในระดับสากล

ยุทธศาสตร์ 7 พัฒนาสู่มหาวิทยาลัยสีเขียว และรักษ์สิ่งแวดล้อม

ในส่วนของการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 มหาวิทยาลัยได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 โดยได้ทบทวนผลการดำเนินงานจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 และได้วิเคราะห์ความสอดคล้องของแผน ตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) และแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 11 รวมทั้งมีการกำหนดอัตลักษณ์ และเอกลักษณ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้

อัตลักษณ์ คือ “นิสิตกับการช่วยเหลือสังคมและชุมชน”

เอกลักษณ์ คือ “การเป็นที่พึ่งของสังคมและชุมชน”

6. ค่านิยมองค์กร

TAKASILA

T = Teamwork การทำงานเป็นทีม

A = Accountability การได้รับการยอมรับ

K = Knowledge Based and Local Wisdom การใช้ความรู้เป็นพื้นฐานและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

A = Academic ความเป็นวิชาการ

S = Sufficiency Economy เศรษฐกิจพอเพียง

I = Innovation นวัตกรรม

L = Learning Organization การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

A = Achievement การมุ่งสู่ความสำเร็จ

7. ตราสัญลักษณ์สีต้นไม้และพระพุทธรูปประจำมหาวิทยาลัย

ตราสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม คือ ตราโรจนากร ซึ่งมีความหมายว่าสัญลักษณ์แห่งความเจริญรุ่งเรือง มีองค์ประกอบเป็นรูปใบเสมา ภายในมีสัญลักษณ์ขององค์พระธาตุนาดูน ด้านล่างมีสุริยรังสีที่แผ่ขึ้นจากลายขิด ซึ่งอยู่เหนือปรัชญาภาษาบาลีว่า พหูนำ ปณฺฑิโต ชีเว มีความหมายว่าผู้มีปัญญา พึงเป็นอยู่เพื่อมหาชน

ใบเสมา หมายถึง ความรู้หรือภูมิปัญญา

องค์พระธาตุนาดูน เป็นปูชนียสถานอันศักดิ์สิทธิ์ของจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนคุณธรรมและความดีงาม

สุริยรังสี หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

ลายขิด หมายถึง ภูมิปัญญาและมรดกทางวัฒนธรรมอีสาน

ความหมายโดยสรุปของตราสัญลักษณ์ คือ ความเจริญรุ่งเรือง อันเป็นผลมาจากความรู้และคุณธรรม ผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภาพประกอบ 3 ตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

8. สีประจำมหาวิทยาลัยมหาสารคาม คือ สีเหลืองและสีเทา

"สีเหลือง" หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง ความดีงาม ความอุดมสมบูรณ์

"สีเทา" หมายถึง ความคิดหรือปัญญา

"สีเหลืองเทา" หมายถึง การมีปัญญาและความคิดที่ดีงาม อันนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง

9. ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย คือ ต้นราชพฤกษ์ (ต้นคูณ)

10. พระพุทธรูปประจำมหาวิทยาลัย คือ พระพุทธกันทรวิชัยอภิสมัยธรรมนายก

11. คณะ/หน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน จำนวน 23 แห่ง ดังนี้

11.1 กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

11.1.1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

11.1.2 คณะศึกษาศาสตร์

11.1.3 คณะการบัญชีและการจัดการ

11.1.4 คณะศิลปกรรมศาสตร์

11.1.5 คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม

11.1.6 คณะวัฒนธรรมศาสตร์

11.1.7 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง

11.1.8 คณะนิติศาสตร์

11.1.9 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

11.2 กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

11.2.1 คณะวิทยาศาสตร์

11.2.2 คณะเทคโนโลยี

11.2.3 คณะวิศวกรรมศาสตร์

11.2.4 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์

11.2.5 คณะวิทยาการสารสนเทศ

11.2.6 คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์

11.2.7 สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช

11.3 กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ

11.3.1 คณะแพทยศาสตร์

11.3.2 คณะเภสัชศาสตร์

11.3.3 คณะพยาบาลศาสตร์

11.3.4 คณะสาธารณสุขศาสตร์

11.3.5 คณะสัตวแพทยศาสตร์

11.4 กลุ่มจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

11.4.1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม)

11.4.2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม)

การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา และแนวปฏิบัติอื่นที่เกี่ยวข้องที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด มาเป็นแนวทางในการดำเนินการ โดยมหาวิทยาลัยมหาสารคามได้ออกข้อบังคับ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2537 เพื่อเป็นหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดการศึกษา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้ (กองทะเบียนและประมวลผล. 2559 : 83 - 105)

1. ระบบการจัดการศึกษา ให้ใช้ระบบดังนี้

ระบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติหนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษา

ภาคการศึกษาพิเศษ โดยกำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคการศึกษาปกติ

ระบบไตรภาค หนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติรวมภาคฤดูร้อนหนึ่งภาคการศึกษาปกติระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์

2. มหาวิทยาลัยอาจจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือรูปแบบผสมผสาน โดยการจัดการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบให้พิจารณาตามความเหมาะสมกับแต่ละหลักสูตร ทั้งนี้ จะต้องจัดให้ได้เนื้อหาสมดุลกับจำนวนหน่วยกิตของหลักสูตร โดยเทียบได้ตามการคิดหน่วยกิตตามข้อ 3 และให้จัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

3. การคิดหน่วยกิต

ระบบทวิภาค

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.4 การทำโครงงานหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

การจัดการศึกษาระบบไตรภาคให้เทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาค ดังนี้

ระบบไตรภาค

หนึ่งหน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ 12/15 หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ 4 หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ 5 หน่วยกิตระบบไตรภาค

4. ให้จัดหลักสูตรระดับปริญญาตรี ไว้ดังนี้

4.1 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

4.2 หลักสูตรปริญญาตรี 5 ปี ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 10 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเต็มเวลาและไม่เกิน 15 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

4.3 หลักสูตรปริญญาตรี 6 ปี ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 180 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่เกิน 18 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

4.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ระบบเทียบเข้า) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม เท่ากับหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี 5 ปี และ 6 ปี แล้วแต่กรณีใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา

การลงทะเบียนเรียนของนิสิตหลักสูตรปริญญาตรี (ระบบเทียบเข้า) เป็นการลงทะเบียนไม่เต็มเวลา ทั้งนี้ ให้นับเวลาศึกษาจากวันที่เปิดการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้น

ในกรณีที่มีความจำเป็นสภามหาวิทยาลัยอาจอนุมัติจำนวนหน่วยกิตแตกต่างจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ ต้องเรียนให้ครบหลักสูตรตามจำนวนหน่วยกิตตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

5. คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนิสิต

5.1 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี หรือ 5 ปี หรือ 6 ปี จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

5.2 หลักสูตรปริญญาตรีระบบเทียบเข้าจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า

5.3 เป็นผู้มีคุณสมบัติอื่นตามเกณฑ์คุณสมบัติผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีสาขาวิชานั้น ๆ และหรือตามประกาศมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่เกี่ยวข้องกับการรับเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีสาขาวิชานั้น ๆ หรือของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

6. การรับบุคคลเข้าเป็นนิสิต สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

6.1 การรับผ่านระบบการคัดเลือกกลางของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (Admissions)

6.2 การรับโดยวิธีรับตรงและวิธีพิเศษ

6.3 การรับเข้าศึกษาตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถาบัน หรือข้อตกลงของเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบัน

6.4 การรับโดยวิธีอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

7. การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

7.1 ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าเป็นนิสิตจะมีสภาพเป็นนิสิตเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต และได้ชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

7.2 ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าเป็นนิสิตที่ไม่รายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนดเป็นอันหมดสิทธิ์ที่จะขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต เว้นแต่จะได้แจ้งเหตุขัดข้องให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นลายลักษณ์อักษรภายในวันที่กำหนดให้รายงานตัว และเมื่อได้รับอนุมัติแล้วต้องมารายงานตัวภายในเจ็ดวัน นับจากวันสุดท้ายที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้รายงานตัว

7.3 ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าเป็นนิสิตจะต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต ณ ศูนย์การจัดการศึกษานั้น ๆ

7.4 ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตและได้ชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดแล้ว มหาวิทยาลัยจะไม่คืนเงินให้ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

8. ประเภทนิสิตแบ่งเป็น 2 ประเภท

8.1 นิสิตระบบปกติ ได้แก่ นิสิตที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในระบบปกติตามประกาศมหาวิทยาลัยหรือของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

8.2 นิสิตระบบพิเศษ ได้แก่ นิสิตที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในระบบพิเศษตามประกาศมหาวิทยาลัย

9. การย้ายศูนย์การจัดการศึกษา

9.1 นิสิตที่สอบคัดเลือกได้ ณ ศูนย์การจัดการศึกษาใดจะต้องศึกษา ณ ศูนย์การจัดการศึกษานั้น ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นอาจขอย้ายไปศึกษา ณ ศูนย์การจัดการศึกษาอื่นได้

9.2 ระยะเวลาการศึกษาของนิสิตที่ย้ายศูนย์การจัดการศึกษา ให้นับตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา ณ ศูนย์การจัดการศึกษาเดิม

10. การย้ายคณะเรียน การเปลี่ยนสาขา และวิชาโท

10.1 การย้ายคณะเรียน มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

10.1.1 มีเวลาศึกษาอยู่ในคณะเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษา ทั้งนี้ ไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพักการเรียนหรือถูกให้พักการเรียนและมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

10.1.2 นิสิตย้ายคณะเรียนได้ไม่เกิน 2 ครั้ง และให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

10.1.3 นิสิตที่ประสงค์จะย้ายคณะเรียน จะต้องยื่นเอกสารต่าง ๆ ต่อกองทะเบียนและประมวลผลตามระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

10.1.4 การย้ายคณะเรียนจะกระทำได้เมื่อได้รับการอนุมัติจากคณบดีที่สังกัดเดิม และคณบดีที่จะรับย้ายคณะเรียน

10.1.5 การนับระยะเวลาการศึกษาให้นับตั้งแต่เข้าศึกษาในคณะเดิม

10.1.6 คุณสมบัติและเงื่อนไขการย้ายคณะให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะ

10.1.7 นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ย้ายคณะเรียนจะต้องชำระค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

10.2 การเปลี่ยนสาขา และวิชาโท มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

10.2.1 นิสิตอาจเปลี่ยนสาขาได้ไม่เกิน 2 ครั้ง และให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

10.2.2 นิสิตที่เปลี่ยนสาขาจะต้องมีเวลาเรียนในสาขาเดิมมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา

10.2.3 นิสิตอาจขอเปลี่ยนวิชาโทได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าหัวหน้าภาควิชา และได้รับอนุมัติจากคณบดี

10.2.4 นิสิตที่ประสงค์จะเปลี่ยนสาขาและวิชาโท จะต้องยื่นคำร้องต่อกองทะเบียนและประมวลผลตามระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

10.2.5 นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนสาขาและวิชาโทจะต้องชำระค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

10.3 หลักเกณฑ์การโอนรายวิชา

10.3.1 การโอนรายวิชาต้องได้รับอนุมัติจากคณะที่รับผิดชอบสาขานั้น

10.3.2 การคิดค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม นิสิตที่ย้ายคณะเรียนหรือเปลี่ยนสาขาให้คำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมจากรายวิชาทั้งหมดที่ได้รับอนุมัติให้โอนรายวิชามาจากคณะ/สาขาเดิมรวมกับรายวิชาที่เรียนในคณะ/สาขาที่รับเข้าศึกษาด้วย

11. การรับโอนนิสิตหรือนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น

11.1 มหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับโอนนิสิตหรือนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นและกำลังศึกษาในหลักสูตรที่มีระดับและมาตรฐานเทียบเคียงกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยและให้คณะที่จะรับเข้าศึกษาเป็นผู้พิจารณารับโอนโดยได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะที่รับโอน

11.2 คุณสมบัติของนิสิตหรือนักศึกษาที่จะได้รับการพิจารณารับโอน

11.2.1 คุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ 5

11.2.2 เป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันเดิม

11.2.3 ได้ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาปกติ ทั้งนี้ ไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพักการเรียน

11.3 นิสิตหรือนักศึกษาที่ประสงค์จะโอนมาศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จะต้องยื่นคำร้องต่อมหาวิทยาลัยเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่สัปดาห์ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาที่ประสงค์เข้าศึกษานั้น พร้อมกับแนบเอกสารตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

11.4 การเทียบโอนผลการเรียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

12. การโอนผลการเรียน

นิสิตหลักสูตรระดับปริญญาตรี อาจขอโอนผลการเรียนในหลักสูตรระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วจากการศึกษาในหลักสูตรอื่น หรือหลักสูตรเดียวกันในมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันการศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

13. การพ้นจากสภาพนิสิต

13.1 ตาย

13.2 ลาออก

13.3 โอนย้ายสถานศึกษา

13.4 สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

13.5 ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

13.6 เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งภาคการศึกษาแล้วไม่ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อรักษาสภาพนิสิต

13.7 ขาดคุณวุฒิหรือคุณสมบัติตามข้อ 5 อย่างใดอย่างหนึ่ง

13.8 ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง 1.50 เมื่อมีหน่วยกิตสะสมตั้งแต่ 30-59 หน่วยกิต ตามระดับคะแนนตัวอักษรในข้อ 30.1 ยกเว้นรายวิชาที่เทียบโอนหน่วยกิตจากสถาบันอื่น

13.9 ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง 1.75 เมื่อมีหน่วยกิตสะสมตั้งแต่ 60 หน่วยกิต ขึ้นไป ตามระดับคะแนนตัวอักษรในข้อ 30.1 ยกเว้นรายวิชาที่เทียบโอนหน่วยกิตจากสถาบันอื่น

13.10 ไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ 4

13.11 ต้องโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

13.12 กระทำการทุจริตหรือมีความประพฤติอันเป็นการเสื่อมเสียแก่มหาวิทยาลัย ใช้หลักฐานเท็จต่อมหาวิทยาลัย และกระทำรายการในระบบทะเบียนของมหาวิทยาลัยแทนบุคคลอื่นโดยมิได้รับอนุญาตแล้วก่อให้เกิดความเสียหาย และมหาวิทยาลัยเห็นสมควรให้ออกตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ว่าด้วยวินัยนิสิต

14. การคืนสภาพนิสิต

นิสิตที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตตามข้อ 13.6 อาจขอคืนสภาพนิสิตได้ ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี โดยความเห็นชอบจากคณบดี เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้ถือว่าเป็นการลาพักการเรียนตั้งแต่ภาคการศึกษาที่พ้นสภาพนิสิตจนถึงปัจจุบัน และให้ชำระค่าธรรมเนียมการคืนสภาพนิสิตและค่าธรรมเนียมการลาพักการเรียนย้อนหลัง

15. การลงทะเบียนเรียน

15.1 นิสิตทุกคนต้องลงทะเบียนเรียน และชำระเงินตามระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยการเก็บเงินค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ในแต่ละภาคการศึกษาให้เสร็จสิ้นภายในวันและเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

15.2 ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนภาคการศึกษาละไม่ต่ำกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต ส่วนในภาคการศึกษาพิเศษไม่ต่ำกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 15 หน่วยกิต

15.3 ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องลงทะเบียนเรียนเกินกว่าที่ได้กำหนด นิสิตต้องยื่นคำร้องขออนุมัติจากคณบดี แต่เพิ่มได้ไม่เกินภาคการศึกษาละ 3 หน่วยกิต

15.4 การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่าที่กำหนดจะกระทำได้กรณีที่นิสิตจะจบหลักสูตรและเหลือรายวิชาเรียนตามหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือกรณีอื่น ๆ ต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

15.5 นิสิตที่ไม่มาลงทะเบียนตามวันและเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดจะต้องชำระค่าธรรมเนียมการลงทะเบียนเรียนช้าตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด

15.6 เมื่อพ้นระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด มหาวิทยาลัยจะไม่อนุญาตให้นิสิตลงทะเบียนเรียน เว้นแต่จะมีเหตุผลอันสมควรและต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

15.7 ในรายวิชาใดที่หลักสูตรมีข้อกำหนดว่าต้องเรียนรายวิชาอื่นก่อนหรือบุรพวิชา นิสิตต้องลงทะเบียนและสอบผ่านรายวิชาหรือบุรพวิชาที่กำหนดไว้ก่อน เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากคณบดีจึงจะมีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นได้

15.8 นิสิตที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติจะต้องลาพักการเรียนตามข้อ 20 มิฉะนั้นจะพ้นสภาพการเป็นนิสิต

15.9 คณะสามารถพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อควบคุมดูแลการลงทะเบียนเรียนของนิสิตให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้

15.10 วิธีและขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

16. การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

16.1 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต หมายถึง การลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิตรวมเข้าในจำนวนหน่วยกิตในภาคการศึกษา และจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตร ไม่บังคับให้นิสิตสอบและมีผลการเรียนเป็น AU

16.2 นิสิตจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้น และให้นิสิตระบุในการลงทะเบียนด้วยว่าเป็นการลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต

16.3 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตให้ลงในช่องผลการเรียนรายวิชาที่เรียนโดยไม่นับหน่วยกิตเฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น

16.4 มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้บุคคลภายนอกที่มิใช่นิสิตเข้าเรียนบางรายวิชาได้ แต่ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

17. การเพิ่ม หรือถอนรายวิชา

ให้นิสิตทำรายการผ่านระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยตามระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

18. การรับเงินคืนในรายวิชาที่ถอนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

19. การรักษาสภาพนิสิต

19.1 นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย และลงทะเบียนเรียนให้ต่อเนื่องทุกภาคการศึกษา พร้อมทั้งชำระเงินค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

19.2 การรักษาสภาพนิสิต โดยไม่ต้องลงทะเบียนเรียน สามารถทำได้ในกรณีต่อไปนี้

19.2.1 การลาพักการเรียน

19.2.2 ถูกสั่งพักการเรียน

19.2.3 นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนครบทุกรายวิชาตามหลักสูตรแล้วแต่ยังไม่ผ่านเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาอื่น ๆ เช่น ไม่ยื่นขอสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาหรือรอผลการศึกษา กรณีนี้ ต้องรักษาสภาพนิสิตและชำระค่าธรรมเนียมรักษาสภาพตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ ต้องคงสถานภาพนิสิตได้ไม่เกินระยะเวลาการศึกษาตามข้อ 4

19.3 นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนครบทุกรายวิชาตามหลักสูตรแล้ว แต่อยู่ระหว่างรอผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรืออื่น ๆ ตามเงื่อนไขที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งไม่ต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น ๆ เมื่อคณะแจ้งผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรืออื่น ๆ ตามเงื่อนไขที่หลักสูตรกำหนดไปยังกองทะเบียนและประมวลผลแล้วให้กองทะเบียนและประมวลผลบันทึกข้อมูลแล้วแต่กรณีในระบบทะเบียนของมหาวิทยาลัย โดยนิสิตไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมรักษาสภาพ

20. การลาพักการเรียน

20.1 นิสิตอาจยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนได้ ในกรณีต่อไปนี้

20.1.1 ถูกเกณฑ์หรือระดมพลเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

20.1.2 ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศหรือทุนอื่นใดที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

20.1.3 เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานเกินร้อยละ 20 ของเวลาเรียนทั้งหมดในภาคการศึกษานั้นตามคำสั่งแพทย์โดยมีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาลของทางราชการ

หรือสถานพยาบาลของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล ซึ่งเป็นของเอกชนที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

20.1.4 เมื่อนิสิตมีความจำเป็นส่วนตัว อาจยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนได้ถ้าได้ลงทะเบียนโดยสมบูรณ์ในมหาวิทยาลัยมาแล้วอย่างน้อยหนึ่งภาคการศึกษา

20.2 การลาพักการเรียน นิสิตต้องยื่นคำร้องภายในสัปดาห์ที่สามของภาคการศึกษาที่ลาพักการเรียน โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี ยกเว้นการลาพักการเรียนในกรณี ข้อ 20.1.1 ข้อ 20.1.2 และข้อ 20.1.3 ต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

20.3 การลาพักการเรียน ให้อนุมัติครั้งละไม่เกินหนึ่งภาคการศึกษา ถ้านิสิตยังมีความจำเป็นที่จะต้องขอลาพักการเรียนในภาคการศึกษาต่อไปให้นิสิตยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนใหม่

20.4 ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียน ให้นับระยะเวลาที่ลาพักการเรียนรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาด้วย

20.5 กรณีนิสิตถูกสั่งให้พักการเรียนตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยวินัยนิสิต กองทะเบียนและประมวลผลจะบันทึกการลาพักการเรียนในระบบทะเบียน

20.6 นิสิตที่ลาพักการเรียนต้องชำระค่าธรรมเนียมการลาพักการเรียนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดจึงจะถือว่าการลาพักการเรียนสมบูรณ์

21. การลาออก

นิสิตต้องยื่นคำร้องขอลาออกและหลักฐานการแสดงว่าไม่มีหนี้สินค้างชำระโดยผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากคณบดีที่นิสิตสังกัด การลาออกจะสมบูรณ์ให้ถือตามวันที่อนุมัติจากคณบดี

22. นิสิตต้องมีเวลาเรียนในรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชา จึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบ

23. ให้มีการวัดผลการศึกษาระหว่างภาคการศึกษาและปลายภาคการศึกษา

24. การประเมินผลการศึกษา ให้คณะกรรมการประจำคณะอนุมัติผลการศึกษาแต่ละรายวิชา

24.1 เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาให้มีการประเมินผลการศึกษาตามระดับคะแนนตัวอักษร ความหมาย และค่าคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนนตัวอักษร	ความหมาย	ค่าคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.0
B+	ดีมาก (Very Good)	3.5
B	ดี (Good)	3.0
C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	2.5
C	พอใช้ (Fair)	2.0

D+	อ่อน (Poor)	1.5
D	อ่อนมาก (Very Poor)	1.0
F	ตก (Failed)	0.0

24.2 ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินผลเป็นค่าระดับคะแนนตัวอักษรได้ ให้ประเมินผลโดยกำหนดตัวอักษร ดังนี้

ตัวอักษร	ความหมาย
S	ผลการประเมินผ่านเกณฑ์ (Satisfactory)
U	ผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ (Unsatisfactory)
I	ผลการประเมินยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
W	การถอนรายวิชา (Withdrawn)
AU	การเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)
R	ลงทะเบียนเรียนซ้ำแล้วผ่าน (Course Repeated Later)

24.3 การให้ระดับคะแนนตัวอักษร F ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

24.3.1 นิสิตถูกตัดสิทธิ์ไม่ให้เข้าสอบหรือขาดสอบปลายภาค

24.3.2 นิสิตทำผิดระเบียบการสอบ และได้รับการตัดสินโทษให้ได้ระดับคะแนนตัวอักษร F ตามระเบียบเกี่ยวกับการสอบประจำภาคที่มหาวิทยาลัยกำหนดหรือไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์หรือเงื่อนไขการประเมินตามเกณฑ์การวัดผลและการประเมินผลในแต่ละรายวิชา

24.3.3 นิสิตมีเวลาเรียนไม่ครบตามเกณฑ์ในข้อ 22

24.3.4 นิสิตทุจริตในการสอบ

24.3.5 นิสิตได้รับการให้ตัวอักษร I แต่มิได้ดำเนินการขอประเมินผล เพื่อแก้ตัวอักษร I ให้เสร็จสิ้นภายในสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไปที่นิสิตมีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียน

24.4 การให้ตัวอักษร S กระทำได้ในการประเมินรายวิชาเรียนที่ไม่นับหน่วยกิตและผลการเรียนในรายวิชานั้นผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

24.5 การให้ตัวอักษร U กระทำได้ในการประเมินรายวิชาเรียนที่ไม่นับหน่วยกิตและผลการเรียนรายวิชานั้นไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

24.6 การให้ตัวอักษร I ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

24.6.1 นิสิตมีเวลาเรียนครบตามเกณฑ์ในข้อ 22 แต่ไม่ได้สอบเพราะป่วยหรือเหตุสุดวิสัยและได้รับอนุมัติจากคณบดี

24.6.2 อาจารย์ผู้สอนและคณบดี เห็นสมควรให้รอผลการศึกษาเพราะนิสิตยังปฏิบัติงานซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษารายวิชานั้นไม่สมบูรณ์โดยมิใช่เป็นความผิดของนิสิต นิสิตที่ได้ตัวอักษร I จะต้องขอรับการประเมินผลเพื่อเปลี่ยนตัวอักษร I ให้เสร็จสิ้นภายในสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไปที่นิสิตมีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียน หากพ้นกำหนดดังกล่าว

มหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนตัวอักษร I เป็นระดับคะแนนตัวอักษร F โดยอัตโนมัติ เว้นแต่อธิการบดีอนุมัติให้ขยายเวลา เนื่องจากเหตุสุดวิสัยอันมิใช่เกิดจากการกระทำหรือร่วมกระทำของนิสิตผู้นั้น

การนับภาคการศึกษาที่นิสิตระบบปกติมีสิทธิ์ลงทะเบียนนั้น ให้นับเฉพาะภาคต้นและภาคปลายเท่านั้น

24.7 การให้ตัวอักษร W ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

24.7.1 นิสิตได้รับอนุมัติให้ถอนรายวิชานั้น

24.7.2 นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียนตามข้อ 20

24.7.3 นิสิตถูกสั่งพักการเรียนในภาคการศึกษานั้น

24.7.4 นิสิตได้รับอนุมัติจากคณบดีให้เปลี่ยนจากตัวอักษร I แล้วแต่การป่วยหรือเหตุอันสุดวิสัยยังไม่สิ้นสุด โดยมีหลักฐานที่เชื่อถือได้

24.8 การให้ตัวอักษร AU ในรายวิชาใดจะกระทำในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต ตามข้อ 16

24.9 การนับจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ให้นับจากรายวิชาที่มีระบบการให้คะแนนแบบระดับคะแนนตัวอักษร ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทนในรายวิชาใดให้นำจำนวนหน่วยกิตและค่าระดับคะแนนตัวอักษรที่ได้ไปใช้ในการคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยด้วย

24.10 การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมของนิสิตเพื่อให้ครบหลักสูตร ให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้เท่านั้น

24.11 ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยเฉพาะรายภาคการศึกษาให้คำนวณจากผลการเรียนของนิสิตในภาคการศึกษานั้น โดยนำผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนตัวอักษรของแต่ละรายวิชาเป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมของภาคการศึกษานั้น การคำนวณดังกล่าวให้ตั้งหารถึงทศนิยม 3 ตำแหน่ง และให้ปัดเศษเฉพาะทศนิยมตำแหน่ง ที่ 3 ที่มีค่าตั้งแต่ 5 ขึ้นไป เพื่อให้เหลือทศนิยม 2 ตำแหน่ง

24.12 ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมให้คำนวณจากผลการเรียนของนิสิตตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนถึงภาคการศึกษาสุดท้าย โดยนำผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนตัวอักษรของแต่ละรายวิชาที่เรียนทั้งหมดตามข้อ 24.9 เป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหมด การคำนวณดังกล่าวให้ตั้งหารถึงทศนิยม 3 ตำแหน่ง และให้ปัดเศษเฉพาะทศนิยมตำแหน่งที่ 3 ที่มีค่าตั้งแต่ 5 ขึ้นไปเพื่อให้เหลือทศนิยม 2 ตำแหน่ง

25. การลงทะเบียนเรียนซ้ำ หรือเรียนแทน

25.1 รายวิชาใดที่นิสิตสอบได้ระดับคะแนนตัวอักษร D หรือ D+ นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำได้ โดยได้รับอนุมัติจากคณบดี

25.2 รายวิชาเลือกที่นิสิตได้รับระดับคะแนนตัวอักษร F นิสิตจะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือจะเลือกเรียนรายวิชาอื่นที่มีลักษณะเนื้อหาคล้ายคลึงแทนกันได้ และรายวิชาเลือกเสรีนิสิตจะเลือกเรียนรายวิชาอื่นแทนได้ โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี

25.3 นิสิตที่สอบได้ระดับคะแนนตัวอักษร D+ D หรือ F ในรายวิชาใด เมื่อได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทนในรายวิชานั้น และได้รับคะแนนตัวอักษรสูงกว่าเดิม ผลการศึกษาในรายวิชาที่เคยได้รับค่าคะแนนตัวอักษร D+ D หรือ F จะถูกเปลี่ยนเป็นตัวอักษร R ในใบแสดงผลการศึกษา เมื่อนิสิตได้ลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทนในรายวิชานั้น

25.4 นิสิตที่ได้ผลการประเมินตัวอักษร U ในรายวิชาใด จะปรากฏตัวอักษร U ในใบแสดงผลการศึกษา นิสิตต้องลงทะเบียนซ้ำหรือเรียนแทนในรายวิชานั้นจนกว่าจะได้ผลการประเมินตัวอักษร S และตัวอักษร U จะถูกเปลี่ยนเป็นตัวอักษร R ในใบแสดงผลการศึกษา เมื่อนิสิตได้ลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทนในรายวิชานั้น

26. การจำแนกสภาพนิสิต

26.1 การจำแนกสภาพนิสิตจะกระทำเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาแต่ละภาค

26.2 นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาในภาคฤดูร้อนหรือภาคการศึกษาพิเศษให้ถือว่าเป็นภาคการศึกษาต่อเนื่องในการจำแนกสภาพนิสิต

27. การสอบให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยการสอบของนิสิต

28. การสำเร็จการศึกษา

28.1 ให้คณะกรรมการประจำคณะเป็นผู้รับรองการสำเร็จการศึกษา และวันที่สำเร็จการศึกษาให้ถือวันที่กองทะเบียนและประมวลผลส่งรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาให้คณะกรรมการประจำคณะพิจารณาอนุมัติ

28.2 คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

28.2.1 สอบผ่านทุกรายวิชาให้ครบถ้วนตามหลักสูตร รวมทั้งรายวิชาอื่นที่ลงทะเบียนเรียนและผ่านเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด

28.2.2 มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

28.2.3 ต้องมีเวลาเรียนครบตามหลักสูตรไม่น้อยกว่า 3 ปีการศึกษา หรือไม่น้อยกว่า 2 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรเทียบเข้าหรือไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา สำหรับกรณีเทียบโอนรายวิชา

28.2.4 ไม่มีพันธะหนี้สินใด ๆ กับมหาวิทยาลัย

28.2.5 ไม่อยู่ระหว่างการถูกสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคามว่าด้วยวินัยนิสิต

28.3 นิสิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษาใด ต้องยื่นความจำนงขอสำเร็จการศึกษาผ่านระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยภายในระยะเวลาสามสิบวันนับตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษานั้น และให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

29. การขอรับปริญญา

ผู้มีสิทธิ์ขอรับปริญญาต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

29.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามข้อ 28

29.2 เป็นผู้มีความประพฤติดี

29.3 ไม่มีพันธะหนี้สินใด ๆ กับมหาวิทยาลัย

30. การให้ปริญญา

มหาวิทยาลัยจะพิจารณาให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

30.1 ปริญญาบัณฑิต

นิสิตผู้มีสิทธิ์ได้รับปริญญาบัณฑิตต้องสอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามหลักสูตรและได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

30.2 ปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่งและเหรียญทอง

นิสิตผู้มีสิทธิ์ได้รับปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่งและเหรียญทอง ต้องเป็นผู้ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงสุดในกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาที่เข้าศึกษาในปีการศึกษาเดียวกันของแต่ละคณะ ทั้งนี้ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต้องไม่ต่ำกว่า 3.75 ขึ้นไป และไม่เคยสอบได้ระดับคะแนนตัวอักษร D หรือ D+ หรือ F หรือ U หรือ R ในรายวิชาใด กรณีที่ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมเท่ากัน ให้พิจารณาถึงทศนิยมตำแหน่งที่ 4 หากยังเท่ากันให้พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยสะสมในหมวดวิชาเฉพาะในรายวิชาบังคับหรือวิชาเอกของหลักสูตร

30.3 ปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

นิสิตผู้มีสิทธิ์ได้รับปริญญาบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.75 ขึ้นไป และไม่เคยสอบได้ระดับคะแนนตัวอักษร D หรือ D+ หรือ F หรือ U หรือ R ในรายวิชาใด

30.4 ปริญญาเกียรตินิยมอันดับสอง

นิสิตผู้มีสิทธิ์ได้รับปริญญาบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับสองต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.25 - 3.74 และไม่เคยสอบได้ระดับคะแนนตัวอักษร D หรือ D+ หรือ F หรือ U หรือ R ในรายวิชาใด

30.5 นิสิตทุกระบบที่ขอเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา หรือนิสิตที่ศึกษาในหลักสูตรเทียบเข้า หรือนิสิตที่โอนจากสถาบันการศึกษาอื่น หรือนิสิตที่ย้ายคณะเรียน/เปลี่ยนสาขาวิชา ไม่มีสิทธิ์ได้รับปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรืออันดับสอง

31. การให้เกียรติบัตรผู้มีผลการเรียนดี

มหาวิทยาลัยจะพิจารณาเสนอชื่อนิสิตที่สำเร็จการศึกษาและที่มีผลการเรียนดีต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย เพื่ออนุมัติให้เกียรติบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีผลการเรียนดี มีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

31.1 นิสิตผู้มีสิทธิ์ได้รับเกียรติบัตรผู้มีผลการเรียนดีเยี่ยมต้องสอบได้จำนวนหน่วยกิตครบหลักสูตรได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.75 ขึ้นไป

31.2 นิสิตผู้มีสิทธิ์ได้รับเกียรติบัตรผู้มีผลการเรียนดีต้องสอบได้จำนวนหน่วยกิตครบหลักสูตรได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.25 ขึ้นไป

31.3 นิสิตผู้มีสิทธิ์ได้รับเกียรติบัตรผู้มีผลการเรียนดีและเกียรติบัตรผู้มีผลการเรียนดีเยี่ยม ต้องไม่เป็นนิสิตที่ได้ปริญญาบัณฑิตเกียรตินิยม

32. การอนุมัติปริญญา

ให้มหาวิทยาลัยเสนอชื่อผู้สมควรได้รับปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่ออนุมัติ

มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ครอบคลุมการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการศึกษา จำนวนหน่วยกิตและระยะเวลาการศึกษา การรับเข้าเป็นนิสิต ประเภทนิสิตและสภาพนิสิต การลงทะเบียนเรียน การวัดและการประเมินผลการศึกษา การสำเร็จการศึกษา การขอรับปริญญา และการอนุมัติปริญญา ส่งผลให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา เป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองและพลโลก และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2537 และข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

รัตติกาล ทาโบราณ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์หลายตัวแปรของประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียน เพื่อจัดกลุ่มประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียน และสร้างสมการจำแนกกลุ่มประเทศ โดยใช้ข้อมูลทางด้านสถิติเชิงสังคมและเศรษฐกิจ จำนวน 46 ตัวแปร โดยมีตัวแปรด้านสถิติเชิงสังคม จำนวน 19 ตัวแปร และตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจ จำนวน 27 ตัวแปร ของประเทศสมาชิก 10 ประเทศ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ การวิเคราะห์การจัดกลุ่ม (Cluster Analysis) และการวิเคราะห์ดิสคริมิเนนท์ (Discriminant Analysis) ผลการวิจัยพบว่า สามารถจัดกลุ่มประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียนได้ 5 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มรายได้สูง สุขภาพดี

แต่มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศน้อย คือ ประเทศบูรไนดารุสซาลาม กลุ่มที่ 2 กลุ่มอัตราการเกิดและอัตราการตายสูง มีความรู้น้อยและรายได้น้อย ได้แก่ ประเทศกัมพูชา ประเทศลาว ประเทศพม่า กลุ่มที่ 3 กลุ่มเพื่อการเกษตร คือ ประเทศอินโดนีเซีย กลุ่มที่ 4 กลุ่มมีการขาดดุลงบประมาณของรัฐบาลและมีค่าใช้จ่ายทางด้านสุขภาพสูง ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศเวียดนาม และประเทศไทย และกลุ่มที่ 5 กลุ่มอายุยืนมีความรู้และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสูง แต่มีอัตราการเกิดน้อย คือประเทศสิงคโปร์ และเมื่อผู้วิจัยนำตัวแปรทั้ง 46 ตัว ไปวิเคราะห์ดิสคริมิแนนท์ ได้สมการจำแนกกลุ่มประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียนโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปร 2 วิธี คือ 1) วิธี Enter ได้สมการจำแนกกลุ่มประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียน จำนวน 5 สมการ สามารถทำนายกลุ่มได้ถูกต้อง 100 เปอร์เซ็นต์ 2) วิธี Stepwise ปรากฏว่าได้สมการจำแนกกลุ่มประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียน จำนวน 5 สมการ และสามารถทานายกลุ่มได้ถูกต้อง 100 เปอร์เซ็นต์ เช่นเดียวกัน

สมเกียรติ วัฒนะศิริชัยกุล (2553 : 64 - 67) ได้ศึกษาแผนยุทธศาสตร์ชาติเพื่อพัฒนาประเทศไทยก่อนเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ค.ศ. 2015 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์สถานะปัจจุบันและระบุช่องว่างเปรียบเทียบที่จะนำเศรษฐกิจและสังคมไทยสู่การเป็นผู้นำในประชมคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ส่วนใหญ่ยังขาดการรับรู้ในเรื่องการรวมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หัวใจหลักของแผนยุทธศาสตร์มุ่งเน้นสร้างเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งต้องอาศัยการพัฒนาคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาทุกด้าน แรงงานของไทยไม่มีปัญหาเรื่องทักษะของงาน แต่ประเด็นสำคัญที่จะนำไปสู่การแข่งขันในเวทีภูมิภาคและเวทีโลกได้ต้องพัฒนาผู้นำทุกระดับทุกสาขาวิชาชีพให้มีทักษะด้านการใช้ภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ โดยปฏิรูประบบการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย การรวมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภาครัฐควรประชาสัมพันธ์เชิงบวกให้ทุกภาคส่วนได้เห็นโอกาสในการพัฒนาธุรกิจเพื่อแข่งขัน รวมพลังและเน้นการมีส่วนร่วมและระดมสมองทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีทิศทางและเป้าหมายเดียวกัน บูรณาการศาสตร์ที่หลากหลายเพื่อจัดทำโครงการร่วมรัฐและเอกชน จัดตั้งกองทุนวิจัยและพัฒนาเพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่วางไว้ เร่งรัด พัฒนากฎหมายให้เอื้ออำนวยในการจัดตั้งบริษัทและการรวบรวมบริษัท ปรับระบบโครงสร้างภาษีให้สอดรับกับการไหลเลื่อนของประชาคมในภาคพื้นอาเซียนที่จะเกิดขึ้น มาตรการการเก็บภาษีทางตรงให้มากขึ้น เพื่อลดช่องว่างระหว่างคนจนและคนรวยในระยะยาว ลดหย่อนภาษีกรณีที่ภาคเอกชนลงทุนในงานวิจัยและพัฒนา ลดภาษีนิติบุคคลเพื่อจูงใจให้ภาคธุรกิจที่จะมีการขยายตัวมากกว่า 10 เท่า ให้เข้าระบบภาษีได้มากขึ้น ส่งผลให้รายได้ของรัฐได้มากขึ้น แผนยุทธศาสตร์ชาติได้ออกแบบมาเพื่อพัฒนาประเทศโดยได้มาจากการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันไปสู่จุดวางตัวที่เหมาะสม เพื่อสร้างโอกาสและความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และรวมพลังทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อร่วมกันสร้างเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ให้สังคมไทยมีความเจริญก้าวหน้า อยู่ร่วมกันกับประชาคมอาเซียนอย่างสันติสุข

จตุพล ยงศร (2554 : 145 - 149) ได้ศึกษานโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในประชาคมอาเซียน โดยใช้วิธีการศึกษาเปรียบเทียบเชิงสหวิทยาการของจอร์ช เบอร์เรเดน์ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษานโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในประชาคมอาเซียน โดยใช้วิธีการศึกษาเปรียบเทียบเชิงสหวิทยาการของจอร์ช เบอร์เรเดน์ ผลการวิจัยพบว่า นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในประชาคมอาเซียน มีจุดรวมคล้ายคลึงกัน 3 ประการ คือ 1) การขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง 2) การยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และ 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดรับกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี องค์ประกอบที่มีผลต่อระบบการศึกษาของประเทศในประชาคมอาเซียนที่ส่งผลทำให้ระบบการศึกษามีความแตกต่างกัน คือ การเคยเป็นประเทศในอาณานิคมของต่างชาติ ศาสนาประจำชาติ จำนวนประชากร ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) และอันดับอัตราเฉลี่ยการรู้หนังสือของประชากร ประเทศในประชาคมอาเซียนส่วนใหญ่มีระบอบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยคิดเป็นร้อยละ 60 ของประเทศในประชาคมอาเซียนทั้งหมด ซึ่งประเทศที่มีระบอบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยจะกำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เน้นในเรื่องการยกระดับมาตรฐานคุณภาพทางการศึกษาและการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการการศึกษา ส่วนประเทศที่มีระบอบการปกครองในระบอบอื่น ๆ จะเน้นการกำหนดในเรื่องความเสมอภาคการขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง และสภาพทางภูมิศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรม จำนวนประชากร และสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศในประชาคมอาเซียนมีความแตกต่างกัน ส่งผลให้นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีความแตกต่างกัน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรกรรม ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ประชากรยังมีความยากจน ประเทศในประชาคมอาเซียนส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลการปกครองที่เคยเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตก ยังมีรูปแบบวัฒนธรรมความเป็นอยู่ที่มีลักษณะเฉพาะของตนเอง ส่งผลให้การกำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษายังคงยึดติดแบบอย่างตามรูปแบบประเทศตะวันตก เช่น ระบบการศึกษา การรวมศูนย์อำนาจทางการศึกษาอยู่ที่ส่วนกลาง และหลักอุดมการณ์แห่งชาติ

อรวรรณ สีลวานิช (2554 : 37 - 40) ได้ศึกษาความพร้อมของนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบและประเมินระดับความรู้ของนักศึกษา คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เกี่ยวกับการข้อมูลพื้นฐานอาเซียน ศึกษาการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงานของประชาคมอาเซียน เพื่อสนองแนวทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความรู้ให้แก่นักศึกษาของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ โดยศึกษาจากเอกสาร ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล แนวคิดทฤษฎี ผลงานวิจัยและสารนิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร และมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.00 ซึ่งผลการศึกษาชี้ว่านักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ยังไม่ทราบเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี จากการสำรวจของกรมจัดหางานโดยกองวิจัยตลาดแรงงาน เรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในประชาคมอาเซียน : ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร จำนวน 736 คน ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 99.46 ยังไม่ทราบเรื่องการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในประชาคมอาเซียน มีเพียงร้อยละ 0.54 เท่านั้นที่มีความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลสำรวจที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ (ASEAN LABOUR) สำหรับการเตรียมตัวของนักเรียน นักศึกษาที่สามารถทำได้ คือ การใช้ภาษาอังกฤษสำหรับการสื่อสาร และการทำงาน รวมทั้งความรู้ด้านวิชาการในแขนงต่าง ๆ และสำหรับวิชาหลักที่ได้มีการตัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกัน 7 สาขา คือ วิศวกรรม การสำรวจ สถาปัตย์ แพทย์ พยาบาล และนักบัญชี เป็นสาขาที่ต้องมีพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มาก่อน ส่วนสาขาอื่น ๆ นั้นอยู่ระหว่างการพิจารณา ดังนั้น นักเรียน นักศึกษา ควรให้ความสนใจและวางพื้นฐานของตนเองให้ดี มีความพร้อม ที่จะหางานทำ ภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว เพราะไม่เพียงแต่ทำงานในประเทศเท่านั้น ยังสามารถหางานทำในต่างประเทศได้อีกด้วย

1. การปรับตัวและการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาตามส่วนของคำถาม จากการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับตัวของนักศึกษาและการเตรียมความพร้อม 5 ด้าน คือ การเปลี่ยนแปลงของระบบงาน ระเบียบในการทำงาน รายได้ ความหลากหลายของแรงงานอพยพ และการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา พบว่า ในด้านการเปลี่ยนแปลงระบบงาน

2. การเปลี่ยนแปลงของระบบงาน นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้วยว่าสามารถเรียนรู้และปฏิบัติตามมาตรฐานสากลได้ เช่น การตรงต่อเวลา การมีความรับผิดชอบ และการมีความเคารพ สามารถยอมรับคำติเตียน การก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจแห่งอาเซียน ให้มีความเสรีในการเคลื่อนย้ายแรงงาน และการใช้มาตรฐานสากลเพื่อใช้เป็นตัววัดระดับความรู้ความสามารถของแรงงานคิดเป็นร้อยละ 71.4 และเห็นด้วยปานกลางว่าตนเองจะสามารถทำงานได้โดยอิสระ ไม่ต้องมีหัวหน้ามาควบคุม คิดเป็นร้อยละ 46.0

3. ระเบียบในการทำงาน นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านระเบียบในการทำงานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยด้านเวลาทำงานในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการสร้างนิสัยแรงงานให้เป็นคนตรงต่อเวลามีความจำเป็นในการทำงาน ด้านสามารถปรับตัวให้เป็นผู้เปิดกว้างและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในระบบการทำงานเนื่องจากมีผู้ร่วมงานเป็นชาติอาเซียนด้านการทำงานที่มีผู้ร่วมงานเป็นชาติสมาชิกอาเซียนนั้นทำให้ระเบียบการทำงานควรมีการยืดหยุ่นและด้านการลดระยะเวลาทำงานลงเพื่อเพิ่มจำนวนคนทำงานให้มากขึ้น

4. รายได้ ค่าเฉลี่ยรวมของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยด้านรายได้ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยด้านรายได้ระดับมาก คือ ด้านได้รับความรู้เกี่ยวกับกับขยายตัวขอตลาดแรงงาน

ด้านการเปิดตลาดเสรีด้านแรงงาน เพราะจะได้รับสากล ด้านการเปิดตลาดเสรีด้านแรงงานและได้รับค่าจ้างในระดับเดียวกันกับทุนเชื้อชาติ เมื่ออยู่ในระดับหน้าที่เดียวกัน ถึงแม้จะต้องลดระดับเงินเดือนลง และด้านควรเพิ่มความรู้ความสามารถให้แก่ตนเอง เช่น ความรู้ภาษาที่สาม และค่าเฉลี่ยรวมด้านรายได้ระดับปานกลาง คือ ด้านการปรับระดับค่าจ้างเงินเดือนของแรงงานทักษะให้อยู่ในระดับสากล และด้านการเก็บภาษีในระดับสากล (สูงขึ้นตามเกณฑ์รัฐสวัสดิการ)

5. ความหลากหลายของแรงงานอพยพ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเรื่องความหลากหลายของแรงงานที่จะอพยพเข้าประเทศในระดับ โดยความหากหลายของแรงงานที่จะอพยพเข้าประเทศด้านความหลากหลายของแรงงาน จะทำให้เกิดการพัฒนาความสามารถของแรงงานมากขึ้น ด้านการปรับตัว ให้เข้ากับผู้ร่วมงานที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ภาษา และด้านวัฒนธรรม และผู้ร่วมงานที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ภาษา และวัฒนธรรม เป็นอุปสรรคในการทำงานกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในระดับปานกลาง

6. การเตรียมความพร้อมของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยรวมด้านการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยด้านการเตรียมพร้อมของนักศึกษาระดับมาก คือ ด้านการเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ ให้มีความเชี่ยวชาญการใช้คอมพิวเตอร์มากขึ้น และโดยมีค่าเฉลี่ยด้านการเตรียมพร้อมของนักศึกษาระดับปานกลาง คือ ด้านการเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะให้มีความเชียวชาญทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษมากขึ้น ด้านการเข้ารับการฝึกอบรบเพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการรวมตัวของประเทศสมาชิกอาเซียน มีความจำเป็นอย่างมาก และด้านการเตรียมความพร้อมที่จะเข้าแข่งขันในตลาดแรงงานระดับอาเซียนระดับอาเซียนโดยจากทัศนะเกี่ยวกับความตระหนักและการเตรียมความพร้อม สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยรวมของข้อมูลสรุปทัศนะเกี่ยวกับการปรับตัวและการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ โดยมีค่าเฉลี่ยระดับมากเกือบทุกด้าน คือ ด้านความเปลี่ยนแปลงของระบบงานด้านเวลาทำงาน ด้านรายได้ และด้านความหลากหลายของแรงงานที่จะอพยพเข้าประเทศและมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ด้านการเตรียมพร้อมของนักศึกษา

เอกราช อะมะวัลย์ (2554 : 75 - 76) ได้ศึกษาการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรมุ่งสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี 2558 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนช่างฝีมือทหารและเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรมุ่งสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 จากพัฒนาการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนมีแนวทาง คือ ด้านการพัฒนาองค์ความรู้ การพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาความร่วมมือของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรมุ่งสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 ซึ่งมีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนา

การศึกษาต่อการเข้าเป็นประชาคมอาเซียนประกอบด้วย ปัจจัยด้านความเข้าใจ ปัจจัยด้านศักยภาพบุคลากร ปัจจัยด้านคุณภาพมาตรฐาน และปัจจัยด้านการเปิดเสรีการศึกษา ในด้านปัจจัยด้านความเข้าใจเป็นการสร้างความตระหนักและการเตรียมความพร้อม เพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปัจจัยด้านศักยภาพบุคลากร เป็นการพัฒนาทักษะและความชำนาญที่เหมาะสมของบุคลากรโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเป็นประชาคมอาเซียน ปัจจัยด้านคุณภาพมาตรฐาน เพื่อสร้างความยอมรับในคุณสมบัติทางวิชาการและทักษะในฝีมือร่วมกันในอาเซียน ปัจจัยด้านการเปิดเสรีการศึกษาเป็นการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา การพัฒนาความสามารถ ประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพสำคัญต่าง ๆ ร่วมกันเพื่อรองรับการเปิดเสรีการศึกษา ควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงานจากปัจจัยดังกล่าวเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรของโรงเรียนช่างฝีมือทหารพบว่ามีข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการศึกษา ในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนช่างฝีมือทหารทั้งผู้บริหาร ครู อาจารย์ นักเรียนและสถานศึกษาให้ได้รับการพัฒนาเตรียมความพร้อมก้าวสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างสมบูรณ์ ดังนี้ ประการแรกในด้านการพัฒนาองค์ความรู้ เป็นความสำคัญลำดับแรกในการสร้างความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับเรื่องการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญของโรงเรียนช่างฝีมือทหารบุคลากรผู้บริหาร ครู อาจารย์ นักเรียนมีความเห็นสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันว่าจะต้องสร้างความรู้ความเข้าใจเสียก่อนเพื่อจะนำไปสู่การกำหนดนโยบายการบริหารและการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม ผู้วิจัยเห็นว่าโรงเรียนช่างฝีมือทหารเป็นโรงเรียนในระบบการทำงานของข้าราชการทหารที่ถูกปลูกฝังด้านการมีระเบียบวินัยการเคารพอาวุโส เคารพผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นและตามสายงาน ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บัญชาการโรงเรียน เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของโรงเรียนจะต้องมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้เพราะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนา การปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นระบบ เป็นการเปลี่ยนวัฒนธรรมของความเชื่อ ความคิดและการกระทำที่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายและอาศัย ภาวะการเป็นผู้นำผลักดันการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยเหนือทั้งด้านนโยบายและงบประมาณอย่างเพียงพอ ประการที่สองในด้านการพัฒนาบุคลากรที่ต้องปลูกฝังจิตสำนึกต่อวิชาชีพและส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของครู อาจารย์ ให้เท่าทัน ได้มาตรฐานสากล จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความเห็นสอดคล้องกันถึงการปรับปรุงพัฒนาศักยภาพของครู อาจารย์ให้มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปสู่ความเป็นมาตรฐาน ควรได้รับการส่งเสริมเพิ่มเติมความรู้ตลอดเวลา ผู้วิจัยเห็นว่าการสร้างแรงบันดาลใจกำลังใจและการได้รับการตอบแทนในความเจริญก้าวหน้าจากผลงานทางวิชาการและการประเมินเชิงประจักษ์ จะเป็นแรงกระตุ้นที่สำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรเพื่อการสร้างมาตรฐานความเป็นครูอาจารย์ให้ได้ในระดับสากล ประการที่สามในด้านการพัฒนาความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งในประเทศและในอาเซียนเพื่อส่งเสริมการพัฒนาความสามารถและประสบการณ์ร่วมกันผู้วิจัยเห็นว่าการสร้างความเข้มแข็งของโรงเรียนช่างฝีมือทหารเพื่อการก้าวสู่

ประชาคมอาเซียนมีความจำเป็นต่อการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาโดยรวม เช่น การพัฒนาอาจหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีคุณภาพระดับสากล การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีคุณภาพระดับสากล การพัฒนาวิชาการและการวิจัยสู่ความเป็นเลิศการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนช่างฝีมือทหารทั้งผู้บริหาร ครู อาจารย์ นักเรียน และสถานศึกษาให้ได้รับการพัฒนาเตรียมความพร้อมก้าวสู่ประชาคมอาเซียนจะต้องมีการพัฒนาในลักษณะของการเข้าสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน (ASEAN Population) คือ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ความเอื้ออาทรในประชาคมอาเซียน

เปรื่อง กิจรัตน์ภร (2554) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. 2558 เกี่ยวกับสถานภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่สัมพันธ์กับต่างประเทศ ความคิดเห็นของประชาคมมหาวิทยาลัยราชภัฏต่อการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2558 การเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปัญหาอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่ประชาคมอาเซียน พร้อมวิธีการแก้ปัญหา ข้อเสนอแนะจากประสบการณ์การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏ 40 แห่ง วิธีการรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ศึกษาข้อมูลเอกสารและผลการประชุมที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ด้านสถานภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่สัมพันธ์กับต่างประเทศประกอบด้วยหลักสูตรต่าง ๆ ที่เปิดให้นักศึกษาชาวต่างชาติเรียนมีปริญญาบัณฑิต 3 สาขาวิชา ปริญญาตรี 8 หลักสูตร 53 สาขาวิชา ปริญญาโท 4 หลักสูตร 8 สาขาวิชา ปริญญาเอก 1 หลักสูตร มีโครงการความร่วมมือกับต่างประเทศ 21 ประเทศ 172 โครงการ (อาเซียน 43 โครงการ) การสื่อสารภาษาต่างประเทศมีอาจารย์ที่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้จำนวนทั้งสิ้น 7,358 คน คิดเป็นร้อยละ 61.84 ของจำนวนอาจารย์ทั้งหมดภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนที่อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสามารถสื่อสารได้มีภาษาลาว เวียดนาม พม่า มลายู ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่อาจารย์ส่วนใหญ่สามารถสื่อสารได้ รองลงมาได้แก่ ภาษาลาว จีน และญี่ปุน ภาษาอื่นๆ ที่อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสามารถสื่อสารได้ คือ ฝรั่งเศส เยอรมัน เกาหลี รัสเซีย นอร์วิเจียน อิตาลี และสเปนมีนักศึกษาประเทศอาเซียน 628 คน เวียดนาม 397 คน กัมพูชา 76 คน ฟิลิปปินส์ 4 คน สิงคโปร์ 1 คน พม่า 58 คน ลาว 92 คน นักศึกษาต่างประเทศที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาจากประเทศจีน (2,339 คน)

ด้านความคิดเห็นของประชาคมมหาวิทยาลัยราชภัฏต่อการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2558 ประชาคมมหาวิทยาลัยราชภัฏเห็นด้วยกับเรื่องการเตรียมการด้านภาษาและวัฒนธรรมรวมทั้งองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนให้อาจารย์และนักศึกษา

การพัฒนาบุคลากรโดยฝึกอบรมภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลางในการสื่อสารการสร้างความเข้มแข็งและสามารถพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นที่ยอมรับ การเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ทั้งการพัฒนาหลักสูตร การประชุมเพื่อสร้างเครือข่ายและผนึกกาลังทางวิชาการและอื่น ๆ การพัฒนาบุคลากรทั้งอาจารย์และนักศึกษาการยกระดับมาตรฐานการศึกษาของอาเซียนสู่สากลและในระดับโลก รวมทั้งการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีต่อภาพเศรษฐกิจโดยรวม ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้เท่าเทียมกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ในประเทศอาเซี่ยน/ภูมิภาค

ด้านการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจัดทำวีดิทัศน์แนะนำอาเซียนแจกจ่ายให้สมาคมชาวราชภัฏ นำข้อมูลจากการสำรวจผลการเตรียมความพร้อมในช่วงเวลาที่ผ่านมามาใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาพร้อมทั้งร่วมกันแก้ปัญหา จัดทำโครงการพัฒนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกในประเทศไทย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ร่วมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ด้วยการอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา วิจัย การจัดการเรียนการสอนและประสบการณ์ด้านต่างประเทศ จัดให้อธิการบดีและผู้บริหารได้ทำวิจัย และเรียนรู้การเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศต่าง ๆ กับมหาวิทยาลัยในประเทศสมาชิกอาเซียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เจรจาความร่วมมือในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นำทางการศึกษา และผู้บริหารมหาวิทยาลัยของประเทศสมาชิกอาเซียน เตรียมการนำผลการวิจัย การศึกษาดูงาน และผลการเจรจาความร่วมมือไปสู่การปฏิบัติโดยใช้กระบวนการเครือข่ายที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งเตรียมความพร้อม สรุป 5 เรื่องสำคัญ คือ การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมอาคารสถานที่ การพัฒนาหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร (ผู้บริหารอาจารย์ เจ้าหน้าที่) การพัฒนานักศึกษา และการพัฒนาศูนย์ หน่วยงานให้บริการด้านภาษา

ด้านปัญหาอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมที่พบระหว่างการเตรียมความพร้อมที่ผ่านมางบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย อาจารย์ชาวต่างประเทศไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษามีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารน้อย ประชาคมของมหาวิทยาลัยยังไม่มีความคุ้นเคยกับการดำเนินกิจกรรมร่วมกับต่างประเทศ การขาดอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาของประเทศอาเซียนผู้มีความรู้ความสามารถในบริบทของอาเซียนมีจำนวนไม่มากการแก้ปัญหาที่ได้ดำเนินการผ่านมาการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้คณาจารย์ได้กู้ยืมเป็นทุนศึกษาต่อ การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น การจัดอบรมทางภาษา การส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ การศึกษาดูงานต่างประเทศ การจัดให้ผู้บริหาร พนักงาน นักศึกษาทำกิจกรรมร่วมกับสถาบันการศึกษา/ศึกษาดูงาน ณ ประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น

ด้านข้อเสนอแนะจากประสบการณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏควรเพิ่มการสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษ และสร้างเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรตามความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัย ควรมีการแลกเปลี่ยนกลยุทธ์การพัฒนาบุคลากร นักศึกษาและทรัพยากร ควรมีกระบวนการพัฒนาและจัดงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และสร้างครือข่ายเพื่อระดมสรรพกำลังความร่วมมือในการพัฒนาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ควรร่วมลงขันเงินวิจัยและจัดทาวิจัยร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในประเทศอาเซียน ควรศึกษาดูงาน และประชุมร่วมกับมหาวิทยาลัยเครือข่ายต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำงานร่วมกันในโครงการต่างๆ

สุบิน ยุระรัช และคณะ (2554 : 1-12) ได้ศึกษาความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสม เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ข้อ คือ 1) เพื่อสำรวจอาชีพและคุณลักษณะของบัณฑิตที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวัง 2) เพื่อสำรวจความพร้อมของสถาบันเอกชนในประเทศไทยในการพัฒนาบัณฑิตเพื่อรองรับการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ 3) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบัณฑิตและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการผลิตและพัฒนาบัณฑิตให้ตอบสนองต่อการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 55 แห่ง ที่มาจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 68 แห่ง (ร้อยละ 80.88) มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวน 55 คน และผู้แทนสถานทูตในประเทศกลุ่มอาเซียน จำนวน 5 คน จาก 5 ประเทศ เครื่องมือวิจัยมี 3 ประเภท ได้แก่ 1) แบบบันทึกการสังเคราะห์เอกสาร 2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และ 3) แบบสอบถาม โดยมีระยะเวลาการดำเนินการวิจัย 9 เดือน คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) อาชีพที่ประชาคมอาเซียนคาดหวัง มีจำนวน 16 สาขาอาชีพ ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล นักสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ ผู้เชี่ยวชาญด้านการประมง นักเทคโนโลยีการอาหาร วิศวกร สถาปนิก ผู้ประกอบอาชีพด้านการบริการท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ พนักงานโรงแรม/ร้านอาหาร/นักบัญชี/นักธุรกิจ/นักลงทุน/เจ้าของกิจการ นักกฎหมาย ทนายความ และนักสิทธิมนุษยชน ส่วนคุณลักษณะของบัณฑิตที่ประชาคมอาเซียนคาดหวัง มีจำนวน 3 ด้าน 26 คุณลักษณะ ได้แก่ ด้านพุทธพิสัย 12 คุณลักษณะ ด้านจิตพิสัย จำนวน 8 คุณลักษณะ ด้านทักษะพิสัย จำนวน 6 คุณลักษณะ 2) สถาบันอุดมการณ์ศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยมีความพร้อมร้อยละ 49.48 ในการพัฒนาบัณฑิตประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ได้แก่ 1) ด้านอาชีพ มีความพร้อมร้อยละ 30.91 2) ด้านคุณลักษณะของบัณฑิตมีความพร้อมร้อยละ 64.34 จำแนกเป็นด้านพุทธพิสัย ร้อยละ 61.82 ด้านจิตพิสัย ร้อยละ 58.86 ด้านทักษะพิสัย ร้อยละ 76.67 และ 3) ด้านกิจกรรมการผลิตและพัฒนาคุณภาพ

บัณฑิตมีความพร้อมร้อยละ 53.20 จำแนกเป็นด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ร้อยละ 59.40 ด้านหลักสูตร ร้อยละ 54.60 ด้านการเรียนการสอน ร้อยละ 52.60 ด้านอาจารย์และบุคลากร ร้อยละ 51.80 และด้านการแนะแนวอาชีพและการทำงานในกลุ่มประเทศอาเซียน ร้อยละ 48 3) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิต มี 3 ด้าน โดยเรียงอันดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ความต้องการจำเป็นด้านอาชีพ 2) ความต้องการจำเป็นด้านกิจกรรมการผลิตและพัฒนาคุณภาพบัณฑิต และ 3) ความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะของบัณฑิต คณะผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในการผลิตและพัฒนาบัณฑิตให้ตอบสนองต่อการเปิดเสรีของประชาคมอาเซียน มีจำนวน 9 ข้อ คือ 1) เปิดหลักสูตรใหม่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 16 สาขาที่ประชาคมอาเซียนต้องการ 2) กำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้ได้ครบทุกสาขาอาชีพที่ประชาคมอาเซียนต้องการ โดยในระยะแรกควรให้ความสำคัญกับวิชาชีพที่มีความจำเป็นมากที่สุดก่อน 3) การกำหนดคุณลักษณะทั่วไปและคุณลักษณะเฉพาะของบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรนำคุณลักษณะของบัณฑิตที่ประชาคมอาเซียนคาดหวังพิจารณาร่วมด้วย 4) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นความต้องการจำเป็นมากที่สุดก่อนคือ ด้านจิตพิสัย ด้านพุทธพิสัย และด้านทักษะพิสัย ตามลำดับ 5) จัดทำหรือปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพบัณฑิตได้ทันทีให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาคมอาเซียน 6) ปรับนโยบายด้านการผลิตและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของสถาบัน โดยเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาให้บัณฑิตได้ไปทำงานในกลุ่มประเทศอาเซียนอาเซียน + 3 อาเซียน + 6 ให้มากขึ้น 7) ควรส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนดำเนินโครงการหรือกิจกรรมการผลิตและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนให้มากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งความจำเป็นต้องการอันดับแรกในแต่ละด้าน เช่น การแนะแนวอาชีพและการทำงานต่างประเทศ จัดให้มีศูนย์ให้คำปรึกษาด้านวิชาการและการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพในประเทศกลุ่มอาเซียน 8) ในระยะเริ่มแรก พ.ศ. 2555 - 2556 ควรดำเนินการเร่งด่วนก่อน เช่น การให้ข้อมูลนักศึกษาเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนผู้ได้รับใบรับรองมาตรฐานวิชาชีพแห่งอาเซียน การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกอบรม หรือการฝึกงานในระดับอุดมศึกษา องค์กรหรือหน่วยงานหรือสถานประกอบการในกลุ่มประเทศอาเซียน และ 9) ควรติดตามประเมินผลการดำเนินงานและส่งเสริมให้มีการจัดโครงการหรือกิจกรรมที่ผลิตและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตที่ยังไม่ได้ดำเนินการให้ครบถ้วน เช่น การเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยกับสถาบันการศึกษาอื่นในประเทศกลุ่มอาเซียน (Credit Transfer) การจัดให้มีการทดสอบความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นของอาเซียนก่อนสำเร็จการศึกษา (Exit Exam) ได้แก่ การใช้ภาษาอังกฤษ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดให้มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาไปศึกษาดูงาน หรือร่วมโครงการแลกเปลี่ยนระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในประเทศกลุ่มอาเซียน

นันทนา คชเสนี (2554 : 101) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมการผลิตกำลังคนสู่การเป็นประชาคมอาเซียนและทัศนคติและการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยสำรวจจากจำนวนนักศึกษา 21,701 คน จากมหาวิทยาลัยชั้นนำในประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ระบุว่าประเทศไทยมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียนอยู่อันดับสุดท้าย แสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องการเร่งให้การศึกษาคนของเรา เพื่อเตรียมความพร้อมในปี 2558 ที่ประเทศไทยจะก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558 จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีใน 7 สาขาอาชีพ คือ ได้แก่ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี หากไม่ได้เตรียมความพร้อมให้แก่บัณฑิตไทย เกรงว่าอาจจะไม่สามารถแข่งขันได้ หมายความว่าโอกาสในการทำงานใน 7 อาชีพก็จะมีคู่แข่งเพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน จึงจำเป็นที่สถาบันการศึกษาต่างๆ จะต้องพัฒนาบุคลากรและบัณฑิตเพื่อการนี้

ปาจารีย์ รุจิแสวง (2555 : 25 - 27) ได้ศึกษาการเตรียมตัวด้านการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษานักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมตัวด้านการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยจำแนกตามปัจจัยด้านทัศนะคติส่วนบุคคลพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยด้านทัศนคติส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการเตรียมตัวด้านการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นำความรู้เพื่อเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่ AEC เพิ่มช่องทางและเพิ่มโอกาสในการทำงาน รองลงมา คือ เพื่อช่วยในการตัดสินใจในการเลือกทางด้านการศึกษาต่าง ๆ มากขึ้น และสามารถนำความรู้ที่เตรียมตัวเพื่อเข้าสู่การศึกษาเพื่อเข้า AEC เป็นตัวช่วยในการตัดสินใจในเรื่องการศึกษาต่อ ส่วนปัจจัยด้านสังคมพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ คณะมีการให้ข้อมูลด้าน AEC มาก ส่งผลให้เกิดความสนใจด้านการเตรียมตัวเข้าสู่การศึกษาเพื่อเข้าสู่ AEC รองลงมา คือ สื่อสารธารณะมีการเสนอข่าวมากขึ้นส่งผลต่อการเตรียมตัวเข้าสู่การศึกษาเพื่อเข้าสู่ AEC และมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญต่อการเข้าสู่ AEC ระดับการเตรียมตัวโดยรวมด้านการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่จะเกิดขึ้นในปี 2558 ซึ่งเหลือเวลาอีกไม่นาน นักศึกษาควรจะมีความกระตือรือร้นหรือความสนใจที่จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้มากที่สุด เพื่อความก้าวหน้าทางการศึกษาของตนเอง และพัฒนาระดับการศึกษาของประเทศไทยให้มีศักยภาพสูงขึ้นเพื่อแข่งขันกับนานาประเทศในอาเซียน โดยจะต้องมีการสนับสนุนการเตรียมตัวและมีกิจกรรมต่าง ๆ มาส่งเสริมและกระตุ้นจากคณะที่ศึกษาและจากมหาวิทยาลัย

ศรีวิการ์ เมฆธวัธชัยกุล (2555 : เว็บไซต์) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาของประเทศในอาเซียน ดังนี้

ประเทศสิงคโปร์ กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาในทุกระดับเพื่อพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อก้าวสู่การเป็นผู้นำแห่งอาเซียนด้านศูนย์กลางการศึกษาระดับมาตรฐานโลก มีเป้าหมายให้นักเรียนและนักศึกษาจากประเทศต่างๆ เข้าศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษาจำนวนประมาณ 66,000 คน ภายในปี ค.ศ. 2555

ประเทศฟิลิปปินส์ให้ความสำคัญต่อการลงทุนทางการศึกษา สนับสนุน การศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ การสร้างทักษะความเชี่ยวชาญทางคณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร การจัดการศึกษานอกระบบ และการฝึกอบรมด้านเทคนิคและวิชาชีพ

ประเทศมาเลเซีย เน้นการพัฒนาระบบการศึกษาที่มีคุณภาพโดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ เปิดโอกาสในการพัฒนาความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคล เน้นการผลิตกาลังคนให้มีความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยี มีทักษะการคิด

ประเทศบรูไนดารุสซาลาม ปรับระบบการศึกษา ภายใต้นโยบาย SPN21 (National System of Education for 21 Century) ให้ความสำคัญต่อการลงทุนการศึกษาและการพัฒนาด้านโครงสร้าง ICT เพื่อสร้างคนให้มีความรู้และมีทักษะฝีมือ

ประเทศอินโดนีเซีย จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ เน้นการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของบุคลากรการศึกษา การพัฒนาครู สถาบันการศึกษา การเสริมสร้างศักยภาพผู้บริหารโรงเรียน

สปป. ลาว ให้ความสำคัญกับการเป็นประชาคมอาเซียนมีการจัดตั้งศูนย์อาเซียนศึกษาในทุกแขวง

กัมพูชา มีการพัฒนาการศึกษาภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นการกระจายโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่สากล

เวียดนามให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคน และการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ประเทศไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่11 เน้นการเตรียมและปรับตัวสู่บริบทโลกและภูมิภาค สร้างความร่วมมือแบบหุ้นส่วนการพัฒนาเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม

โดยในส่วนของอาเซียน เน้นการสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้วยการพัฒนาบุคลากร และเสริมสร้างสถาบันการศึกษาให้มีมาตรฐาน การสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้ระบุไว้โดยละเอียดในยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในภูมิภาค ความว่า “สร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยผลักดันให้ไทยมีบทบาทนาที่สร้างสรรค์ในเวทีระหว่างประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะต้องมีการตรียมการ ได้แก่ “เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ตลอดจนการยกระดับทักษะฝีมือแรงงานและทักษะด้านภาษาเพื่อเตรียมความพร้อมของแรงงานไทยเข้าสู่ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียนโดยไทยมีบทบาทนาในอาเซียนร่วมกับประเทศอื่นที่มีศักยภาพ” ซึ่งสอดคล้องต่อการศึกษาของข้าพเจ้า คือ

ในกลุ่มสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศต่างให้ความสำคัญต่อการการเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาเป็นอันดับหนึ่งเพราะถือว่าการศึกษาเป็นรากฐานของความเจริญ

ศศิธารา พิชัยชาญณรงค์ (2555 : เว็บไซต์) กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการภายใน ปี 2555 - 2558 เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ดังนี้

1. การให้ความสำคัญกับการศึกษา โดยรณรงค์ให้ประชากรทุกคนอ่านออกเขียนได้ ลดอัตราการไม่รู้หนังสือ เปิดโอกาสอย่างเท่าเทียม ซึ่งขณะนี้ ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 4 ในกลุ่มประเทศอาเซียน ที่มีอัตราประชากรรู้หนังสือร้อยละ 93.5 และมีเพียงร้อยละ 6.5 ของประชากรวัยเรียนที่ไม่รู้หนังสือโดยกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนทางไกล การศึกษานอกระบบการเรียนจากศูนย์การเรียนชุมชน (Community Learning Centres-CLCs) ทั้งนี้ ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากกลุ่มประเทศเสริมการพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่าน CLCs รวมทั้งมีความเชื่อมโยงกับศูนย์การเรียนชุมชนในประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นด้วย นอกจากนี้ ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดทาหลักสูตรมาตรฐานอาเซียน (ASEAN Curriculum) สาหรับช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 - ป.6) ช่วงชั้นที่ 2 (ม.1 - ม.3) และช่วงชั้นที่ 3 (ม.4 - ม.6) โดยกำหนดใน 7 สาขาวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ พลศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ จริยศึกษา ศิลปะ และอัตลักษณ์ของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค เพื่อจัดทำรายละเอียดหลักสูตรอาเซียนในเดือนกันยายน 2555

2. การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยส่งเสริมการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียน การพัฒนาครูซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งประเทศไทยมีเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนาครูกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

3. การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม โดยเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมภายในประเทศ พัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อเป็นกลไกและเครื่องมือในการพัฒนากาลังคนที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษาภาคเอกชนและสถาบันเฉพาะทาง

4. การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในสาระวิชาและระดับชั้นต่างๆ ทั้งในรูปแบบ On-line และ/หรือ Off-line กำหนดสมรรถนะผู้เรียนในด้าน ICT ในแต่ละระดับการศึกษา พัฒนายกระดับสถาบันการศึกษาให้มีความสามารถเฉพาะทางด้าน ICT เพื่อผลิตบุคลากรด้าน ICT ให้มีทักษะ

ความเชี่ยวชาญสูง สร้างแรงจูงใจเพื่อเพิ่มศักยภาพแรงงานในการเข้าฝึกอบรม และสอบมาตรฐานวิชาชีพด้าน ICT ที่มีการกำหนดไว้ในระดับสากล พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง

5. การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ นักวิทยาศาสตร์และบุคลากรทางด้านวิชาชีพทางด้านการวิจัยที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งสร้างเครือข่ายการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของข้าพเจ้า คือ ให้ความสำคัญในการพัฒนาใน 5 ด้าน ได้แก่ การให้ความสำคัญกับการศึกษา การลงทุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์ ซึ่งทั้งหมดคือกระบวนการที่จะเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 67 - 77) ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการเปิดปิดภาคเรียนในกลุ่มประเทศอาเซียนและในภูมิภาคต่าง ๆ 2) วิเคราะห์ข้อดี - ข้อเสีย ปัญหา - อุปสรรค และผลกระทบที่เกิดขึ้น และ 3) ศึกษาการเตรียมความพร้อม ความสนใจ และข้อเสนอแนะจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้วิธีการศึกษาเอกสาร การสำรวจความคิดเห็น และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร นักวิชาการ ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้ใช้บัณฑิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การเปิดภาคเรียนของมหาวิทยาลัยในประเทศกลุ่มทวีปอเมริกา ส่วนใหญ่จะเปิดภาคเรียนแรกในเดือนกันยายนและภาคเรียนที่สองกลางเดือนมกราคม ในทวีปยุโรปจะเปิดเรียนแรกช้ากว่าเล็กน้อย ขณะที่ประเทศในทวีปเอเชียและอาเซียนมีความหลากหลายและแตกต่างกัน 2) การเลื่อนเปิดภาคเรียนมีประโยชน์หรือข้อดี ได้แก่ ความเป็นสากลสอดคล้องกับประชาคมอาเซียน การจัดกิจกรรมทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนอาจารย์หรือนักศึกษา แต่อาจมีข้อเสียหรือปัญหาอุปสรรค ได้แก่ สภาพอากาศช่วงฤดูร้อนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน ต้องใช้เครื่องปรับอากาศและเสียค่าไฟฟ้ามากกว่าปกติ รวมทั้งการฝึกงานหรือการฝึกสอนของนิสิตนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต และการวิจัยทางเกษตร 3) สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่มีการเตรียมความพร้อมหรือดำเนินการใด ๆ แต่บางสถาบันได้ดำเนินการ เช่น การเลื่อนเวลาการเปิดภาคเรียนให้ช้าลง การประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรและนักศึกษาได้ทราบ ข้อเสนอแนะรัฐบาลควรกำหนดเวลาในการเปิดปิดภาคเรียนให้สอดคล้องกันทั้งระบบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ปกครองและนักเรียนได้ทราบ เพื่อจะได้วางแผนการดำเนินชีวิตให้เกิดประโยชน์มากที่สุด จากการศึกษาผลกระทบของการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย มีรายละเอียดสำคัญ ดังนี้ (บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ. 2556 : ค - ญ)

การเปิดปิดภาคเรียนของประเทศในภูมิภาคต่างๆ

การเปิดภาคเรียนการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศในกลุ่มทวีปยุโรปและทวีปอเมริกาจะมีการเปิดปิดภาคเรียนแตกต่างกันเล็กน้อย โดยมหาวิทยาลัยในทวีปอเมริกาส่วนใหญ่จะเปิดภาคเรียนแรกในเดือนกันยายนของทุกปี ขณะที่มหาวิทยาลัยในทวีปยุโรปจะเปิดเรียนแรกช้ากว่าในทวีปอเมริกาเล็กน้อย โดยเปิดเรียนในปลายเดือนกันยายนถึงต้นเดือนตุลาคม และปิดภาคเรียนแรกราวกลางเดือนธันวาคม ส่วนภาคเรียนที่สองเปิดเรียนกลางเดือนมกราคมไปจนถึงกลางเดือนมีนาคมก่อนที่จะมีการเปิดภาคเรียนที่สามหรือภาคเรียนฤดูร้อนปลายเดือนเมษายน ในขณะที่ประเทศออสเตรเลีย จัดระบบการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 4 ภาคเรียน ซึ่งภาคเรียนแรกเปิดในเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม ภาคเรียนที่สองเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน ภาคเรียนที่สามเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน และภาคเรียนที่สี่เดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม ในส่วนการเปิดปิดภาคเรียนของมหาวิทยาลัยในประเทศแถบทวีปเอเชียและอาเซียนมีความหลากหลายและแตกต่างกัน ดังนี้

1. ประเทศญี่ปุ่น เปิดภาคเรียนแรกในเดือนเมษายนถึงเดือนกรกฎาคม และเปิดภาคเรียนที่สองในเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์

2. ประเทศจีน ไต้หวัน เกาหลีใต้ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม เปิดภาคเรียนแรกในเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคม และเปิดภาคเรียนที่สองในเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน

3. ประเทศกัมพูชาและลาว เปิดภาคเรียนแรกในเดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคม และเปิดภาคเรียนที่สองในเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนกรกฎาคม

4. ประเทศสิงคโปร์และบรูไน เปิดภาคเรียนแรกในเดือนสิงหาคมถึงเดือนธันวาคม และเปิดภาคเรียนที่สองในเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม

5. ประเทศเมียนร์ม่า เปิดภาคเรียนแรกในเดือนกรกฎาคมถึงเดือนพฤศจิกายน และเปิดภาคเรียนที่สองในเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน

6. ประเทศไทยและฟิลิปปินส์ เปิดภาคเรียนแรกในเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม และเปิดภาคเรียนที่สองในเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมีนาคม

ในส่วนของการเปิดปิดภาคเรียนของการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานในประเทศสหรัฐอเมริกาอังกฤษ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น จีน ไต้หวัน และเกาหลีใต้ จะเปิดปิดภาคเรียนใกล้เคียงหรือตรงกับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะปิดเทอมประมาณ 1 - 2 เดือนก่อนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เช่นเดียวกับประเทศในกลุ่มอาเซียน ได้แก่ อินโดนีเซีย เวียดนาม กัมพูชา ลาว ฟิลิปปินส์ และไทย ยกเว้นประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และบรูไน แต่ในปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยของไทยทั้งหมดจะเปิดเรียนในภาคแรกเดือนสิงหาคมถึงเดือนธันวาคมและภาคเรียนที่สองเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม ทำให้การศึกษาขั้นพื้นฐานเปิดเรียนภาคเรียนแรกเร็วกว่าระดับอุดมศึกษาประมาณ 3 เดือน และนักเรียนระดับ

มัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สำเร็จการศึกษาในเดือนมีนาคม จะมีเวลาว่างประมาณ 4 เดือน ก่อนเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย ซึ่งประเทศต่างๆ ในกลุ่มอาเซียนมีการเปิดปิดภาคเรียน ดังนี้

1. ประเทศมาเลเซีย เปิดภาคเรียนแรกในเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม และเปิดภาคเรียนที่สองในเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม

2. ประเทศอินโดนีเซีย เปิดภาคเรียนตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงเดือนมิถุนายน โดยกำหนดระยะเวลาในการเรียนประมาณ 11 เดือน และหยุดเรียนในเดือนธันวาคม ประมาณ 1 เดือน

3. ประเทศเวียดนาม เปิดภาคเรียนแรกในเดือนกันยายนถึงเดือนมกราคม และเปิดภาคเรียนที่สองในเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมิถุนายน

4. ประเทศกัมพูชา เปิดภาคเรียนแรกในเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ และเปิดภาคเรียนที่สองในเดือนมีนาคมถึงเดือนมิถุนายน

5. ประเทศลาว เปิดภาคเรียนแรกในเดือนสิงหาคมถึงเดือนธันวาคม และเปิดภาคเรียนที่สองในเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน

6. ประเทศสิงคโปร์และบรูไน ได้จัดระบบการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 4 ภาคเรียน ซึ่งภาคเรียนแรกเปิดในเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม ภาคเรียนที่สองเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม และเปิดภาคเรียนที่สามเดือนถึงกรกฎาคมเดือนกันยายน และภาคเรียนที่สี่เดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน

7. ประเทศเมียนม่าร์ เปิดภาคเรียนแรกในเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม และเปิดภาคเรียนที่สองในเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมีนาคม

8. ประเทศฟิลิปปินส์ เปิดภาคเรียนตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนมีนาคม โดยกำหนดระยะเวลาในการเรียนประมาณ 10 เดือน และหยุดเรียนในช่วงปีใหม่และในเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม ประมาณ 2 เดือน

อย่างไรก็ดี หากพิจารณาปริมาณของฝนที่ตกในรอบ 12 เดือนของกลุ่มประเทศอาเซียน พบว่า ประเทศที่มีการเปิดภาคเรียนตรงกับช่วงเดือนที่มีปริมาณฝนตกมาก ได้แก่ ฟิลิปปินส์ กัมพูชา บรูไน เวียดนาม เมียนม่าร์ ส่วนประเทศที่ปิดภาคเรียนในช่วงเดือนที่มีปริมาณฝนตกมาก ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ลาว ไทย และหากพิจารณาอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ 12 เดือน พบว่า ในช่วงเดือนเมษายนทุกประเทศในกลุ่มอาเซียนจะมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงที่สุด ซึ่งประเทศที่มีการเปิดภาคเรียนในช่วงเดือนนี้ ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนามกัมพูชา ลาว สิงคโปร์ บรูไน ส่วนประเทศที่ปิดภาคเรียนในช่วงเดือนนี้ ได้แก่ เมียนม่าร์ ฟิลิปปินส์ และไทย

นอกจากนี้ การเลื่อนเปิดปิดภาคเรียนตามกลุ่มประเทศอาเซียนไม่น่าจะมีผลกระทบต่อกำลังแรงงานในตลาดแรงงานของประเทศไทย โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการว่างงานของผู้ที่ไม่เคยทำงานกับผู้เคยทำงานมาก่อน พบว่า ผู้ว่างงานที่เคยทำงานมาก่อนมีจำนวน

มากกว่าผู้ว่างงานที่ไม่เคยทำงานในทุกๆ ช่วงเดือน และเป็นที่น่าสังเกตว่าการว่างงานของผู้ที่ไม่เคยทำงานมาก่อนจะมีจำนวนมากที่สุดในเดือนเมษายน ซึ่งนับเป็นช่วงที่สอดคล้องกับมีการสำเร็จการศึกษาของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา และการว่างงานดังกล่าวจะลดลงเรื่อยๆ ไปจนถึงสิ้นปีหรือเดือนธันวาคมซึ่งการเปิดปิดภาคเรียนของสถาบันอุดมศึกษาจะมีความสอดคล้องกับการว่างงานของแรงงานที่เข้าสู่ตลาดแรงงานใหม่ แต่ไม่น่าจะมีผลกระทบต่อตลาดแรงงานในภาพรวม เนื่องจากการว่างงานของผู้ที่เคยทำงานมาก่อนมีจำนวนมากกว่าแรงงานจบใหม่ โดยเดือนที่มีการว่างงานเฉลี่ยของผู้ที่เคยทำงานมาก่อนน้อยที่สุด คือ เดือนกรกฎาคม จำนวนผู้ว่างงานที่เคยทำงานมาก่อนก็มีจำนวนมากกว่าการว่างงานของผู้ไม่เคยทำงานราว 7 หมื่นคน นอกจากนี้แรงงานจบใหม่มีการว่างงานเฉลี่ยไม่ถึง 200,000 คนต่อเดือน ซึ่งจำนวนน้อยกว่าและสามารถชดเชยด้วยแรงงานที่เคยทำงานแล้วที่มีสัดส่วนที่สูงกว่าทุกๆ เดือน

ข้อดี - ข้อเสีย ปัญหา - อุปสรรคจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษา

นักวิชาการและผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการเลื่อนเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษา โดยนักวิชาการเห็นด้วยกับการเลื่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ร้อยละ 50.8 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 29.4 รู้สึกเฉยๆ ร้อยละ 19.8 และเห็นด้วยกับการเลื่อนเปิดภาคเรียนที่ 2 ร้อยละ 44.9 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 36.9 และรู้สึกเฉยๆ ร้อยละ 18.2 ซึ่งนักวิชาการที่เห็นด้วยคิดว่ามีประโยชน์หรือข้อดี คือ ความเป็นสากลสอดคล้องกับประชาคมอาเซียนมากที่สุด รองลงมา คือ มีประโยชน์ในการจัดกิจกรรมทางวิชาการหรือการแลกเปลี่ยนอาจารย์หรือนักศึกษา ส่วนนักวิชาการที่ไม่เห็นด้วยคิดว่ามีข้อเสียหรือปัญหาอุปสรรคในเรื่องสภาพอากาศช่วงฤดูร้อนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนโดยเฉพาะในภาคเรียนที่ 2 ทำให้ต้องใช้เครื่องปรับอากาศมากขึ้นและเสียค่าไฟฟ้ามากกว่าปกติในบางสถาบันยังไม่มีเครื่องปรับอากาศใช้ ทำให้นักศึกษาไม่มีสมาธิในการเรียน รองลงมา คือ เดือนเมษายนตรงกับเทศกาลสงกรานต์ของไทยมีวันหยุดเยอะมาก สภาพแวดล้อม บริบทและวิถีชีวิตแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน เดือนตุลาคมเป็นช่วงฤดูน้ำหลาก นอกจากนี้การเลื่อนเปิดปิดภาคเรียนที่ไม่สอดคล้องกับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ปิดภาคเรียนนานเกินไป อาจทำให้นักเรียนอ่านหนังสือไม่ออกมากขึ้นโดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็ก แต่ก็จะมีประโยชน์หรือข้อดี คือ มหาวิทยาลัยได้มีโอกาสจัดกิจกรรมรับน้องให้เสร็จสิ้นก่อนเปิดภาคเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีระยะเวลาว่างเพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถจัดการสอนได้เต็มตามศักยภาพและปรับระบบการสอบ O-net หลังจากจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และสร้างความพร้อมให้กับผู้เรียนก่อนเข้าสู่ระดับอุดมศึกษารวมถึงการส่งเสริมให้นักเรียนหาประสบการณ์ทำงานเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะทางสังคมในกิจกรรมต่างๆ ที่ภาครัฐส่งเสริม เช่น การช่วยเหลือบุคคลที่ด้อยโอกาส การออกค่ายพัฒนาชุมชนเป็นต้น ถ้าระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเลื่อนไปเปิดในเดือนสิงหาคมก็จะมีประโยชน์กับโรงเรียนสาธิตในการบริหารจัดการที่เชื่อมโยงตรงกับระดับอุดมศึกษา

ในส่วนของนักเรียนและผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับทราบข้อมูลการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยมีนักเรียนไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 46.7 ทราบข้อมูล ร้อยละ 38.5 ไม่ตอบ ร้อยละ 14.8 และมีความรู้สึกเฉยๆ กับการเลื่อนเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษา ร้อยละ 66.0 ซึ่งนักเรียนที่เห็นด้วยกับการเลื่อนเปิดปิดภาคเรียนดังกล่าว ระบุเหตุผลว่า มีโอกาสหารายได้เสริมช่วงปิดเรียน ร้อยละ 2.5 รองลงมา คือ ได้เปิดภาคเรียนพร้อมกับอาเซียน ร้อยละ 2.0 ส่วนนักเรียนที่ไม่เห็นด้วย ระบุเหตุผลว่า ปิดนานเกินไป ร้อยละ 2.5 รองลงมา คือ ทำให้การเรียนช้าลง ร้อยละ 2.0 เช่นเดียวกับผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 50.3 ทราบข้อมูล ร้อยละ 29.6 ไม่ตอบ ร้อยละ 20.1 และมีความรู้สึกเฉยๆ กับการเลื่อนเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษา ร้อยละ 52.3 ซึ่งผู้ปกครองที่เห็นด้วยกับการเลื่อนเปิดปิดภาคเรียน ระบุเหตุผลว่า มีโอกาสหารายได้เสริมช่วงปิดเรียน ร้อยละ 7.0 รองลงมา คือ ได้เปิดภาคเรียนพร้อมกับอาเซียน ร้อยละ 2.5 ส่วนผู้ปกครองที่ไม่เห็นด้วยส่วนใหญ่ ระบุเหตุผลว่า ปิดนานเกินไปอาจลืมความรู้ ร้อยละ 4.5 รองลงมา คือ ทำให้เด็กเสียการเรียน ร้อยละ 2.5

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษา

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักวิชาการ ผู้บริหาร และผู้ใช้บัณฑิต ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเลื่อนเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนไม่น่าจะมีผลกระทบต่อการเรียนการสอน การวิจัยการบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งนักวิชาการเห็นว่าไม่น่าจะมีผลกระทบในด้านการวิจัย ร้อยละ 87.2 ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ร้อยละ 85.6 ด้านบริการวิชาการ ร้อยละ 79.1 ด้านการเรียนการสอนและด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ร้อยละ 60.4 ส่วนนักวิชาการที่มีเห็นว่าอาจเกิดผลกระทบในด้านการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตประจำวันมากที่สุด ร้อยละ 39.6 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าอาจจะมีผลกระทบในเรื่องกิจกรรมประเพณีมากที่สุด ร้อยละ 42.6 และผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าอาจจะมีผลกระทบในเรื่องการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมประเพณีมากที่สุด ร้อยละ 20.6 โดยอาจจะมีผลกระทบในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านการเรียนการสอน อาจส่งผลกระทบในเรื่องการเรียนการสอนทำได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากสภาพภูมิอากาศไม่เหมาะสม ต้องใช้เครื่องปรับอากาศเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในบางสถาบันยังไม่มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ อีกทั้งในเดือนเมษายนเป็นช่วงฤดูร้อนและมีวันหยุดมากในเทศกาลท่องเที่ยวสภาพอากาศที่ร้อนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนโดยเฉพาะทางเกษตร นอกจากนี้อาจจะกระทบต่อการฝึกสอนของนิสิตนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต การฝึกงานกับสถานประกอบการ และการสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ในขณะที่บางคนเห็นว่าอาจจะส่งผลกระทบในช่วงแรกๆ เท่านั้น

2. ด้านการวิจัย อาจส่งผลกระทบในเรื่องการลงพื้นที่ทำวิจัยภาคสนามไม่ได้ในตอนปิดเทอมซึ่งตรงกับช่วงฤดูฝนเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคม การวิจัยกับพืชบางชนิด รวมถึงเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณสนับสนุนการวิจัย และการไปร่วมทำการวิจัยกับวิชาชีพบัญชีหรือการไปร่วมทำวิจัยกับอาจารย์ต่างประเทศในช่วงปิดเทอมซึ่งอาจารย์จะไม่ได้อยู่ประจำที่ทำงาน

3. ด้านบริการวิชาการ อาจส่งผลกระทบในเรื่องของช่วงเวลาการจัดบริการวิชาการไม่สอดคล้องกับโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และช่วงปิดเทอมตรงกับฤดูฝนไม่เหมาะในการลงพื้นที่ชุมชน รวมถึงเรื่องการจัดทำโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณ

4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อาจส่งผลกระทบในเรื่องการจัดกิจกรรมต่างๆ ตามวัฒนธรรมประเพณี ทำได้ยากเพราะตรงกับช่วงปิดเทอมหรือวันหยุด ในขณะเดียวกันนักศึกษาอาจไม่สามารถเข้าร่วมงานกับท้องถิ่นหรือชุมชนได้ เพราะตรงกับการเรียนการสอน ในส่วนของเด็กนักเรียนและผู้ปกครองคิดว่าทำให้ไม่ได้เที่ยวในเทศกาลสงกรานต์ ไม่มีเวลาไปหาญาติผู้ใหญ่และไม่ได้อยู่กับครอบครัวหรือไม่ได้ร่วมประเพณี

5. ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน อาจส่งผลกระทบในเรื่องการปรับตัวกับช่วงเวลาการทำงานที่เกี่ยวข้องสภาพอากาศ ซึ่งไม่เหมาะกับการทำกิจกรรมในช่วงฤดูร้อนหรือการเดินทางในช่วงฤดูฝนรวมถึงเรื่องการเลี้ยงดูบุตร ซึ่งเวลาปิดเทอมของนักเรียนหรือครอบครัวไม่ตรงกัน และในช่วงฤดูร้อนจะไม่สามารถลาพักร้อนได้

6. ด้านอื่นๆ อาจส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาโดยรวม เช่น การเปิดเรียนล่าช้า การเปิดไม่ตรงกันระหว่างระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับระดับอุดมศึกษา การศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาซึ่งมีเวลาปิดเทอมนานเกินไป และถ้าเปิดพร้อมกันในเดือนสิงหาคมอาจส่งผลกระทบในเรื่องการบริหารจัดการในการรับสมัครนิสิตนักศึกษาเข้าศึกษาต่อ เพราะมีระยะเวลาสั้นเกินไปรวมถึงการสอบวัดผล O-net และอื่นๆ ที่ต้องสอบในช่วงภาคเรียนแรกซึ่งก็จะมีปัญหาเช่นเดิมนอกจากนี้อาจกระทบในเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี การพิจารณาความดีความชอบที่ไม่ตรงกับปีงบประมาณ การเกณฑ์ทหาร และการเปิดปิดภาคเรียนที่ไม่สอดคล้องกับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งการปิดภาคเรียนที่นานเกินไปอาจทำให้นักเรียนที่จบการศึกษาเสียเวลาไปเปล่าประโยชน์ สูญเสียโอกาสทางเศรษฐกิจ รายจ่ายของผู้ปกครองในการจ่ายค่าเรียนอาจเพิ่มขึ้นและอาจเกิดการมั่วสุมได้ หากไม่ได้รับการบริหารจัดการและการส่งเสริมจากภาครัฐแบบบูรณาการ อย่างไรก็ตาม หากมีการเลื่อนเปิดปิดภาคเรียนไม่ว่าจะเลื่อนไปเป็นเดือนใดก็ตาม จะมีข้อเสียหรือผลกระทบทั้งสิ้น โดยเฉพาะเรื่องวิถีชีวิตและการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง เช่น การทำนา ในขณะที่การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอาจทำให้อาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถสูงย้ายไปอยู่ในมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพดีกว่า และโรงเรียนขนาดเล็กบางแห่งจะมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ

การเตรียมความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษา

นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ มีความคิดเห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่มีการเตรียมความพร้อมหรือดำเนินการใดๆ ร้อยละ 60.4 และมีการเตรียมความพร้อม ร้อยละ 39.6 ได้แก่ การเลื่อนเวลาการเปิดภาคเรียนให้ช้าลง การประชาสัมพันธ์หรือแจ้งให้บุคลากรและนักศึกษาได้ทราบ การเปิดนำร่องในบางหลักสูตรในปีการศึกษา 2556 การจัดทำเว็บไซต์เป็นสองภาษาการจัดการเรียนการสอนทั้งหลักสูตรภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การจัดตั้งศูนย์ดูแลนักศึกษาต่างชาติ และการลงทะเบียนเรียน โดยสถาบันอุดมศึกษาใหญ่ๆ จะมีความพร้อมมากกว่าในขณะที่โรงเรียนในเมืองหรือโรงเรียนที่มีความพร้อมส่วนใหญ่มีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร รวมถึงการให้อาจารย์ต่างชาติมาสอนเป็นภาษาอังกฤษ แต่ในบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กยังมีปัญหาด้านความสามารถของนักเรียนและการส่งเสริมบุคลากร ในส่วนของผู้บริหารมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ได้รับทราบนโยบายและพร้อมดำเนินการ ซึ่งได้มีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือและเตรียมการในเรื่องต่างๆ เช่น การสอนภาษา การแลกเปลี่ยนนักศึกษา การเปิดหลักสูตรนานาชาติ เป็นต้น

ความสนใจทำในช่วงปิดภาคเรียนของนักเรียนและผู้ปกครอง

ความสนใจที่นักเรียนและผู้ปกครองอยากทำในช่วงเปลี่ยนภาคการศึกษาประมาณ 4 เดือน ระหว่างเดือนมีนาคมถึงสิงหาคม คือ การทำงานพิเศษ โดยมีนักเรียนสนใจ ร้อยละ 28.7 และผู้ปกครองสนใจให้นักเรียนทำ ร้อยละ 20.1 รองลงมา คือ การไปเที่ยวกับผู้ปกครอง เรียนพิเศษหรืออ่านหนังสือเสริมความรู้ และการพักผ่อนอยู่กับบ้าน

ข้อเสนอแนะ

1. รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการควรกำหนดเวลาในการเปิดปิดภาคเรียนให้สอดคล้องกันทั้งระบบทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

2. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติและสถาบันอุดมศึกษาควรปรับเวลาและระบบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย โดยให้นักเรียนสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อน หากระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานยังคงเปิดปิดภาคเรียนเหมือนเดิม

3. สถาบันอุดมศึกษาควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เป็นประโยชน์แก่นิสิตนักศึกษา และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในช่วงการปิดภาคเรียน เช่น การสอนภาษาต่างๆ เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เสร็จสิ้นก่อนเปิดภาคเรียน เช่น การรับน้องใหม่

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานอื่นๆ ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การเลื่อนเปิดปิดภาคเรียนของสถาบันอุดมศึกษาให้กับผู้ปกครองและนักเรียนได้รับทราบโดยทั่วกัน

เพื่อวางแผนการดำเนินชีวิตประจำวันให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุดและก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายมากที่สุด

5. ผู้ปกครอง นักเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเตรียมการเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้หาประสบการณ์หรือทำงานเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะทางสังคม เช่น การช่วยเหลือบุคคลที่ด้อยโอกาส การออกค่ายพัฒนาชุมชน

6. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจในกรณีที่มีการปิดภาคเรียนนานเกินไป เช่น การว่างเว้นจากการทำงาน รายได้และรายจ่ายของผู้ปกครอง ค่ากระแสไฟฟ้าของสถาบันการศึกษา รวมทั้งด้านสังคมวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในสังคม

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Cesar de Prado Yepes (2006 : 111 - 128) ได้ศึกษาการยกระดับอุดมศึกษาของภูมิภาคโลกเกี่ยวกับข้อเสนอนโยบายสำหรับองค์กรนานาชาติ องค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มขึ้นของกระบวนการอิสระของโลกในภูมิภาค ภาพรวมของกระบวนการมหภาคในภูมิภาคใหม่ทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทวีปยุโรปในตอนนี้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก และทุกวันนี้ในอเมริกาและเอเชียตะวันออกกำลังพัฒนาการศึกษาและเห็นได้อย่างชัดเจนและศักยภาพในโครงการระดับภูมิภาคที่เป็นนวัตกรรมใหม่ คือ การร่างนโยบายขององค์กรพหุภาคีหลักที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่สูงขึ้น แสดงให้เห็นว่ายูเนสโกควรจะจัดลำดับความสำคัญในการตรวจสอบและประสานงานเกี่ยวกับองค์การการค้าโลกที่ว่าด้วยข้อตกลงทั่วไปในเรื่องการค้า การบริการที่เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการในภูมิภาคในระดับอุดมศึกษาและที่ธนาคารโลกได้กระจายการทำงานไปยังองค์กรระดับภูมิภาคต่อไป

Cesar de Prado Yepes (2007 : 83 - 92) ได้ศึกษาการบริการการศึกษาในยุโรปและเอเชียตะวันออกและศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงของโลก พบว่า การบริการการศึกษาระหว่างประเทศในทวีปเอเชีย ยุโรป และตะวันออกกลางมีมากขึ้นและสูงขึ้น เมื่อปี 1987 ในสหภาพยุโรปได้มีการส่งเสริมการเคลื่อนไหวของนักศึกษาและคณาจารย์เกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรของราสมุส กระบวนการ “โบโลญญ่า” ที่เริ่มต้นในปี 1998/1999 ในยุโรปตอนท้ายของทศวรรษปัจจุบันมี 40 กว่าประเทศในยุโรปที่ร่วมกันสร้างเขตพื้นที่การศึกษาที่สูงขึ้น ซึ่งในขณะที่ประเทศในเอเชียตะวันออก (10 ในอาเซียนบวกประเทศจีน, ญี่ปุ่น และเกาหลี) ภาคการศึกษาได้มีการพัฒนาที่สูงขึ้นนำโดยประเทศญี่ปุ่น “กลุ่มอาเซียนศึกษา 3 ซึ่งได้ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนผู้คนและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์” จากการรายงานการประชุมผู้นำเอเชียตะวันออกในเดือนตุลาคมปี 2003 ที่ผ่านมาได้มีการส่งเสริมการขายในระดับภูมิภาค การเรียนรู้ตลอดชีวิต ระบบการโอนเครดิต ทุนการศึกษาและโครงการแลกเปลี่ยนสำหรับนักศึกษาและคณะเจ้าหน้าที่ ความร่วมมือการวิจัยและพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศ รวมทั้งการเรียนรู้ e-learning และการพัฒนาหลักสูตรเป็นฐานร่วมกันสำหรับมาตรฐานคุณวุฒิระดับภูมิภาคระหว่างสถาบันที่สนใจ ทั้งสองกระบวนการในระดับภูมิภาคสามารถ

เสริมสร้างซึ่งกันและกันในรูปแบบต่าง ๆ ส่วนใหญ่ผ่านการประชุมเอเชียยุโรป (อาเซม) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ไม่ซ้ำกันในหมู่ต่าง ๆ ของการประชุมกันระหว่างภูมิภาคและกระบวนการความร่วมมือทั่วโลก นอกจากนี้ยุโรปและเอเชียตะวันออกได้มีการเชื่อมโยงกระบวนการศึกษาระหว่างภูมิภาคขององค์การระหว่างประเทศสูงขึ้น

Aaron Koh (2007 : 192) ได้ศึกษาการวิจัยเกี่ยวกับสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียนเป็นที่น่าสนใจของนักวิชาการทั้งในภูมิภาคและนอกภูมิภาค เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การศึกษาในเรื่องเอเชียแปซิฟิกและเอเชียตะวันออก สำหรับการจำกัดพื้นที่การศึกษา นักวิชาการที่มีการศึกษาเกี่ยวกับอาเซียนนั้น กำลังถูกจำกัดเพราะว่าขอบข่ายประเด็นปัญหาสัมพันธ์กับเศรษฐกิจ การปกครอง ความมั่นคง และการพัฒนาการค้าในและนอกภูมิภาค การศึกษาจึงได้อยู่บนหัวข้อเหล่านั้น ตอนปลายเมื่อครบรอบ 40 ปี ของอาเซียนได้มองเห็นเอกลักษณ์และความเป็นสังคมวัฒนธรรม จุดที่เสนอออกมาจากการศึกษาของพื้นที่นี้ คือ เอกสารเกี่ยวกับศาสนากับความคิดเกี่ยวกับอาเซียน เป็นการหาการเกิดขึ้นของเอกลักษณ์ อย่างไรก็ตามการคิดเช่นนี้ยังเชื่อมโยงกับโลก เพราะว่าภูมิภาคอาเซียนมีความผูกพันกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นของโลกต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยได้โต้แย้งในเรื่องการศึกษาประวัติศาสตร์และการเรียนเป็นการเกี่ยวข้องกับการสมมติการสร้างชาติ นอกจากนั้น การสร้างเอกลักษณ์ การเรียกของการเป็นเอกลักษณ์อาเซียนกับรูปแบบของประชาคม สังคม และวัฒนธรรมเกิดจากการศึกษาเฉพาะเขตภูมิภาคและการออกแบบการสอนใหม่ที่ว่าสอนและเรียนรู้ล้ำหน้าชาติ

John David Richter (2008 : Web Site) ได้วิเคราะห์ความก้าวหน้าและการประเมินถึงอนาคตของอาเซียนในบริบท 3 ด้าน คือ 1) การศึกษาทางด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองและวิถีอาเซียน ดังที่ระบุไว้ในทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีอยู่ในทุกองค์กรระหว่างประเทศ เป็นความขัดแย้งระหว่างประเทศสมาชิก เช่น ความแตกต่างในศาสนาที่สำคัญของโลก ครอบงำในรัฐต่าง ๆ ของอาเซียนในประเทศไทย พม่า ลาว สิงคโปร์ กัมพูชา และเวียดนาม นับถือศาสนาพุทธศาสนา ในมาเลเซีย อินโดนีเซีย และบรูไน นับถือศาสนาอิสลาม และในฟิลิปปินส์ นับถือศาสนาคริสต์ 2) การศึกษาด้านช่องว่างทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม ASEAN-6 ได้แก่ ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ บรูไน และกลุ่มอาเซียน 4 หรือ CLMV ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม เฉลี่ย GDP ต่อหัวในอาเซียน 6 คือ $13,729 ขณะที่ค่าเฉลี่ย GDP ต่อหัวใน CLMV เป็น $2,250 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของสองกลุ่มประเทศดังกล่าว 3) การศึกษาระบบการเมืองของสมาชิกอาเซียนมีความแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์แนวโน้มในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น เส้นการรวมเป็นทางสู่เศรษฐกิจอาเซียน ในด้านสังคมวัฒนธรรมการเมืองหรือยังคงเต็มไปด้วยอุปสรรค ลักษณะเป็นพหุนิยมของประเทศสมาชิกอาเซียน ด้วยเหตุผลที่ประเทศสมาชิกอาเซียนมีความเป็นชาตินิยม อย่างไรก็ตามอาเซียนมีความคืบหน้าของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเป็นเขตการค้าเสรี

หรือ AFTA ที่สมบูรณ์ถึงร้อยละ 99 ในทศวรรษข้างหน้าอาจถูกตั้งคำถามเรื่องความเป็นประชาธิปไตยของภูมิภาค แต่สิ่งที่ดีที่สุด คือ การรวมตัวกันทางเศรษฐกิจของอาเซียน

McBride (2012 : Abstract) ได้ศึกษามุมมองของไทยในการก้าวสู่สากลของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย : การวิเคราะห์ด้วยวิธีผสมผสานและกรณีศึกษา 3 กลุ่มย่อย การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิจัยผสมผสานแบบเป็นขั้นตอนที่ได้รวมถึงการศึกษากรณีศึกษารายย่อยโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะถ่ายทอดวิสัยทัศน์ร่วมสมัยของไทยที่มีต่อมุมมองการเข้าสู่สากลของอุดมศึกษาในประเทศไทยและภาพสะท้อนสถานะของสถาบันการศึกษาในฐานะเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาระหว่างประเทศของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบอุปนัยเพื่อนำเสนอวิสัยทัศน์ของคณาจารย์ ผู้บริหารและผู้ทรงคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่เข้าร่วมการวิจัยมากกว่าการวิเคราะห์แบบนิรนัย เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบ การศึกษานี้เริ่มต้นด้วยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งโครงสร้างจำนวน 22 คน ตามด้วยการสำรวจเชิงปริมาณที่แบบสำรวจได้ออกแบบโดยใช้คำตอบจากการสัมภาษณ์ แบบสำรวจนี้ได้แจกออกไปให้กับคณะต่างๆ ในสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 59 ที่แตกต่างกันและผู้บริหารจำนวน 981 หลักสูตรนานาชาติต่างๆ ที่อยู่ในระดับอุดมศึกษาที่มีอยู่ ข้อมูลเหล่านี้ได้ถูกทำให้สมบูรณ์เพิ่มมากยิ่งขึ้นโดยการใช้ 3 กรณีศึกษารายย่อย โดยศึกษาหลักสูตรนานาชาติที่ประสบความสำเร็จในปัจจุบันที่มีอยู่ในประเทศไทย คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยพายัพ ในการศึกษานี้พบว่าถึงแม้ว่าจะมีหลายแง่มุมในหลักสูตรนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับอิทธิพลอย่างหนักจากระบบอุดมศึกษาของอเมริกาและยุโรป แต่บทบาทของประเทศไทยและความเป็นผู้นำในการสร้างและเปิด AEC ภายในปี 2015 จึงทำให้มีบริบทพิเศษเป็นเฉพาะ จึงทำให้เกิดความพยายามในการสร้างความเป็นสากลในขณะที่ภาษาอังกฤษได้ถูกออกแบบหรือกำหนดให้เป็นภาษาที่หลักสูตรอินเตอร์ในประเทศไทยต้องใช้ อิทธิพลของภาษานั้น ๆ ยังถูกพัฒนาให้แข็งแกร่งขึ้นไปอีกโดยการผลักดันให้เป็นภาษาหลักทางวิชาการ ทางธุรกิจระหว่างประเทศและเป็นภาษาที่ใช้บน Internet ด้วย อิทธิพลที่เกิดจากนานาชาติ ความสนใจของประเทศไทยและความพยายามต่อการเป็นสากลและการกลายเป็นศูนย์กลางที่สำคัญในภูมิภาคนั้นมีเป็นอย่างมาก การศึกษานี้พบว่า ถึงแม้ว่าจะมีความพยายามมากเพียงใดก็ตามแต่น่าเสียดายที่ความพยายามเหล่านี้ค่อนข้างขาดความต่อเนื่องและไม่ปะติดปะต่อจากสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละแห่ง โดยปราศจากการขับเคลื่อนอย่างเป็นทางการหรือการบูรณาการอย่างมีระบบ และมีโครงสร้างที่ดีจากรัฐบาลไทย

Suttichujit (2013 : Abstract) ได้ศึกษาการเข้าสู่สากลของสถาบันอุดมศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 3 กรณีศึกษาจากประเทศสิงคโปร์ ประเทศไทยและเวียดนาม การเพิ่มขึ้นขององค์การร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศอันเป็นผลต่อการเข้าสู่การเป็นสากลได้มีผลกระทบหลายแง่มุมของสังคมในระดับภูมิภาค เพื่อที่จะปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการร่วมกันโดยรัฐบาลของหลายประเทศที่เริ่มเน้นทำให้ระบบการศึกษา

ของตนเป็นสากลโดยถือว่าเป็นหนทางหนึ่งที่จะเพิ่มระดับสมรรถนะโลกสากลให้กับพลเมืองในท้องถิ่นของตนให้ดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ผลในการบูรณาการองค์ประกอบทางด้านการเป็นสากลในแต่ละประเทศนั้นแตกต่างกันไปในขณะที่บางประเทศสามารถประนีประนอมสอดรับนโยบายการเป็นสากลโดยอ้างอิงกับมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้โดยหน่วยงานสากล ในขณะที่อีกหลายประเทศได้บิดเบือนนโยบายการเป็นสากลเพื่อให้เข้ากับสังคมของตนเองการวิจัยนี้มุ่งหมายที่จะจัดหาการแสดงออกการตีความในแง่รวมของกระบวนการเข้าสู่ความเป็นสากลของสถาบันอุดมศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ คือ การใช้ข้อค้นพบในกรณีศึกษาของมหาวิทยาลัยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่กำลังประสบกับความท้าทายจากกระบวนการการนำเข้าสู่ความเป็นสากลซึ่งผ่านการทฤษฎีที่มีอยู่เดิมไปใช้ จุดมุ่งเน้นของการวิจัยครั้งนี้ คือ สามารถระบุได้ว่ามหาวิทยาลัยที่ถูกเลือกมาศึกษานั้นได้เข้าสู่การเป็นมาตรฐานสากลอย่างไรและด้วยเหตุใด โดยใช้การจัดลำดับสถาบันอุดมศึกษาของโลกโดยนิตยาสารไทม์ปี 2012 ถึง 2013 นอกจากนั้นผลการวิจัยยังคงเน้นถึงการระบุถึงระดับการร่วมมือและประสานงาน รวมไปถึงความแตกต่างในกระบวนการของระบบการเป็นสากลระหว่างมหาวิทยาลัยที่ได้รับคัดเลือกใช้การวิเคราะห์แบบ SWOT ผลปรากฏว่าจากการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าทฤษฎีพื้นฐานที่มีอยู่เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อกระบวนการการเข้าสู่สากลของ 3 มหาวิทยาลัย แต่ละบริบทและแง่มุมของแต่ละมหาวิทยาลัยอันเป็นผลมาจากการกำหนดกระบวนการ นอกจากนั้นการวิจัยยังได้ระบุถึงปัจจัยเช่นระดับของความรู้สึกด้านชาตินิยมการแทรกแซงทางการเมืองท้องถิ่นและการเพิ่มขึ้นด้านค่าครองชีพต่อการดำรงชีวิตซึ่งถือว่าเป็นผลกระทบเชิงลบต่อความสำเร็จของการเข้าสู่การเป็นสากลของสถาบันอุดมศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

Zeng และคณะ (2013 : 321 - 341) ได้ศึกษากรณีประเทศจีนและอาเซียนพร้อมแล้วหรือยังในการใช้ปฏิญญาโบโลญญา : ปัจจัยที่มีอิทธิผลต่อการจัดตั้งพื้นที่อุดมศึกษาจีนและอาเซียน งานวิจัยฉบับนี้สำรวจเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความสำคัญของการร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในจีนและสมาคมชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเขตพื้นที่เสรีทางการค้าในแง่ของเศรษฐกิจ สังคม สถานะทางวัฒนธรรมและแรงกดดันภายนอก มีการศึกษาก่อนหน้านี้เกี่ยวกับปฏิญญาโบโลญญาที่แสดงให้เห็นว่าเนื่องจากเศรษฐกิจ สังคมและความต่างทางวัฒนธรรมแต่ละท้องถิ่นทำให้การตีความปฏิญญาโบโลญญาแตกต่างกัน สำหรับเขตพื้นที่เขตการค้าเสรีนั้นการอุดมศึกษาเผชิญกับความท้าทายที่รุนแรงหลายด้านเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ความร่วมมือทางการศึกษาแห่งชาติยุโรป การขาดแคลนซึ่งความแข่งแกร่งทางด้านอัตลักษณ์ท้องถิ่น การไหลออกนอกประเทศของนักเรียนจำนวนมากและผลกระทบจากต้นทุนทางโอกาสที่สูง ร่วมกันส่งผลให้การร่วมมือทางอุดมศึกษายังไม่เป็นที่พึงพอใจมากนัก แต่ยังคงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับเขตการค้าเสรีนอกจากนั้นยังมีกรณีที่สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจที่คล้ายคลึงกัน คือ ความต้องการเพิ่มอัตราการลงทะเบียนเรียนในระดับอุดมศึกษาและความคล้ายคลึงกันในโครงสร้างของการอุดมศึกษา สามารถ

ช่วยเป็นองค์ประกอบที่จะผลักดันให้กระบวนการนี้เข้าสู่จุดเริ่มต้นได้ แม้กระนั้นก็ตามสถานการณ์ปัจจุบันแสดงให้เห็นว่าเขตการค้าเสรี เริ่มเปิดตัวการปฏิรูปการศึกษาให้เป็นขั้นตอนที่ชัดเจนและมีนโยบายที่ริเริ่มสร้างสรรค์ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องทำให้เกิดขึ้นให้ได้

Kamolpun (2015 : Abstract) ได้ศึกษาผลกระทบของการเข้าสู่เขตอุตสาหกรรมอาเซียนที่มีต่อนโยบายและแผนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย การศึกษานี้ศึกษาถึงการที่หน่วยงานทางสถาบันอุดมศึกษาที่มีความคิดและการตอบรับผลกระทบในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การเปรียบเทียบข้อมูลใช้การวิจัยภาคตัดขวาง เพื่อค้นหารูปแบบของการรับรู้ของฝ่ายบริหารและนโยบาย การเปรียบเทียบเกิดขึ้นโดยใช้ 4 ประเภทสถาบันอุดมศึกษาและสำนักงานการอุดมศึกษาแห่งชาติโดยใช้พื้นฐานของยุโรปและปฏิญญาโบโลญญา (Bologna Process) การบูรณาการการศึกษาเป็นการประสานบูรณาการระหว่างภาคส่วนทางการเมือง เศรษฐกิจและพัฒนาการทางสังคม ในกรณีของอาเซียนนี้การผสานทางศึกษาได้ถูกรวมเข้ากับการบูรณาการของขบวนการต่าง ๆ อันเป็นส่วนหนึ่งของการค้าและการบริการ รวมถึงหน่วยงานที่สนับสนุนการพัฒนาในภูมิภาคด้วย

Carter (2015 : 32 - 46) ได้ศึกษาการพัฒนาการทางด้านการศึกษาในประเทศไทยโครงสร้างสำหรับการวิเคราะห์และการทบทวนการพัฒนาหลักสูตรประสิทธิภาพในห้องเรียนและการประเมินสมรรถนะของครูผู้สอนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้นกลายเป็นความเป็นจริงซึ่งกล่าวตามตรงแล้วประเทศไทยถือว่าเป็นจุดศูนย์กลางของการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงทางด้านการเมือง วัฒนธรรม โอกาสทางธุรกิจและโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการศึกษา ซึ่งก่อนหน้านี้ไม่เคยมีการเปลี่ยนแปลงในภูมิภาคใดใดเลยที่จะสามารถกำหนดผลกระทบที่ยิ่งใหญ่ในดินแดนแห่งรอยยิ้มแห่งนี้ เช่นเดียวกับที่ไม่เคยมีมาก่อนเลยที่ว่าประเทศไทยจะต้องเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนั้นและพบว่าตนเองเผชิญกับสถานะที่เสียเปรียบประเทศต่าง ๆ หลายประเทศภายในภูมิภาคแห่งนี้พยายามปัดกวาดและเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาของตนโดยพยายามที่จะเตรียมตัวต้อนรับคนรุ่นต่อไปโดยหวังให้มีทักษะและความสามารถที่จำเป็นพอที่จะแข่งขันไม่เพียงแต่ใน AEC แต่ทั่วโลกด้วย แต่อย่างไรก็ตามประเทศไทยดูเหมือนกำลังเคลื่อนไปในทิศทางที่ตรงข้ามกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงทำให้คนหนุ่มสาวในประเทศนี้ได้รับความเสียเปรียบอย่างรุนแรง ซึ่งคนเหล่านี้เป็นคนที่ถูกคาดหวังว่ามีอิทธิพลและนำพาประเทศของพวกเขาในอนาคตข้างหน้า เหตุใดประเทศไทยถึงต้องเผชิญกับความเป็นจริงอันสืบเนื่องมาจากเออีซีและการที่ตีตนและประเมินค่าในการรับรู้ตัวตนจึงทำให้ความเป็นจริงเกี่ยวกับกระบวนการทางการศึกษาไม่สามารถเป็นจริงไปได้และหลบซ่อนการตอบรับกับนานาชาติโดยกล่าวว่าได้เตรียมการอย่างใดอย่างหนึ่งแต่แท้จริงแล้วไม่ได้ทำอะไรเลย อะไรคือความยุ่งเหยิงที่ฉุดรั้งไว้ให้ยังคงเป็นอย่างที่เคยเป็นเมื่อเปรียบเทียบกับต้นแบบแห่งการพัฒนาและเป็นไปได้อย่างไรที่ศักยภาพและคุณภาพเหล่านี้ได้ถูกประเมินโดยวิธีที่คัดสรรและถูกต้องแล้วสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพ และเหตุใด

จึงหลีกเลี่ยงที่จะพูดถึงบางสิ่งและเสมือนดูไม่ทำอะไรเลย งานวิจัยชิ้นนี้ครอบคลุมถึงประเด็นต่าง ๆ รวมทั้งถกถึงการสร้างโครงสร้างการทบทวนหลักสูตรด้วยตนเอง แต่ในปัจจุบันสิ่งที่หลักสูตรได้ถูกเสนอให้นำมาใช้และประเมินผลนั้นอยู่ในลักษณะที่ต้องถูกประเมินตามข้อบังคับแล มีประสิทธิผลพอที่จะสามารถแข่งขันได้ในระดับโลก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ข้อมูลด้านการจัดการศึกษาของประเทศไทยและประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีความหลากหลายและแตกต่างตามบริบทของแต่ละประเทศ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายหลักในการศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ แก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็นลำดับขั้น ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 40,365 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 14 ตุลาคม 2559) ประกอบด้วย

1.1 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 36,777 คน

1.2 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 2,306 คน

1.3 อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 1,282 คน

รายละเอียดจำนวนประชากรที่ใช้สำหรับกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรากฏดังตาราง 1 - 2

ตาราง 1 จำนวนประชากรนิสิตระดับปริญญาตรีที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ	คณะ/วิทยาลัย	ชั้นปี				รวม
		1	2	3	4 ขึ้นไป	
1	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	894	773	788	860	3,315
2	คณะวิทยาศาสตร์	735	413	328	354	1,830
3	คณะวิศวกรรมศาสตร์	676	483	377	260	1,796
4	คณะพยาบาลศาสตร์	102	89	116	89	396
5	คณะศึกษาศาสตร์	649	638	455	452	2,194
6	คณะศิลปกรรมศาสตร์	249	186	87	176	698
7	คณะเภสัชศาสตร์	104	94	120	194	512
8	คณะเทคโนโลยี	339	400	243	456	1,438
9	คณะการบัญชีและการจัดการ	3,500	3,235	2,156	886	9,777
10	คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม	909	737	505	548	2,699
11	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์	253	246	208	487	1,194
12	คณะวิทยาการสารสนเทศ	731	543	397	594	2,265
13	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	1,309	1,069	612	292	3,282
14	คณะสาธารณสุขศาสตร์	650	586	197	218	1,651
15	คณะแพทยศาสตร์	148	130	136	227	641
16	คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	264	219	180	219	882
17	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	93	107	74	137	411
18	คณะวัฒนธรรมศาสตร์	83	93	58	21	255
19	คณะสัตวแพทยศาสตร์	39	27	19	90	175
20	คณะนิติศาสตร์	493	276	229	368	1,366
รวม		12,220	10,344	7,285	6,928	36,777

ตาราง 2 จำนวนประชากรบุคลากรที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ	หน่วยงาน	ประเภทบุคลากร		รวม
		อาจารย์	เจ้าหน้าที่	
1	กองกลาง	0	58	58
2	กองการเจ้าหน้าที่	0	27	27
3	กองกิจการนิสิต	0	57	57
4	กองคลังและพัสดุ	0	63	63
5	กองทะเบียนและประมวลผล	0	31	31
6	กองบริการการศึกษา	0	23	23
7	กองประชาสัมพันธ์และกิจการต่างประเทศ	0	51	51
8	กองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ	0	58	58
9	กองอาคารสถานที่	0	673	673
10	กองแผนงาน	0	26	26
11	คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม	36	32	68
12	คณะการบัญชีและการจัดการ	146	60	206
13	คณะนิติศาสตร์	22	19	41
14	คณะพยาบาลศาสตร์	54	27	81
15	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	129	45	174
16	คณะวัฒนธรรมศาสตร์	12	13	25
17	คณะวิทยาการสารสนเทศ	79	32	111
18	คณะวิทยาศาสตร์	158	60	218
19	คณะวิศวกรรมศาสตร์	44	48	92
20	คณะศิลปกรรมศาสตร์	42	21	63
21	คณะศึกษาศาสตร์	75	49	124
22	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์	61	31	92
23	คณะสัตวแพทยศาสตร์	40	43	83
24	คณะสาธารณสุขศาสตร์	31	36	67
25	คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	33	19	52
26	คณะเทคโนโลยี	72	37	109
27	คณะเภสัชศาสตร์	50	26	76

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ	หน่วยงาน	ประเภทบุคลากร		รวม
		อาจารย์	เจ้าหน้าที่	
28	คณะแพทยศาสตร์	104	276	380
29	บัณฑิตวิทยาลัย	0	17	17
30	พิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	0	1	1
31	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	36	34	70
32	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	30	20	50
33	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเฉลิมพระเกียรติ	0	18	18
34	ศูนย์นวัตกรรมไหม	0	10	10
35	ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ (UBI)	0	2	2
36	ศูนย์พัฒนาและประกันคุณภาพการศึกษา	0	9	9
37	ศูนย์วิจัยและการศึกษาบรรพชีวินวิทยา	6	10	16
38	ศูนย์เครื่องมือกลาง	0	1	1
39	สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช	8	58	66
40	สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน	2	28	30
41	สำนักคอมพิวเตอร์	0	38	38
42	สำนักตรวจสอบภายใน	0	9	9
43	สำนักวิทยบริการ	0	62	62
44	สำนักศึกษาทั่วไป	12	48	60
รวม		1,282	2,306	3,588

หมายเหตุ

1. จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นบุคลากรจากทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ยกเว้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม)

2. ประเภทบุคลากรกลุ่มเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาประเภทบริหาร ประเภทปฏิบัติการ และประเภททั่วไป พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาประเภทปฏิบัติการ พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราว

3. ประเภทบุคลากรกลุ่มอาจารย์ ประกอบด้วย ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาประเภทวิชาการ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาประเภทวิชาการ และพนักงานจ้างตามภารกิจ

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 1,005 คน โดยใช้สูตรของ Yamane' ประกอบด้วย

2.1 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2559 จำนวน จำนวน 380 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณที่ทราบจำนวนประชากร และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

2.2 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 329 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณที่ทราบจำนวนประชากร และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย

2.3 อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 296 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณที่ทราบจำนวนประชากร และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling Technique) มีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณที่ทราบจำนวนประชากร ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 39)

$$n = \frac{p(1-p)}{\frac{e^2}{z^2} + \frac{p(1-p)}{N}}$$

เมื่อ n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

p แทน สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัย (กำหนดเป็น 0.5)

z แทน ระดับความมั่นใจที่ผู้วิจัยกำหนด (95% เท่ากับ 1.96)

e แทน สัดส่วนของความคาดกำหนดให้ (5% ซึ่งเท่ากับ .05)

N แทน จำนวนประชากร นิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 36,777 คน เจ้าหน้าที่ จำนวน 2,306 คน และอาจารย์ จำนวน 1,282 คน

ผลจากการคำนวณได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างนิสิตระดับปริญญาตรี 380 คน เจ้าหน้าที่ จำนวน 329 คน และอาจารย์ จำนวน 296 คน รวมทั้งสิ้น 982 คน

Mahasarakham University

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

2.1 เลือกกลุ่มตัวอย่างนิสิตระดับปริญญาตรี โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling Technique) ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

ขั้นที่ 1 เริ่มจากแบ่งประชากรนิสิตระดับปริญญาตรีใน 20 คณะ/วิทยาลัย จำนวน 36,777 คน

ขั้นที่ 2 แบ่งประชากรนิสิตระดับปริญญาตรี ออกเป็นชั้นปี คือ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และมากกว่าชั้นปีที่ 4

ใช้นิสิตในแต่ละชั้นปีของแต่ละกลุ่มเป็นหน่วยการสุ่ม ทำการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณไว้ ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน รายละเอียดปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนิสิตระดับปริญญาตรีที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ	คณะ/วิทยาลัย	ชั้นปี				รวม
		1	2	3	4 ขึ้นไป	
1	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	9	8	8	9	34
2	คณะวิทยาศาสตร์	8	4	3	4	19
3	คณะวิศวกรรมศาสตร์	7	5	4	3	19
4	คณะพยาบาลศาสตร์	1	1	1	1	4
5	คณะศึกษาศาสตร์	7	7	5	5	24
6	คณะศิลปกรรมศาสตร์	2	2	1	2	7
7	คณะเภสัชศาสตร์	1	1	1	2	5
8	คณะเทคโนโลยี	3	4	3	5	15
9	คณะการบัญชีและการจัดการ	36	33	22	9	100
10	คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม	9	8	5	6	28
11	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์	3	2	2	5	12
12	คณะวิทยาการสารสนเทศ	8	6	4	6	24
13	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	14	11	6	3	34
14	คณะสาธารณสุขศาสตร์	7	6	2	2	17
15	คณะแพทยศาสตร์	2	1	2	2	7

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ	คณะ/วิทยาลัย	ชั้นปี				รวม
		1	2	3	4 ขึ้นไป	
16	คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	3	2	2	2	9
17	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	1	1	1	1	4
18	คณะวัฒนธรรมศาสตร์	1	1	1	0	3
19	คณะสัตวแพทยศาสตร์	0	0	0	1	1
20	คณะนิติศาสตร์	5	3	2	4	14
รวม		127	106	75	72	380

2.2 เลือกกลุ่มตัวอย่างบุคลากร โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling Technique) ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

ขั้นที่ 1 เริ่มจากแบ่งประชากรบุคลากรใน 44 หน่วยงาน จำนวน 3,588 คน

ขั้นที่ 2 แบ่งประชากรบุคลากร ออกเป็นประเภทบุคลากร คือ เจ้าหน้าที่ และอาจารย์

ขั้นที่ 3 แบ่งประชากรบุคลากร ออกเป็นหน่วยงาน คือ คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ และกอง

ใช้ประเภทบุคลากรเป็นหน่วยการสุ่ม ทำการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณไว้ ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 625 คน รายละเอียดปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนกลุ่มตัวอย่างบุคลากรที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ	หน่วยงาน	ประเภทบุคลากร		รวม
		อาจารย์	เจ้าหน้าที่	
1	กองกลาง	0	8	8
2	กองการเจ้าหน้าที่	0	4	4
3	กองกิจการนิสิต	0	8	8
4	กองคลังและพัสดุ	0	9	9
5	กองทะเบียนและประมวลผล	0	5	5
6	กองบริการการศึกษา	0	3	3
7	กองประชาสัมพันธ์และกิจการต่างประเทศ	0	7	7
8	กองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ	0	8	8
9	กองอาคารสถานที่	0	96	96
10	กองแผนงาน	0	4	4
11	คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม	8	5	13
12	คณะการบัญชีและการจัดการ	34	9	43
13	คณะนิติศาสตร์	5	3	8
14	คณะพยาบาลศาสตร์	13	4	17
15	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	30	6	36
16	คณะวัฒนธรรมศาสตร์	3	2	5
17	คณะวิทยาการสารสนเทศ	18	5	23
18	คณะวิทยาศาสตร์	36	9	45
19	คณะวิศวกรรมศาสตร์	10	7	17
20	คณะศิลปกรรมศาสตร์	10	3	13
21	คณะศึกษาศาสตร์	17	7	24
22	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์	14	4	18
23	คณะสัตวแพทยศาสตร์	9	6	15
24	คณะสาธารณสุขศาสตร์	7	5	12
25	คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	8	3	11
26	คณะเทคโนโลยี	17	5	22
27	คณะเภสัชศาสตร์	12	4	16

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ	หน่วยงาน	ประเภทบุคลากร		รวม
		อาจารย์	เจ้าหน้าที่	
28	คณะแพทยศาสตร์	24	39	63
29	บัณฑิตวิทยาลัย	0	3	3
30	พิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	0	0	0
31	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	8	5	13
32	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	7	3	10
33	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเฉลิมพระเกียรติ	0	3	3
34	ศูนย์นวัตกรรมไหม	0	1	1
35	ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ (UBI)	0	0	0
36	ศูนย์พัฒนาและประกันคุณภาพการศึกษา	0	1	1
37	ศูนย์วิจัยและการศึกษาบรรพชีวินวิทยา	1	1	2
38	ศูนย์เครื่องมือกลาง	0	0	0
39	สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช	2	8	10
40	สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน	0	4	4
41	สำนักคอมพิวเตอร์	0	5	5
42	สำนักตรวจสอบภายใน	0	1	1
43	สำนักวิทยบริการ	0	9	9
44	สำนักศึกษาทั่วไป	3	7	10
	รวม	296	329	625

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 49 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย ดังนี้

3.1 ผู้บริหาร จำนวน 15 คน ประกอบด้วย

3.1.1 รองอธิการบดี จำนวน 4 คน

3.1.2 ผู้ช่วยอธิการบดี จำนวน 4 คน

3.1.3 คณบดี กลุ่มสาขาวิชาละ 1 คน จำนวน 3 คน

3.1.4 ผู้บริหารระดับกอง จำนวน 4 คน

3.2 นิสิต จำนวน 22 คน ประกอบด้วย ประธานสภานิสิต นายกองค์การนิสิต และนายกสโมสรหรือตัวแทนนิสิตจากทุกคณะวิชา จำนวน 20 คน

3.3 เจ้าหน้าที่ กลุ่มสาขาวิชาละ 2 คน จำนวน 6 คน

3.4 อาจารย์ กลุ่มสาขาวิชาละ 2 คน จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด จำนวน 7 ฉบับ ประกอบด้วย แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 4 ฉบับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถามการศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

1.1 แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 ใช้สอบถามนิสิตระดับปริญญาตรี แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบเขียนตอบ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 33 ข้อ

ตอนที่ 4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเขียนตอบ จำนวน 3 ข้อ

1.2 แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 ใช้สอบถามเจ้าหน้าที่ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบเขียนตอบ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเขียนตอบ จำนวน 3 ข้อ

1.3 แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 ใช้สอบถามอาจารย์ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบเขียนตอบ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 41 ข้อ

ตอนที่ 4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเขียนตอบ จำนวน 3 ข้อ

2. แบบสัมภาษณ์การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 ใช้สัมภาษณ์นิสิตระดับปริญญาตรี แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน จำนวน 33 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ จำนวน 3 ข้อ

2.2 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 ใช้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ จำนวน 3 ข้อ

2.3 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 ใช้สัมภาษณ์อาจารย์ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน จำนวน 41 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ จำนวน 3 ข้อ

2.4 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 4 ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน จำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ จำนวน 3 ข้อ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ งานวิเคราะห์ และงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 ดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรที่ต้องการศึกษาจากเอกสาร งานวิเคราะห์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยรวบรวมข้อคำถามและปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามตัวแปร ดังนี้

1.2.1 แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 สำหรับสอบถามนิสิต ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1.2.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ต้องการใช้จริง 4 ข้อ

1.2.1.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

จากการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยที่ผู้วิจัยต้องการทราบข้อมูล จำนวน 5 ข้อ ต้องการใช้จริง 5 ข้อ

1.2.1.3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับนิสิต จำนวน 33 ข้อ ต้องการใช้จริง 33 ข้อ ประกอบด้วย

1) ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการเรียนการสอน จำนวน 9 ข้อ

2) ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการทำกิจกรรม จำนวน 8 ข้อ

3) ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ จำนวน 8 ข้อ

4) ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน จำนวน 8 ข้อ

1.2.1.4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเพื่อต้องการทราบข้อมูล จำนวน 3 ข้อ ต้องการใช้จริง 3 ข้อ

1.2.2 แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 สำหรับสอบถามเจ้าหน้าที่ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1.2.3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ต้องการใช้จริง 5 ข้อ

1.2.3.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยที่ผู้วิจัยต้องการทราบข้อมูล จำนวน 5 ข้อ ต้องการใช้จริง 5 ข้อ

1.2.3.3 ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากข้อมูล

การปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ จำนวน 40 ข้อ ต้องการใช้จริง 40 ข้อ ประกอบด้วย

1) ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการปฏิบัติงาน จำนวน 8 ข้อ

2) ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการวางแผน จำนวน 8 ข้อ

3) ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการประสานงาน จำนวน 8 ข้อ

4) ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการบริการ จำนวน 8 ข้อ

5) ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน จำนวน 8 ข้อ

1.2.3.4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเพื่อต้องการทราบข้อมูล จำนวน 3 ข้อ ต้องการใช้จริง 3 ข้อ

1.2.3 แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 สำหรับสอบถามอาจารย์ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1.2.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ต้องการใช้จริง 4 ข้อ

1.2.2.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยที่ผู้วิจัยต้องการทราบข้อมูล จำนวน 5 ข้อ ต้องการใช้จริง 5 ข้อ

1.2.2.3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ จำนวน 41 ข้อ ต้องการใช้จริง 41 ข้อ ประกอบด้วย

1) ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการเรียนการสอน จำนวน 9 ข้อ

2) ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการวิจัย จำนวน 8 ข้อ

3) ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการบริการวิชาการ จำนวน 8 ข้อ

4) ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการทำนุศิลปวัฒนธรรม จำนวน 8 ข้อ

5) ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน จำนวน 8 ข้อ

1.2.2.4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเพื่อต้องการทราบข้อมูล จำนวน 3 ข้อ ต้องการใช้จริง 3 ข้อ

1.3 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1.3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ ศรีประทีป ผู้อำนวยการสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.3.3 รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.3.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.3.5 นางอรอนงค์ เมฆพรรณโอภาส ผู้อำนวยการกองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ทำการพิจารณาค่าเฉลี่ยของความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ถ้าได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 - 1.00 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเข้าเกณฑ์จะนำไปใช้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 220) ซึ่งผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า

1) แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 สำหรับสอบถามนิสิต เข้าเกณฑ์ 33 ข้อ โดยมีค่าความสอดคล้อง 0.80 - 1.00

2) แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 สำหรับสอบถามเจ้าหน้าที่ เข้าเกณฑ์ 40 ข้อ โดยมีค่าความสอดคล้อง 0.80 - 1.00

3) แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 สำหรับสอบถามอาจารย์ เข้าเกณฑ์ 41 ข้อ โดยมีค่าความสอดคล้อง 0.80 - 1.00

1.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับนิสิตระดับปริญญาตรี อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนประเภทละ 30 คน

1.5 หาคุณภาพของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ได้แก่ การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item - total Correlation) พบว่า

1.5.1 แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 สำหรับสอบถามนิสิต เข้าเกณฑ์ 33 ข้อ จึงคัดเลือกไว้ตามที่ต้องการ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.65 ถึง 0.91 ดังนี้

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการเรียนการสอน จำนวน 9 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.71 ถึง 0.88

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการทำกิจกรรม จำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.68 ถึง 0.90

3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ จำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.71 ถึง 0.91

4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน จำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.61 ถึง 0.88

1.5.2 แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 สำหรับสอบถามเจ้าหน้าที่ เข้าเกณฑ์ 40 ข้อ จึงคัดเลือกไว้ตามที่ต้องการ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.75 ถึง 0.97 ดังนี้

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการปฏิบัติงาน จำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.75 ถึง 0.96

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการวางแผน จำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.89 ถึง 0.96

3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการประสานงาน จำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.78 ถึง 0.97

4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการบริการ จำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.89 ถึง 0.96

5) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน จำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.75 ถึง 0.92

1.5.3 แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 สำหรับสอบถามอาจารย์ เข้าเกณฑ์ 41 ข้อ จึงคัดเลือกไว้ตามที่ต้องการ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.54 ถึง 0.87 ดังนี้

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการเรียนการสอน จำนวน 9 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.67 ถึง 0.82

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการวิจัย จำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.54 ถึง 0.83

3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการบริการวิชาการ จำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.77 ถึง 0.87

4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการทำนุศิลปวัฒนธรรม จำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.81 ถึง 0.86

5) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน จำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.75 ถึง 0.81

1.6 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) พบว่า

1.6.1 แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 สำหรับสอบถามนิสิต มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96

1.6.2 แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 สำหรับสอบถามเจ้าหน้าที่ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96

1.6.3 แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 สำหรับสอบถามอาจารย์ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

1.7 จัดพิมพ์แบบสอบถาม ฉบับจริง เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจริงจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ งานวิเคราะห์ และงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 ดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมตัวแปรที่ต้องการศึกษาจากเอกสาร งานวิเคราะห์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยรวบรวมข้อคำถามและปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามตัวแปร

2.3 นำแบบสัมภาษณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้อง ความเหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกันกับผู้เชี่ยวชาญที่พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

2.4 นำสัมภาษณ์ที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าเฉลี่ยของผลการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับจริง เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1 เตรียมแบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์ และทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดคณะ/วิทยาลัยและหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย

1.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้

1.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากคณะ/วิทยาลัยและหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยมาตรวจสอบจำนวนและความถูกต้อง เมื่อตรวจสอบแล้วนำแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 สำหรับสอบถามนิสิต จำนวน 380 ชุด แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 สำหรับสอบถามเจ้าหน้าที่ จำนวน 329 ชุด

และแบบสอบถาม ฉบับที่ 3 สำหรับสอบถามนิสิต จำนวน 296 ชุด ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1.4 นำเสนอข้อมูลจากแบบสอบถามโดยการจัดทำตารางข้อมูล และสรุปผลโดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 เตรียมแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ และทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดคณะ/วิทยาลัยและหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย

2.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้

2.3 นำเสนอข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการตามระเบียบวิธีการทางสถิติ ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ และวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายเป็นระดับผลกระทบ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102 - 103)

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยคำตอบแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 และแบบสอบถาม ฉบับที่ 2 เกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย		ระดับผลกระทบ
4.51 - 5.00	หมายถึง	มีผลกระทบอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีผลกระทบอยู่ในระดับระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีผลกระทบอยู่ในระดับระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยที่สุด

กรณีไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของคำตอบแบบสอบถามเป็น 0.00

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายเป็นระดับผลกระทบ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102 - 103)

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยคำตอบแบบสอบถาม ฉบับที่ 3 เกี่ยวกับผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย		ระดับผลกระทบ
4.51 - 5.00	หมายถึง	มีผลกระทบอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีผลกระทบอยู่ในระดับระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีผลกระทบอยู่ในระดับระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีผลกระทบอยู่ในระดับระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยที่สุด

กรณีไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของคำตอบแบบสอบถามเป็น 0.00

1.6 การทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตจำแนกตามชั้นปีและกลุ่มสาขาวิชา เจ้าหน้าที่จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและสังกัดหน่วยงาน และอาจารย์จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา โดยใช้การทดสอบความแตกต่างกันระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน F-test (One-way ANOVA (Analysis of Variance)) และเมื่อพบความแตกต่างจึงเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ (Post Hoc) ด้วยวิธีของ Scheffe´ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์ โดยการตรวจสอบข้อมูล ดังนี้

2.1 ตรวจสอบโดยผู้วิจัยตั้งคำถามกับตัวเองว่า เรื่องที่ได้รับฟังจากผู้เล่านั้นมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงไร

2.2 ตรวจสอบโดยการพิจารณาจากผู้ให้ข้อมูลหรือตัวผู้เล่าว่าเป็นบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด

2.3 การตรวจสอบอคติของผู้เล่าโดยพิจารณาว่าผู้เล่านั้นมีอคติส่วนตัวหรือโน้มเอียงไปในทางใดหรือไม่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ค่าสถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยการหาค่าเฉลี่ยของความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 63 - 65)

$$\overline{X} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบ Pearson ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item - Total Correlation) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 67)

$$r_{xy} = \frac{n\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{\left(n\sum x^2 - \left(\sum x\right)^2\right)\left(n\sum y^2 - \left(\sum y\right)^2\right)}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง X กับ Y

$\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด X

$\sum Y$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด Y

$\sum x^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของคะแนนชุด X

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของคะแนนชุด Y

$\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่าง X กับ Y

N แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2551 : 174)

$$\alpha = \frac{K}{K-1}\left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2}\right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อความทั้งหมด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2558 : 237)

$$\overline{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน ตัวกลางเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - \left(\sum X\right)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มนั้น

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ถ้าพบความแตกต่างรายคู่จะทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe′ โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2551 : 346 - 348)

$$F = \frac{(\overline{X}_i - \overline{X}_j)^2}{MS_{error}\{(n_i + n_j)/n_i n_j\}}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่นำไปเปรียบค่าเกณฑ์เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

$\overline{X}_i \overline{X}_j$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ I และกลุ่มที่ j ตามลำดับ

$n_i n_j$ แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มที่ I และกลุ่ม j ตามลำดับ

MS_{error} แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนของความคาดเคลื่อน

df_b แทน Degree of Freedom สำหรับการแปรผันระหว่างกลุ่ม ซึ่งเท่ากับ K-1

K แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

F แทน สถิติทดสอบที่พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ (F-distribution)

SS แทน ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)

MS แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนกำลังสอง (Mean Square)

df แทน ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)

p แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)

ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชา

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

ของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสังกัดหน่วยงาน

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

ตอนที่ 6 ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต เจ้าหน้าที่ อาจารย์ และผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรากฏดังตาราง 5 - 6

ตาราง 5 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	148	38.9
หญิง	232	61.1
รวม	380	100.0
2. อายุ		
ต่ำกว่า 19 ปี	5	1.3
19 - 20 ปี	177	46.6
21 - 22 ปี	151	39.7
มากกว่า 22 ปี	47	12.4
รวม	380	100.0

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
3. ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	127	33.4
ชั้นปีที่ 2	106	27.9
ชั้นปีที่ 3	75	19.7
ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	72	18.9
รวม	380	100.0
3. สังกัดคณะ		
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	34	8.9
คณะวิทยาศาสตร์	19	5.0
คณะวิศวกรรมศาสตร์	19	5.0
คณะพยาบาลศาสตร์	4	1.1
คณะศึกษาศาสตร์	24	6.3
คณะศิลปกรรมศาสตร์	7	1.8
คณะเภสัชศาสตร์	5	1.3
คณะเทคโนโลยี	15	3.9
คณะการบัญชีและการจัดการ	100	26.3
คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม	28	7.4
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์	12	3.2
คณะวิทยาการสารสนเทศ	24	6.3
วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	34	8.9
คณะสาธารณสุขศาสตร์	17	4.5
คณะแพทยศาสตร์	7	1.8
คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	9	2.4
คณะสัตวแพทยศาสตร์	4	1.1
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	3	0.8
คณะวัฒนธรรมศาสตร์	1	0.3
คณะนิติศาสตร์	14	3.7
รวม	380	100.0

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4. กลุ่มสาขาวิชา		
กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	245	64.5
กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	98	25.8
กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ	37	9.7
รวม	380	100.0

จากตาราง 5 พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 61.1) มีอายุระหว่าง 19 - 20 ปี (ร้อยละ 46.6) กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 33.4) สังกัดคณะการบัญชีและการจัดการ (ร้อยละ 26.3) และสังกัดกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 64.5)

ตาราง 6 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่างนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านเห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน หรือไม่ อย่างไร		
เห็นด้วย	184	48.4
ไม่เห็นด้วย	116	30.5
เฉย ๆ	80	21.1
รวม	380	100.0
2. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนหรือไม่ อย่างไร		
พร้อม	198	52.1
ไม่พร้อม	89	23.4
เฉย ๆ	93	24.5
รวม	380	100.0

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
3. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร		
มากขึ้น	139	36.6
เท่าเดิม	173	45.5
ลดลง	68	17.9
รวม	380	100.0
4. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในภาพรวมมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร		
กระทบ	184	48.4
ไม่กระทบ	87	22.9
เฉย ๆ	109	28.7
รวม	380	100.0
5. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) หรือไม่ อย่างไร		
ควร	187	49.2
ไม่ควร	76	20.0
เฉย ๆ	117	30.8
รวม	380	100.0

จากตาราง 6 พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

1. นิสิตเห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 48.4) เนื่องจากสอดคล้องกับการเปิด - ปิดของสถาบันการศึกษาในประชาคมอาเซียน

2. มหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 52.1) เนื่องจากมหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนตามปกติ

3. เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยประสิทธิภาพเท่าเดิม (ร้อยละ 45.5) เนื่องจากปรับเปลี่ยนเฉพาะระยะเวลาการเปิด - ปิดภาคเรียน ประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับหลักสูตร นิสิต และอาจารย์ผู้สอน

4. การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 48.4) เนื่องจากสภาพอากาศในภาคเรียนที่ 2 ไม่เหมาะกับการเรียนการสอน

5. มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) (ร้อยละ 49.2) เนื่องจากสอดคล้องกับสภาพอากาศของไทย

1.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรากฏดังตาราง 7 - 8

ตาราง 7 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	113	34.3
หญิง	216	65.7
รวม	329	100.0
2. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	13	4.0
25 - 30 ปี	65	19.8
31 - 35 ปี	54	16.4
36 - 40 ปี	84	25.5
41 - 45 ปี	57	17.3
มากกว่า 45 ปี	56	17.0
รวม	329	100.0

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
3. ตำแหน่งหน้าที่การงาน		
ผู้อำนวยการ/หัวหน้าสำนักงานเลขานุการ	11	3.3
หัวหน้ากลุ่มงาน/หัวหน้างาน	65	19.8
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	253	76.9
รวม	329	100.0
4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
ไม่เกิน 5 ปี	81	24.6
5 - 10 ปี	97	29.5
11 - 15 ปี	82	24.9
16 - 20 ปี	36	10.9
21 - 25 ปี	22	6.7
มากกว่า 25 ปี	11	3.3
รวม	329	100.0
5. สังกัด		
คณะ/วิทยาลัย	137	41.6
กอง/ศูนย์	159	48.3
สถาบัน/สำนัก	33	10.0
รวม	329	100.0

จากตาราง 7 พบว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 65.7) มีอายุระหว่าง 36 - 40 ปี (ร้อยละ 25.5) มีตำแหน่งหน้าที่การงานเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (ร้อยละ 76.9) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 5 - 10 ปี (ร้อยละ 29.5) และสังกัดหน่วยงานระดับกอง/ศูนย์ (ร้อยละ 48.3)

ตาราง 8 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านเห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน หรือไม่ อย่างไร		
เห็นด้วย	109	33.1
ไม่เห็นด้วย	170	51.7
เฉย ๆ	50	15.2
รวม	329	100.0
2. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนหรือไม่ อย่างไร		
พร้อม	166	50.5
ไม่พร้อม	102	31.0
เฉย ๆ	61	18.5
รวม	329	100.0
3. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร		
มากขึ้น	89	27.1
เท่าเดิม	157	47.7
ลดลง	83	25.2
รวม	329	100.0
4. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในภาพรวมมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร		
กระทบ	200	60.8
ไม่กระทบ	83	25.2
เฉย ๆ	46	14.0
รวม	329	100.0

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
5. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) หรือไม่ อย่างไร		
ควร	229	69.6
ไม่ควร	41	12.5
เฉย ๆ	59	17.9
รวม	329	100.0

จากตาราง 8 พบว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ไม่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 51.7) เนื่องจากสภาพอากาศไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับการเปิด - ปิดภาคเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. มหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 50.5) เนื่องจากมหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนตามปกติ

3. เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยประสิทธิภาพเท่าเดิม (ร้อยละ 47.7) เนื่องจากประสิทธิการขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร

4. การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 60.8) เนื่องจากสภาพอากาศที่ไม่เหมาะสม

5. มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) (ร้อยละ 69.6) เนื่องจากสอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศของไทย

1.3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรากฏดังตาราง 9 - 10

ตาราง 9 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	121	40.9
หญิง	175	59.1
รวม	296	100.0
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	21	7.1
30 - 35 ปี	59	19.9
36 - 40 ปี	65	22.0
41 - 45 ปี	86	29.1
46 - 50 ปี	36	12.2
มากกว่า 50 ปี	29	9.8
รวม	296	100.0
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	7	2.4
ปริญญาโท	113	38.2
ปริญญาเอก	176	59.5
รวม	296	100.0
4. กลุ่มสาขาวิชา		
กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	125	42.2
กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	106	35.8
กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ	65	22.0
รวม	296	100.0

จากตาราง 9 พบว่า อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 59.1) มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี (ร้อยละ 29.1) มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาเอก (ร้อยละ 59.5) และสังกัดกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 42.2)

ตาราง 10 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านเห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน หรือไม่ อย่างไร		
เห็นด้วย	46	15.5
ไม่เห็นด้วย	230	77.7
เฉย ๆ	20	6.8
รวม	296	100.0
2. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนหรือไม่ อย่างไร		
พร้อม	81	27.4
ไม่พร้อม	170	57.4
เฉย ๆ	45	15.2
รวม	296	100.0
3. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร		
มากขึ้น	37	12.5
เท่าเดิม	102	34.5
ลดลง	157	53.0
รวม	296	100.0

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
4. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในภาพรวมมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร		
กระทบ	231	78.0
ไม่กระทบ	48	16.2
เฉย ๆ	17	5.7
รวม	296	100.0
5. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) หรือไม่ อย่างไร		
ควร	239	80.7
ไม่ควร	27	9.1
เฉย ๆ	30	10.1
รวม	296	100.0

จากตาราง 10 พบว่า อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

1. อาจารย์ไม่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 77.7) เนื่องจากสภาพอากาศไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับการเปิด - ปิดภาคเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวันหยุดในช่วงภาคเรียนที่ 2 จำนวนมาก และการเปิดภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงการปิดปีงบประมาณ

2. มหาวิทยาลัยไม่มีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 57.4) เนื่องจากการเปิดภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงการปิดปีงบประมาณและสภาพอากาศที่ไม่เหมาะสมต่อการเรียนการสอน

3. เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยประสิทธิภาพลดลง (ร้อยละ 53.0) เนื่องจากภาคเรียนที่ 2 มีสภาพอากาศร้อนและมีวันหยุดจำนวนมาก

4. การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 78.0) เนื่องจากภาคเรียนที่ 2 มีสภาพอากาศร้อนและมีวันหยุดจำนวนมาก

5. มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) (ร้อยละ 80.7) เนื่องจากสอดคล้องกับสภาพอากาศ การเบิกจ่ายงบประมาณ และวัฒนธรรมของไทย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต แยกเป็นรายด้าน ปรากฏดังตาราง 11

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	<u>ด้านการเรียนการสอน</u>			
	1.1 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเลือกรายวิชาเรียนของข้าพเจ้า	2.15	1.88	น้อย
	1.2 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเตรียมการเรียนของข้าพเจ้า	2.48	1.81	น้อย
	1.3 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อสภาพห้องเรียน อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน	2.39	1.87	น้อย

ตาราง 11 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	1.4 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเรียนในแต่ละรายวิชาของข้าพเจ้า	2.31	1.78	น้อย
	1.5 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการสอบของข้าพเจ้า	2.20	1.84	น้อย
	1.6 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของข้าพเจ้า	2.29	1.78	น้อย
	1.7 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะ/วิทยาลัยที่ข้าพเจ้าสังกัด	2.34	1.81	น้อย
	1.8 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของสำนักศึกษาทั่วไป (รายวิชาศึกษาทั่วไป)	2.25	1.79	น้อย
	1.9 อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการเรียนของข้าพเจ้า	2.88	1.84	ปานกลาง
	รวม	2.37	1.45	น้อย
2	<u>ด้านการทำกิจกรรม</u>			
	2.1 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าถึงและทราบข้อมูลการทำกิจกรรมของข้าพเจ้า	2.34	1.74	น้อย
	2.2 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสนใจในการเข้าร่วมหรือการทำกิจกรรมของข้าพเจ้า	2.50	1.79	น้อย

ตาราง 11 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	2.3 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการทำกิจกรรมของข้าพเจ้า	2.51	1.76	ปานกลาง
	2.4 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมของนิสิต	2.73	1.74	ปานกลาง
	2.5 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อจำนวนผู้เข้าร่วมหรือทำกิจกรรม	2.65	1.74	ปานกลาง
	2.6 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อจำนวนกิจกรรมของนิสิต	2.54	1.71	ปานกลาง
	2.7 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าร่วมหรือการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือท้องถิ่น	2.48	1.72	น้อย
	2.8 อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการทำกิจกรรมของข้าพเจ้า	2.93	1.75	ปานกลาง
	รวม	2.59	1.45	ปานกลาง
3	<u>ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ</u>			
	3.1 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพของข้าพเจ้า	2.65	1.83	ปานกลาง
	3.2 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในนกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อช่วงระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพของข้าพเจ้า	2.59	1.85	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	3.3 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเลือกสถานที่ในการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพของข้าพเจ้า	2.59	1.86	ปานกลาง
	3.4 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานกับสถานที่ฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพของข้าพเจ้า	2.53	1.87	ปานกลาง
	3.5 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการขออนุมัติเพื่อขอฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพของข้าพเจ้า	2.61	1.86	ปานกลาง
	3.6 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการออกฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพในสถานที่จริงของข้าพเจ้า	2.58	1.87	ปานกลาง
	3.7 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการรายงานผลการฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพของข้าพเจ้า	2.45	1.83	น้อย
	3.8 อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพของข้าพเจ้า	2.57	1.80	ปานกลาง
	รวม	2.57	1.61	ปานกลาง
4	<u>ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน</u>			
	4.1 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้า	2.44	1.82	น้อย
	4.2 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเดินทางของข้าพเจ้า	2.51	1.86	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	4.3 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายส่วนตัวของข้าพเจ้า	2.26	1.86	น้อย
	4.4 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวของข้าพเจ้า	2.14	1.88	น้อย
	4.5 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้ากับบุคคลอื่น	2.04	1.88	น้อย
	4.6 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการใช้สาธารณูปโภคในมหาวิทยาลัยของข้าพเจ้า	2.30	1.92	น้อย
	4.7 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวหรือการพักผ่อนของข้าพเจ้า	2.54	1.94	ปานกลาง
	4.8 อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของข้าพเจ้า	2.50	1.92	น้อย
	รวม	2.34	1.57	น้อย
	โดยรวม	2.46	1.37	น้อย

จากตาราง 11 พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\overline{X}$ = 2.46) และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน และอยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการทำกิจกรรม ($\overline{X}$ = 2.59) ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ ($\overline{X}$ = 2.57)

และด้านการเรียนการสอน ($\overline{X}$ = 2.37) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\overline{X}$ = 2.34)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการทำกิจกรรมของนิสิต ($\overline{X}$ = 2.93) อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการเรียนของนิสิต ($\overline{X}$ = 2.88) และการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมของนิสิต ($\overline{X}$ = 2.73) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 ลำดับ คือ การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับบุคคลอื่น ($\overline{X}$ = 2.04) การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวของนิสิต ($\overline{X}$ = 2.14) และการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเลือกรายวิชาเรียนของนิสิต ($\overline{X}$ = 2.15) ตามลำดับ

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ แยกเป็นรายด้าน ปรากฏดังตาราง 12

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	<u>ด้านการปฏิบัติงาน</u>			
	1.1 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าถึงและรับทราบข้อมูลข่าวสารสำหรับการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.86	1.85	น้อย
	1.2 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	2.09	1.87	น้อย

ตาราง 12 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	1.3 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานร่วมกับบุคคล หน่วยงาน หรือสถาบันอื่นของข้าพเจ้า	2.19	1.87	น้อย
	1.4 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย	1.74	1.77	น้อย
	1.5 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.76	1.78	น้อย
	1.6 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.75	1.79	น้อย
	1.7 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.57	1.73	น้อย
	1.8 อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	2.12	1.91	น้อย
	รวม	1.89	1.61	น้อย
2	<u>ด้านการวางแผน</u>			
	2.1 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเตรียมการวางแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	2.05	1.88	น้อย
	2.2 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนของบุคลากรในหน่วยงานของข้าพเจ้า	2.06	1.85	น้อย

ตาราง 12 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	2.3 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงานในหน่วยงานของข้าพเจ้า	2.12	1.86	น้อย
	2.4 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสำเร็จตามแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.96	1.84	น้อย
	2.5 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประเมินแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.88	1.80	น้อย
	2.6 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.92	1.79	น้อย
	2.7 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดทำแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.87	1.78	น้อย
	2.8 อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการวางแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	2.00	1.83	น้อย
	รวม	1.98	1.72	น้อย
3	<u>ด้านการประสานงาน</u>			
	3.1 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการรับ - ส่งข้อมูลข่าวสารหรือเอกสารของข้าพเจ้า	1.87	1.75	น้อย
	3.2 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการสื่อสารระหว่างบุคคลหรือหน่วยงานของข้าพเจ้า	1.88	1.73	น้อย

ตาราง 12 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	3.3 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานระหว่างผู้ปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.85	1.73	น้อย
	3.4 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานกับผู้รับบริการของข้าพเจ้า	2.01	1.77	น้อย
	3.5 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานกับผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาของข้าพเจ้า	1.74	1.75	น้อย
	3.6 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยของข้าพเจ้า	1.80	1.75	น้อย
	3.7 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยของข้าพเจ้า	2.05	1.78	น้อย
	3.8 อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการประสานงานของข้าพเจ้า	2.01	1.84	น้อย
	รวม	1.90	1.65	น้อย
4	<u>ด้านการบริการ</u>			
	4.1 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประชาสัมพันธ์ข้อมูล/ข่าวสารการให้บริการในหน่วยงานของข้าพเจ้า	1.93	1.78	น้อย

ตาราง 12 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	4.2 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อขั้นตอนและวิธีการให้บริการในหน่วยงานของข้าพเจ้า	1.86	1.78	น้อย
	4.3 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการให้บริการต่อผู้รับบริการของข้าพเจ้า	1.90	1.74	น้อย
	4.4 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อช่องทางการให้บริการในหน่วยงานของข้าพเจ้า	1.82	1.73	น้อย
	4.5 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประเมินความพึงพอใจต่อการให้บริการของผู้รับบริการ	1.87	1.73	น้อย
	4.6 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการให้บริการในหน่วยงานของข้าพเจ้า	1.79	1.75	น้อย
	4.7 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการให้บริการ	1.78	1.72	น้อย
	4.8 อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการบริการของข้าพเจ้า	2.01	1.82	น้อย
	รวม	1.87	1.65	น้อย
5	<u>ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน</u>			
	5.1 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้า	2.01	1.82	น้อย

ตาราง 12 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	5.2 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเดินทางของข้าพเจ้า	2.00	1.80	น้อย
	5.3 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายส่วนตัวของข้าพเจ้า	1.78	1.77	น้อย
	5.4 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวของข้าพเจ้า	1.87	1.78	น้อย
	5.5 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้ากับบุคคลอื่น	1.71	1.71	น้อย
	5.6 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการใช้สาธารณูปโภคในมหาวิทยาลัยของข้าพเจ้า	2.12	1.91	น้อย
	5.7 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวหรือการพักผ่อนของข้าพเจ้า	2.06	1.84	น้อย
	5.8 อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของข้าพเจ้า	2.09	1.85	น้อย
	รวม	1.96	1.65	น้อย
	โดยรวม	1.92	1.57	น้อย

จากตาราง 12 พบว่า เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\overline{X}$ = 1.92) และรายด้านอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน ($\overline{X}$ = 1.87 ถึง 1.98)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการวางแผน ($\overline{X}$ = 1.98) ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\overline{X}$ = 1.96) และด้านการประสานงาน ($\overline{X}$ = 1.90) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริการ ($\overline{X}$ = 1.87)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานร่วมกับบุคคล หน่วยงาน หรือสถาบันอื่นของเจ้าหน้าที่ ($\overline{X}$ = 2.19) อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ($\overline{X}$ = 2.12) การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงานในหน่วยงานของเจ้าหน้าที่ ($\overline{X}$ = 2.12) การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการใช้สาธารณูปโภคในมหาวิทยาลัยของเจ้าหน้าที่ ($\overline{X}$ = 2.12) การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ($\overline{X}$ = 2.09) และอุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่ ($\overline{X}$ = 2.09) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 ลำดับ คือ การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย ($\overline{X}$ = 1.57) การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่กับบุคคลอื่น ($\overline{X}$ = 1.71) การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ($\overline{X}$ = 1.74) และการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานกับผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ ($\overline{X}$ = 1.74) ตามลำดับ

2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของอาจารย์ แยกเป็นรายด้าน ปรากฏดังตาราง 13

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของอาจารย์

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	<u>ด้านการเรียนการสอน</u>			
	1.1 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเปิดรายวิชาสอนของข้าพเจ้า	2.86	1.85	ปานกลาง
	1.2 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเตรียมการสอนของข้าพเจ้า	2.94	1.78	ปานกลาง
	1.3 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อสภาพห้องเรียน อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนของข้าพเจ้า	3.44	1.78	ปานกลาง
	1.4 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดกระบวนการหรือกิจกรรมในการสอนของข้าพเจ้า	3.55	1.67	มาก
	1.5 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อวิธีการสอนในแต่ละรายวิชาของข้าพเจ้า	2.77	1.71	ปานกลาง
	1.6 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการสอบการวัดผล และการประเมินผลในแต่ละรายวิชาที่ข้าพเจ้าทำการสอน	2.76	1.72	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	1.7 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตกลุ่มที่ข้าพเจ้าทำการสอน	2.90	1.67	ปานกลาง
	1.8 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะหรือวิทยาลัยที่ข้าพเจ้าสังกัด	3.29	1.71	ปานกลาง
	1.9 อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการสอนของข้าพเจ้า	4.09	1.46	มาก
	รวม	3.18	1.37	ปานกลาง
2	<u>ด้านการวิจัย</u>			
	2.1 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการทำวิจัยของข้าพเจ้า	3.06	1.78	ปานกลาง
	2.2 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการขอรับทุนสนับสนุนการทำวิจัยของข้าพเจ้า	2.76	1.67	ปานกลาง
	2.3 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อพื้นที่ทำวิจัยภาคสนามหรือกลุ่มตัวอย่างการวิจัยของข้าพเจ้า	3.19	1.78	ปานกลาง
	2.4 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการดำเนินการวิจัยของข้าพเจ้า	3.12	1.73	ปานกลาง
	2.5 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการร่วมทำวิจัยกับบุคคล หน่วยงานหรือสถาบันอื่นของข้าพเจ้า	3.03	1.70	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	2.6 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานในการทำวิจัยของข้าพเจ้า	2.77	1.70	ปานกลาง
	2.7 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานวิจัยของข้าพเจ้า	2.65	1.73	ปานกลาง
	2.8 อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการทำวิจัยของข้าพเจ้า	3.23	1.80	ปานกลาง
	รวม	2.98	1.53	ปานกลาง
3	<u>ด้านการบริการวิชาการ</u>			
	3.1 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	3.18	1.73	ปานกลาง
	3.2 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อช่วงเวลาการจัดบริการวิชาการของข้าพเจ้า	3.24	1.68	ปานกลาง
	3.3 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	3.09	1.67	ปานกลาง
	3.4 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	3.31	1.70	ปานกลาง
	3.5 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเป็นวิทยากรในการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	2.81	1.72	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	3.6 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	2.64	1.69	ปานกลาง
	3.7 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการบริการวิชาการเพื่อช่วยเหลือสังคมและชุมชนของข้าพเจ้า	3.12	1.69	ปานกลาง
	3.8 อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	3.34	1.73	ปานกลาง
	รวม	3.09	1.53	ปานกลาง
4	<u>ด้านการทำนุศิลปวัฒนธรรม</u>			
	4.1 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าถึงและทราบข้อมูลการทำนุศิลปวัฒนธรรมของข้าพเจ้า	2.59	1.66	ปานกลาง
	4.2 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการส่งเสริมและการให้ทุนสนับสนุนการทำนุศิลปวัฒนธรรม	2.54	1.66	ปานกลาง
	4.3 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานการทำนุศิลปวัฒนธรรมของข้าพเจ้า	2.65	1.70	ปานกลาง
	4.4 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมทำนุศิลปวัฒนธรรมของข้าพเจ้า	2.82	1.70	ปานกลาง
	4.5 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการทำนุศิลปวัฒนธรรมของข้าพเจ้า	2.86	1.69	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	4.6 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามในท้องถิ่นภาคอีสาน	2.84	1.70	ปานกลาง
	4.7 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามในมหาวิทยาลัย	2.81	1.71	ปานกลาง
	4.8 อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการทำนุศิลปวัฒนธรรมของข้าพเจ้า	3.06	1.77	ปานกลาง
	รวม	2.77	1.57	ปานกลาง
5	<u>ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน</u>			
	5.1 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้า	3.37	1.69	ปานกลาง
	5.2 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเดินทางของข้าพเจ้า	3.13	1.78	ปานกลาง
	5.3 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายส่วนตัวของข้าพเจ้า	2.85	1.81	ปานกลาง
	5.4 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวของข้าพเจ้า	3.31	1.77	ปานกลาง
	5.5 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้ากับบุคคลอื่น	3.04	1.86	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	5.6 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการใช้สาธารณูปโภคในมหาวิทยาลัยของข้าพเจ้า	3.31	1.83	ปานกลาง
	5.7 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวหรือการพักผ่อนของข้าพเจ้า	3.54	1.71	มาก
	5.8 อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของข้าพเจ้า	3.57	1.72	มาก
	รวม	3.26	1.53	ปานกลาง
	โดยรวม	3.06	1.36	ปานกลาง

จากตาราง 13 พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.06) และรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ($\overline{X}$ = 2.77 ถึง 3.26)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\overline{X}$ = 3.26) ด้านการเรียนการสอน ($\overline{X}$ = 3.18) และด้านการบริการวิชาการ ($\overline{X}$ = 3.09) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\overline{X}$ = 2.77)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการสอนของอาจารย์ ($\overline{X}$ = 4.09) อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของข้าพเจ้า ($\overline{X}$ = 3.57) และการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดกระบวนการหรือกิจกรรมในการสอนของข้าพเจ้า ($\overline{X}$ = 3.55) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 ลำดับ คือ การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าถึงและทราบข้อมูลการทำนุ

ศิลปวัฒนธรรมของข้าพเจ้า ($\overline{X}$ = 2.54) การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการส่งเสริมและการให้ทุนสนับสนุนการทำนุศิลปวัฒนธรรม ($\overline{X}$ = 2.59) และการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการบริการวิชาการของข้าพเจ้า ($\overline{X}$ = 2.64) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชา

3.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามชั้นปี ปรากฏดังตาราง 14

ตาราง 14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีชั้นปีแตกต่างกัน

ลำดับ	รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1	ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	10.354	3.451	1.650	0.177
		ภายในกลุ่ม	376	786.542	2.092		
2	ด้านการทำกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.482	0.494	0.232	0.874
		ภายในกลุ่ม	376	799.556	2.126		
3	ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	8.378	2.793	1.065	0.364
		ภายในกลุ่ม	376	985.802	2.622		
4	ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.547	0.516	0.207	0.892
		ภายในกลุ่ม	376	936.821	2.492		
รวม		ระหว่างกลุ่ม	3	4.057	1.352	0.712	0.545
		ภายในกลุ่ม	376	714.447	1.900		

จากตาราง 14 พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีชั้นปีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา

ในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการทำกิจกรรม ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

3.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ปรากฏดังตาราง 15

ตาราง 15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน

ลำดับ	รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1	ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.189	2.094	0.996	0.370
		ภายในกลุ่ม	377	792.707	2.103		
2	ด้านการทำกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	12.481	6.241	2.984	0.052
		ภายในกลุ่ม	377	788.557	2.092		
3	ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	11.478	5.739	2.202	0.112
		ภายในกลุ่ม	377	982701	2.607		
4	ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม	2	7.844	3.922	1.589	0.206
		ภายในกลุ่ม	377	930.524	2.468		
รวม		ระหว่างกลุ่ม	2	6.552	3.276	1.735	0.178
		ภายในกลุ่ม	377	711.953	1.888		

จากตาราง 15 พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการทำกิจกรรม ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสังกัดหน่วยงาน

4.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ปรากฏดังตาราง 16

ตาราง 16 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ลำดับ	รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1	ด้านการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	5	75.392	15.078	6.258	0.000*
		ภายในกลุ่ม	323	778.245	2.409		
2	ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	5	75.958	15.192	5.467	0.000*
		ภายในกลุ่ม	323	897.608	2.779		
3	ด้านการประสานงาน	ระหว่างกลุ่ม	5	86.495	17.299	6.921	0.000*
		ภายในกลุ่ม	323	807.286	2.499		
4	ด้านการบริการ	ระหว่างกลุ่ม	5	67.214	13.443	5.237	0.000*
		ภายในกลุ่ม	323	829.120	2.567		
5	ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม	5	62.807	12.561	4.842	0.000*
		ภายในกลุ่ม	323	838.034	2.595		
รวม		ระหว่างกลุ่ม	5	70.954	14.191	6.146	0.000*
		ภายในกลุ่ม	323	745.838	2.309		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 16 พบว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน ด้านการบริการ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน แตกต่างกัน ($p < 0.05$)

เพื่อทราบว่าเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe´ ผลการทดสอบรายคู่ ปรากฏดังตาราง 17 - 21

ตาราง 17 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		ไม่เกิน 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	21-25 ปี	มากกว่า 25 ปี
	$\overline{X}$	1.66	2.41	2.11	1.11	1.41	0.76
ไม่เกิน 5 ปี	1.66	-	0.69	0.619	0.689	0.994	0.667
5 - 10 ปี	2.41		-	0.901	0.003*	0.195	0.052
11 - 15 ปี	2.11			-	0.067	0.614	0.199
16 - 20 ปี	1.11				-	0.992	0.994
21 - 25 ปี	1.41					-	0.937
มากกว่า 25 ปี	0.76						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 17 พบว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี

ด้านการปฏิบัติงาน มากกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 16 - 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 18 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการวางแผนของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		ไม่เกิน 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	21-25 ปี	มากกว่า 25 ปี
	$\overline{X}$	1.75	2.49	2.22	1.04	1.55	1.30
ไม่เกิน 5 ปี	1.75	-	0.119	0.645	0.484	0.999	0.982
5 - 10 ปี	2.49		-	0.950	0.002*	0.334	0.404
11 - 15 ปี	2.22			-	0.029*	0.723	0.695
16 - 20 ปี	1.04				-	0.937	0.999
21 - 25 ปี	1.55					-	0.999
มากกว่า 25 ปี	1.30						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 18 พบว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี และ 11 - 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการวางแผน มากกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 16 - 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 19 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการประสานงานของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		ไม่เกิน 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	21-25 ปี	มากกว่า 25 ปี
	$\overline{X}$	1.57	2.42	2.22	0.98	1.64	0.91
ไม่เกิน 5 ปี	1.57	-	0.027*	0.225	0.630	1.000	0.891
5 - 10 ปี	2.42		-	0.983	0.001*	0.502	0.111
11 - 15 ปี	2.22			-	0.010*	0.800	0.247
16 - 20 ปี	0.98				-	0.791	1.000
21 - 25 ปี	1.64					-	0.904
มากกว่า 25 ปี	0.91						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 19 พบว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการประสานงาน น้อยกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี และ 11 - 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการประสานงาน มากกว่า เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 16 - 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 20 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		ไม่เกิน 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	21-25 ปี	มากกว่า 25 ปี
	$\overline{X}$	1.48	2.28	2.21	0.99	1.80	1.57
ไม่เกิน 5 ปี	1.48	-	0.058	0.136	0.789	0.985	1.000
5 - 10 ปี	2.28		-	1.000	0.005*	0.897	0.857
11 - 15 ปี	2.21			-	0.013*	0.946	0.903
16 - 20 ปี	0.99				-	0.626	0.953
21 - 25 ปี	1.80					-	1.000
มากกว่า 25 ปี	1.57						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 20 พบว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี และ 11 - 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการบริการ มากกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 16 - 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 21 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการดำเนินชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		ไม่เกิน 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	21-25 ปี	มากกว่า 25 ปี
	$\overline{X}$	1.65	2.35	2.28	1.18	1.93	1.02
ไม่เกิน 5 ปี	1.65	-	0.139	0.277	0.834	0.991	0.919
5 - 10 ปี	2.35		-	1.000	0.018*	0.942	0.248
11 - 15 ปี	2.28			-	0.041*	0.974	0.317
16 - 20 ปี	1.18				-	0.707	1.000
21 - 25 ปี	1.93					-	0.805
มากกว่า 25 ปี	1.02						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 21 พบว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี และ 11 - 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน มากกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 16 - 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามสังกัดหน่วยงาน ปรากฏดังตาราง 22

ตาราง 22 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน

ลำดับ	รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1	ด้านการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	80.891	40.445	17.063	0.000*
		ภายในกลุ่ม	326	772.747	2.370		
2	ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	106.660	53.330	20.055	0.000*
		ภายในกลุ่ม	326	866.907	2.659		
3	ด้านการประสานงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	85.595	42.797	17.263	0.000*
		ภายในกลุ่ม	326	808.186	2.479		
4	ด้านการบริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	96.776	48.388	19.729	0.000*
		ภายในกลุ่ม	326	799.559	2.453		
5	ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม	2	67.072	33.536	13.113	0.000*
		ภายในกลุ่ม	326	833.769	2.558		
รวม		ระหว่างกลุ่ม	2	86.193	43.096	19.230	0.000*
		ภายในกลุ่ม	326	730.599	2.241		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 22 พบว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน ด้านการบริการ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน แตกต่างกัน ($p < 0.05$)

เพื่อทราบว่าเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe´ ผลการทดสอบรายคู่ ปรากฏดังตาราง 23 - 27

ตาราง 23 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน

สังกัดหน่วยงาน		คณะ/วิทยาลัย	กอง/ศูนย์	สถาบัน/สำนัก
	$\overline{X}$	2.51	1.54	1.35
คณะ/วิทยาลัย	2.51	-	0.000*	0.000*
กอง/ศูนย์	1.54		-	0.777
สถาบัน/สำนัก	1.35			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 23 พบว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการปฏิบัติงาน มากกว่า เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 24 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการวางแผนของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน

สังกัดหน่วยงาน		คณะ/วิทยาลัย	กอง/ศูนย์	สถาบัน/สำนัก
	$\overline{X}$	2.71	1.57	1.42
คณะ/วิทยาลัย	2.71	-	0.000*	0.000*
กอง/ศูนย์	1.57		-	0.870
สถาบัน/สำนัก	1.42			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 24 พบว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการวางแผน มากกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 25 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการประสานงานของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน

สังกัดหน่วยงาน		คณะ/วิทยาลัย	กอง/ศูนย์	สถาบัน/สำนัก
	$\overline{X}$	2.55	1.54	1.38
คณะ/วิทยาลัย	2.55	-	0.000*	0.000*
กอง/ศูนย์	1.54		-	0.834
สถาบัน/สำนัก	1.38			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 25 พบว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการประสานงาน มากกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 26 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน

สังกัดหน่วยงาน		คณะ/วิทยาลัย	กอง/ศูนย์	สถาบัน/สำนัก
	$\overline{X}$	2.56	1.42	1.53
คณะ/วิทยาลัย	2.56	-	0.000*	0.001*
กอง/ศูนย์	1.42		-	0.916
สถาบัน/สำนัก	1.53			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 26 พบว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการบริการ มากกว่า เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 27 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการดำเนินชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน

สังกัดหน่วยงาน		คณะ/วิทยาลัย	กอง/ศูนย์	สถาบัน/สำนัก
	$\overline{X}$	2.53	1.58	1.70
คณะ/วิทยาลัย	2.53	-	0.000*	0.014*
กอง/ศูนย์	1.58		-	0.903
สถาบัน/สำนัก	1.70			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 27 พบว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน มากกว่าเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ปรากฏดังตาราง 28

ตาราง 28 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน

ลำดับ	รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1	ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.375	3.188	1.683	0.188
		ภายในกลุ่ม	293	554.879	1.894		
2	ด้านการวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	2	2.841	1.421	0.598	0.551
		ภายในกลุ่ม	293	696597	2.377		
3	ด้านการบริการวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	9.106	4.553	1.935	0.146
		ภายในกลุ่ม	293	689.368	2.353		
4	ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.689	1.844	0.740	0.478
		ภายในกลุ่ม	293	730.054	2.492		
5	ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.485	1.243	0.523	0.593
		ภายในกลุ่ม	293	695.579	2.374		
รวม		ระหว่างกลุ่ม	2	2.663	1.332	0.712	0.491
		ภายในกลุ่ม	293	547.760	1.869		

จากตาราง 28 พบว่า อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

ตอนที่ 6 ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

6.1 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

6.1.1 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรากฏดังตาราง 29

ตาราง 29 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ลำดับ	ข้อดี	ความถี่ (คน)
1	มีความเป็นสากลเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในประชาคมอาเซียน	34
2	ช่วงเวลาจากมัธยมศึกษาจนถึงก่อนเปิดภาคเรียนยาวนาน นิสิตสามารถใช้เวลาในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียน	21
3	ช่วงเวลาจากมัธยมศึกษาจนถึงก่อนเปิดภาคเรียนยาวนาน นิสิตสามารถใช้เวลาในการหารายได้พิเศษหรือค่าเทอม	10
4	สามารถการแลกเปลี่ยนนิสิตจากสถาบันการศึกษาอื่นภายในอาเซียน	10
5	มีระยะเวลาสำหรับการพักผ่อนยาวนาน	6
6	มีระยะเวลาในการปิดเรียนที่นานกว่าเดิม	6
7	มีระยะเวลาในการเรียนมากขึ้น	4
8	เป็นระบบใหม่ที่ทำให้นิสิตมีความตื่นตัวและขยันมากขึ้น	3
9	ได้เรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมของประเทศในประชาคมอาเซียน	3
10	ได้ปรับตัวในการเข้าเรียนในช่วงระยะเวลาที่ต่างไปจากเดิม	2

ตาราง 29 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อดี	ความถี่ (คน)
11	มีความเหมาะสมแล้ว นิสิตมีเวลาเรียนที่เหมาะสม	1
12	มหาวิทยาลัยมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงและสามารถนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิต	1
13	นิสิตสามารถเก็บหน่วยกิตได้เร็วขึ้น	1
14	มีกิจกรรมให้ทำหลากหลายขึ้น	1
15	มีการติดต่อสื่อสารหรือประสานงานกับสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานภายในประชาคมอาเซียน	1
16	มีการกำหนดการเปิด - ปิดภาคเรียนที่เป็นระบบ	1
17	เป็นการเปิดรับการเปลี่ยนแปลงหรือสิ่งใหม่ในวงการศึกษา	1
18	เป็นสิ่งที่ดีมากสำหรับการเปิด - ปิด ตามประชาคมอาเซียน	1

จากตาราง 29 พบว่า ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีค่าความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ มีความเป็นสากลเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในประชาคมอาเซียน จำนวน 34 คน ช่วงเวลาจากมัธยมศึกษาจนถึงก่อนเปิดภาคเรียนยาวนาน นิสิตสามารถใช้เวลาในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียน จำนวน 21 คน ช่วงเวลาจากมัธยมศึกษาจนถึงก่อนเปิดภาคเรียนยาวนาน นิสิตสามารถใช้เวลาในการหารายได้พิเศษหรือค่าเทอม จำนวน 10 คน และสามารถการแลกเปลี่ยนนิสิตจากสถาบันการศึกษาอื่นภายในอาเซียน จำนวน 10 คน ตามลำดับ

6.1.2 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรากฏดังตาราง 30

ตาราง 30 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ลำดับ	ข้อบกพร่อง	ความถี่ (คน)
1	สภาพอากาศไม่เหมาะสม	67
2	การเปิด - ปิดภาคเรียนมีความล่าช้าและระยะเวลาก่อนเปิดภาคเรียนของมหาวิทยาลัยยาวนานเกินไป	12
3	กระทบต่อการฝึกงาน/ฝึกสอน	11
4	ช่วงเวลาจากมัธยมศึกษาจนถึงก่อนเปิดภาคเรียนยาวนาน นิสิตไม่ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	10
5	มหาวิทยาลัยยังไม่มีความพร้อม	9
6	มีผลกระทบต่อการพักผ่อนของครอบครัว	7
7	นิสิตปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงไม่ทัน	6
8	การเดินทางในช่วงหน้าฝนมีความลำบาก	5
9	ช่วงเรียนตรงกับวันหยุด	4
10	มีระยะเวลาในการเรียนมากเกินไป	3
11	ช่วงปิดเทอมไม่มีเพื่อน	3
12	การเปิด - ปิดภาคเรียนไม่ตรงกับโรงเรียน	3
13	เปิดเทอมเร็วเกินไป	2
14	เสียโอกาสในการแลกเปลี่ยนนิสิตกับประเทศอื่นเนื่องจากยังไม่เก่งภาษา	2
15	กระทบการทำกิจกรรมของนิสิต	2
16	มีผลต่อการสำเร็จการศึกษา (จบช้ากว่าเดิม)	2
17	ค่าใช้จ่ายสำหรับสาธารณูปโภคสูงขึ้น	2
18	ไม่มีเวลาไปช่วยผู้ปกครองทำเกษตรกรรมในช่วงฤดูฝน	2
19	เวลาและกำหนดการที่เปลี่ยนแปลงส่งผลต่อการเรียน	1
20	การเปิด - ปิดภาคเรียนไม่มีความยืดหยุ่น	1
21	นิสิตสับสนในการเปิด - ปิดภาคเรียน	1
22	มีข้อบกพร่องมาก	1
23	ควรมีการจัดระบบใหม่	1
24	ไม่มีการแลกเปลี่ยนนิสิตในอาเซียนอย่างแท้จริง	1
25	มีเวลาในการพักผ่อนน้อย	1

ตาราง 30 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อบกพร่อง	ความถี่ (คน)
26	ผู้ปกครองมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น	1
27	ระยะเวลาในการเปิด - ปิดไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิต	1
28	สูญเสียเอกลักษณ์เดิมของการศึกษาแบบไทย	1
29	มีผลกระทบในช่วงก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย	1
30	นิสิตไม่มีความพร้อม	1

จากตาราง 30 พบว่า ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีค่าความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม จำนวน 67 คน การเปิด - ปิดภาคเรียนมีความล่าช้าและนานเกินไป จำนวน 12 คน และกระทบต่อการฝึกงาน/ฝึกสอน จำนวน 11 คน ตามลำดับ

6.1.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรากฏดังตาราง 31

ตาราง 31 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ลำดับ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่ (คน)
1	ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน)	13
2	หากพัฒนาห้องเรียนเป็นห้องประอากาศทั้งหมดจะเปิด - ปิดภาคเรียนแบบไหนก็ได้	3
3	การเปลี่ยนแปลงการเปิด - ปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบอะไร	2
4	มหาวิทยาลัยควรปรับแผนการสอนและการทำกิจกรรมให้มีความเหมาะสม	1
5	การเปิดรายวิชาควรเปิดรายวิชาที่ตรงความต้องการของนิสิตมากขึ้น	1
6	มหาวิทยาลัยควรจัดวันและเวลาเรียนให้มีความเหมาะสม	1

ตาราง 31 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่ (คน)
7	มหาวิทยาลัยควรลดค่าเทอมลง	1
8	มหาวิทยาลัยควรจัดการเรียนการสอนในเทอม Summer ให้ดีกว่านี้	1
9	ควรจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับสภาพอากาศในบางรายวิชา	1
10	ควรพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปให้ดีกว่านี้	1
11	อาจารย์ผู้สอนควรสอนให้มีประสิทธิภาพ	1
12	มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้ดีขึ้น	1
13	ควรกำหนดให้มีเวลาเรียนทดแทนช่วงวันหยุด	1
14	ควรขยายที่นั่งเรียนในแต่ละวิชา	1
15	เพิ่มการสอนภาษาในภูมิภาคอาเซียนให้มากขึ้น	1
16	ควรเปิดสอนในรายวิชาที่เกี่ยวกับประประชาคมอาเซียนให้มากขึ้น	1
17	เพิ่มกิจกรรมที่สนุกสนานให้มากขึ้น	1
18	ผู้สอนควรพัฒนาการเรียนการสอนให้น่าสนใจ	1
19	ควรสอนในรายวิชาที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง	1
20	ควรลดการเรียนในรายวิชาหมวดเลือกเสรีลง เพราะไม่รู้จะเรียนไปเพื่ออะไร	1
21	ควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ	1
22	ควรจัดการเรื่องการระบายน้ำ	1

จากตาราง 31 พบว่า ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีค่าความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) จำนวน 13 คน หากพัฒนาห้องเรียนเป็นห้องปรับอากาศทั้งหมดจะเปิด - ปิดภาคเรียนแบบไหนก็ได้ จำนวน 3 คน และการเปลี่ยนแปลงการเปิด - ปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบอะไร จำนวน 2 คน ตามลำดับ

6.2 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

6.2.1 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรากฏดังตาราง 32

ตาราง 32 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ลำดับ	ข้อดี	ความถี่ (คน)
1	มีความเป็นสากลเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในประชาคมอาเซียน	19
2	นิสิตสามารถแลกเปลี่ยนหรือศึกษาต่อในต่างประเทศได้สะดวก	16
3	มีความเหมาะสมและเปิด - ปิดตรงกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน	7
4	รถไม่ติดในช่วงโรงเรียนปิดเทอม	4
5	นักเรียนมีเวลาในการเตรียมตัวเข้าเรียนมากขึ้น	2
6	เปิด - ปิดภาคเรียนตรงกับมหาวิทยาลัยอื่น	2
7	นิสิตสามารถไปเที่ยวต่างประเทศได้	1
8	เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล	1
9	สามารถรับนิสิตที่สำเร็จการศึกษาในเดือนกรกฎาคมเข้าศึกษาต่อได้	1
10	นิสิตมีเวลาพักผ่อน ทำกิจกรรม และพักผ่อนกับครอบครัวมากขึ้น	1
11	นิสิตมีเวลาเรียนมากขึ้น	1
12	นิสิตได้ฝึกประสบการณ์ช่วงปิดภาคเรียน	1
13	สามารถหาที่ทานอาหารได้ง่ายช่วงนิสิตปิดเทอม	1
14	สามารถติดต่อประสานงานกับประเทศภายในประชาคมอาเซียนได้ง่ายขึ้น	1
15	มีวันหยุดมากขึ้น	1
16	นิสิตสามารถหารายได้ระหว่างเรียนในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนได้นานขึ้น	1

จากตาราง 32 พบว่า ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีค่าความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ มีความเป็นสากลเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในประชาคมอาเซียน จำนวน 19 คน นิสิตสามารถแลกเปลี่ยนหรือศึกษาต่อในต่างประเทศได้สะดวก จำนวน 16 คน และมีความเหมาะสมและเปิด - ปิดตรงกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน จำนวน 7 คน ตามลำดับ

6.2.2 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรากฏดังตาราง 33

ตาราง 33 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ลำดับ	ข้อบกพร่อง	ความถี่ (คน)
1	สภาพอากาศไม่เหมาะสม	23
2	การเปิด - ปิดไม่ตรงกับโรงเรียนในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถาบันการศึกษาอื่น	14
3	ไม่สอดคล้องกับการบริหารงบประมาณของไทย	10
4	เวลาเรียนในช่วงเทอม 2 น้อย เนื่องจากมีวันหยุดจำนวนมาก	9
5	เพิ่มภาระค่าไฟฟ้าให้กับมหาวิทยาลัย	5
6	ช่วงเวลาจากมัธยมศึกษาจนถึงก่อนเปิดภาคเรียนยาวนาน	5
7	ช่วงปิดเทอมนานเกินไป	4
8	มีผลกระทบต่อการรับนิสิตเข้าศึกษาต่อ	4
9	มีผลต่อการฝึกสอน/ฝึกงาน	3
10	กระทบภาพรวมทั้งหมด	2
11	สิ้นเปลืองทรัพยากรของมหาวิทยาลัย	2
12	มีผลกระทบต่อการประสานงานกับโรงเรียน สถาบันการศึกษาและหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย	2
13	อาจารย์และนิสิตปรับตัวไม่ทัน	2
14	กระทบสภาพเศรษฐกิจรอบมหาวิทยาลัย	1
15	นิสิตเรียนหนักเกินไป	1
16	อาจารย์ผู้สอนมีความลำบากในการเตรียมการสอน	1
17	ระบบการเรียนการสอนไม่ดีเท่าที่ควร	1
18	กระทบการใช้ชีวิตประจำวันในการรับ - ส่งบุตรที่โรงเรียนและการพักผ่อนของครอบครัว	1
19	นิสิตที่สำเร็จการศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ไม่สามารถรับปริญญาได้ทันในเดือนธันวาคม (เดิมสามารถรับได้ทัน)	1

ตาราง 33 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อบกพร่อง	ความถี่ (คน)
20	อาจส่งผลต่อการท่องเที่ยวของประเทศ	1
21	มีผลกระทบต่อการทำงานเนื่องจากตรงกับวันหยุด	1
22	นิสิตมีเวลาว่างน้อยลง	1
23	สภาพอากาศร้อนในช่วงภาคเรียนที่ 2 ส่งผลให้ผู้เรียนขาดสมาธิ	1
24	มหาวิทยาลัยยังไม่มีการเตรียมการที่ดีพอสำหรับการเปิด - ปิดตามประชาคมอาเซียน	1
25	นิสิตใช้เวลาในช่วงปิดภาคเรียนไม่เป็นประโยชน์	1
26	การบูรณาการการเรียนการสอนกับกิจกรรมอื่นไม่สามารถดำเนินงานให้แล้วเสร็จตามปีงบประมาณได้	1
27	ในช่วงแรกของการเปิด - ปิดภาคเรียนแบบใหม่อาจไม่คล่องตัวต้องปรับตัวและเตรียมตัว	1
28	การเปลี่ยนแปลงย่อมมีความคิดเห็นที่ต่างกัน	1
29	การดำเนินงานของหน่วยงานต้องกำหนดให้สอดคล้องกับระยะเวลาใหม่	1
30	การได้งานทำของบัณฑิต นิสิตสำเร็จการศึกษาช้ากว่าเดิมในเดือนพฤษภาคมซึ่งปกติสำเร็จการศึกษาในเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนเมษายน	1
31	กระทบการจัดการเรียนการสอน	1
32	กระทบการจัดกิจกรรมในเปิดภาคเรียนที่ 1 ช่วงฤดูฝน	1
33	เปิดเรียนไม่สอดคล้องกับวันหยุดไทย	1
34	มีการสอนชดเชยมากในภาคเรียนที่ 2 ส่งผลกระทบต่อการเรียนและเกิดความเครียด	1
35	การจัดการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตของคนไทย	1

จากตาราง 33 พบว่า ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีค่าความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม จำนวน 23 คน การเปิด - ปิดไม่ตรงกับโรงเรียนในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถาบันการศึกษาอื่น จำนวน 14 คน และไม่สอดคล้องกับการบริหารงบประมาณของไทย จำนวน 10 คน ตามลำดับ

6.2.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรากฏดังตาราง 34

ตาราง 34 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ลำดับ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่ (คน)
1	ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน)	15
2	ควรปรับเรื่องงบประมาณให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน	3
3	ประสิทธิภาพการเรียนการสอนไม่ได้ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศหรือช่วงเวลา แต่ขึ้นอยู่กับนิสิต อาจารย์และกระบวนการเรียนการสอนมากกว่า	2
4	ไม่จำเป็นต้องทำตามประเทศอื่นในอาเซียน	1
5	นิสิตและอาจารย์ต้องร่วมมือกันในการพัฒนาการเรียนสอนให้มีประสิทธิภาพ	1
6	การเปิดเรียนเร็วกว่ามหาวิทยาลัยอื่นอาจส่งผลให้ได้นิสิตเข้าศึกษาต่อมากขึ้น	1
7	ควรจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมตามบริบทและสภาพภูมิอากาศของไทย ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ	1
8	มหาวิทยาลัยควรเตรียมการและศึกษาผลกระทบให้ละเอียดและนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป	1
9	ไม่มีปัญหาในการเปิดปิดเพราะสายสนับสนุนยังทำงานตามปกติ	1
10	หน่วยงานอื่นควรกำหนดให้มีเวลาการเปิด - ปิดเหมือนกับมหาวิทยาลัย	1
11	ควรมุ่งเน้นเอกลักษณ์ละความแตกต่าง มุ่งเน้นการสอนที่สามารถนำไปใช้ได้จริง	1

จากตาราง 34 พบว่า ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีค่าความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) จำนวน 15 คน ควรปรับเรื่องงบประมาณให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน จำนวน 3 คน และประสิทธิภาพการเรียนการสอนไม่ได้ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศหรือช่วงเวลา แต่ขึ้นอยู่กับนิสิต อาจารย์และกระบวนการเรียนการสอนมากกว่า จำนวน 2 คน ตามลำดับ

6.3 อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

6.3.1 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรากฏดังตาราง 35

ตาราง 35 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ลำดับ	ข้อดี	ความถี่ (คน)
1	สามารถแลกเปลี่ยนนิสิต บุคลากร หรืออาจารย์กับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ	20
2	มีความสะดวกต่อการจัดการศึกษาในเชิงนโยบายในกลุ่มประชาคมอาเซียนและประเทศอื่น	15
3	มีความเป็นสากลเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในประชาคมอาเซียน	9
4	อาจารย์สามารถไป Conference ในช่วงปิดเทอมเหมือนกับมหาวิทยาลัยในยุโรป และอเมริกา	3
5	มีระยะเวลาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการวิจัย การทำงานหรือการนำเสนอผลงานทางวิชาการ	3
6	มีระยะเวลาในการสอนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนที่มากขึ้น	1
7	การเปิด - ปิดดีทั้งสองแบบเพียงแต่คุ้นเคยชินแบบไหน	1
8	ผู้บริหารได้หน้าทำตามส่วนกลางสั่งการ	1
9	มีเวลาจัดการเรียนการสอน การเตรียมการสอนให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น	1
10	เหมาะสมกับกิจกรรม In Bound - Out Bound	1
11	ข้อดียังไม่เห็นเป็นรูปธรรม	1
12	การเคลื่อนย้ายแรงงานหลังจากสำเร็จการศึกษาสามารถเชื่อมต่อกันได้พอดีในบางประเทศ	1
13	ภาคเกษตรกรรมมีแรงงานในครัวเรือนเพราะนิสิตช่วยงานก่อนเปิดเรียน	1
14	มีวันหยุดยาวก่อนปีใหม่ และเป็นช่วงเทศกาล	1

ตาราง 35 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อดี	ความถี่ (คน)
15	เปิดเรียนหลังช่วงพายะฝน ทำให้ปลอดภัย	1
16	มีนิสิตต่างชาติมากขึ้น	1
17	สะดวกในการเทียบโอนและการศึกษาต่อ	1
18	ภาคเรียนที่ 1 มีเวลาเรียนเพิ่มขึ้น	1
19	ภาคเรียนที่ 2 ตรงกับเทศกาลสงกรานต์ ส่งผลให้นิสิตเข้าร่วมมากขึ้น	1
20	ภาคเรียนที่ 2 เหมาะสมกับการออกฝึกสหกิจในสายงานบัญชี	1
21	ภาคเรียนที่ 3 ตรงกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ ซึ่งเพิ่มโอกาสในการไป Summer School	1
22	เปิดโอกาสการสร้างความสัมพันธ์วิชาการกับสถาบันที่มีระบบเดียวกัน	1
23	กำลังเข้าสู่สมดุลในระบบใหม่	1
24	การจราจรไม่ติดขัด เพราะเปิด - ปิดไม่ตรงกับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1
25	การหางานในต่างประเทศได้ง่ายขึ้น	1
26	สามารถเชิญอาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศได้ง่ายโดยเฉพาะด้านวิจัย	1
27	เหมาะสำหรับคณะ/หน่วยงานที่มีโครงการแลกเปลี่ยนหรือเทียบโอนหน่วยกิตกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ	1

จากตาราง 35 พบว่า ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีค่าความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ สามารถแลกเปลี่ยนนิสิต บุคลากร หรืออาจารย์กับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ จำนวน 20 คน มีความสะดวกต่อการจัดการศึกษาในเชิงนโยบายในกลุ่มประชาคมอาเซียนและประเทศอื่น จำนวน 15 คน และมีความเป็นสากลเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในประชาคมอาเซียน จำนวน 9 คน ตามลำดับ

6.2.2 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรากฏดังตาราง 36

ตาราง 36 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ลำดับ	ข้อบกพร่อง	ความถี่ (คน)
1	สภาพอากาศไม่เหมาะสม	58
2	วันหยุดในภาคเรียนที่ 2 มีมาก ส่งผลให้อาจารย์เร่งทำการสอน และนิสิตได้รับความรู้น้อยลง	27
3	การเปิด - ปิดภาคเรียนไม่สอดคล้องกับการปิด - เปิดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	22
4	กระทบต่อการฝึกภาคสนาม การฝึกสอนในโรงเรียน และการฝึกงานในสถานศึกษา	21
5	การเปิด - ปิดภาคเรียนไม่สอดคล้องกับการเบิกจ่ายงบประมาณ	19
6	มหาวิทยาลัยสิ้นเปลืองค่าไฟฟ้าในช่วงภาคเรียนที่ 2 มากขึ้น	16
7	ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน ประเพณี และวัฒนธรรมของไทย	7
8	มีผลกระทบต่อการรับเข้าศึกษาต่อ	6
9	ไม่เหมาะสมกับกับบริบทของมหาวิทยาลัยและประเทศไทย	6
10	กระทบต่อการเตรียมการสอน วิจัย และบริการวิชาการ	6
11	ปิดเรียนยาวนานเกินไป	5
12	นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากมัธยมศึกษารอเปิดภาคเรียนนาน	5
13	มีผลกระทบต่อการสมัครเข้าทำงาน	4
14	มีผลกระทบต่อการบริการวิชาการกับสถาบันการศึกษาอื่น	4
15	มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่และความสัมพันธ์ในครอบครัว	4
16	การจัดโครงการไม่สอดคล้องกับงบประมาณโครงการและการประสานงาน	4
17	กระทบด้านการเรียนการสอน/ไม่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน	3
18	มีผลต่อการเก็บข้อมูลวิจัยในโรงเรียน	3
19	การประสานงานกับโรงเรียนยุ่งยาก	3

ตาราง 36 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อบกพร่อง	ความถี่ (คน)
20	การเปิดภาคเรียนที่ 2 ทันทีหลังช่วงเทศกาลปีใหม่ มีผลต่อการเดินทางและการเรียนในสัปดาห์แรก	2
21	มหาวิทยาลัยยังไม่มีความพร้อม	2
22	ไม่มีนิสิตต่างชาติในประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาศึกษาต่อเพิ่ม เมื่อเปิด - ปิดแบบอาเซียน	2
23	กระทบการจัดกิจกรรมกับหน่วยงานภายนอก	2
24	มีอุปสรรคต่อรายวิชาที่ต้องทำกิจกรรมกับโรงเรียน	2
25	สถาบันอุดมศึกษาในอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ไม่ได้เปิด - ปิดตรงกันทั้งหมด	2
26	อุปกรณ์สนับสนุนการเรียนเสีย (เครื่องปรับอากาศ) เพราะทำงานหนักในช่วงฤดูร้อน	2
27	งบประมาณที่เพิ่มขึ้นในการดูแลภูมิทัศน์	1
28	กระทบด้านการบริหารจัดการ	1
29	งานวิจัยไม่สอดคล้องกับเวลาเรียน	1
30	ความรู้นิสิตจากมัธยมศึกษาไม่ต่อเนื่องกับระดับอุดมศึกษาที่รอเปิดภาคเรียนยาวนาน	1
31	อาจารย์มีงานตลอดปีไม่มีช่วงพัก	1
32	ขาดการดำเนินงานที่แท้จริง	1
33	ระบบที่ปรับใหม่ไม่สอดคล้องกับระบบการทำงานของมหาวิทยาลัย	1
34	ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่มีบุตรต้องนำบุตรมาที่ทำงานในช่วงปิดภาคเรียน	1
35	มีผลกระทบต่อการขอทุนและการทำวิจัยของนิสิตมาก	1
36	ห้องเรียนปฏิบัติการมีผลกระทบจากสภาพอากาศร้อน	1
37	กิจกรรมการเรียนการสอน วิจัย บริการวิชาการ และทำนุ ยังไม่เกิดความร่วมมือหรือการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ แต่กลับมีผลกระทบภายในประเทศ	1
38	อาจารย์ที่มีบุตรและกำลังเรียน ไม่สะดวกในการไปราชการ อบรม สัมมนา	1
39	ปรับตัวยุ่งยากในช่วงแรก	1
40	หน้าฝน นิสิตทำกิจกรรมลำบาก	1

ตาราง 36 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อบกพร่อง	ความถี่ (คน)
41	สถานที่ยังไม่พร้อมกับสภาพอากาศร้อน	1
42	การเปิด - ปิดแบบอาเซียนไม่เกิดประโยชน์ต่อคนส่วนมาก	1
43	ขาดการวางแผนการใช้ทรัพยากรและส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายของนิสิต	1
44	วงรอบการประเมินและการเลื่อนขั้นเงินเดือน การใช้จ่ายงบประมาณ ไม่สัมพันธ์กับช่วงเวลาการปฏิบัติงานสอนและวิจัย	1
45	ระยะเวลาภาคเรียนที่ 3 น้อย	1
46	ภาคเรียนที่ 1 ฝนตก น้ำท่วม	1
47	ช่วงรับปริญญาเป็นช่วงปิดเทอมไม่มีนิสิตช่วยงาน	1
48	การเปิด - ปิดแบบอาเซียนไม่ได้ช่วยส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยน สิ่งที่ช่วย คือ เงินทุนและภาระงานมากกว่า	1
49	การจัดทำแผนงานในด้านต่าง ๆ มีความยุ่งยาก	1
50	กระทบการเดินทาง	1
51	คุณภาพการศึกษาต่ำลง	1

จากตาราง 36 พบว่า ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีค่าความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม จำนวน 58 คน วันหยุดในภาคเรียนที่ 2 มีมาก ส่งผลให้อาจารย์เร่งทำการสอน และนิสิตได้รับความรู้น้อยลง จำนวน 27 คน และการเปิด - ปิดภาคเรียนไม่สอดคล้องกับการปิด - เปิดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 22 คน ตามลำดับ

6.2.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปรากฏดังตาราง 37

ตาราง 37 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ลำดับ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่ (คน)
1	ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน)	27
2	ควรเปลี่ยนระบบการศึกษาของไทยทั้งระบบให้ตรงกัน ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา	8
3	หากยังไม่ปรับเปลี่ยนไปเปิด - ปิดตามเดิม ควรมีการยืดหยุ่นในการบริหารจัดการงบประมาณมากกว่านี้ และควรเปิด - ปิดให้สดคล้องกับปีงบประมาณ	4
4	หากจะปรับเปลี่ยนไปเปิด - ปิดตามเดิม ควรมีการวิเคราะห์ให้ดีก่อน	2
5	ควรจัดระยะเวลาชดเชยในช่วงวันหยุดยาวในภาคเรียนที่ 2	2
6	การเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนเหมาะสำหรับมหาวิทยาลัยที่มีการประสานงานกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศเท่านั้น ไม่ใช่มหาวิทยาลัยทั้งหมด ควรมีการจัดกลุ่มมหาวิทยาลัยแล้วจัดการเปิด - ปิดให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละมหาวิทยาลัยจึงจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศและประชาชน	1
7	หากกลับไปเปิด - ปิดตามเดิม จะมีผลกระทบต่อการเดินทางของนิสิตเนื่องจากการจราจรติดขัด	1
8	เปลี่ยนมา 2 - 3 ปี แล้ว น่าจะชินและไม่ควรเปลี่ยนไปเปลี่ยนมา	1
9	มหาวิทยาลัยควรมีจุดยืนในการจัดการเรียนการสอนของตนเอง บางครั้งไม่ควรจะดำเนินตามที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยอย่างเดียว	1
10	มหาวิทยาลัยควรมีความยืดหยุ่นในการใช้ห้องเรียนร่วมกันระหว่างคณะ	1
11	ระยะเวลาเรียนเท่าเดิมใช้ทรัพยากรเท่าเดิม ดังนั้น การเปิดปิดอาเซียนไม่มีผลกระทบ	1
12	มหาวิทยาลัยควรติดตั้งเครื่องปรับอากาศทุกห้องเรียน	1
13	ควรปรับเปลี่ยนการเปิดรายวิชาตามสภาพของฤดูกาล	1
14	การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไม่เกี่ยวกับเวลาการเปิด - ปิดภาคเรียน	1

ตาราง 37 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่ (คน)
15	มหาวิทยาลัยควรเตรียมความพร้อมเมื่อเปิด - ปิดแบบอาเซียน	1
16	ควรมีการเตรียมการเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ	1
17	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรมีการวิจัยอย่างเป็นระบบก่อนตัดสินใจ	1
18	มหาวิทยาลัยควรมีการศึกษาข้อดี - ข้อเสียของการจัดการเรียนการสอนตามอาเซียนให้ละเอียดและเปรียบเทียบกับสถาบันอื่น	1

จากตาราง 37 พบว่า ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีค่าความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) จำนวน 27 คน ควรเปลี่ยนระบบการศึกษาของไทยทั้งระบบให้ตรงกัน ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา จำนวน 8 คน และหากยังไม่ปรับเปลี่ยนไปเปิด - ปิดตามเดิม ควรมีการยืดหยุ่นในการบริหารจัดการงบประมาณมากกว่านี้ และควรเปิด - ปิดให้สอดคล้องกับปีงบประมาณ จำนวน 4 คน ตามลำดับ

ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต เจ้าหน้าที่ อาจารย์ และผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

7.1 ความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบัน อุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ดังนี้

7.1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

1) นิสิตส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน เนื่องจากสภาพอากาศในภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงฤดูฝนเดินทางลำบาก และภาคเรียนที่ 2 มีสภาพอากาศร้อน

2) นิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน เนื่องจากจัดการศึกษาตามเดิม เปลี่ยนแปลงเฉพาะเวลาในการเปิด - ปิดภาคเรียนเท่านั้น

3) นิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพเท่าเดิม เนื่องจากเปลี่ยนแปลงเฉพาะเวลาในการเปิด - ปิดภาคเรียน ประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน และผู้เรียน

4) นิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในภาพรวมไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากนิสิตเรียนตามปกติที่มหาวิทยาลัยเปิดภาคเรียน

5) นิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) เนื่องจากตรงวิถีชีวิต ประเพณี และสภาพอากาศของไทย

7.1.2 ข้อมูลผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

1) ด้านการเรียนการสอน

นิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยในด้านการเรียนการสอน

2) ด้านการทำกิจกรรม

นิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการทำกิจกรรม การจัดกิจกรรมและจำนวนผู้เข้าร่วมหรือทำกิจกรรมของนิสิต เนื่องจากสภาพอากาศในภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงกลางฤดูฝน และภาคเรียนที่ 2 มีอากาศที่ร้อน ส่งผลให้การดำเนินการกิจกรรมของนิสิตมีความลำบาก

3) ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ

นิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยในด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ

4) ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน

นิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน

7.1.3 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1) นิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีข้อดีต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย คือ มีความเป็นสากลเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในประชาคมอาเซียน

2) นิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีข้อบกพร่องต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย คือ สภาพอากาศที่ร้อนในภาคเรียนที่ 2

3. นิสิตส่วนใหญ่ได้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน)

โดยสรุป นิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการทำกิจกรรม การจัดกิจกรรมและจำนวนผู้เข้าร่วมหรือทำกิจกรรมของนิสิต เนื่องจากสภาพอากาศในภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงกลางฤดูฝน และภาคเรียนที่ 2 มีอากาศที่ร้อน ส่งผลให้การดำเนินการกิจกรรมของนิสิตมีความลำบาก โดยนิสิตได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) ซึ่งมีตัวอย่างข้อคิดเห็น ดังนี้

“...ไม่อยากทำกิจกรรมเลย เพราะในช่วงเปิดเทอมภาคเรียนที่ 1 เจอฝนตก คนเข้าร่วมก็เข้าร่วมกิจกรรมน้อย...”

(นิสิต คนที่ 1. 6 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

“...ทำกิจกรรมเทอมแรกเจอฝน ส่งผลให้ต้องมีแผนสองในการดำเนินงานไว้ตลอด...”

(นิสิต คนที่ 2. 6 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

“...มีผลกระทบอย่างมาก เช่น การรับน้อง ที่ผ่านมาสภาพอากาศมีพายุเข้า ฝนตกหนักจนต้องเลื่อนวันจัดกิจกรรมออกไป อีกอย่างสภาพอากาศในเทอมสองแดดจัดจนเกิดไปก็ไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรม...”

(นิสิต คนที่ 3. 6 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

“...สภาพอากาศไม่เป็นใจในการทำกิจกรรมเลย...”

(นิสิต คนที่ 4. 6 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

"...ส่งผลกระทบต่อการทำกิจกรรม คือ ช่วงรับน้องต้นภาคเรียนอยู่ในช่วงหน้าฝน..."

(นิสิต คนที่ 5. 14 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

"...ให้ปรับเป็นแบบเดิมดีกว่าด้วยสภาพอากาศในบ้านเรา งานประเพณีและสิ่งต่าง ๆ จะได้เหมือนเดิม..."

(นิสิต คนที่ 6. 14 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

"...ควรเปิดเรียนแบบเดิม เพราะเริ่มต้นเรียนที่เร็วขึ้น..."

(นิสิต คนที่ 7. 14 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

"...อยากเปิดแบบเดิมเนื่องจากจะสอดคล้องกับการเปิดภาคเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา..."

(นิสิต คนที่ 8. 26 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

"...ควรมีการทบทวนว่าที่เปิด - ปิดแบบอาเซียนมา 3 ปี มีข้อดี ข้อเสีย อย่างไร ก่อนจะตัดสินใจ หากเหมาะสมก็เปิดแบบอาเซียนต่อไป แต่หากมีข้อเสียควรกลับไปเปิดแบบเดิม..."

(นิสิต คนที่ 9. 26 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

"...ควรกลับไปเปิดแบบเดิม เพราะอยู่ในช่วงที่เดินทางสะดวกและเริ่มเรียนได้เร็วขึ้น..."

(นิสิต คนที่ 10. 26 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

7.2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบัน อุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ดังนี้

7.2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

1) เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน เนื่องจากสภาพอากาศไม่เหมาะสมการเปิด - ปิดไม่ตรงกับโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีผลต่อการเบิกจ่ายงบประมาณเนื่องจากช่วงของการเปิดภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงปิดปีงบประมาณ

2) เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน เนื่องจากจัดการศึกษาตามเดิม เปลี่ยนแปลงเฉพาะเวลาในการเปิด - ปิดภาคเรียนเท่านั้น

3) เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพเท่าเดิม เนื่องจากเปลี่ยนแปลงเฉพาะเวลาในการเปิด - ปิดภาคเรียน ประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน และผู้เรียน

4) เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในภาพรวมมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านการเบิกจ่ายงบประมาณ เนื่องจากช่วงของการเปิดภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงปิดปีงบประมาณ

5) เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) เนื่องจากตรงกับการเปิด - ปิดของโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และตรงกับวิถีชีวิตของไทย

7.2.2 ข้อมูลผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

1) ด้านการปฏิบัติงาน

เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยในด้านการปฏิบัติงาน

2) ด้านการวางแผน

เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยในด้านการวางแผน

3) ด้านการประสานงาน

เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยในด้านการประสานงาน

4) ด้านการบริการ

เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยในด้านการบริการ

5) ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน

เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน

7.2.3 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1) เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ข้อดีต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยยังไม่ปรากฏผลที่เป็นรูปธรรม

2) เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีข้อบกพร่องต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย คือ สภาพอากาศที่ร้อนในภาคเรียนที่ 2 ทำให้สิ้นเปลืองค่าไฟฟ้า การเปิด - ปิดไม่ตรงกับโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีผลต่อการเบิกจ่ายงบประมาณเนื่องจากช่วงของการเปิดภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงปิดปีงบประมาณ

3. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ได้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) และควรมีการมีการเตรียมความพร้อมในด้านภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรเพื่อการปฏิบัติงานและการให้บริการ

โดยสรุป เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน โดยเจ้าหน้าที่ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) และควรมีการเตรียมความพร้อมในด้านภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรเพื่อการปฏิบัติงานและการให้บริการ ซึ่งมีตัวอย่างข้อคิดเห็น ดังนี้

“...มหาวิทยาลัยในที่นี้ หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด ทั้งมหาวิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏ หรือเปล่า แล้วมหาวิทยาลัยที่กล่าวมาได้มีความพร้อมหรือการเตรียมความพร้อมหรือไม่ ถ้ามหาวิทยาลัยบางกลุ่มไม่พร้อมแล้ว ก็คงเป็นปัญหาใหม่ที่ทำให้ระบบนี้ไปต่อไม่ได้ อาจต้องกลับไปใช้ระบบเดิม เพราะระบบเดิมถือเป็นปฏิทินทางการศึกษาที่ลงตัวแล้ว...”

(เจ้าหน้าที่ คนที่ 1. 21 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

“...ควรมีการเตรียมความพร้อมในด้านภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรเพื่อการปฏิบัติงาน และการให้บริการ เนื่องจากปัจจุบันมีนิสิตและบุคลากรที่เป็นชาวต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อ และปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย...”

(เจ้าหน้าที่ คนที่ 1. 21 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

“...สมควรกลับไปเปิด - ปิดแบบเดิม เพราะจะสอดคล้องกับโรงเรียนมัธยมศึกษาเมื่อเข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยและตรงกับสภาพอากาศของประเทศไทย...”

(เจ้าหน้าที่ คนที่ 2. 21 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

“...เมื่อมหาวิทยาลัยมีนโยบายที่ชัดเจนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ควรมีการพัฒนาทักษะในด้านการให้บริการต่าง ๆ และพัฒนาทักษะทางภาษาของบุคลากรให้มีความเชื่อมั่นในตัวเอง เพื่อรองรับการเข้ามาเรียนของนักศึกษาในกลุ่มอาเซียน...”

(เจ้าหน้าที่ คนที่ 2. 21 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

“...ควรกลับไปเปิดแบบเดิม เพราะตรงกับวิถีชีวิตของคนไทยและมีความคุ้นเคยกับการเปิดแบบเดิมมากกว่า...”

(เจ้าหน้าที่ คนที่ 3. 21 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

“...เมื่อนำรูปแบบการจัดการศึกษาแบบอาเซียนมาใช้เต็มรูปแบบ มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมด้านภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น...”

(เจ้าหน้าที่ คนที่ 3. 21 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

“...ควรกลับไปเปิดแบบเดิม เนื่องจากคณะได้วางแผนการรับนักเรียนเพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยตามเดิมเพราะโรงเรียนมัธยมศึกษายังมีการเปิด - ปิดตามเดิม...”

(เจ้าหน้าที่ คนที่ 4. 21 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

“...ควรเตรียมความพร้อมในด้านภาษาอังกฤษให้กับบุคลากรเพื่อการปฏิบัติงาน และการให้บริการ...”

(เจ้าหน้าที่ คนที่ 4. 21 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

"...ควรกลับไปเปิดแบบเดิม เนื่องจากมีความคล่องตัวในการเบิกจ่ายงบประมาณ และสอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย..."

(เจ้าหน้าที่ คนที่ 5. 26 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

"...ควรกลับไปเปิด - ปิดแบบเดิม เพราะสอดคล้องกับโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและการเบิกจ่ายงบประมาณ..."

(เจ้าหน้าที่ คนที่ 6. 26 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

7.3 ความคิดเห็นของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบัน อุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ดังนี้

7.3.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

1) อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน เนื่องจากสภาพอากาศไม่เหมาะสม การเปิด - ปิดไม่ตรงกับโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผลต่อการเบิกจ่ายงบประมาณเนื่องจากช่วงของการเปิดภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงปิดปีงบประมาณ และกระทบต่อการเรียนการสอน

2) อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน เนื่องจากจัดการศึกษาตามเดิม เปลี่ยนแปลงเฉพาะเวลาในการเปิด - ปิดภาคเรียนเท่านั้น

3) อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพเท่าเดิม เนื่องจากเปลี่ยนแปลงเฉพาะเวลาในการเปิด - ปิดภาคเรียน ประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน และผู้เรียน

4) อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในภาพรวมมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านการเบิกจ่ายงบประมาณ เนื่องจากช่วงของการเปิดภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงปิดปีงบประมาณ สภาพอากาศที่ไม่เหมาะสม และภาคเรียนที่ 2 มีวันหยุดจำนวนมาก

5) อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) เนื่องจากตรงกับการเปิด - ปิดของโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7.3.2 ข้อมูลผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

1) ด้านการเรียนการสอน

อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อสภาพห้องเรียน อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน เนื่องจากสภาพอากาศในภาคเรียนที่ 2 มีอากาศที่ร้อน ห้องเรียนต้องติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ส่งผลให้สิ้นเปลืองค่าไฟฟ้าของมหาวิทยาลัย

2) ด้านการวิจัย

อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยในด้านการวิจัย

3) ด้านการบริการวิชาการ

อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยในด้านการบริการวิชาการ

4) ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยในด้านการทำนุศิลปวัฒนธรรม

5) ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน

อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน

7.3.3 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1) อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ข้อดีต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยยังไม่ปรากฏผลที่เป็นรูปธรรม

2) อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีข้อบกพร่องต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย คือ สภาพอากาศที่ร้อนในภาคเรียนที่ 2 ทำให้สิ้นเปลืองค่าไฟฟ้า การเปิด - ปิดไม่ตรงกับโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีผลต่อการเบิกจ่ายงบประมาณเนื่องจากช่วงของการเปิดภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงปิดปีงบประมาณ

3. อาจารย์ส่วนใหญ่ได้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) และหากกลับไปเปิด - ปิดแบบเดิมไม่ได้ มหาวิทยาลัยควรมีการบริหารจัดการด้านการงบประมาณให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับการเปิดภาคเรียน

โดยสรุป อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อสภาพห้องเรียน อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน โดยอาจารย์ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) และหากกลับไปเปิด - ปิดแบบเดิมไม่ได้ มหาวิทยาลัยควรมีการบริหารจัดการด้านการงบประมาณให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับการเปิดภาคเรียน ซึ่งมีตัวอย่างข้อคิดเห็น ดังนี้

“....ในช่วงภาคเรียนที่ 2 ห้องเรียนต้องเปิดเครื่องปรับอากาศ เพื่อลดความร้อนในส่วนของห้องเรียนที่ไม่มีเครื่องปรับอากาศหรือเครื่องปรับอากาศเสียห้องเรียนร้อน ส่งผลให้นิสิตไม่มีสมาธิในการเรียน...”

(อาจารย์ คนที่ 1. 28 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

“...อยากกลับไปเปิดเรียนแบบเดิม เพราะมีความสะดวกในจัดการเรียนการสอน การเดินทาง และการดำเนินชีวิตประจำวัน...”

(อาจารย์ คนที่ 1. 28 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

“...มีผลกระทบในเรื่องของการบริหารจัดการงบประมาณหรือการจัดสรรงบประมาณที่ไม่สอดคล้องกับปีงบประมาณ และอาจารย์ที่มีโครงการหรือกิจกรรมที่ผูกกับงบประมาณจะต้องวางแผนการดำเนินการใหม่หรือเร่งบริหารจัดการเพื่อให้การเบิกจ่ายทันปีงบประมาณในเดือนกันยายน...”

(อาจารย์ คนที่ 1. 28 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

“...อากาศร้อน ห้องเรียนต้องใช้แอร์มาก ส่งผลให้คณะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย...”

(อาจารย์ คนที่ 2. 28 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

"...ควรกลับไปเปิดการเรียนการสอนตามเดิม คณะที่นิสิตที่ต้องออกฝึกประสบการณ์กับหน่วยงานอื่นที่ยังไม่กำหนดเวลาตามแบบอาเซียน คณะเกิดความลำบากในการประสานงานและส่งนิสิตออกฝึกงานก่อนเปิดภาคเรียนในเดือนสิงหาคม..."

(อาจารย์ คนที่ 2. 28 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

"...สภาพอากาศในเทอม 2 ร้อน ส่งผลให้เครื่องปรับอากาศทำงานหนักขึ้น..."

(อาจารย์ คนที่ 3. 28 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

"...ควรกลับไปเปิดแบบเดิมเนื่องจากในช่วงเทอมที่สองสภาพอากาศร้อน ส่งผลให้เครื่องปรับอากาศเสียบ่อยครั้งเพราะทำงานหนัก..."

(อาจารย์ คนที่ 3. 28 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

"...ควรกลับไปเปิดแบบเดิมเนื่องจากมีช่วงเวลาสำหรับการเบิกจ่ายงบประมาณของโครงการหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน..."

(อาจารย์ คนที่ 4. 29 กันยายน 2560 : สัมภาษณ์)

"...มีผลกระทบด้านปัญหาวงรอบปีงบประมาณ เปิดเทอมเดือนสิงหาคม แต่ปิดปีงบประมาณเดือนกันยายน ส่งผลให้การเบิกจ่ายอาจมีปัญหา แต่อาจารย์และเจ้าหน้าที่ก็พยายามที่จะเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนด ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีการบริหารจัดการด้านการงบประมาณให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับการเปิดภาคเรียน..."

(อาจารย์ คนที่ 5. 11 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

"...มีผลกระทบที่เกี่ยวเนื่องกับปีการศึกษาและปีงบประมาณที่ไม่สอดคล้องกัน..."

(อาจารย์ คนที่ 6. 11 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

7.4 ความคิดเห็นของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบัน อุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ดังนี้

7.4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

1) ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน เนื่องจากการเบิกจ่ายงบประมาณ

ในช่วงของการเปิดภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงปิดปีงบประมาณ สภาพอากาศไม่เหมาะสม และการเปิด - ปิดไม่ตรงกับโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในประเด็นนี้ไม่น่าจะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากจัดการศึกษาตามเดิม เปลี่ยนแปลงเฉพาะเวลาในการเปิด - ปิดภาคเรียนเท่านั้น

3) ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ไม่เกี่ยวกับการระยะเวลาของการเปิด - ปิดภาคเรียน เพราะประสิทธิภาพการเรียนการสอนน่าจะขึ้นอยู่กับหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน และผู้เรียน

4) ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในภาพรวมมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านการเบิกจ่ายงบประมาณ เนื่องจากการเบิกจ่ายงบประมาณในช่วงของการเปิดภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงปิดปีงบประมาณ

5) ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) เนื่องจากมีความสะดวกในการเบิกจ่ายงบประมาณและสอดคล้องกับสภาพอากาศของไทย

7.4.2 ข้อมูลผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

1) ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่องบประมาณ การเงินและบัญชี และการพัสดุของมหาวิทยาลัย เนื่องจากช่วงของการเปิดภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงปิดปีงบประมาณ

2) ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการรับบุคคลเข้าศึกษาต่อของมหาวิทยาลัย เนื่องจากช่วงจากการปิดเรียนในระดับมัธยมศึกษาจนถึงการเปิดภาคเรียนของมหาวิทยาลัยมีระยะเวลานาน นักเรียนอาจตัดสินใจเลือกเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาอื่น

7.4.3 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1) ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ข้อดีต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยยังไม่ปรากฏผลที่เป็นรูปธรรม

2) ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีข้อบกพร่องต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย

คือ สภาพอากาศที่ร้อนในภาคเรียนที่ 2 ทำให้สิ้นเปลืองค่าไฟฟ้า และมีผลต่อการเบิกจ่ายงบประมาณเนื่องจากช่วงของการเปิดภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงปิดปีงบประมาณ

3. ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) และเสนอแนะไปยังผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการให้ปรับระยะเวลาของการเปิด - ปิดภาคเรียนของสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษาให้ตรงกัน

โดยสรุป ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่องบประมาณ การเงินและบัญชี การพัสดุของมหาวิทยาลัย และการรับบุคคลเข้าศึกษาต่อของมหาวิทยาลัย โดยผู้บริหารได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) และเสนอแนะไปยังผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการให้ปรับระยะเวลาของการเปิด - ปิดภาคเรียนของสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษาให้ตรงกัน ซึ่งมีตัวอย่างข้อคิดเห็น ดังนี้

“...มีผลกระทบต่อการจัดสรรงบประมาณที่ไม่สอดคล้องกันกับปีงบประมาณที่เหลื่อมกันกับปีการศึกษา มหาวิทยาลัยควรพิจารณาหาแนวทางแก้ไข เช่น แก้ไขระเบียบเงินรายได้เพื่อให้หน่วยงานระดับคณะสามารถบริหารจัดการและเกิดความยืดหยุ่นในการทำงาน แต่จริง ๆ ก็เป็นดาบสองคม เพราะการบริหารงบประมาณระหว่างงบประมาณเงินแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้ควรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพราะยังมีหน่วยงานอิสระที่รอตรวจสอบอีกมากมาย แต่ยังไงก็ตามเราเปิดแบบอาเซียนมา 3 ปี แล้ว คณะคงเริ่มปรับตัวได้...”

(ผู้บริหาร คนที่ 1. 11 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

“...มีผลกระทบต่อนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา โดยมีระยะเวลายาวนานกว่าจะเปิดภาคเรียนของมหาวิทยาลัย อาจจะกระทบการตัดสินใจการเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามได้...”

(ผู้บริหาร คนที่ 1. 11 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

“...ส่วนกลางควรมีการบริหารจัดการด้านงบประมาณ เพื่อให้คณะสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น...”

(ผู้บริหาร คนที่ 2. 11 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

“...มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านการรับบุคคลเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย เนื่องจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเปิดปิดไม่ตรงกับมหาวิทยาลัย ส่งผลให้ต้องมีการวางแผนและบริหารจัดการให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ผู้บริหาร คนที่ 2. 11 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

“...การบริหารจัดการงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมนิสิต ต้องมีการปรับแผนให้เสร็จสิ้นหรือสอดคล้องกับปีงบประมาณ ในการนี้ มหาวิทยาลัยควรมีการปรับระเบียบเงินรายได้ให้มีความสอดคล้องกับปีการศึกษา แต่ก็จะเกิดความยุ่งยากสำหรับคนปฏิบัติงาน...”

(ผู้บริหาร คนที่ 3. 16 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

“...เมื่อเปิดเรียนแบบอาเซียนในเดือนสิงหาคม ส่งผลให้สถาบันการศึกษาอื่นที่เปิดก่อนในเดือนมิถุนายน มีโอกาสที่นักเรียนจะตัดสินใจเข้าศึกษาก่อน เนื่องด้วยความไม่แน่ใจหรือไม่เข้าใจจึงส่งผลกระทบต่อการรับนักเรียนเข้าศึกษาในคณะเป็นอย่างมาก...”

(ผู้บริหาร คนที่ 3. 16 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

“...หน่วยงานควรมีการปรับตัวและบริหารจัดการให้ได้ เพื่อให้คล่องตัวและไม่โดนสอบสวนหากส่วนกลางยืดหยุ่นมากจะเจอปัญหาตามมาได้...”

(ผู้บริหาร คนที่ 4. 16 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

“...มีผลกระทบเพราะมหาวิทยาลัยจะต้องรับนิสิตพร้อมกันทั่วประเทศ การแข่งขันจะสูงแต่น่าจะเป็นผลดีกับมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง...”

(ผู้บริหาร คนที่ 4. 16 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

“...มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิดเรียนตามเดิม เพราะจะสอดคล้องกับปีงบประมาณ และการประเมินต่าง ๆ เช่น การประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาความดีความชอบของบุคลากร...”

(ผู้บริหาร คนที่ 5. 18 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

“...ควรกลับไปเปิดเรียนแบบเดิม เพราะสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนขั้นพื้นฐาน...”

(ผู้บริหาร คนที่ 6. 18 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

“...ควรกลับไปเปิด - ปิดแบบเดิมเพราะสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนไทย...”

(ผู้บริหาร คนที่ 7. 19 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

“...ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วเสนอไปยังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หากเปิดแบบเดิมมีปัญหาตรงไหน และแบบใหม่มีจุดดีอย่างไร แล้วผู้บริหารระดับสูงค่อยตัดสินใจ...”

(ผู้บริหาร คนที่ 8. 19 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

“...เห็นด้วยกับการกลับมาเปิดเทอมเดือนมิถุนายน เพราะมีความเหมาะสมกับบริบทของไทย...”

(ผู้บริหาร คนที่ 9. 20 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

“...มหาวิทยาลัยควรเสนอแนะไปยังผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการให้ปรับระยะเวลาของการเปิด - ปิดภาคเรียนของสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษาให้ตรงกัน...”

(ผู้บริหาร คนที่ 10. 20 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

“...หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรใช้ระบบเดียวกันทั้งหมด ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา จะได้เกิดความคล่องตัวและสอดคล้องกันในการดำเนินการเชิงระบบ...”

(ผู้บริหาร คนที่ 11. 20 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

“...ผู้บริหารระดับสูงของประเทศควรมีนโยบายในการปรับเปลี่ยนเวลาการเปิดเรียนของสถาบันการศึกษาทุกระบบ ทุกระบบ ให้ตรงกันทั้งประเทศ...”

(ผู้บริหาร คนที่ 12. 20 ตุลาคม 2560 : สัมภาษณ์)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสังกัดหน่วยงาน
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา
5. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สรุปผล

การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้

1.1.1 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 61.1) มีอายุระหว่าง 19 - 20 ปี (ร้อยละ 46.6) กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 33.4) สังกัดคณะการบัญชีและการจัดการ (ร้อยละ 26.3) และสังกัดกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 64.5)

1.1.2 นิสิตเห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 48.4) มหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 52.1) เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยประสิทธิภาพเท่าเดิม (ร้อยละ 45.5) การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 48.4) และมหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) (ร้อยละ 49.2)

1.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้

1.2.1 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 65.7) มีอายุระหว่าง 36 - 40 ปี (ร้อยละ 25.5) มีตำแหน่งหน้าที่การงานเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (ร้อยละ 76.9) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ระหว่าง 5 - 10 ปี (ร้อยละ 29.5) และสังกัดหน่วยงานระดับกอง/ศูนย์ (ร้อยละ 48.3)

1.2.2 เจ้าหน้าที่ไม่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 51.7) มหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 50.5) เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยประสิทธิภาพเท่าเดิม (ร้อยละ 47.7) การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน

ของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 60.8) และมหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) (ร้อยละ 69.6)

1.3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้

1.3.1 อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 59.1) มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี (ร้อยละ 29.1) มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาเอก (ร้อยละ 59.5) และสังกัดกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 42.2)

1.3.2 อาจารย์ไม่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 77.7) มหาวิทยาลัยไม่มีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 57.4) เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยประสิทธิภาพลดลง (ร้อยละ 53.0) การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 78.0) และมหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) (ร้อยละ 80.7)

2. ผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบัน อุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต อาจารย์และเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้

2.1 นิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\overline{X}$ = 2.46) และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน และอยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการทำกิจกรรม ($\overline{X}$ = 2.59) ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ ($\overline{X}$ = 2.57) และด้านการเรียนการสอน ($\overline{X}$ = 2.37) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\overline{X}$ = 2.34)

2.2 เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\overline{X}$ = 1.92) และรายด้านอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน ($\overline{X}$ = 1.87 ถึง 1.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการวางแผน ($\overline{X}$ = 1.98) ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\overline{X}$ = 1.96) และด้านการประสานงาน ($\overline{X}$ = 1.90) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริการ ($\overline{X}$ = 1.87)

2.3 อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับ

ปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.06) และรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ($\overline{X}$ = 2.77 ถึง 3.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\overline{X}$ = 3.26) ด้านการเรียนการสอน ($\overline{X}$ = 3.18) และด้านการบริการวิชาการ ($\overline{X}$ = 3.09) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\overline{X}$ = 2.77)

3. นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีชั้นปีและกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการทำกิจกรรม ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

4. เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและสังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน ด้านการบริการ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน แตกต่างกัน ($p < 0.05$) ดังนี้

4.1 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ปรากฏดังนี้

4.1.1 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการปฏิบัติงานมากกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 16 - 20 ปี

4.1.2 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการประสานงานน้อยกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี

4.1.3 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี และ 11 - 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน ด้านการบริการ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน มากกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 16 - 20 ปี

4.2 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน ด้านการบริการ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน มากกว่า เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก

5. อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

6. แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

6.1 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

6.1.1 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ มีความเป็นสากลเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในประชาคมอาเซียน ช่วงเวลาจากมัธยมศึกษาจนถึงก่อนเปิดภาคเรียนยาวนาน นิสิตสามารถใช้เวลาในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนหรือใช้เวลาในการหารายได้พิเศษหรือค่าเทอม และสามารถการแลกเปลี่ยนนิสิตจากสถาบันการศึกษาอื่นภายในอาเซียน

6.1.2 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม การเปิด - ปิดภาคเรียนมีความล่าช้าและนานเกินไป และกระทบต่อการฝึกงาน/ฝึกสอนของนิสิต

6.1.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) หากพัฒนาห้องเรียนเป็นห้องปรับอากาศทั้งหมดจะเปิด - ปิดภาคเรียนแบบไหนก็ได้ และการเปลี่ยนแปลงการเปิด - ปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบอะไร

6.2 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

6.2.1 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ มีความเป็นสากลเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในประชาคมอาเซียน นิสิตสามารถแลกเปลี่ยนหรือศึกษาต่อในต่างประเทศได้สะดวก และมีความเหมาะสมและเปิด - ปิดตรงกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน

6.2.2 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม การเปิด - ปิดไม่ตรงกับโรงเรียนในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถาบันการศึกษาอื่น และไม่สอดคล้องกับการบริหารงบประมาณของไทย

6.2.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) ควรปรับเรื่องงบประมาณให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน และประสิทธิภาพการเรียนการสอนไม่ได้ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศหรือช่วงเวลา แต่ขึ้นอยู่กับนิสิต อาจารย์และกระบวนการเรียนการสอนมากกว่า

6.3 อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

6.3.1 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ สามารถแลกเปลี่ยนนิสิต บุคลากร หรืออาจารย์กับสถาบันการศึกษาต่างประเทศมีความสะดวกต่อการจัดการศึกษาในเชิงนโยบายในกลุ่มประชาคมอาเซียนและประเทศอื่นและมีความเป็นสากลเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในประชาคมอาเซียน

6.3.2 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม วันหยุดในภาคเรียนที่ 2 มีมาก ส่งผลให้อาจารย์เร่งทำการสอนและนิสิตได้รับความรู้น้อยลง และการเปิด - ปิดภาคเรียนไม่สอดคล้องกับการปิด - เปิดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6.3.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) ควรเปลี่ยนระบบการศึกษาของไทยทั้งระบบให้ตรงกัน ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา และหากยังไม่ปรับเปลี่ยนไปเปิด - ปิดตามเดิม ควรมีการยืดหยุ่นในการบริหารจัดการงบประมาณมากกว่านี้ และควรเปิด - ปิดให้สอดคล้องกับปีงบประมาณ

โดยสรุป แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในความคิดเห็นของนิสิต เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ มีประเด็นหลักดังนี้

1. ข้อดี

1.1 มีความเป็นสากล เนื่องจากมหาวิทยาลัยกำหนดระยะเวลาในการเปิด - ปิดภาคเรียนที่ใกล้เคียงกับสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ และประเทศในภูมิภาคอื่นของโลก

1.2 สามารถแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษา บุคลากร นักวิจัย อาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญได้ง่าย

1.3 ช่วงเวลาจากการปิดภาคเรียนชั้นมัธยมศึกษาถึงช่วงเปิดภาคเรียนของมหาวิทยาลัยมีระยะเวลายาวนาน นักเรียนสามารถใช้เป็นช่วงของการเตรียมความพร้อมหรือหารายได้พิเศษได้

1.4 มีความสะดวกต่อการจัดการศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียนและประเทศในภูมิภาคอื่นของโลก

2. ข้อบกพร่อง

2.1 สภาพอากาศไม่เหมาะสม โดยภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงมรสุมฤดูฝนและภาคเรียนที่ 2 มีอากาศร้อน

2.2 กระทบต่อการฝึกประสบการณ์ การฝึกงาน และการฝึกสอนของนิสิต

2.3 ในช่วงภาคเรียนที่ 2 มีวันหยุดที่ตรงกับเทศกาลของไทยจำนวนมาก ส่งผลให้มีเวลาเรียนน้อยลง อาจารย์จึงต้องเร่งทำการสอน

2.4 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่ตรงกับสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.5 มีผลกระทบต่อการเบิกจ่ายงบประมาณ โดยเฉพาะภาคเรียนที่ 1 เปิดภาคเรียนในเดือนสิงหาคม แต่ปิดปีงบประมาณในเดือนกันยายน

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.1 มหาวิทยาลัยควรพิจารณากลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน)

3.2 มหาวิทยาลัยควรพัฒนาห้องเรียนให้มีเครื่องปรับอากาศทุกห้องเรียน

3.3 มหาวิทยาลัยควรบริหารจัดการเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณให้สอดคล้องและยืดหยุ่นกับการเปิดภาคเรียนและการจัดการเรียนการสอน

3.4 มหาวิทยาลัยควรเสนอข้อมูลไปยังส่วนกลางเพื่อให้ปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาของไทยทั้งเปิด - ปิดภาคเรียนตรงกัน ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา

7. ผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี จากการสัมภาษณ์นิสิต เจ้าหน้าที่ อาจารย์ และผู้บริหาร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

7.1 นิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการทำกิจกรรม การจัดกิจกรรมและจำนวนผู้เข้าร่วมหรือทำกิจกรรมของนิสิต เนื่องจากสภาพอากาศในภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงกลางฤดูฝน และภาคเรียนที่ 2 มีอากาศที่ร้อน ส่งผลให้การดำเนินการกิจกรรมของนิสิต

มีความลำบาก โดยนิสิตได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน)

7.2 เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน โดยเจ้าหน้าที่ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) และควรมีการเตรียมความพร้อมในด้านภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรเพื่อการปฏิบัติงานและการให้บริการ

7.3 อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อสภาพห้องเรียน อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน โดยอาจารย์ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) และหากกลับไปเปิด - ปิดแบบเดิมไม่ได้ มหาวิทยาลัยควรมีการบริหารจัดการด้านการงบประมาณให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับการเปิดภาคเรียน

7.4 ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่องบประมาณ การเงินและบัญชี การพัสดุของมหาวิทยาลัย และการรับบุคคลเข้าศึกษาต่อของมหาวิทยาลัย โดยผู้บริหารได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) และเสนอแนะไปยังผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการให้ปรับระยะเวลาของการเปิด - ปิดภาคเรียนของสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษาให้ตรงกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. นิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับน้อย โดยนิสิตเห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน และนิสิตมีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย

มีประสิทธิภาพเท่าเดิม ซึ่งการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย และนิสิตได้เสนอแนะให้มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) เนื่องจากนิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนและเข้าเรียนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด เมื่อมหาวิทยาลัยมีการเปิด - ปิดภาคเรียนแบบใด นิสิตก็สามารถดำเนินการได้ตามปกติ ซึ่งในแต่ละภาคเรียนมหาวิทยาลัยได้กำหนดระยะเวลาเรียน จำนวน 15 สัปดาห์ต่อภาคเรียน ตามเดิม จึงไม่ส่งผลกระทบต่อนิสิตในแต่ละด้านแต่อย่างใด จึงส่งผลให้นิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. 2558 : 4) ได้กำหนดระยะเวลาการศึกษาในระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ และสอดคล้องกับข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2557 (กองทะเบียนและประมวลผล. 2559 : 83) ได้กำหนดระบบการจัดการศึกษา ระบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติหนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคการศึกษาพิเศษ โดยกำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคการศึกษาปกติ

สำหรับประเด็นที่นิสิตมีความคิดเห็นว่ามีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย คือ กระทบด้านการทำกิจกรรมของนิสิต เนื่องจากมหาวิทยาลัยเปิดภาคเรียนที่ 1 ในช่วงกลางฤดูฝน ส่งผลให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนิสิตมีความลำบาก ซึ่งมีบางกิจกรรมจะต้องจัดในพื้นที่โล่งและอยู่ในช่วงฤดูมรสุมหรือมีฝนตกหนัก ดังนั้น นิสิตจะต้องมีการวางแผนเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขปัญหากรณีที่มีฝนตก ส่งผลให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ และในภาคเรียนที่ 2 มีสภาพอากาศร้อนและมีวันหยุดที่ตรงกับเทศกาลของไทยจำนวนมาก มีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมนิสิต จึงส่งผลให้นิสิตมีความคิดเห็นในด้านการทำกิจกรรมมากกว่าด้านอื่น สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 64) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า มีข้อเสียหรืออุปสรรคในเรื่องสภาพอากาศช่วงฤดูร้อนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนโดยเฉพาะย่างยิ่งในภาคเรียนที่ 2 และในช่วงเดือนเมษายนตรงกับเทศกาลสงกรานต์ของไทยมีวันหยุดเยอะมาก

2. เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับน้อย โดยเจ้าหน้าที่ไม่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียน

ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน แต่เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ทั้งนี้เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพเท่าเดิม ซึ่งการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย และเจ้าหน้าที่ได้เสนอแนะให้มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) เนื่องจากเจ้าหน้าที่ยังคงปฏิบัติหน้าที่เหมือนเดิมตามวันและเวลาที่ราชการกำหนด ไม่มีข้อแตกต่างจากเดิมแม้ว่ามหาวิทยาลัยจะเปิด - ปิดภาคเรียนแบบใดก็ตาม จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับน้อย แต่ประเด็นที่เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นว่ามีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย คือ กระทบด้านการวางแผน ซึ่งมีช่วงเวลาในการดำเนินการที่มีระยะเวลาสั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดรับระหว่างปีการศึกษากับปีงบประมาณ โดยในช่วงเปิดภาคเรียนที่ 1 ในเดือนสิงหาคม จะเป็นช่วงปลายปีงบประมาณและจะสิ้นสุดปีงบประมาณในเดือนกันยายน โดยมีระยะเวลาเพียง 1 เดือน ดังนั้น เจ้าหน้าที่จะต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานหรือการให้บริการสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นในด้านการวางแผนมากกว่าด้านอื่น

ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีแตกต่างกัน โดยเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีทุกด้านมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก เนื่องจากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานใหม่หรือมีประสบการณ์น้อยส่วนใหญ่จะมีหน้าที่ให้บริการแก่ผู้รับบริการจำนวนมาก ทำให้ประสบปัญหาหรืออุปสรรคและมีรายละเอียดในการปฏิบัติงานจำนวนมาก ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยต้องมีการวางแผน ปฏิบัติงาน ประสานงาน และให้บริการ เป็นอย่างดี จึงส่งผลให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีทุกด้านมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ สวัสดิ์ วิชระโภชน์ (2559 : 247) ที่ได้ศึกษารูปแบบการให้บริการด้านการลงทะเบียนเรียนระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการลงทะเบียนเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหา

การลงทะเบียนเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการลงทะเบียนเรียนไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นต่อปัญหาการลงทะเบียนเรียนสูงกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการลงทะเบียนเรียน 21 - 25 ปี

สำหรับเจ้าหน้าที่ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การจัดกิจกรรมของนิสิต และภารกิจด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ที่จะต้องสนับสนุนอาจารย์และนิสิตให้สามารถดำเนินการตามภารกิจให้สำเร็จลุล่วงภายในระยะเวลาและระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศของทางราชการหรือมหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ยังต้องปฏิบัติงานหรือให้บริการในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ แต่เจ้าหน้าที่ที่สังกัดกอง/ศูนย์และสังกัดสถาบัน/สำนัก จะอยู่หน่วยงานส่วนกลางของมหาวิทยาลัย โดยมีภารกิจหลักและหน้าที่ที่รับผิดชอบในการสนับสนุนการปฏิบัติงานหรือการให้บริการหน่วยงานระดับคณะเท่านั้น จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก

3. อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีความแตกต่างจากนิสิตและเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย โดยอาจารย์ไม่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนและอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยไม่มีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ส่งผลให้เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพลดลง ซึ่งการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย และอาจารย์ได้เสนอแนะให้มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนมีภารกิจหลายด้าน ประกอบด้วย ด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งอาจารย์ต้องปรับวิธีการ ปรับแผนหรือรายละเอียดในแต่ละด้าน เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนหรือดำเนินการในด้านอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัย

การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่มีงบประมาณเข้ามาเกี่ยวข้อง อาจารย์จะต้องเร่งดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนปิดปีงบประมาณในเดือนกันยายน และในช่วงภาคเรียนที่ 2 มีวันหยุดที่ตรงกับเทศกาลของไทยจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตที่เรียนทางด้านศึกษาศาสตร์ที่ต้องออกฝึกสอนในเดือนพฤษภาคมหรือเดือนมิถุนายน ซึ่งตรงกับการเปิดเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งผลให้มีเวลาเรียนน้อยและอาจารย์ผู้สอนจะต้องเร่งทำการสอนอาจส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเครียดและอาจกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของนิสิตได้ เช่นเดียวกับนิสิตที่เรียนในด้านการเกษตรหรือการประมง อาจารย์ต้องวางแผนและกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับฤดูกาลที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชหรือสัตว์ที่เกี่ยวข้องต่อไป จึงส่งผลให้อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 65 - 66) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า อาจส่งผลกระทบในเรื่องการเรียนการสอนทำได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากสภาพภูมิอากาศไม่เหมาะสมต้องใช้เครื่องปรับอากาศเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในบางสถาบันยังไม่มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ อีกทั้งในเดือนเมษายนเป็นช่วงฤดูร้อนและมีวันหยุดมากในเทศกาลท่องเที่ยวสภาพอากาศที่ร้อนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนโดยเฉพาะทางเกษตร นอกจากนี้อาจจะกระทบต่อการฝึกสอนของนิสิตนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต การฝึกงานกับสถานประกอบการ และอาจส่งผลกระทบในเรื่องการลงพื้นที่ทำวิจัยภาคสนามไม่ได้ในตอนปิดเทอมซึ่งตรงกับช่วงฤดูฝนเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคม การวิจัยกับพืชบางชนิด รวมถึงเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณสนับสนุนการวิจัย

สำหรับประเด็นที่อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย คือ กระทบด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ นอกจากอาจารย์จะมีภารกิจในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อาจารย์ส่วนยังมีภาระในด้านชีวิตครอบครัว เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนไปจากเดิม จึงส่งผลกระทบในภาพรวมของการดำเนินชีวิตของอาจารย์ที่จะต้องมีการปรับวิธีการ ปรับแผนหรือรายละเอียดในชีวิตประจำวัน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการเรื่องงานและเรื่องชีวิตครอบครัวให้สมดุล จึงส่งผลให้อาจารย์มีความคิดเห็นในด้านการดำเนินชีวิตประจำวันมากกว่าด้านอื่น สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 66) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า อาจส่งผลกระทบด้านการดำเนินชีวิตประจำวันในเรื่องการปรับตัวกับช่วงเวลาการทำงานที่เกี่ยวข้องสภาพอากาศซึ่งไม่เหมาะกับการทำกิจกรรมในช่วงฤดูร้อนหรือการเดินทางในช่วงฤดูฝน รวมถึงเรื่องการเลี้ยงดูบุตรซึ่งเวลาปิดเทอมของนักเรียนหรือครอบครัวไม่ตรงกันและในช่วงฤดูร้อนจะไม่สามารถลาพักร้อนได้

4. การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีจุดดี คือ มีความเป็นสากล เนื่องจากมหาวิทยาลัยกำหนดระยะเวลาในการเปิด - ปิดภาคเรียนที่ใกล้เคียงกับสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ และประเทศในภูมิภาคอื่น ส่งผลให้มหาวิทยาลัยสามารถจัดกิจกรรมทางวิชาการร่วมกับสถานบันอุดมศึกษาในประเทศอื่น เช่น การแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษา นักวิจัย อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ หรือทรัพยากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 64) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า การเลื่อนเปิดภาคเรียนมีประโยชน์หรือข้อดี ได้แก่ ความเป็นสากลสอดคล้องกับประชาคมอาเซียน การจัดกิจกรรมทางวิชาการ และการแลกเปลี่ยนอาจารย์หรือนักศึกษา และสอดคล้องกับการศึกษาของ Suttichujit (2013 : Abstract) ได้ศึกษาการเข้าสู่สากลของสถาบันอุดมศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 3 กรณีศึกษาจากประเทศสิงคโปร์ ประเทศไทย และเวียดนาม ผลการศึกษาพบว่า ทฤษฎีพื้นฐาน ระดับความร่วมมือ การประสานงาน และความแตกต่างในกระบวนการของระบบเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อกระบวนการการเข้าสู่สากลของมหาวิทยาลัย แต่ในส่วนของระดับของความรู้สึกด้านชาตินิยม การแทรกแซงทางการเมืองท้องถิ่น และการเพิ่มขึ้นด้านค่าครองชีพต่อการดำรงชีวิต เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบเชิงลบต่อความสำเร็จของการเข้าสู่การเป็นสากลของสถาบันอุดมศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีจุดบกพร่อง คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเรียนที่ 2 มีสภาพอากาศร้อนเนื่องจากภาคเรียนที่ 1 เปิดเทอมในช่วงกลางฤดูฝน นิสิตเดินทางหรือทำกิจกรรมลำบาก ในส่วนของภาคเรียนที่ 2 มีสภาพอากาศร้อนจัดและมีวันหยุดเทศกาลต่าง ๆ จำนวนมาก ส่งผลต่อการเรียนการสอนของนิสิต สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 64) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า มีข้อเสียหรืออุปสรรคในเรื่องสภาพอากาศช่วงฤดูร้อนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนโดยเฉพาะย่างยิ่งในภาคเรียนที่ 2 และในช่วงเดือนเมษายนตรงกับเทศกาลสงกรานต์ของไทยมีวันหยุดเยอะมาก

สำหรับแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) เนื่องจากมีสภาพอากาศและวิถีชีวิตที่ตรงกับภูมิภาคในประเทศไทย และมีความสะดวกในการบริหารจัดการเรื่องงบประมาณ เพราะมีช่วงเวลาที่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อนปิดปีงบประมาณ มหาวิทยาลัยควรพัฒนาและปรับปรุงห้องเรียนให้มีเครื่องปรับอากาศ เนื่องจาก

มีห้องเรียนบางส่วนที่ยังไม่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศหรือมีแต่สภาพของเครื่องปรับอากาศที่ทำงานหนัก ในช่วงภาคเรียนที่ 2 ส่งผลให้เครื่องปรับอากาศเสียบ่อยครั้ง สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 64) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า มีข้อเสียหรืออุปสรรคในเรื่องสภาพอากาศช่วงฤดูร้อนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนโดยเฉพาะย่างยิ่งในภาคเรียนที่ 2 ทำให้ต้องใช้เครื่องปรับอากาศมากขึ้นและเสียค่าไฟมากกว่าปกติ ในบางสถาบันยังไม่มีเครื่องปรับอากาศใช้ ทำให้นักศึกษาไม่มีสมาธิในการเรียน มหาวิทยาลัยควรบริหารจัดการเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณให้สอดคล้องและยืดหยุ่นกับการเปิดภาคเรียนและการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากเมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยภาคเรียนที่ 1 เปิดเรียนในเดือนสิงหาคม แต่ปีงบประมาณจะปิดปีงบประมาณในเดือนกันยายน ซึ่งมีระยะเวลาสั้น ส่งผลให้อาจารย์ นิสิต หน่วยงาน และคณะไม่สามารถบริหารจัดการได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 66) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า อาจกระทบในเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี และมหาวิทยาลัยควรเสนอข้อมูลไปยังส่วนกลางเพื่อให้ปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาของไทยทั้งเปิด - ปิดภาคเรียนตรงกันตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 67) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษามีข้อเสนอแนะให้รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการควรกำหนดเวลาในการเปิดปิดภาคเรียนให้สอดคล้องกันทั้งระบบทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 มหาวิทยาลัยควรมีการบริหารจัดการด้านการงบประมาณให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับการเปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1.2 มหาวิทยาลัยควรนำข้อมูลไปปรับแผนการจัดกิจกรรมนิสิตให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศ

1.3 มหาวิทยาลัย/คณะ/หน่วยงาน ควรเร่งพัฒนาหลักสูตร รายวิชา และการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1.4 มหาวิทยาลัย/คณะ/หน่วยงาน ควรจัดโครงการหรือกิจกรรมในการเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษหรือภาษาของกลุ่มประเทศในประชาคมอาเซียน เพื่อให้นิสิต

เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ สามารถแลกเปลี่ยน ทำวิจัย บริการวิชาการ และประสานงานกับบุคคล สถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1.5 มหาวิทยาลัย/หน่วยงานควรจัดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานและการให้บริการสำหรับเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยให้สามารถปฏิบัติงาน วางแผน ประสานงาน บริการ และดำเนินชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.6 มหาวิทยาลัย/คณะ/หน่วยงาน ควรจัดให้มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนนิสิต เจ้าหน้าที่ อาจารย์ นักวิจัย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน อย่างแท้จริง

1.7 มหาวิทยาลัยควรนำข้อมูลเสนอไปยังที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในการพิจารณาการปรับเปลี่ยนเวลาในการเปิด - ปิดภาคเรียนของสถาบันอุดมศึกษาของไทย

1.8 มหาวิทยาลัยควรเสนอข้อมูลไปยังกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ปรับระยะเวลาการเปิด - ปิดภาคเรียนของสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษาให้ตรงกัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคามในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ทราบว่าผลกระทบในแต่ละเรื่องเป็นผลกระทบในทางบวกหรือทางลบ

2.2 ควรมีเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีในช่วงก่อนและหลังของการเปิด - ภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

2.3 ควรมีการศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคามครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างอื่น ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ผู้ใช้บัณฑิต ส่วนราชการและภาคเอกชน เป็นต้น

2.4 ควรมีการศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคามหรือการศึกษาผลกระทบในภาพรวมทุกระดับและทุกระบบการศึกษา

2.5 ควรมีการศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. **คู่มือนิสิตระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2559**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2559.

_____. **คู่มือนิสิตระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2560**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2560.

กองบรรณาธิการ Think Beyond Genius. **คู่มือเรียนรู้ทุกอย่างของอาเซียน AEC ต้องรู้ ฉบับสมบูรณ์**. นนทบุรี : ธิงค์ บียอนด์ บุ๊คส์, 2558.

กองอาคารสถานที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. หนังสือที่ ศธ 0530.1(8)/1665 **เรื่อง ส่งข้อมูลการใช้ไฟฟ้า**. ลงวันที่ 20 มิถุนายน. 2559.

จตุพร ยงศร. “นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในประชาคมอาเซียน โดยวิธีการศึกษาเปรียบเทียบเชิงสหวิทยาการของจอร์ช เบอร์เรเดย์,” **วารสารสุโขทัยธรรมาธิราช**. 24(1) : 43-58, 2554.

ไตรรัตน์ ยืนยง. **รอบรู้เรื่องประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2558.

นันทนา คชเสนี. **การศึกษาการเตรียมความพร้อมการผลิตกำลังคนสู่การเป็นประชามคมอาเซียนและเปิดเกี่ยวกับการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2554.

บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ. **ผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย**. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2556.

บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2551.

ปาจารีย์ รุจิแสวง. **การเตรียมตัวด้านการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษานักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. รายงานการวิจัย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2555

“ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558,” **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่มที่ 132. ตอนพิเศษ 259 ง. หน้า 2 - 11. 13 พฤศจิกายน 2558.

“ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558,” **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่มที่ 132. ตอนพิเศษ 259 ง. หน้า 25 - 30. 13 พฤศจิกายน 2558.

เปรื่อง กิจรัตน์ภร. **การศึกษาการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. 2558**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2554.

ฝ่ายวิชาการเจเนซิส มีเดียคอม. **รอบรู้ประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพฯ : เจเนซิส มีเดียคอม, 2554.

“พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2537,” **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่มที่ 111. ตอนที่ 58 ก. หน้า 1 - 31. 8 ธันวาคม 2537.

ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา. **พื้นฐานการวิจัยการศึกษา**. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2546.

มติชนออนไลน์. “มติ “ทปอ.” เลื่อนเปิดเทอมมหาวิทยาลัย ตรงสากลปี 57 รับประชาคมอาเซียน หลักสูตรนานาชาติ นำร่องปี 56,” สืบค้นเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2560. <http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1324870817&grpid=00&catid=&subcatid=> 26 ธันวาคม 2554.

รัตติกาล ทาโบราณ. **การวิเคราะห์หลายตัวแปรของประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียน**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2553.

ศศิธารา พิชัยชาญณรงค์. **การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ของกระทรวงศึกษาธิการ**. 15 สิงหาคม 2555. <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=29267&Key=newsEDU> 15 พฤษภาคม 2560.

ศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล. **การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกระทรวงศึกษาธิการ ความร่วมมือด้านการศึกษาของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนภายใต้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน**. 1 มีนาคม 2555. <http://basd.mua.go.th/nbm/upload/documents/document-55-siwikar.pdf> 15 พฤษภาคม 2560.

สมเกียรติ วัฒนะศิริชัยกุล. **แผนยุทธศาสตร์ชาติเพื่อพัฒนาประเทศไทยก่อนเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ค.ศ. 2015**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2553.

สมนึก ภัททิยธนี. **การวัดผลการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2558.

สมบัติ ท้ายเรือคำ. **ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.

สวัสดิ์ วิชระโภชน์. **การศึกษารูปแบบการให้บริการด้านการลงทะเบียนเรียนระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ**. รายงานการวิจัย. มหาสารคาม : กองทะเบียนและประมวลผล สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2559.

สุบิน ยุระรัช และคณะ. “ความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน,” **วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.)**. 17(2) : 1-12, 2554.

สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. **มาตรฐานการอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2553.

สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. **ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558**. กรุงเทพฯ : บางกอกบล็อก, 2553.

อรวรรณ สีลวานิช. **ความพร้อมของนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน**. วิทยานิพนธ์ สส.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2554.

เอกราช อะมะวัลย์. **การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558**. วิทยานิพนธ์ ร.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554.

Aaron Koh. **Deparochializing Education : Globalization, Regionalization, and The Formation of an ASEAN Education Space**. Hong Kong : Routledge, 2007.

Carter, Jason Lee. “Progressive Educational Development in Thailand : A Framework for Analysis and Revision of Curriculum Development, Classroom Effectiveness, and Teacher Performance Evaluations,” **International** Education **Journal**. 14(3) : 32 - 46, 2015,

John David Richter. **ASEAN Integration: An Analysis of Progress and an Assessment of Its Future**. July, 4, 2008. <http://johndavidrichter.com/writing/index.html> May, 2017.

Kamolpun, Somkiat. “The Impact of ASEAN Economic Integration on the Thai Higher Education Policy and Plan,” **Dissertation Abstracts International**. 77(04) : Abstract-A, 2015.

McBride, Karen Anne. “Thai Perspectives on the Internationalization of Higher Education in Thailand : A Mixed Methods Analysis and Three Mini-case Studies,” **Dissertation Abstracts International**. 73(12) : Abstract-A, 2012.

Suttichujit, Vannapond. “The Internationalization of Higher Education in Southeast Asia : Three Case Studies from Singapore, Thailand, and Vietnam,” **Dissertation Abstracts International**. 76(09) : Abstract-A, 2013.

Zeng, Qian, Adams, John and Gibbs, Andy. "Are China and the ASEAN Ready for a Bologna Process? – Factors Affecting the Establishment of the China-ASEAN Higher Education Area," **Educational Review**. 65(3) : 321 - 341 ; August, 2013.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับนิสิต เลขที่แบบสอบถาม ❑❑❑

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยได้เลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนจากเดิมเริ่มต้นปีการศึกษาในเดือนมิถุนายน ได้เปลี่ยนเป็นเดือนสิงหาคม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

เดือน / รูปแบบ	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
แบบเดิม	ภาคเรียนที่ 2			ภาคฤดูร้อน			ภาคเรียนที่ 1				ภาคเรียนที่ 2	
แบบอาเซียน	ภาคเรียนที่ 2					ภาคการศึกษาพิเศษ		ภาคเรียนที่ 1				

แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2. สำหรับวิธีการตอบ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ❑ และ/หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของท่าน

3. คำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ และจะไม่มีผลต่อการเรียนหรือการสอบในรายวิชาใด ๆ ทั้งสิ้น แต่จะเป็นข้อมูลแสดงผลในภาพรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ฉะนั้น จึงขอความร่วมมือจากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง และกรุณาตอบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

กองทะเบียนและประมวลผล
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โทรศัพท์/โทรสาร 0-4375-4234

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

❑ 1 ชาย ❑ 2 หญิง

2. อายุ

❑ 1 ต่ำกว่า 19 ปี ❑ 3 21 - 22 ปี
❑ 2 19 - 20 ปี ❑ 4 มากกว่า 22 ปี

3. ชั้นปี

❑ 1 ชั้นปีที่ 1 ❑ 3 ชั้นปีที่ 3
❑ 2 ชั้นปีที่ 2 ❑ 4 ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป

4. สังกัดคณะ

❑ 1 คณะเภสัชศาสตร์ ❑ 11 คณะนิติศาสตร์
❑ 2 คณะศึกษาศาสตร์ ❑ 12 คณะเทคโนโลยี
❑ 3 คณะวิทยาศาสตร์ ❑ 13 คณะแพทยศาสตร์
❑ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ ❑ 14 คณะวิศวกรรมศาสตร์
❑ 5 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ❑ 15 คณะสัตวแพทยศาสตร์
❑ 6 คณะวัฒนธรรมศาสตร์ ❑ 16 คณะสาธารณสุขศาสตร์
❑ 7 คณะศิลปกรรมศาสตร์ ❑ 17 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ฯ
❑ 8 คณะวิทยาการสารสนเทศ ❑ 18 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
❑ 9 คณะการบัญชีและการจัดการ ❑ 19 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
❑ 10 คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม ❑ 20 คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1. ท่านเห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัย**เลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียน**ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน หรือไม่ อย่างไร
   - ❑ 1 เห็นด้วย
   - ❑ 2 ไม่เห็นด้วย เนื่องจาก.....
   - ❑ 3 เฉย ๆ

2. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัย**มีความพร้อม**สำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนหรือไม่ อย่างไร
   - ❑ 1 พร้อม
   - ❑ 2 ไม่พร้อม เนื่องจาก.....
   - ❑ 3 เฉย ๆ

3. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอน**มีประสิทธิภาพมากขึ้น**หรือไม่ อย่างไร
   - ❑ 1 มากขึ้น
   - ❑ 2 เท่าเดิม เนื่องจาก.....
   - ❑ 3 ลดลง

4. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน **ในภาพรวมมีผลกระทบ**ต่อการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร
   - ❑ 1 กระทบ
   - ❑ 2 ไม่กระทบ เนื่องจาก.....
   - ❑ 3 เฉย ๆ

5. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียน**ตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน)** หรือไม่ อย่างไร
   - ❑ 1 ควร
   - ❑ 2 ไม่ควร เนื่องจาก.....
   - ❑ 3 เฉย ๆ

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

โปรดตอบแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนตามสภาพความเป็นจริง ดังนี้

1. **กรณีไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน** โดยมีระดับความคิดเห็น คือ

ไม่มีผลกระทบ หมายถึง ไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน

2. **กรณีมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน** โดยแบ่งระดับความคิดเห็น ออกเป็น 5 ระดับ คือ

มากที่สุด หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับมากที่สุด
มาก หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับมาก
ปานกลาง หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง
น้อย หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย
น้อยที่สุด หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					
		ไม่มีผลกระทบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการเรียนการสอน						
1	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเลือกรายวิชาเรียนของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเตรียมการเรียนของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อสภาพห้องเรียน อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเรียนในแต่ละรายวิชาของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					
		ไม่มีผลกระทบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการสอบของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
6	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
7	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะ/วิทยาลัยที่ข้าพเจ้าสังกัด	.....	.....	.....	.....	.....	.....
8	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของสำนักศึกษาทั่วไป (รายวิชาศึกษาทั่วไป)	.....	.....	.....	.....	.....	.....
9	อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการเรียนของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ด้านการทำกิจกรรม							
10	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าถึงและทราบข้อมูลการทำกิจกรรมของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
11	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสนใจในการเข้าร่วมหรือการทำกิจกรรมของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
12	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการทำกิจกรรมของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
13	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมของนิสิต	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					
		ไม่มีผลกระทบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
14	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อจำนวนผู้เข้าร่วมหรือทำกิจกรรม	.....	.....	.....	.....	.....	.....
15	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อจำนวนกิจกรรมของนิสิต	.....	.....	.....	.....	.....	.....
16	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าร่วมหรือการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือท้องถิ่น	.....	.....	.....	.....	.....	.....
17	อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการทำกิจกรรมของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ						
18	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
19	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อช่วงระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
20	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเลือกสถานที่ในการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
21	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานกับสถานที่ฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
22	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการขออนุมัติเพื่อขอฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					
		ไม่มีผลกระทบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
23	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการออกฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพในสถานที่จริงของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
24	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการรายงานผลการฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
25	อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน							
26	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
27	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเดินทางของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
28	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายส่วนตัวของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
29	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
30	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้ากับบุคคลอื่น	.....	.....	.....	.....	.....	.....
31	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการใช้สาธารณูปโภคในมหาวิทยาลัยของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					
		ไม่มีผลกระทบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
32	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวหรือการพักผ่อนของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
33	อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ผลกระทบด้านอื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ).....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

4.1 **ข้อดี**ของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

.....

.....

.....

4.2 **ข้อบกพร่อง**ของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

.....

.....

.....

4.3 **ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอน**

.....

.....

.....

****

สำหรับเจ้าหน้าที่ เลขที่แบบสอบถาม ❑❑❑

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยได้เลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนจากเดิมเริ่มต้นปีการศึกษาในเดือนมิถุนายน ได้เปลี่ยนเป็นเดือนสิงหาคม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

เดือน / รูปแบบ	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
แบบเดิม	ภาคเรียนที่ 2			ภาคฤดูร้อน			ภาคเรียนที่ 1				ภาคเรียนที่ 2	
แบบอาเซียน	ภาคเรียนที่ 2					ภาคการศึกษาพิเศษ		ภาคเรียนที่ 1				

แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 4 แนวทางในการจัดการเรียนการสอน

2. สำหรับวิธีการตอบ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ❑ และ/หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของท่าน

3. คำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ และจะไม่มีผลต่อหน้าที่การงาน บุคคลหรือหน่วยงานใด ๆ ทั้งสิ้น แต่จะเป็นข้อมูลแสดงผลในภาพรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ฉะนั้นจึงขอความร่วมมือจากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงและกรุณาตอบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

กองทะเบียนและประมวลผล
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โทรศัพท์/โทรสาร 0-4375-4234

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

❑ 1 ชาย ❑ 2 หญิง

2. อายุ

❑ 1 ต่ำกว่า 25 ปี ❑ 4 36 - 40 ปี
❑ 2 25 - 30 ปี ❑ 5 41 - 45 ปี
❑ 3 31 - 35 ปี ❑ 6 มากกว่า 45 ปี

3. ตำแหน่งหน้าที่การงาน

❑ 1 ผู้อำนวยการ / หัวหน้าสำนักงานเลขานุการ
❑ 2 หัวหน้ากลุ่มงาน / หัวหน้างาน
❑ 3 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

❑ 1 ไม่เกิน 5 ปี ❑ 4 16 - 20 ปี
❑ 2 5 - 10 ปี ❑ 5 21 - 25 ปี
❑ 3 11 - 15 ปี ❑ 6 มากกว่า 25 ปี

5. สังกัด

❑ 1 คณะ / วิทยาลัย
❑ 2 กอง / ศูนย์
❑ 3 สถาบัน / สำนัก

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1. ท่านเห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัย**เลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียน**ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน หรือไม่ อย่างไร
   - ❑ 1 เห็นด้วย
   - ❑ 2 ไม่เห็นด้วย เนื่องจาก.....
   - ❑ 3 เฉย ๆ

2. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัย**มีความพร้อม**สำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนหรือไม่ อย่างไร
   - ❑ 1 พร้อม
   - ❑ 2 ไม่พร้อม เนื่องจาก.....
   - ❑ 3 เฉย ๆ

3. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอน**มีประสิทธิภาพมากขึ้น**หรือไม่ อย่างไร
   - ❑ 1 มากขึ้น
   - ❑ 2 เท่าเดิม เนื่องจาก.....
   - ❑ 3 ลดลง

4. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน **ในภาพรวมมีผลกระทบ**ต่อการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร
   - ❑ 1 กระทบ
   - ❑ 2 ไม่กระทบ เนื่องจาก.....
   - ❑ 3 เฉย ๆ

5. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียน**ตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน)** หรือไม่ อย่างไร
   - ❑ 1 ควร
   - ❑ 2 ไม่ควร เนื่องจาก.....
   - ❑ 3 เฉย ๆ

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

โปรดตอบแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนตามสภาพความเป็นจริง ดังนี้

1. กรณีไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

โดยมีระดับความคิดเห็น คือ

ไม่มีผลกระทบ หมายถึง ไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน

2. กรณีมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ

มากที่สุด หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับมากที่สุด

มาก หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับมาก

ปานกลาง หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง

น้อย หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					
		ไม่มีผลกระทบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการปฏิบัติงาน						
1	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าถึงและรับทราบข้อมูลข่าวสารสำหรับการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานร่วมกับบุคคล หน่วยงาน หรือสถาบันอื่นของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					
		ไม่มีผลกระทบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
6	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
7	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
8	อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ด้านการวางแผน						
9	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเตรียมการวางแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
10	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนของบุคลากรในหน่วยงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
11	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงานในหน่วยงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
12	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสำเร็จตามแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
13	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประเมินแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					
		ไม่มีผลกระทบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
14	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
15	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดทำแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
16	อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการวางแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ด้านการประสานงาน						
17	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการรับ - ส่งข้อมูลข่าวสารหรือเอกสารของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
18	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการสื่อสารระหว่างบุคคลหรือหน่วยงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
19	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานระหว่างผู้ปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
20	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานกับผู้รับบริการของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
21	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานกับผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
22	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					
		ไม่มีผลกระทบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
23	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
24	อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการประสานงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ด้านการบริการ						
25	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประชาสัมพันธ์ข้อมูล/ข่าวสารการให้บริการในหน่วยงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
26	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อขั้นตอนและวิธีการให้บริการในหน่วยงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
27	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการให้บริการต่อผู้รับบริการของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
28	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อช่องทางการให้บริการในหน่วยงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
29	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประเมินความพึงพอใจต่อการให้บริการของผู้รับบริการ	.....	.....	.....	.....	.....	.....
30	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการให้บริการในหน่วยงานของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					
		ไม่มีผลกระทบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
31	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการให้บริการ	.....	.....	.....	.....	.....	.....
32	อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการบริการของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน						
33	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
34	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเดินทางของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
35	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายส่วนตัวของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
36	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
37	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้ากับบุคคลอื่น	.....	.....	.....	.....	.....	.....
38	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการใช้สาธารณูปโภคในมหาวิทยาลัยของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					
		ไม่มีผลกระทบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
39	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวหรือการพักผ่อนของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
40	อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ผลกระทบด้านอื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ).....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

4.1 **ข้อดี**ของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

.....

.....

.....

4.2 **ข้อบกพร่อง**ของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

.....

.....

.....

4.3 **ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอน**

.....

.....

.....

****

สำหรับอาจารย์ เลขที่แบบสอบถาม ❑❑❑

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยได้เลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนจากเดิมเริ่มต้นปีการศึกษาในเดือนมิถุนายน ได้เปลี่ยนเป็นเดือนสิงหาคม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

เดือน / รูปแบบ	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
แบบเดิม	ภาคเรียนที่ 2			ภาคฤดูร้อน			ภาคเรียนที่ 1				ภาคเรียนที่ 2	
แบบอาเซียน	ภาคเรียนที่ 2					ภาคการศึกษาพิเศษ		ภาคเรียนที่ 1				

แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2. สำหรับวิธีการตอบ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ❑ และ/หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของท่าน

3. คำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ และจะไม่มีผลต่อหน้าที่การงาน บุคคลหรือหน่วยงานใด ๆ ทั้งสิ้น แต่จะเป็นข้อมูลแสดงผลในภาพรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ฉะนั้นจึงขอความร่วมมือจากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงและกรุณาตอบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

กองทะเบียนและประมวลผล
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โทรศัพท์/โทรสาร 0-4375-4234

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

❑ 1 ชาย ❑ 2 หญิง

2. อายุ

❑ 1 ต่ำกว่า 30 ปี ❑ 4 41 - 45 ปี
❑ 2 30 - 35 ปี ❑ 5 46 - 50 ปี
❑ 3 36 - 40 ปี ❑ 6 มากกว่า 50 ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

❑ 1 ปริญญาโท ❑ 2 ปริญญาเอก
❑ 3 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. กลุ่มสาขาวิชา

❑ 1 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ❑ 3 วิทยาศาสตร์สุขภาพ
❑ 2 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1. ท่านเห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัย**เลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียน**ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน หรือไม่ อย่างไร

❑ 1 เห็นด้วย
❑ 2 ไม่เห็นด้วย เนื่องจาก.....
❑ 3 เฉย ๆ

2. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัย**มีความพร้อม**สำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนหรือไม่ อย่างไร

❑ 1 พร้อม
❑ 2 ไม่พร้อม เนื่องจาก.....
❑ 3 เฉย ๆ

3. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอน**มีประสิทธิภาพมากขึ้น**หรือไม่ อย่างไร

❑ 1 มากขึ้น

❑ 2 เท่าเดิม เนื่องจาก.....

❑ 3 ลดลง

4. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียน **ในภาพรวมมีผลกระทบ**ต่อการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร

❑ 1 กระทบ

❑ 2 ไม่กระทบ เนื่องจาก.....

❑ 3 เฉย ๆ

5. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียน**ตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน)** หรือไม่ อย่างไร

❑ 1 ควร

❑ 2 ไม่ควร เนื่องจาก.....

❑ 3 เฉย ๆ

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

โปรดตอบแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนตามสภาพความเป็นจริง ดังนี้

1. **กรณีไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน** โดยมีระดับความคิดเห็น คือ ไม่มีผลกระทบ หมายถึง ไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน
2. **กรณีมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน** โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	หมายถึง	มีผลกระทบอยู่ในระดับมากที่สุด
มาก	หมายถึง	มีผลกระทบอยู่ในระดับมาก
ปานกลาง	หมายถึง	มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง
น้อย	หมายถึง	มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					
		ไม่มีผลกระทบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการเรียนการสอน						
1	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเปิดรายวิชาสอนของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเตรียมการสอนของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อสภาพห้องเรียน อุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดกระบวนการหรือกิจกรรมในการสอนของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
5	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อวิธีการสอนในแต่ละรายวิชาของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
6	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการสอบ การวัดผลและการประเมินผลในแต่ละรายวิชาที่ข้าพเจ้าทำการสอน	.....	.....	.....	.....	.....	.....
7	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตกลุ่มที่ข้าพเจ้าทำการสอน	.....	.....	.....	.....	.....	.....
8	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะหรือวิทยาลัยที่ข้าพเจ้าสังกัด	.....	.....	.....	.....	.....	.....
9	อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการสอนของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					
		ไม่มีผลกระทบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการวิจัย							
10	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการทำวิจัยของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
11	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการขอรับทุนสนับสนุนการทำวิจัยของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
12	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อพื้นที่ทำวิจัยภาคสนามหรือกลุ่มตัวอย่างการวิจัยของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
13	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการดำเนินการวิจัยของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
14	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการร่วมทำวิจัยกับบุคคลหน่วยงานหรือสถาบันอื่นของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
15	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานในการทำวิจัยของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
16	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานวิจัยของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
17	อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการทำวิจัยของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					
		ไม่มีผลกระทบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการบริการวิชาการ						
18	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
19	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อช่วงเวลาการจัดบริการวิชาการของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
20	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
21	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
22	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเป็นวิทยากรในการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
23	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
24	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการบริการวิชาการเพื่อช่วยเหลือสังคมและชุมชนของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
25	อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					
		ไม่มีผลกระทบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการทำนุศิลปวัฒนธรรม						
26	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าถึงและทราบข้อมูลการทำนุศิลปวัฒนธรรมของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
27	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการส่งเสริมและการให้ทุนสนับสนุนการทำนุศิลปวัฒนธรรม	.....	.....	.....	.....	.....	.....
28	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานการทำนุศิลปวัฒนธรรมของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
29	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมทำนุศิลปวัฒนธรรมของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
30	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการทำนุศิลปวัฒนธรรมของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
31	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามในท้องถิ่นภาคอีสาน	.....	.....	.....	.....	.....	.....
32	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามในมหาวิทยาลัย	.....	.....	.....	.....	.....	.....
33	อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการทำนุศิลปวัฒนธรรมของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					
		ไม่มีผลกระทบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน						
34	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
35	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเดินทางของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
36	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายส่วนตัวของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
37	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
38	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้ากับบุคคลอื่น	.....	.....	.....	.....	.....	.....
39	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการใช้สาธารณูปโภคในมหาวิทยาลัยของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
40	การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวหรือการพักผ่อนของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....
41	อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของข้าพเจ้า	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ผลกระทบด้านอื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ).....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

4.1 **ข้อดี**ของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

.....

.....

.....

4.2 **ข้อบกพร่อง**ของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

.....

.....

.....

4.3 **ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอน**

.....

.....

.....

****

แบบสัมภาษณ์ (สำหรับนิสิต)
เรื่อง การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์

1. ชื่อ - สกุล .....

2. สังกัดคณะ

- ❑ 1 คณะเภสัชศาสตร์
- ❑ 2 คณะศึกษาศาสตร์
- ❑ 3 คณะวิทยาศาสตร์
- ❑ 4 คณะพยาบาลศาสตร์
- ❑ 5 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
- ❑ 6 คณะวัฒนธรรมศาสตร์
- ❑ 7 คณะศิลปกรรมศาสตร์
- ❑ 8 คณะวิทยาการสารสนเทศ
- ❑ 9 คณะการบัญชีและการจัดการ
- ❑ 10 คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม
- ❑ 11 คณะนิติศาสตร์
- ❑ 12 คณะเทคโนโลยี
- ❑ 13 คณะแพทยศาสตร์
- ❑ 14 คณะวิศวกรรมศาสตร์
- ❑ 15 คณะสัตวแพทยศาสตร์
- ❑ 16 คณะสาธารณสุขศาสตร์
- ❑ 17 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ฯ
- ❑ 18 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
- ❑ 19 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- ❑ 20 คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1. ท่านเห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัย**<u>เลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียน</u>**ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัย**<u>มีความพร้อม</u>**สำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอน**มีประสิทธิภาพมากขึ้น**หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียน **ในภาพรวมมีผลกระทบ**ต่อการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียน**ตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน)** หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1. ด้านการเรียนการสอน

1.1 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการเลือกรายวิชาเรียนของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.2 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการเตรียมการเรียนของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.3 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อสภาพห้องเรียน อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.4 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการเรียนในแต่ละรายวิชาของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.5 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการสอบของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.6 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.7 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะ/วิทยาลัยของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.8 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของสำนักศึกษาทั่วไป (รายวิชาศึกษาทั่วไป) หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.9 ท่านคิดว่าอุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการเรียนของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2. ด้านการทำกิจกรรม

2.1 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการเข้าถึงและทราบข้อมูลการทำกิจกรรมของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.2 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อความสนใจในการเข้าร่วมหรือการทำกิจกรรมของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.3 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการทำกิจกรรมของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.4 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมของนิสิตหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.5 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อจำนวนผู้เข้าร่วมหรือทำกิจกรรมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.6 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อจำนวนกิจกรรมของนิสิตหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.7 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการเข้าร่วมหรือการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.8 ท่านคิดว่าอุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการทำกิจกรรมของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3. ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ

3.1 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการวางแผนการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.2 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อช่วงระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.3 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการเลือกสถานที่ในการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.4 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการประสานงานกับสถานที่ฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.5 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการขออนุมัติเพื่อขอฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.6 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการออกฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพในสถานที่จริงของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.7 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการรายงานผลการฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.8 ท่านคิดว่าอุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4. ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน

4.1 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการวางแผนการดำเนินชีวิตของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.2 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการเดินทางของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.3 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายส่วนตัวของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.4 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.5 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับบุคคลอื่นหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.6 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการใช้สาธารณูปโภคในมหาวิทยาลัยของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.7 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวหรือการพักผ่อนของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.8 ท่านคิดว่าอุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบด้านอื่น ๆ (เพิ่มเติม) หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ตอนที่ 4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน **มีข้อดี**ต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน **มีข้อบกพร่อง**ต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3. ท่านมี**ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม**เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

****

แบบสัมภาษณ์ (สำหรับเจ้าหน้าที่)
เรื่อง การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์

1. ชื่อ - สกุล .....

2. ตำแหน่งหน้าที่การงาน

- ❑ 1 ผู้อำนวยการ / หัวหน้าสำนักงานเลขานุการ
- ❑ 2 หัวหน้ากลุ่มงาน / หัวหน้างาน
- ❑ 3 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1. ท่านเห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัย**เลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียน**ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัย**มีความพร้อม**สำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอน**มีประสิทธิภาพมากขึ้น**หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน **ในภาพรวมมีผลกระทบ**ต่อการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียน**ตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน)** หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1. ด้านการปฏิบัติงาน

1.1 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าถึงและรับทราบข้อมูลข่าวสารสำหรับการปฏิบัติงานของท่านหรือไม่อย่างไร

.....

.....

1.2 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.3 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานร่วมกับบุคคล หน่วยงาน หรือสถาบันอื่นของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.4 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.5 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.6 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.7 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.8 ท่านคิดว่าอุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2. ด้านการวางแผน

2.1 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการเตรียมการวางแผนการปฏิบัติงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.2 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนของบุคลากรในหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.3 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงานในหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.4 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อความสำเร็จตามแผนการปฏิบัติงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.5 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการประเมินแผนการปฏิบัติงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.6 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนการปฏิบัติงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.7 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดทำแผนการปฏิบัติงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.8 ท่านคิดว่าอุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการวางแผนการปฏิบัติงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3. ด้านการประสานงาน

3.1 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการรับ - ส่งข้อมูลข่าวสารหรือเอกสารของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.2 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการสื่อสารระหว่างบุคคลหรือหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.3 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการประสานงานระหว่างผู้ปฏิบัติงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.4 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการประสานงานกับผู้รับบริการของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.5 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการประสานงานกับผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.6 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.7 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.8 ท่านคิดว่าอุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการประสานงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4. ด้านการบริการ

4.1 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการประชาสัมพันธ์ข้อมูล/ข่าวสารการให้บริการในหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.2 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อขั้นตอนและวิธีการให้บริการในหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.3 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการให้บริการต่อผู้รับบริการของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.4 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อช่องทางการให้บริการในหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.5 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการประเมินความพึงพอใจต่อการให้บริการของผู้รับบริการหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.6 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการให้บริการในหน่วยงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.7 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการให้บริการหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.8 ท่านคิดว่าอุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการบริการของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5. ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน

5.1 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการวางแผนการดำเนินชีวิตของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5.2 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการเดินทางของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5.3 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายส่วนตัวของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5.4 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5.5 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับบุคคลอื่นหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5.6 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการใช้สาธารณูปโภคในมหาวิทยาลัยของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5.7 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวหรือการพักผ่อนของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5.8 ท่านคิดว่าอุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

6. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบด้านอื่น ๆ (เพิ่มเติม) หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ตอนที่ 4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน **มีข้อดี**ต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน **มีข้อบกพร่อง**ต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3. ท่านมี**ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม**เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

****

แบบสัมภาษณ์ (สำหรับอาจารย์)
เรื่อง การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์

1. ชื่อ - สกุล .....

2. กลุ่มสาขาวิชา

❑ 1 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ❑ 3 วิทยาศาสตร์สุขภาพ

❑ 2 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1. ท่านเห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัย**<u>เลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียน</u>**ตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียน หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัย**<u>มีความพร้อม</u>**สำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอน**<u>มีประสิทธิภาพมากขึ้น</u>**หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน **ในภาพรวมมีผลกระทบ**ต่อการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียน**ตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน)** หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1. ด้านการเรียนการสอน

1.1 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเปิดรายวิชาสอนของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.2 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเตรียมการสอนของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.3 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อสภาพห้องเรียน อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.4 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดกระบวนการหรือกิจกรรมในการสอนของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.5 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อวิธีการสอนในแต่ละรายวิชาของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.6 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการสอบ การวัดผล และการประเมินผลในแต่ละรายวิชาที่ท่านสอนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.7 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตกลุ่มที่ข้าพเจ้าทำการสอนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.8 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะหรือวิทยาลัยที่ท่านสังกัดหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1.9 ท่านคิดว่าอุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการสอนของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2. ด้านการวิจัย

2.1 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการวางแผนการทำวิจัยของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.2 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการขอรับทุนสนับสนุนการทำวิจัยของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.3 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อพื้นที่ทำวิจัยภาคสนามหรือกลุ่มตัวอย่างการวิจัยของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.4 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการดำเนินการวิจัยของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.5 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการร่วมทำวิจัยกับบุคคล หน่วยงานหรือสถาบันอื่นของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.6 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการประสานผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานในการทำวิจัยของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.7 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานวิจัยของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.8 ท่านคิดว่าอุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการทำวิจัยของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3. ด้านการบริการวิชาการ

3.1 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการวางแผนการบริการวิชาการของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.2 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อช่วงเวลาการจัดบริการวิชาการของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.3 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการประสานงานการบริการวิชาการของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.4 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมการบริการวิชาการของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.5 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการเป็นวิทยากรในการบริการวิชาการของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.6 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการบริการวิชาการของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.7 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการบริการวิชาการเพื่อช่วยเหลือสังคมและชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.8 ท่านคิดว่าอุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการบริการวิชาการของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4. ด้านการทำนุศิลปวัฒนธรรม

4.1 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการเข้าถึงและทราบข้อมูลการทำนุศิลปวัฒนธรรมของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.2 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการส่งเสริมและการให้ทุนสนับสนุนการทำนุศิลปวัฒนธรรมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.3 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการประสานงานการทำนุศิลปวัฒนธรรมของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.4 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมทำนุศิลปวัฒนธรรมของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.5 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการทำนุศิลปวัฒนธรรมของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.6 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามในท้องถิ่นภาคอีสานหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.7 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามในมหาวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4.8 ท่านคิดว่าอุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการทำนุศิลปวัฒนธรรมของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5. ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน

5.1 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการวางแผนการดำเนินชีวิตของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5.2 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการเดินทางของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5.3 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายส่วนตัวของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5.4 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5.5 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับบุคคลอื่นหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5.6 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการใช้สาธารณูปโภคในมหาวิทยาลัยของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5.7 ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวหรือการพักผ่อนของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5.8 ท่านคิดว่าอุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

6. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบด้านอื่น ๆ (เพิ่มเติม) หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ตอนที่ 4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน **มีข้อดี**ต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน **มีข้อบกพร่อง**ต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3. ท่านมี**ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม**เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

****

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร
เรื่อง การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์

1. ชื่อ - สกุล .....

2. ตำแหน่งหน้าที่การงาน

❑ 1 อธิการบดี
❑ 2 รองอธิการบดี
❑ 3 ผู้ช่วยอธิการบดี
❑ 4 คณบดี
❑ 5 ผู้อำนวยการกอง
❑ 6 หัวหน้าสำนักงานเลขานุการ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1. ท่านเห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัย**เลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียน**ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน หรือไม่ อย่างไร

.....
.....

2. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัย**มีความพร้อม**สำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

3. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอน**มีประสิทธิภาพมากขึ้น**หรือไม่ อย่างไร

.....
.....

4. ท่านคิดว่าเมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน **<u>ในภาพรวมมีผลกระทบ</u>**ต่อการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียน**<u>ตามแบบเดิม</u> (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน)** หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ตอนที่ 3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อ**<u>นโยบายและแผน</u>**ของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อ**<u>งบประมาณ</u>**ของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อ**<u>การเงินและบัญชี</u>**ของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อ**<u>งานด้านพัสดุ</u>**ของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อ**การรับบุคคลเข้าศึกษาต่อ**ของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

6. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อ**การจัดการเรียนการสอน**ของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

7. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อ**การวิจัย**ของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

8. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อ**การบริการวิชาการ**ของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

9. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อ**การทำนุศิลปวัฒนธรรม**ของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

10. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อ**การให้บริการแต่ละหน่วยงาน**ของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

11. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อ**การจัดกิจกรรมของนิสิต**ในมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

12. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อ**การดำเนินชีวิตประจำวันของบุคลากรในมหาวิทยาลัย** หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

13. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อ**ด้านอื่น ๆ (ถ้ามี)** หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ตอนที่ 4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน **มีข้อดี**ต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2. ท่านคิดว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน **มีข้อบกพร่อง**ต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3. ท่านมี**ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม**เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

****

ภาคผนวก ข

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 38 จำนวนข้อของเครื่องมือที่สร้างและใช้จริง

ลำดับ	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	จำนวนข้อที่สร้าง	จำนวนข้อที่ใช้จริง
1	<u>แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 สำหรับสอบถามนิสิต</u>		
	1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	4	4
	1.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	5	5
	1.3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน		
	1.3.1 ด้านการเรียนการสอน	9	9
	1.3.2 ด้านการทำกิจกรรม	8	8
	1.3.3 ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ	8	8
	1.3.4 ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	8	8
	1.4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	3	3
	รวม	**45**	**45**
2	<u>แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 สำหรับสอบถามเจ้าหน้าที่</u>		
	2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	5	5
	2.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	5	5
	2.3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน		
	2.3.1 ด้านการปฏิบัติงาน	8	8
	2.3.2 ด้านการวางแผน	8	8
	2.3.3 ด้านการประสานงาน	8	8
	2.3.4 ด้านการบริการ	8	8
	2.3.5 ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	8	8
	2.4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	3	3
	รวม	**53**	**53**

ตาราง 38 (ต่อ)

ลำดับ	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	จำนวนข้อที่สร้าง	จำนวนข้อที่ใช้จริง
3	<u>แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 สำหรับสอบถามอาจารย์</u>		
	3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	4	4
	3.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	5	5
	3.3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน		
	3.3.1 ด้านการเรียนการสอน	9	9
	3.3.2 ด้านการวิจัย	8	8
	3.3.3 ด้านการบริการวิชาการ	8	8
	3.3.4 ด้านการทำนุศิลปวัฒนธรรม	8	8
	3.3.5 ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	8	8
	3.4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	3	3
	รวม	**53**	**53**
4	<u>แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 สำหรับสัมภาษณ์นิสิต</u>		
	4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์	2	2
	4.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	5	5
	4.3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	34	34
	4.4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	3	3
	รวม	**44**	**44**

ตาราง 38 (ต่อ)

ลำดับ	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	จำนวนข้อที่สร้าง	จำนวนข้อที่ใช้จริง
5	<u>แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 สำหรับสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่</u>		
	5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์	2	2
	5.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	5	5
	5.3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	41	41
	5.4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	3	3
	รวม	**51**	**51**
6	<u>แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 3 สำหรับสัมภาษณ์อาจารย์</u>		
	6.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์	2	2
	6.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	5	5
	6.3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	42	42
	6.4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	3	3
	รวม	**52**	**52**
7	<u>แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 4 สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหาร</u>		
	7.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์	2	2
	7.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	5	5
	7.3 ผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	13	13
	7.4 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	3	3
	รวม	**23**	**23**
	รวมทั้งหมด	**321**	**321**

ตาราง 39 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ที่เกิดจากการพิจารณาความเหมาะสมและภาษาที่ใช้ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 สำหรับสอบถามนิสิต จากผู้เชี่ยวชาญที่เข้าเกณฑ์

ข้อความ	$\overline{X}$
ด้านการเรียนการสอน	
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเลือกรายวิชาเรียนของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเตรียมการเรียนของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อสภาพห้องเรียน อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเรียนในแต่ละรายวิชาของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการสอบของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของข้าพเจ้า	0.80
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะ/วิทยาลัยที่ข้าพเจ้าสังกัด	0.80
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของสำนักศึกษาทั่วไป (รายวิชาศึกษาทั่วไป)	1.00
อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการเรียนของข้าพเจ้า	1.00
ด้านการทำกิจกรรม	
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าถึงและทราบข้อมูลการทำกิจกรรมของข้าพเจ้า	0.80
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสนใจในการเข้าร่วมหรือการทำกิจกรรมของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการทำกิจกรรมของข้าพเจ้า	1.00

ตาราง 39 (ต่อ)

ข้อความ	$\overline{X}$
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมของนิสิต	0.80
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อจำนวนผู้เข้าร่วมหรือทำกิจกรรม	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อจำนวนกิจกรรมของนิสิต	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าร่วมหรือการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือท้องถิ่น	0.80
อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการทำกิจกรรมของข้าพเจ้า	1.00
ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ	
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพของข้าพเจ้า	0.80
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อช่วงระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเลือกสถานที่ในการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานกับสถานที่ฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการขออนุมัติเพื่อขอฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพของข้าพเจ้า	0.80
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการออกฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพในสถานที่จริงของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการรายงานผลการฝึกประสบการณ์/การวิชาชีพของข้าพเจ้า	1.00
อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพของข้าพเจ้า	1.00

ตาราง 39 (ต่อ)

ข้อความ	$\overline{X}$
ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเดินทางของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายส่วนตัวของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้ากับบุคคลอื่น	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการใช้สาธารณูปโภคในมหาวิทยาลัยของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวหรือการพักผ่อนของข้าพเจ้า	0.80
อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของข้าพเจ้า	1.00

ตาราง 40 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ที่เกิดจากการพิจารณาความเหมาะสมและภาษาที่ใช้ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 2 สำหรับสอบถามเจ้าหน้าที่ จากผู้เชี่ยวชาญที่เข้าเกณฑ์

ข้อความ	$\overline{X}$
ด้านการปฏิบัติงาน	
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าถึงและรับทราบข้อมูลข่าวสารสำหรับการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	0.80
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานร่วมกับบุคคล หน่วยงาน หรือสถาบันอื่นของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย	0.80
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.00
อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.00
ด้านการวางแผน	
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเตรียมการวางแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	0.80
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนของบุคลากรในหน่วยงานของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงานในหน่วยงานของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสำเร็จตามแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.00

ตาราง 40 (ต่อ)

ข้อความ	$\overline{X}$
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประเมินแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	0.80
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดทำแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.00
อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการวางแผนการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.00
ด้านการประสานงาน	
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการรับ - ส่งข้อมูลข่าวสารหรือเอกสารของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการสื่อสารระหว่างบุคคลหรือหน่วยงานของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานระหว่างผู้ปฏิบัติงานของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานกับผู้รับบริการของข้าพเจ้า	0.80
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานกับผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยของข้าพเจ้า	1.00
อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการประสานงานของข้าพเจ้า	1.00

ตาราง 40 (ต่อ)

ข้อความ	$\overline{X}$
ด้านการบริการ	
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประชาสัมพันธ์ข้อมูล/ข่าวสารการให้บริการในหน่วยงานของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อขั้นตอนและวิธีการให้บริการในหน่วยงานของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการให้บริการต่อผู้รับบริการของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อช่องทางการให้บริการในหน่วยงานของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประเมินความพึงพอใจต่อการให้บริการของผู้รับบริการ	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการให้บริการในหน่วยงานของข้าพเจ้า	0.80
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการให้บริการ	1.00
อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการบริการของข้าพเจ้า	1.00
ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเดินทางของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายส่วนตัวของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้ากับบุคคลอื่น	1.00

ตาราง 40 (ต่อ)

ข้อความ	$\overline{X}$
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการใช้สาธารณูปโภคในมหาวิทยาลัยของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวหรือการพักผ่อนของข้าพเจ้า	0.80
อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของข้าพเจ้า	1.00

ตาราง 41 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ที่เกิดจากการพิจารณาความเหมาะสมและภาษาที่ใช้ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 3 สำหรับสอบถามอาจารย์ จากผู้เชี่ยวชาญที่เข้าเกณฑ์

ข้อความ	$\overline{X}$
ด้านการเรียนการสอน	
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเปิดรายวิชาสอนของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเตรียมการสอนของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อสภาพห้องเรียน อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดกระบวนการหรือกิจกรรมในการสอนของข้าพเจ้า	0.80
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อวิธีการสอนในแต่ละรายวิชาของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการสอบ การวัดผล และการประเมินผลในแต่ละรายวิชาที่ข้าพเจ้าทำการสอน	0.80
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตกลุ่มที่ข้าพเจ้าทำการสอน	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะหรือวิทยาลัยที่ข้าพเจ้าสังกัด	1.00
อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการสอนของข้าพเจ้า	1.00
ด้านการวิจัย	
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการทำวิจัยของข้าพเจ้า	0.80
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการขอรับทุนสนับสนุนการทำวิจัยของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อพื้นที่ทำวิจัยภาคสนามหรือกลุ่มตัวอย่างการวิจัยของข้าพเจ้า	1.00

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อความ	$\overline{X}$
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการดำเนินการวิจัยของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการร่วมทำวิจัยกับบุคคล หน่วยงานหรือสถาบันอื่นของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานในการทำวิจัยของข้าพเจ้า	0.80
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานวิจัยของข้าพเจ้า	0.80
อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการทำวิจัยของข้าพเจ้า	1.00
ด้านการบริการวิชาการ	
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	0.80
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อช่วงเวลาการจัดบริการวิชาการของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเป็นวิทยากรในการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	0.80
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการบริการวิชาการเพื่อช่วยเหลือสังคมและชุมชนของข้าพเจ้า	1.00
อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการบริการวิชาการของข้าพเจ้า	1.00

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อความ	$\overline{X}$
ด้านการทำนุศิลปวัฒนธรรม	
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าถึงและทราบข้อมูลการทำนุศิลปวัฒนธรรมของข้าพเจ้า	0.80
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการส่งเสริมและการให้ทุนสนับสนุนการทำนุศิลปวัฒนธรรม	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการประสานงานการทำนุศิลปวัฒนธรรมของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมทำนุศิลปวัฒนธรรมของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการทำนุศิลปวัฒนธรรมของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามในท้องถิ่นภาคอีสาน	1.00
การเปิด – ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามในมหาวิทยาลัย	1.00
อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการทำนุศิลปวัฒนธรรมของข้าพเจ้า	1.00
ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการวางแผนการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเดินทางของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายส่วนตัวของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างข้าพเจ้ากับบุคคลอื่น	1.00

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อความ	$\overline{X}$
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการใช้สาธารณูปโภคในมหาวิทยาลัยของข้าพเจ้า	1.00
การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวหรือการพักผ่อนของข้าพเจ้า	0.80
อุณหภูมิและสภาพภูมิอากาศในช่วงภาคเรียนที่ 2 (มกราคม - พฤษภาคม) มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของข้าพเจ้า	1.00

ตาราง 42 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (r_{xy}) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับสอบถามนิสิต

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.73	18	0.89
2	0.78	19	0.82
3	0.71	20	0.81
4	0.73	21	0.89
5	0.88	22	0.86
6	0.86	23	0.91
7	0.87	24	0.71
8	0.87	25	0.84
9	0.75	26	0.80
10	0.78	27	0.88
11	0.77	28	0.85
12	0.90	29	0.80
13	0.68	30	0.75
14	0.90	31	0.83
15	0.88	32	0.65
16	0.88	33	0.77
17	0.86		

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

ตาราง 43 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (r_{xy}) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับสอบถามเจ้าหน้าที่

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.86	21	0.96
2	0.96	22	0.97
3	0.88	23	0.78
4	0.96	24	0.94
5	0.94	25	0.93
6	0.90	26	0.96
7	0.88	27	0.93
8	0.75	28	0.94
9	0.95	29	0.89
10	0.95	30	0.94
11	0.95	31	0.94
12	0.96	32	0.94
13	0.95	33	0.92
14	0.92	34	0.88
15	0.93	35	0.92
16	0.89	36	0.75
17	0.94	37	0.76
18	0.93	38	0.83
19	0.94	39	0.81
20	0.94	40	0.77

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

ตาราง 44 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (r_{xy}) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 3 สำหรับสอบถามอาจารย์

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.70	22	0.86
2	0.74	23	0.85
3	0.76	24	0.87
4	0.68	25	0.86
5	0.69	26	0.83
6	0.67	27	0.86
7	0.82	28	0.86
8	0.72	29	0.83
9	0.78	30	0.82
10	0.54	31	0.81
11	0.83	32	0.83
12	0.82	33	0.82
13	0.78	34	0.76
14	0.79	35	0.78
15	0.69	36	0.75
16	0.70	37	0.78
17	0.82	38	0.78
18	0.81	39	0.81
19	0.84	40	0.77
20	0.77	41	0.79
21	0.80		

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างภาพประกอบการสัมภาษณ์ข้อมูลสำหรับการวิจัย

ภาพประกอบ 4 สัมภาษณ์นายกองค์การนิสิตและประธานสภานิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบ 5 สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มปฏิบัติการ

ภาพประกอบ 6 สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มผู้บริหารระดับกลาง (1)

ภาพประกอบ 7 สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มผู้บริหารระดับกลาง (2)

ภาพประกอบ 8 สัมภาษณ์อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบ 9 สัมภาษณ์รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบ 10 สัมภาษณ์รองอธิการบดีฝ่ายอำนวยการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบ 11 สัมภาษณ์รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและกิจการพิเศษ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบ 12 สัมภาษณ์รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบ 13 สัมภาษณ์ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบ 14 สัมภาษณ์ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายอาคารและสถานที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบ 15 สัมภาษณ์คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบ 16 สัมภาษณ์คณบดีคณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบ 17 สัมภาษณ์คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบ 18 สัมภาษณ์ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบ 19 สัมภาษณ์ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบ 20 สัมภาษณ์ผู้อำนวยการกองแผนงาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพประกอบ 21 สัมภาษณ์ผู้อำนวยการกองคลังและพัสดุ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายสวัสดิ์ วิชระโภชน์

วันเกิด วันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2521

สถานที่เกิด อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 27 หมู่ที่ 14 ตำบลเกิ้ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

ตำแหน่งหน้าที่การงาน นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
หัวหน้ากลุ่มงานทะเบียน กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สถานที่ทำงานปัจจุบัน กองทะเบียนและประมวลผล สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2544	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเคมี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2544	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ปว.ค.) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2549	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม